

**T.C.
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI
İÖÖ-YL-2007-0002**

**KUBAŞIK ÖĞRENME ETKİNLİKLERİNİN BEŞ YAŞ
GRUBU ÖĞRENCİLERİNİN ÖZBAKIM BECERİLERİNİN
GELİŞİMİNE ETKİSİ**

**HAZIRLAYAN
Setenay KONYA**

**TEZ DANIŞMANI
Prof. Dr. Müfit GÖMLEKSİZ**

AYDIN-2007

YAZAR ADI-SOYADI: Setenay KONYA

BAŞLIK: KUBAŞIK ÖĞRENME ETKİNLİKLERİNİN BEŞ YAŞ GRUBU ÖĞRENCİLERİNİN ÖZBAKIM BECERİLERİNİN GELİŞİMİNE ETKİSİ

ÖZET

Bu deneysel çalışma, kubaşık öğrenme etkinliklerinin 5 yaş öğrencilerinin özbakım becerilerinin (yemek yeme, giyinme ve kişisel bakım) gelişimi üzerindeki etkisini araştırmak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırma 2006-2007 öğretim yılının güz yarı yılında Aydın İli Kuşadası İlçesindeki iki resmi anaokulunda yapılmıştır. Araştırma bir deney ve bir kontrol grubunda bulunan toplam 29 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma 15 hafta sürmüştür. Dersler deney grubunda kubaşık öğrenme etkinlikleri, kontrol grubunda ise okul öncesi programında yer alan çoklu zeka etkinlikleriyle işlenmiştir. Deney ve kontrol gruplarına, araştırmacı tarafından geliştirilen “Özbakım Becerileri Kontrol Listesi” öntest-sontest olarak verilmiştir. Araştırmada özbakım becerileri kontrol listesinden elde edilen erişim puanları üzerinde istatistiksel teknik olarak bağımsız gruplar t-testi kullanılmıştır. Analizlerde anlamlılık düzeyi $p<.05$ olarak alınmıştır.

Sonuç olarak, özbakım becerileri kontrol listesi yemek yeme, giyinme, kişisel bakım becerilerinden elde edilen toplam puanlar açısından deney grubu lehine anlamlı farklar bulunmuştur.

ANAHTAR SÖZCÜKLER

Kubaşık Öğrenme, Kubaşık Öğrenme Etkinlikleri, Çoklu Zeka Kuramı, Çoklu Zeka Etkinlikleri, Özbakım Becerileri, Özbakım Becerileri Kontrol Listesi, Okul Öncesi Eğitimi

NAME-SURNAME: Setenay KONYA

TITLE: THE EFFECT OF COOPERATIVE LEARNING ACTIVITIES ON FIVE YEAR AGED STUDENTS' SELF-CARE SKILLS

ABSTRACT

This experimental study is realized in the aim-of searching the effects of cooperative learning activities on the progress of five years old students self-care skills (eating, dressing and personal care).

The study, which lasted fifteen consecutive weeks, was conducted at two public preschools in the district of Kuşadası-Aydın in autumn in 2006-2007 academic year. The participants of the study were 29 students who were divided in an experimental and a control group. Studies were instructed in experiment group using cooperative learning activities and in control group using multiple intelligence activities which is taken from the preschool program.

Self-care control list which was developed by researcher was administered as pretest and posttest. In this research, the achievement obtained by self care skills control list was operated by statistical techniques of independent samples t-test. The level of significance was $p<.05$.

As a result, there was a statistically significant differences regarding total scores obtained eating, dressing, personal care skills, in self care skills control list in favor of experimental group.

KEYWORDS:

Cooperative Learning, Cooperative Learning Activities, Multiple Intelligences Theory, Multiple Intelligences Activities, Self-Care Skills, Self-Care Skills Control List, Preschool Education.

ÖNSÖZ

Okul öncesi dönem insan hayatının temelini oluşturur. Bu dönemde öğrenilen bilgiler, deneyimler hayat boyunca kullanılacak bilgi ve deneyimlerdir. Bu nedenle bu dönemde alınan eğitim oldukça önemlidir. Okul öncesi eğitim programlarında çocukların gelişim özellikleri dikkate alınıp, çocukların ilgi ve ihtiyaçlarına cevap verilmektedir. Hazırlanan bu programların kullanım aşamasında, eğitimcinin kullandığı yöntem büyük önem taşımaktadır. Eğitimcilerin farklı eğitim yöntemlerini kullanmaları sonucunda, çocuklar farklı deneyimler elde edebileceklerdir. Çocuklara faydalı olacağı düşünülen bir çok öğrenme yöntemi bulunmaktadır. Bu öğrenme yöntemlerinde ne kadar çok iletişime, paylaşım, sosyal etkileşime yer verilirse, çocuklar da o kadar kalıcı öğrenmeler edinebilecekler, problemlere karşı çözüm üretebilecekler, bağımsız bir şekilde karar alabileceklerdir. Bu nedenle okul öncesi eğitiminde yeni öğrenme ve öğretme yöntemlerine gereksinim vardır. Bu yöntemlerden biri de kubaşık öğrenme yöntemidir. Kubaşık öğrenme yöntemi ilköğretim, orta öğretim ve üniversite basamaklarında uygulanmaktadır. Kubaşık öğrenme yönteminin bu eğitim basamaklarında etkili bir yöntem olduğu yapılan bir çok araştırmada belirtilmiştir. Ancak okul öncesi dönemde kubaşık öğrenme yöntemiyle ilgili yapılan çalışmalar sınırlıdır. Bu araştırmada da kubaşık öğrenme etkinliklerinin beş yaş öğrencilerinin özbakım becerileri gelişimine etkisi sınanmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın planlanıp uygulanması ve değerlendirilmesinde bir çok kişinin katkısı olmuştur. Ancak öncelikle, akademik çalışmaya başladığım günden itibaren her konuda çok büyük desteğini ve yardımlarını gördüğüm, bilimsel tutumu ve felsefesiyle bana ışık tutan danışman hocam sayın Prof. Dr. Müfit KÖMLEKSİZ'e teşekkür etmek istiyorum.

Ayrıca beni sürekli olarak cesaretlendiren, kaynaklarını esirgemeyen, bana destek veren sayın Yrd. Doç. Dr. Servet ŞEN'e; tezimi okuyarak bana görüşlerini belirten sayın Yrd. Doç. Dr. Nermin KORUKLU'ya ve Yrd. Doç. Dr. Ruken Akar Vural'a, ders aşamasında çok büyük emeklerinin geçtiği sayın Prof. Dr. Adil TÜRKÖĞLU, Yrd. Doç. Şükrü KARA'ya, A.D.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü çalışanlarına, manevi desteğini esirgemeyen ve yabancı dil konusunda eksiklerimi gideren sayın Orhan Seyfi TOSUN'a ve tezin İngilizce özetinin yazılmasında bana yardımcı olan sayın Erdal TUNÇ'a sonsuz teşekkürler.

Araştırmanın kontrol grubu çalışmalarının yürütüldüğü okulda verilerin toplanmasında her türlü kolaylığı sağlayan okul müdürü, grup öğretmeni ve öğrencilere teşekkür ederim.

Son olarak, amaçlarıma ulaşmamda bana destek olan aileme çok teşekkür ediyorum.

Setenay KONYA

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	i
ÖNSÖZ	ii
İÇİNDEKİLER.....	iv
EKLER LİSTESİ.....	vii
ÇİZELGELER LİSTESİ.....	viii
1.BÖLÜM : GİRİŞ	1
1.1. Problem.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı	6
1.3. Araştırmanın Önemi	6
1.4. Sayıtlar.....	8
1.5. Sınırlılıklar	8
1.6. Tanımlar.....	8
2.BÖLÜM: KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	10
2.1. ÖZBAKIM BECERİLERİ.....	10
2.1.1. Tuvalet ve Temizlik Alışkanlığı:	12
2.1.2. Yemek Yeme Alışkanlığı:	14
2.1.3. Giyinme Becerileri :	15
2. 2. KUBAŞIK ÖĞRENME.....	16
2. 2.1. Kubaşık Öğrenme Nedir?	16
2.2.2. Kubaşık Öğrenme İçin Gerekli Koşullar:.....	16
2.2.3. Kubaşık Öğrenmede Öğretmenin Görevleri:.....	18
2.2.3.1.Öğretim Amaçlarını Belirlemek ve Açıklamak:	19
2.2.3.2. Öğretim Öncesi Kararlar Almak :	19
2.2.3.3. Değerlendirme Süreci İçin Kriterleri Belirlemek	20
2.2.4. Kubaşık Öğrenmenin Faydaları:	20
2.3. ÇOKLU ZEKA KURAMI.....	21
2.3.1. Çoklu Zeka ve Etkinlik Uygulamaları:	24
2.4. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	25
2.4.1. Okul Öncesi Eğitiminde Kubaşık Öğrenme İle İlgili Yapılan Araştırmalar .	25
2.4.2. Özbakım Becerileri İle İlgili Yapılan Araştırmalar	29
2.4.3. Çoklu Zeka Kuramı İle İlgili Araştırmalar	31

2.4.4. Araştırmaların Genel Olarak Değerlendirilmesi.....	32
3.BÖLÜM: YÖNTEM.....	34
3.1. ARAşTIRMA MODELİ	34
3.2. ÇALIşMA GRUBU	35
3.3. GRUPLARIN ÖNTEST ÖZBAKIM BECERİLERİ KONTROL LİSTESİ PUANLARI DAĞILIMI	36
3.4. KİşİSEL BİLGİLER FORMU	39
3.4.1. Cinsiyet.....	40
3.4.2. Kardeş Sayısı	40
3.4.3. Öğrencinin Okula Başlama Yaşı.....	41
3.4.4. Anne Eğitim Durumu	41
3.4.5. Baba Eğitim Durumu	41
3.4.6. İkamet Edilen Konut	42
3.4.7. Anne Mesleği.....	42
3.4.8. Baba Mesleği	43
3.5. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	44
3.5.1. Özbakım Becerileri Kontrol Listesi	44
3.5.2. Kişisel Bilgiler Formu.....	46
3.6. VERİLERİN TOPLANMASI.....	47
3.6.1. Ön Deneme Uygulaması	48
3.6.1.1. Kubaşık Öğrenme Etkinliklerinin Ön Deneme Uygulaması :.....	48
3.6.1.2. Kubaşık Öğrenme Etkinliklerinin Ön Deneme Uygulamasının Değerlendirilmesi	50
3.6.2. Öğretim Yöntemleri ve Uygulaması :.....	50
3.6.2.1. Yapılandırılmamış Kubaşık Öğrenme Etkinlikleri :	51
3.6.2.2. 2006-2007 Programında Yer Alan Etkinlikler :	53
3.7. Verilerin Çözümü ve Yorumlanması.....	55
4.BÖLÜM: BULGULAR	56
4.1. Yemek Yeme Becerileri	56
4.2. Giyinme Becerileri	57
4.3. Kişisel Bakım Becerileri.....	59
5.BÖLÜM : TARTIşMA VE YORUM	61
6.BÖLÜM: SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	66
6.1. Sonuçlar	66

6.2.Öneriler.....	66
6.2.1. Uygulamaya Yönelik Öneriler.....	66
KAYNAKÇA.....	69
EKLER.....	75
ÖZ GEÇMİŞ	230

EKLER LİSTESİ

EK-1: Özbakım Becerileri Kontrol Listesi.....	75
EK-2: Kişisel Bilgiler Formu	76
EK-3 : Araştırmacının ve Grup Öğretmeninin Yapmış Olduğu Gözlemlerin Analiz Sonuçları.....	77
EK-4 : Kubaşık Öğrenme Etkinlikleri Güncesi.....	87
EK-5: Kubaşık Öğrenme Etkinlikleri Günlük Plan Örnekleri.....	109
EK-6: 2006-2007 Okul Öncesi Eğitim Programına Göre Hazırlanmış Günlük Plan Örnekleri.....	168
EK-7 : Kubaşık Sınıfına Ait Resimler.....	227

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge 3.3.: Özbakım Becerileri Kontrol Listesi Öntest Puanlarına İlişkin t- testi Sonuçları.....	37
Çizelge 3.4.1: Deney ve Kontrol Gruplarında Yer Alan Öğrencilerin Cinsiyetine Göre Dağılımı.....	40
Çizelge 3.4.2: Deney ve Kontrol Gruplarında Yer Alan Öğrencilerin Kardeş Sayısına Göre Dağılımı.....	40
Çizelge 3.4.3:Deney ve Kontrol Gruplarında Yer Alan Öğrencilerin Okula Başlama Yaşına Göre Dağılımı.....	41
Çizelge 3.4.4 : Deney ve Kontrol Gruplarında Yer Alan Öğrencilerin Anne Eğitim Durumuna Göre Dağılımı.....	41
Çizelge 3.4.5 : Deney ve Kontrol Gruplarında Yer Alan Öğrencilerin Baba Eğitim Durumuna Göre Dağılımı.....	41
Çizelge 3.4.6: Deney ve Kontrol Gruplarında Yer Alan Öğrencilerin İkamet Edilen Konuta Göre Dağılımı.....	42
Çizelge 3.4.7 : Deney ve Kontrol Gruplarında Yer Alan Öğrencilerin Anne Mesleğine Göre Dağılımı.....	42
Çizelge 3.4.8 : Deney ve Kontrol Gruplarında Yer Alan Öğrencilerin Baba Mesleğine Göre Dağılımı.....	43
Çizelge 3.5: Araştırmada Kullanılan Ölçme Araçları ve Kullanım Amaçları.....	44
Çizelge 4.1 :Yemek Yeme Becerileri	56
Çizelge 4.2 : Giyinme Becerileri.....	57
Çizelge 4.3 : Kişisel Bakım Becerileri.....	59
Çizelge 4.4 : Araştırmacının Yaptığı Gözlemler Sonucu Deney ve Kontrol Gruplarının Özbakım Becerileri Kontrol Listesi Yemek Yeme Becerilerinden Almış Oldukları Öntest, Sontest ve Erişi Puanları Sonuçları.....	77
Çizelge 4.5 : Araştırmacının Yaptığı Gözlemler Sonucu Deney ve Kontrol Gruplarının Özbakım Becerileri Kontrol Listesi Giyinme Becerilerinden Almış Oldukları Öntest, Sontest ve Erişi Puanları Sonuçları.....	78
Çizelge 4.6 : Araştırmacının Yaptığı Gözlemler Sonucu Deney ve Kontrol Gruplarının Özbakım Becerileri Kontrol Listesi Kişisel Bakım Becerilerinden Almış Oldukları Öntest, Sontest ve Erişi Puanları Sonuçları.....	79

Çizelge 4.7 : Grup Öğretmeninin Yaptığı Gözlemler Sonucu Deney ve Kontrol Gruplarının Özbakım Becerileri Kontrol Listesi Yemek Yeme Becerilerinden Almış Oldukları Öntest, Sontest ve Erişi Puan Sonuçları.....	80
Çizelge 4.8 : Grup Öğretmeninin Yaptığı Gözlemler Sonucu Deney ve Kontrol Gruplarının Özbakım Becerileri Kontrol Listesi Giyinme Becerilerinden Almış Oldukları Öntest, Sontest ve Erişi Puan Sonuçları.....	81
Çizelge 4.9 : Grup Öğretmeninin Yaptığı Gözlemler Sonucu Deney ve Kontrol Gruplarının Özbakım Becerileri Kontrol Listesi Kişisel Bakım Becerilerinden Almış Oldukları Öntest, Sontest ve Erişi Puan Sonuçları.....	82
Çizelge 4.10 : Gözlemcilerin yapmış oldukları gözlemler sonucu deney ve kontrol gruplarının almış oldukları öntest puanlarına ilişkin eşli gruplar t-testi sonuçları.....	83
Çizelge 4.11 : Gözlemcilerin yapmış oldukları gözlemler sonucu deney ve kontrol gruplarının almış oldukları sontest puanlarına ilişkin eşli gruplar t-testi sonuçları.....	84

1. BÖLÜM : GİRİŞ

Bu araştırmada kubaşık öğrenme etkinliklerinin ve çoklu zeka etkinliklerinin, yaş grubu çocuklarının (yemek yeme, giyinme, kişisel bakım) özbakım becerilerini geliştirmeye etkisi araştırılmıştır. Bu bölümde; araştırmanın problemine, problem cümlesine, amacına, alt amaçlara, araştırma ile ilgili tanımlara ve yönteme yer verilmiştir.

1.1. PROBLEM

Başlangıçta yeni doğmuş olan bir bebek, çevresine oldukça yabancıdır. Yaşayacağı bu çevreye alışması uzun zaman almaktadır. Alışma devresinde, bir yetişkin tarafından desteklenmesi gerekmektedir. İlk başlarda karnını doyuracak, uyku gereksinimini giderecek, üzerini giydirip, temizliğini yapacak kısacası bakımını üstlenecek bir anneye gereksinim duymaktadır. Bu süreç çocuğun bu gereksinimlerini kendi başına yapmaya başlayınca kadar devam etmektedir (Oktay, 2005, s.18). Zamanla çocuk bu gereksinimlerini kendi başına yapabilecek duruma gelmektedir. Küçük çocukların temizlik, beslenme, uyku vb. fiziksel gereksinimlerini kendi kendilerinin karşılayabilmesi alanyazında kısaca özbakım becerileri olarak isimlendirilmektedir (Darıca,2003,s.51). Çocuğun özbakım becerilerini geliştirebilmesi için, öncelikle bir öğrenme ortamına gereksinimi vardır. Bu öğrenme ortamı ilk olarak ailede başlar daha sonra okul döneminde devam eder. Tabii bu öğrenme ortamında, verilen eğitimin doğruluğu oldukça önemlidir. Çocuklara temel ihtiyaçları ile ilgili verilen eğitimin doğruluğu huzurlu bir aile ortamına zemin hazırlamaktadır. Çocuk, bu öğrenmeyi ne kadar başarılı ve doğru yaparsa hayata daha güvenle bakmayı öğrenmektedir (Baltaş, 2004, s.51).

Çocuk bu temel becerileri ne kadar iyi öğrenirse diğer gelişim alanlarında da başarı sağlar. Bender (1996), özbakım becerilerinin, öğrencilerin özsayılarının gelişiminde önemli bir katkısının olduğunu ve günlük yaşamda sorumluluklarını gerçekteştirmede yetersiz olan öğrencilere destek sağladığını belirtmiştir. Özbakım becerilerinin, diğer öğrencilerin onları, kabul edilebilir arkadaş, iş arkadaşı, akran, tanıdık olarak görme olanaklarını artırdığını, aynı zamanda evde, mahallede, toplumda

başarılı bir birey olarak görülmesinde önemli etkisinin bulunduğunu, bu bağlamda ekonomik bağımsızlığını kazanmasında katkıda bulunabileceğini öne sürmüştür.

Çocuk; bedensel, zihinsel, ruhsal ve sosyal alanlarda gelişmektedir. Ancak bu gelişim alanlarında çocuğun başarılı olabilmesi için çocukların öncelikle temel gereksinimlerini karşılaması yani bazı özbakım becerilerini kazanması gerekmektedir. Okul öncesi dönemde çocuğa kazandırılacak bir takım temel alışkanlıklar bulunmaktadır. Bunlar dinlenme, yemek yeme, giyinme-soyunma, kişisel bakım (tuvalet, temizlik, diş bakımı, saç bakımı, tırnak bakımı vb.) alışkanlıklarıdır. Çocuğun yaşamı için önemli görülen bu alışkanlıklar, çocuğun gelişmesine paralel olarak yeni davranışların kazanılmasına zemin hazırlar (Oktay, 2004, s.177). Okul öncesi eğitim, çocuğun doğduğu günden temel eğitime başladığı güne kadar geçen yılları kapsayan ve çocukların daha sonraki yaşamlarında önemli rol oynayan; bedensel, psiko-motor, sosyal-duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde tamamlandığı, kişiliğin şekillendiği, ailelerde ve kurumlarda verilen eğitim süreci olarak tanımlanabilir (Aral, Kandır ve Yaşar, 2002, s.14).

Okul öncesi dönemi çocuklarının bir takım temel gereksinimlerini kendilerinin karşılamaları gerekmektedir. Okul öncesi eğitim alan çocuklar bu türden davranışları kolaylıkla öğrenebilmektedirler. Okul öncesi dönemi çocuğunun eğitiminde, kendi temel gereksinimlerini karşılaması için verilen özbakım becerileri eğitimi ile (elini yıkamak, tuvaleti sağlıklı bir şekilde kullanmak, yardımsız giyinmek - soyunmak gibi) çocuğun genel bedensel sağlığına olumlu katkı sağlanmaktadır. Özbakım becerilerini kazanan çocuk bağımsızlığını kazanır. Dolayısıyla bu beceriler, çocuğun kendi başına karar vermesini kolaylaştırır. Ayrıca, çocuğun kişilik gelişimine katkıda bulunur (Önder, 2003, s.183-184). Kendine güvenen, bağımsızca karar veren bireyler çağdaş birey nitelikleri taşıyor demektir. İşte bu nedenle okul öncesi eğitimde özbakım becerilerin kazandırılması oldukça önemlidir. Demiriz ve Dinçer (2001), 5-6 yaş çocuklarının özbakım becerilerini cinsiyet ve okul öncesi eğitim alma durumlarına göre ele almıştır. Yapılan araştırmanın sonucunda genel olarak, okul öncesi eğitimi alan çocukların almayan çocuklara göre özbakım becerilerinin daha fazla geliştiği görülmüştür.

Okul öncesi kurumlarında çocukların gelişimlerini tam anlamıyla tamamlamaları için birçok öğretim yöntemi uygulanmaktadır. Bu yöntemler arasında; oyun yoluyla öğrenme, anlatım yoluyla öğrenme, soru sorma ve sorulara cevap verme yoluyla öğrenme, drama yoluyla öğrenme, alan gezileri ve araştırmaları, proje çalışması yaparak

öğrenme, birbirine öğretme, grup tartışması, gösteri–demostrasyon yoluyla öğrenme ve taklit yoluyla öğrenme yer almaktadır (Tuğrul, 2002, s.7-24). Bu yöntemler özbakım becerilerinin öğretiminde de kullanılmaktadır. Ayrıca son zamanlarda M.E.B’ e bağlı anaokullarında ve anasınıflarında uygulanan çoklu zeka alanlarına göre hazırlanan eğitim programları ve henüz yeni olan, bir çok eğitim düzeyinde uygulanan kubaşık öğrenme yöntemi de bu öğretim yöntemleri arasında yer almaktadır.

Çoklu zeka kuramını 1983 yılında Howard Gardner ortaya çıkarmıştır. Gardner, geleneksel zeka kuramının IQ (zeka bölümü) testine dayanan çok kısıtlı bir kuram olduğunu savunmuştur. Bunun yerine çocukların ve yetişkinlerin daha fazla gizil gücünü açığa çıkarmak için sekiz farklı zekayı önermiştir (Armstrong, 1994). Zekanın birden çok bileşenden oluştuğunu ileri süren Gardner, kuramının temelinde, biyolojik ve kültürel boyutların yer aldığını savunmaktadır. Gardner’in modeli, zekanın ne olduğu sorusuna daha geniş bir anlam kazandırmıştır. Gardner, geleneksel zeka yaklaşımının öğrenciyi tek bir ölçüte göre değerlendirdiğini bu yönünü avantajlı olarak gördüğünü, ancak öğrencinin güçlü ve zayıf noktalarını keşfetmede yararlı olmadığını belirtmektedir. Zekanın, birbirinden bağımsız olarak işleyen, sekiz bileşeni olduğunu ileri sürmekte ve bir etkinliğin aslında birkaç zeka bileşeninin birlikte çalışması olduğunu belirtmektedir (Başaran, 2004, s.6). Aynı zamanda bu sekiz bileşene ek olarak ileriki dönemlerde çoklu zeka listesine eklenmesi düşünülen bir zeka alanı da “Varoluşsal Zeka”dır (Temiz, 2007, s.34).

Bu zeka alanları sözel-dilsel zeka, mantıksal- matematiksel zeka, görsel-mekansal-uzamsal-uzaysal zeka, kişiler arası-sosyal zeka, bedensel- kinestetik zeka, müzikal-ritmik zeka, içsel-kişisel zeka ve doğa zekasıdır (Tuğrul ve Duran, 2002, s.27). Bu modelde öğretme şeklinin temel anlayışı, öğretmek istenen her şey için eğitimsel hedefleri, kelimeleri, sayıları, resimleri, müziği, bedeni, sosyal etkileşimi veya kişisel deneyimleri kullanmaktır. Eğer bu zekalarla birey kendine özgü bir şekilde aktiviteler yaratabiliyorsa o zaman başarı kaçınılmazdır (Armstrong, 1994).

Okul öncesi dönemdeki çocukların genel gelişim özellikleri ortaktır ancak her çocuk ailesinden aldığı kalıtsal özelliklerinden ve yaşadığı çevresel farklılıklardan dolayı kendine özgü bir yapıya sahiptir. Normal gelişim gösteren çocuklar çoklu zeka alanlarının tümüne sahiptir. Ancak her çocuk farklı kültürden, farklı aile yapısından geldiği için farklı zeka alanları gelişmiş olarak okula başlamaktadır. Bu nedenle çocukların tüm zeka alanlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Sadece çocuğun bir zeka alanına sahip olduğunu düşünmek ve o çocuğa bu alana yönelik bir eğitim vermek

yanlıştır. Çocuk her yönden kendini geliştirebilecek durumdadır. Bu da ancak çocuğa fırsat tanınırsa gerçekleşebilecektir. Bu amaçla MEB, 2002 Okul Öncesi Eğitim Programını yeniden düzenlemiştir. Programda çoklu zeka kuramı yer almaktadır. Bu yeni program ile okul öncesi eğitimcileri çoklu zekaya dayalı bir eğitim verebilmektedir (Karadağ, 2006, s.8). Son zamanlarda birçok okul öncesi kurumu çoklu zeka kuramına dayalı eğitim anlayışı ile çalışmaktadır.

Son zamanlarda yaygınlaşan eğitim ve öğretim yöntemlerinden biri de kubaşık öğrenmedir. Kubaşık (işbirlikli - kooperatif) öğrenme; öğrencilerin sınıf ortamında küçük karma kümeler oluşturarak, ortak bir amaç doğrultusunda, akademik bir konuda birbirlerinin öğrenmelerine yardımcı oldukları, genelde küme başarısının değişik yollarla ödüllendirildiği bir öğrenme yaklaşımıdır (Gömleksiz, 1997, s.1).

Kubaşık öğrenmenin başarılı sonuçlar elde etmesinde etkili olan iki etken bulunmaktadır. Bunlar, grup amaçları ve bireysel sorumluluktur. Öğrencilerin birbirine yardım etmesi, çaba göstermesi, birbirini cesaretlendirerek çalışması, tüm grup üyelerinin öğrenebilme olasılığını artırır (Slavin,1995; Akt: Eggen ve Kauchak, 2001). Kubaşık öğrenme kümelerinde, görev dağılımı söz konusudur. Her bir öğrencinin görevini çalışma sırasında paylaşarak sorumluluk alması bir yol gibi görünse de, aslında bu öğrenme yönteminde öğrenci kendi sorumluluğunu yerine getirmekle işinin bitmediğinin farkındadır. İşte bu durum “olumlu bağımlılık” olarak adlandırılır ve kubaşık öğrenme uygulamalarının temelini oluşturur (Açıkgöz, 1992, s.10).

Olumlu bağımlılık, grup üyelerinin ortak amaç ve ödül için çabalarını birleştirmesidir. Her öğrenci ancak diğer grup üyeleri başarınca başarılı olabileceğini bilerek hareket etmek zorundadır. Bir başka deyişle öğrenciler “Birimiz Düşerse, Hepimiz Düşeriz” anlayışıyla çalışırlar (Johnson, Johnson ve Holubec, 1994).

Kubaşık öğrenmede, bir etkileşim, paylaşım ve yardımlaşma söz konusudur. Kubaşık öğrenme, tüm düzeylerde başarılı bir öğretim stratejisi olarak bilinmektedir.Yapılan araştırmalar sonucunda, kubaşık öğrenme yönteminin geleneksel öğrenme yöntemine göre daha etkili ve yararlı olduğu görülmüştür (Davidson,1990; Tobin,1990; Akt :Thomas,1996). Öğrencilerin sınıfına, ırkına, cinsiyetine ve amaçlarına göre ayırt etmeyen kubaşık öğrenme grupları, kubaşık öğrenmenin amaçlarıyla tutarlılık göstermekte ve ulaşılmak istenen hedefe bu sayede ulaşılmakta, sosyal becerilerde ilerleme sağlanmakta, öğrenme daha kolay gerçekleşebilmektedir (Sapon ve Shevin ,1994, s.183-190). Kubaşık öğrenme ile öğrencilerin sosyal becerileri, arkadaşlık ilişkileri ve özsaygısı gelişmektedir (Fields, 1988; Akt:Thomas,1996). Kubaşık öğrenme

etkinlikleri ülkemizde ilkokul, lise ve üniversite basamaklarında uygulanmaktadır. Araştırmaların büyük bir kısmı da bu eğitim basamaklarında yapılmıştır (Özyürek,1994; Kocabaş,1998; Baykara, 2000; Oral, 2000; Tokcan ve Sezer, 2003; Bilgin ve Geban, 2004). Bu çalışmalar öğrenciler üzerinde olumlu etkiler bırakmış, eğitimde yeni bir anlayış oluşturmuştur. Ülkemizde olduğu kadar yurtdışında da bir çok çalışma yapılmıştır. Başta ABD olmak üzere Kanada, Japonya, Almanya, İngiltere, Avustralya, Norveç, Nijerya, İsrail, Hollanda gibi ülkelerde kubaşık öğrenme araştırmaları ve uygulamaları hızla sürmektedir (Açıkgöz,1992,s.3).

Görüldüğü gibi kubaşık öğrenme yöntemi eğitimde önemli bir yere sahiptir. Bu yöntem ile çocuklar daha sosyal, kendine güvenen, paylaşımcı bireyler olmaktadır. Ancak, özellikle ülkemizde okul öncesi eğitimde bu yöntemin yeterli düzeyde kullanılmadığı söylenebilir (Yıldız, 1998; Tarım ve Artut, 2004). Yurtdışında ulaşılabilen araştırmalara bakıldığında, okul öncesi eğitiminde kubaşık öğrenme yönteminin etkili olduğu görülmektedir (Anderson ve Genan,1998; Kolb ve Koen, 2001; Schepis, Maureen, 2003; Howard ve Justine, 2006). Bu yöntem okul öncesi dönemde de uygulanarak eğitim anlayışına yeni bir bakış açısı kazandırılabilir.

Okul öncesi dönemde özbakım becerileri geliştirme adına yapılan çalışmaların daha da geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması gerekmektedir. Ulaşılabilen Türkçe kaynaklar içerisinde özbakım becerileri ile ilgili yapılan çalışmalar oldukça sınırlıdır (Demiriz ve Dinçer, 2001; Demirtaş, 2001). Yapılan bu çalışmalarda varolan eğitim yöntemi üzerinde araştırma yapılmış, özbakım becerilerini geliştirme amacıyla bir müdahale programı ya da etkinlikleri kullanılmamıştır. Özbakım becerilerini bu dönemde kazanan bireyler, yaşamlarının diğer dönemlerinde daha başarılı ve mutlu, doğru iletişim kuran bireyler olacaktır. Okul öncesi dönemde, özbakım becerileri gelişen bir öğrenci, bu becerileri diğer beceri alanlarında da kullanabilecektir. Okul öncesi eğitimcileri, çocuk psikologları ve bir çok araştırmacı, özbakım becerileri gelişmiş olan bireylerin sağlıklı bir yaşam sürdüreceklerini ileri sürmüşlerdir. Aynı zamanda, çocukların özbakım becerileri gelişimlerini rahat bir şekilde tamamlamaları için, onlara bu konuda sorumluluk ve güven verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir (Glass, 1990, s.4-5). Kubaşık öğrenme yöntemi ile, bireylerin özgüveninin geliştiği, paylaşımın arttığı, sosyal etkileşimin en yoğun şekilde yaşandığı belirtilmiştir (Slavin, Karweit ve Madden,1989; Johnson,1998; Akt:Dotson,2001). Kubaşık öğrenme yönteminin bu olumlu etkilerinin özbakım becerilerinin gelişimi için de önemli olduğu düşünülmüştür.

Bu araştırmada da birçok beceri alanında etkili olan kubaşık öğrenme yönteminin okul öncesi dönemdeki çocukların zbakım becerilerini geliştirmeye etkisi araştırılmıştır.

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın genel amacı, kubaşık öğrenme etkinliklerinin, 5 yaş grubu çocuklarının zbakım becerilerinin (yemek yeme, giyinme ve kişisel bakım) gelişimi üzerindeki etkilerini araştırmaktır. Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- 1) Kubaşık ğrenme etkinliklerinin uygulandığı deney grubu ile çoklu zeka etkinliklerinin uygulandığı kontrol grubunun, öz bakım becerileri kontrol listesi sontest puanlarından ntest puanlarının çıkarılması sonucunda elde edilen erişi puanlarının ortalamaları arasında anlamlı farklar var mıdır?
- 2) Kubaşık ğrenme etkinliklerinin uygulandığı deney grubu ile çoklu zeka etkinliklerinin uygulandığı kontrol grubunun, yemek yeme becerileri kontrol listesi sontest puanlarından ntest puanlarının çıkarılması sonucunda elde edilen erişi puanlarının ortalamaları arasında anlamlı farklar var mıdır?
- 3) Kubaşık ğrenme etkinliklerinin uygulandığı deney grubu ile çoklu zeka etkinliklerinin uygulandığı kontrol grubunun, giyinme becerileri kontrol listesi sontest puanlarından ntest puanlarının çıkarılması sonucunda elde edilen erişi puanlarının ortalamaları arasında anlamlı farklar var mıdır?
- 4) Kubaşık ğrenme etkinliklerinin uygulandığı deney grubu ile çoklu zeka etkinliklerinin uygulandığı kontrol grubunun, kişisel bakım becerileri kontrol listesi sontest puanlarından ntest puanlarının çıkarılması sonucunda elde edilen erişi puanlarının ortalamaları arasında anlamlı farklar var mıdır?

[Araştırmanın alt amaçlarının denence olarak ele alınmamasının nedeni olarak, oklu Zeka Kuramına dayalı öğrenme ile kubaşık öğrenme yönteminin karşılaştırılması ile ilgili araştırmalara yeterince ulaşılamaması gösterilebilir.]

1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Çocuklar için hazırlanan eğitim programlarında, çocukların gelişimsel özellikleri dikkate alınmaktadır. Çocukların ilgi ve ihtiyaçlarına ne kadar cevap verilirse, çocukların öğrenmeleri de o kadar kolaylaşacaktır. Bu da eğitimcinin çocuklara sunduğu ğretim yöntemleriyle yakından ilişkilidir. Eğitimci yeni eğitim

yöntemlerine açık olursa, çocuklar da farklı öğrenme olanakları bulacaklardır. Bu sayede edindikleri deneyimler daha kalıcı olacaktır.

Çocuklara yarar sağlayacağı düşünülen okul öncesi programlarında ne kadar çok iletişime, sosyal etkileşime yer verilirse, çocuklar da o kadar kalıcı, problemlere karşı çözüm üretebilen, kendi öğrenmelerinde karar alabilen ve bu kararların arkasında durabilen, edinmiş olduğu bu deneyimleri hayatına aktarabilen bireyler olacaklardır. Bu nedenle okul öncesi eğitiminde yeni öğretme yöntemlerine gereksinim vardır. Bu yöntemlerden biri de kubaşık öğrenme yöntemidir.

Özbakım becerileri ile ilgili yapılan araştırmalara bakıldığında, ülkemizde bu alanda yapılan çalışmaların yetersiz olduğu görülmüştür. Okul öncesi kurumlarında uygulanan öğretim yöntemleri arasında özbakım becerilerini geliştirmek amacıyla hazırlanan özel bir programa yer verilmemiştir. Genellikle, geleneksel eğitim anlayışıyla özbakım becerileri ile ilgili çalışmalar diğer etkinliklerin bir parçası olarak görülmüştür. Örneğin, yemekten önce ellerin yıkanması, sabah kahvaltısı- öğle yemeği- ikindi kahvaltısında yemek yeme kurallarına uyma gibi beceriler, eğitimci tarafından çocuklara verilen yönergelerle geliştirilmeye çalışılmıştır. Ancak bu öğrenmenin tam anlamıyla gelişebilmesi için çocukların birbiriyle etkileşimlerinin, aynı zamanda öğretmen ile çocuğun etkileşiminin verimliliğini artırmak gerekmektedir. Özbakım becerilerinin gelişiminde çocukların sosyal etkileşimini geliştirmek için de etkili öğretim yöntemlerine gereksinim vardır. Kubaşık öğrenme yönteminin ilke ve amaç yönünden bu gereksinimi karşılayabileceği düşünülmektedir.

Çocuğun 3-6 yaş arasında öğrenebileceği özbakım becerilerini bir yetişkine gereksinim duymadan ya da yetişkin yönergesi olmaksızın gerçekleştirmesi büyük önem taşımaktadır. Çünkü çocuk kazandığı bu becerileri hayatı boyunca kullanacaktır. Bu nedenle çocukların özbakım becerilerini doğru bir şekilde ve kendi istekleriyle öğrenmeleri ve uygulamaları önemlidir. Bu becerilerin istenilen şekilde gelişebilmesi için de özbakım becerileri ile ilgili eğitim yaşantılarına gereksinim vardır. Ancak varolan okul öncesi programında çoğunlukla rutin etkinlikler içinde özbakım becerilerini geliştirici çalışmalara yer verildiğinden yeni yöntemlerin araştırılması gerekmektedir.

Kubaşık öğrenme yönteminin, yarışmacı ve bireysel çalışmalara göre daha etkili olduğu saptanmıştır. Ülkemizde ve yurt dışında bununla ilgili bir çok araştırma yapılmıştır. Ancak, okul öncesi döneminde kubaşık öğrenme yöntemi ile ilgili

araştırmalar ve uygulamalar yaygınlaşmamıştır. Türkiye’ de okul öncesi eēitiminde, kubaşık ērenmenin uygulanmasına yönelik araştırmalara gereksinim vardır.

Okul ncesi kurumlarında uygulanan öz bakım becerilerini geliştiren ēretim yöntemlerinin saptanması ile ortaya çıkan durum hakkında daha gerçekçi deēerlendirmeler yapılabilecektir.

Yukarıdaki amaçlar gz önünde bulundurularak bu araştırmada okul öncesi çocuklarında kubaşık ērenme ve çoklu zekaya dayalı ērenmenin öz bakım becerilerinin gelişimine etkisinin ve okul öncesi eēitim kurumlarında uygulanan öz bakım becerileri ile ilgili çalışmaların incelenmesi amaçlanmıştır.

Bu çalışmanın sonuçlarının kubaşık ērenme yönteminin okul öncesi eēitiminde yaygınlaşmasına katkıda bulunacaēı, literatüre ve konuyla ilgili araştırmalara ışık tutacaēı umulmaktadır.

1.4. SAYILTILAR

1. Araştırmada, “z bakım Becerileri Kontrol Listesi”ni doldurmak için yapılan gözlem sırasında çocuklar gözlemciden etkilenmemişlerdir.

1.5. SINIRLILIKLAR

1- Bu araştırma, Aydın İli Kuşadası İlçesi M.E.B’e baēlı iki anaokulunun 5 yaş grubu ērencileriyle sınırlıdır.

2- Araştırmada elde edilen veriler ēretmen ve araştırmacı tarafından yapılan gözlem sonuçları ile sınırlıdır.

3- Bu araştırma, öz bakım becerilerinden yemek yeme, giyinme, kişisel bakım becerileri ile sınırlandırılmıştır. Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme, tertip- düzen, dinlenme vb. z bakım becerileri araştırma kapsamına alınmamıştır.

1.6. TANIMLAR

Kubaşık ērenme ; ērencilerin sınıf ortamında kk karma kümeler oluşturarak, ortak bir amaç doērultusunda, akademik bir konuda birbirlerinin ērenmelerine yardımcı oldukları, genelde küme başarısının deēiřik yaklaşımlarla dllendirildiēi bir ērenme yaklaşımıdır (Gömleksiz, 1997, s.1).

Çoklu Zeka Yolu İle ērenme; sekiz bileşenden oluşan, insandaki beyin ve zihin sistemlerinin birbirleriyle etkileşimi sonucu ortaya çıkan çok yönlü bir olgu, her bireyin zekasını artırıcı ve yeteneēe sahip bir ērenme yöntemidir (Tuērul ve Duran, 2003, s.26).

Okulöncesi Eğitim ; çocuğun doğduğu günden temel eğitime başladığı güne kadar geçen yılları kapsayan ve çocukların daha sonraki yaşamlarında önemli rol oynayan; bedensel, psiko-motor; sosyal- duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde tamamlandığı, kişiliğin şekillendiği, ailelerde ve kurumlarda verilen eğitim süreci olarak tanımlanabilir (Aral, Kandır ve Yaşar, 2002, s.14).

Özbakım Becerileri ; Bireyin kendisi ile ilgili ihtiyaçlarını (yemek yeme, tuvalet ihtiyacı, kişisel bakım, güvenliğini sağlama vb.) yine kendisinin yapabilmesi yeteneğidir (Oktay, 2004, s. 177).

2. BÖLÜM: KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ

ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde özbakım becerilerinden, kubaşık öğrenme yönteminden, çoklu zeka kuramından ve özbakım becerileri, kubaşık öğrenme yöntemi ve çoklu zeka kuramı ile ilgili yapılan araştırmalardan söz edilmiştir.

Aşağıda bu konularla ilgili kuramsal açıklamalara ve yapılan araştırmaların özetlerine yer verilmiştir.

2.1. ÖZBAKIM BECERİLERİ

Yaşamın ilk altı yılını içine alan okul öncesi dönem, insanın gelişiminin en hızlı ve kapsamlı olduğu bir dönemdir. Doğumdan itibaren başlayan bu dönemde tüm gelişim alanları (fiziksel, zihinsel, dil, sosyal ve duygusal gelişim) açısından son derece önemli bir dönemdir. Bu nedenle, bu döneme gereken önemin verilmesi ve bu dönemin sağlıklı, bilinçli ve anlamlı bir şekilde geçirilmesi gerekmektedir (Aydın, 2005, s.132).

Bu dönemde verilecek en önemli öğrenme aşaması olarak temel alışkanlıkların kazandırılması söylenebilir. Bu dönemde çocuğa kazandırılacak temel alışkanlıklar zamanla, yönlendirmeye ve özellikle de tekrara bağlı olarak kazanılmış davranışlara dönüşmektedir (Oktay, 2004, s.176). Kazandırılan bu temel alışkanlıklar; bireyin toplumun bireyi kabul etmesinde önemli bir yere sahiptir. Bu davranışlar bir defa kazanıldıktan sonra artık bireyin sürekli kullanacağı becerilere dönüşmektedir. Beceriler; yönlendirme, pratik yapma, tekrarlama ya da becerilerin uygulanması ile de geliştirilebilir (Katz,1999).

Özbakım becerileri, çocuğun gün içinde temel ihtiyaçlarını (yemek yeme, giyinme, kişisel bakım, tuvalet vb.) yetişkin desteği olmaksızın yapabilme becerisidir. Özbakım becerileri bir anlamda günlük yaşam becerileridir. Günlük yaşam becerileri evde, okulda ya da diğer ortamlarda bireyin bağımsız olarak yaşamını sürdürebilmek, kişisel bakım ve görünüşünü koruyabilmek için gerekli olan tüm becerilerdir (Varol, 2005, s.121).

Özbakım becerileri kişinin yaşamını rahat bir şekilde sürdürebilmesi, kendi ihtiyaçlarını yardımsız bir şekilde karşılayabilmesi için öğrenmesi gereken becerilerdir. Bu beceriler şunlardır; tuvalet eğitimi, kendi başına giyinip-soyunma, yemek yeme alışkanlığı, vücut temizliğidir (El-yüz yıkama, tırnak kesimi, saç tarama ve bakımı,

banyo alışkanlığı). Özbakım becerileri bu alanda yetersiz kalan bireyler için oldukça önemlidir. Çünkü bu becerileri gelişmeyen bir birey bir çok olumsuz durumla karşılaşabilmektedir. Örneğin, tuvalet eğitimi alabilecek durumda olan ancak bazı nedenlerden dolayı bu eğitimi alamayan çocuklar birçok sosyal ve toplumsal etkinliklere dahil edilmemekte, yemek yeme becerisini kazanmamış bir çocuk kimi zaman gittiği okulun öğretmenine ya da personeline yük olmakta ayrıca çocuk sürekli olarak kontrol altında tutulduğundan çevresiyle rahat iletişim kurmak için fırsat bulamamaktadır. Çocuğun aynı zamanda öz saygısının oluşmasında da bu becerilerin önemli etkisi bulunmaktadır (Bender ve Valletutti, 1996, s. 1) .

Okul öncesi dönemi çocuğunun eğitiminde, kendi temel gereksinimlerini karşılaması için verilen özbakım becerileri eğitimi ile çocuğun beden sağlığına olumlu katkıda bulunulur, çocuk bağımsızlığını kazanır. Ayrıca çocuğun varlığının bedensel sınırlarını fark etmesi sağlanır. Bunun yanında “kendine bakabilmek” olumlu kendilik kavramına bağlı olarak “kendine güven”in oluşmasında önemli rol taşımaktadır (Önder, 2003, s.183).

Gelişim Dönemlerine Göre Özbakım Becerileri:

12. Ay özbakım becerileri:

- Bağımsız bir biçimde, bardak kullanarak içecek içer (Birçoğu bunu 16.aya kadar yapamazlar)
- Çorabı ayağından çıkarabilir (Yavuzer, 2005a,s.103).

18.Ay Özbakım Becerileri:

- Çok sık olmamak koşulu ile çatal kaşık kullanır (Yavuzer, 2005a,s.124).

2 Yaş Özbakım Becerileri :

- Elbisesine ait bir parçayı çıkarabilir.
- Elbisesinin bir parçasını giyer (Yavuzer , 2005a, s.150)

3 Yaş Özbakım Becerileri :

- Ellerini yıkar ve kurular.
- T-shirt giyer.
- Yardımsız giyinebilir (Yavuzer , 2005a, s.198).

4-5 Yaş Özbakım Becerileri :

- Ellerini yüzünü yıkar.
- Kendi giysisindeki büyük düğmeleri çözer.
- Kendi giysisindeki büyük düğmeleri ilikler.
- Yemek yerken doğru araç-gereci kullanır.
- Ekmeğine bıçakla yumuşak şeyleri sürer.
- Sözel ipucu yardımıyla sofraya uygun olarak karşılar.
- Dişlerini fırçalar.
- Yardımsız giyinir (Bağ ve fermuarlar hariç)
- Giyeceklerini askıya asar (Darıca, 2002, s.198).

5-6 Yaş Özbakım Becerileri :

- Elini yüzünü yıkar ve kurular.
- Kendisi giyinir ve soyunur.
- Ayakkabılarındaki bağcıkları bağlar.
- Duruma ve hava şartlarına uygun giyinir.
- Saçlarını uygun şekilde tarar/ fırçalar.
- Kendine çeki düzen verir.
- Dişlerini kurallara uygun şekilde fırçalar.
- Bıçakla yumuşak yiyecekleri keser (Köfte, pişmiş patates vb.)
- Tabağına servis tabağından yiyecek alır.
- Kendi sandviçini hazırlar.
- Günlük işlerden birinin sorumluluğunu alır (Sofrayı hazırlamaya yardım).
- Kendi başına evin yakınındaki okula, bakkala, çocuk bahçesine yürür.
- Arabada kendi emniyet kemerini takar (Darıca, 2002, s.198).

2.1.1. Tuvalet ve Temizlik Alışkanlığı:

Tuvalet ve temizlik alışkanlıkları, insan sağlığı açısından son derece önemlidir. Bu alışkanlıkların olumlu bir biçimde kazanılması da, çocuğun bu ilk temizlik gereksinmelerinin karşılanması sırasında aldığı izlenimlerle ilgilidir. Bunun yanı sıra yemek yeme alışkanlıklarının ve diğer alışkanlıkların kazanılmasında olduğu gibi temizlik ve tuvalet alışkanlığının kazanılmasında da olgunlaşmanın önemli bir rolü vardır (Oktay, 2004, s.183).

Tuvalet alışkanlığı; 2-3 yaşlarından önce gerçekleşemeyen, ebeveynler tarafından çocuğa kazandırılması zor bir alışkanlıktır (Yavuzer, 2004, s.84). Tuvalet eğitimi ise, bu alışkanlığın kazandırılmasında geçen süreçtir. Tuvalet eğitiminin verilebilmesi için çocuğun belirli özelliklere sahip olması gerekmektedir. İlk olarak uygun yaşta olması gerekmektedir. Uygun yaş her çocuk için farklıdır. Bazı çocuklar 18. ayda bu beceriyi kazanırken bazıları da 24. ayda bu beceriyi kazanmaktadırlar (Baltaş, 2004, s.66). Bu özellikler dikkate alınmadan başlanılan tuvalet eğitimi genellikle başarısızlıkla sonuçlanmaktadır.

Tuvalet eğitimine başlanırken çocuğun mesane kontrolü ne düzeyde, bedensel ve zihinsel gelişimi ne durumda bunlara çok dikkat edilmelidir. Mesane kontrolü; çocuğun tuvaletinin geldiğini hareketleri ya da söz ile ifade etmesidir. Bedensel hazırlık; el ve parmak koordinasyonu çeşitli objeleri kavrayabilecek düzeyde olması, legoları takıp çıkarması gibi davranışları göstermesidir. Tuvalet eğitimine başlarken çocuğun zihinsel gelişiminin de uygun düzeyde olması gerekir. Eğer çocuk yüzündeki organları gösterebiliyor, basit işleri taklit edebiliyor, bir objeyi bir başka yere doğru bir şekilde yerleştirebiliyorsa bu çocuğun tuvalet eğitimi için hazır olduğu söylenebilir. Zihinsel gelişimin etkisi büyüktür. Çünkü tuvalet eğitimi bir bedensel kontroldür. Bunun için de beyin ile güçlü bir ilişkisi vardır (Baltaş, 2004, s.67).

Çocuğa kazandırılacak temizlik alışkanlıkları; çocuğun giysilerini ıslatmadan, yardım almadan elini yüzünü yıkamasını, yemekten önce ve sonra ellerini yıkamasını ve kurulamasını, dişlerini yardım almadan gün içinde fırçalamasını, hapşırırken eliyle ağzını kapatmasını, burnu aktığında mendille silmesini, kulağını temizlemesini, saçlarını yardım almadan taramasını, banyodan çıktığında saçlarını kurutmasını, giysilerinin kirliliğini ve temiz ayrımını yapmasını içerir (Demirtaş, 2001, s.8; Demiriz ve Dinçer, 2000, s.62).

Çocuğun sağlıklı bir hayat sürmesinde önem taşıyan temizlik ve tuvalet alışkanlıkları kazandırılırken ebeveynlerin çocuğa baskıda bulunmaması gerekmektedir (Oktay, 2004, s.184). Çünkü bu baskılar sonucunda ciddi boyutta davranış problemleri ortaya çıkabilmektedir (Yavuzer, 2005b, s.145).

2.1.2. Yemek Yeme Alışkanlığı:

Yemek yeme, çocuğun kendi kendini yönetebilmesi yolunda attığı önemli adımlardan biridir. Çocuğun yemeğini tek başına yiyebilmesi, onun özerk olabilmesi ve kendi kendini yönetebilir duruma gelmesi için zorunludur. Çocuğun kendi kendini yönetebilmesi, bir bakıma ailesinin kendisine tanıdığı fırsatlara bağlıdır. Yemek yeme konusu çocuğun yaşamında büyük önem taşımaktadır. Başlangıçta önemsiz gibi görünen bu konu, önlem alınmadığı takdirde ciddi bir sorun haline gelebilir (Yavuzer, 2004, s.71).

0-1 yaş yani oral dönemde Freud'a göre libido enerjisi ilk yılda ağız bölgesinde odaklanır. Bu dönemde ağız bölgesi oldukça önemlidir. Beslenme çok büyük bir haz kaynağıdır, çünkü ağız, dil ve dudaklar uyarılmaktadır. Bebekler ilk emme davranışını gösterirken dişlerinin çıkmasıyla artık çiğneme davranışında da bulunurlar (Bayhan ve Artan, 2005, s.197). Beslenme, insanların doğar doğmaz karşılanması gereken temel ihtiyaçlarından biridir. Daha ilk günden bu ihtiyaçlarının karşılandığı besleme yöntemi çocuğun gelecekteki beslenme alışkanlığını da önemli ölçüde etkilemektedir (Oktay, 2004, s.180). Örneğin, karnı acıktığı için ağlayan bir bebeğe anne zamanında cevap vermemesi ya da her ağlama sesini acıkmaya bağlayıp sürekli beslemeye kalkması o çocuk üzerinde önemli ölçüde yeme alışkanlığı sorunlarının oluşmasına neden olacaktır. Freud bu dönemde oral gereksinimleri yeterince karşılanmayan bebeklerin bu döneme saplanabileceklerini düşünür. Çünkü bu dönemi tam olarak çözememiş olacaktırlar. Freud'a göre bu kişiler yaşam boyunca oral gereksinimlerini doyurmaya çalışacaklardır. Tırnak yeme, eleştiren yetişkinler olacaktırlar. Ya da aşırı beslenen çocuklar çok yiyen ya da sigara içen insanlar olabilmektedirler (Bayhan ve Artan, 2005, s.197).

Çocuğun kendi yemeğini kendisinin yemesi için gerekli ortamı yaratmak ve desteklemek çocuğun yemek yeme alışkanlığını kazanmasında ve bu sorumluluğu almasında oldukça önemlidir. Anneler çocukların kendilerini yeterince besleyemeyeceklerini ya da etrafı olduğundan fazla kirletmelerinden korktukları için bu davranışı kazanmaları konusunda pek onaylamamaktadırlar (Unutkan, 2005, s.192). Bu durumda sürekli annesi ya da başka yetişkinler tarafından beslenen çocuk büyüdüğü zamanda aynı şekilde bir yetişkin tarafından beslenmek isteyeceklerdir. Yemek yeme alışkanlığı kazandırılırken, yetişkin tarafından önlemler alınmalı,

çocuğun yemek saatlerini oyun saatinden ayırt etmesi ve çocuğun yemek yemenin gerçek bir ihtiyaç olduğu yetişkinler tarafından öğretilmelidir. Aynı zamanda yemek yeme kuralları abartıya kaçılmadan tüm yetişkinlerin de uyabilmesi koşuluyla konulmalıdır. Aynı zamanda çocuklar yemek yapma, sofraya hazırlama ve toplama sorumluluklarından büyük keyif alırlar (Einon, 1998, s.213). Verilen bu sorumluluklar ile çocuklar yemek yemenin önemini daha iyi kavrayabileceklerdir.

2.1.3. Giyinme Becerileri :

Tüm küçük çocuklarda bir şeyleri kendi kendine yapmak isteği baskındır ve çoğu çocuğun denemeye kalkıştığı ilk işlerden birisi de kendi kendine giyinmektir. Çocuklar kendi kendine giyinmeye başladıkları zaman kendileri ile övünecek kendilerine güven duyacaklardır. Anne ve baba tarafından bu davranışı onaylanan çocuklar bu işi bir görev olarak görürler (Goldstein, 2006, s.132).

Giyinme becerileri, engelli ya da normal olsun tüm çocuklar için soyunma becerisine göre daha zordur ve daha sonra kazanılan bir beceridir. Bu nedenle çocuk giysilerini çıkarmayı beceremiyorsa, öncelikle bu becerinin öğretimi yapılır. Giyinme ile ilgili beceri ise daha sonra yer almaktadır (Varol, 2005, s.101). Giyinme becerileri ile ilgili davranışlar düğme açma-kapama, çıt çıt takma, fermuar açma-çekme, düğüm atma, fiyonk yapma gibi el- göz koordinasyonunu içermektedir. Freud'a göre, 1-3 yaş çocukları giyinme becerileri ile çalışmalara başlarlar. Çünkü bu dönemde çocukların kas sistemleri gelişmektedir (Bayhan ve Artan, 2005, s.204). Çocuklar da bu gelişmeye ayak uydurarak kendisi ile ilgili bazı denemelere başvururlar. Kendi kendine giyinmek çocukların bağımsızlığını kazanmasında önemli bir adımdır. Çocuklar kendi kendine giyinmeyi öğrendiğinde, tuvalete giderken ya da yuvada kıyafetini, ayakkabılarını giyerken yardıma gereksinim duymaz. Bu beceri ile artık hem kendisini önemseyecek hem de çevreden takdir gördüğü için mutlu olacaktır (Einon, 1998, s.211).

2. 2. KUBAŞIK ÖĞRENME

2. 2.1. Kubaşık Öğrenme Nedir?

Kubaşık öğrenme bir öğrenme ve öğretme yöntemidir. Bu yöntemin eğitim araştırma tarihinde önemli bir yeri vardır (Slavin, 1995, s.1). Yabancı karşılığı “Cooperative Learning” olan kubaşık öğrenme, öğrencilerin ortak amaçlara ulaşması için birlikte çalışmalarınıdır (Eggen ve Kauchack, 2001 ,s.64). Kubaşık öğrenme, öğrencilerin sınıf ortamında küçük karma kümeler oluşturarak, ortak bir amaç doğrultusunda, akademik bir konuda birbirlerinin öğrenmelerine yardımcı oldukları, genelde küme başarısının değişik yollarla ödüllendirildiği bir öğrenme yaklaşımıdır (Gömleksiz, 1993, s.34).

Kubaşık öğrenmede her öğrencinin yetenekleri, ihtiyaçları, öğrenme biçimleri düşünülür. Kümeler bu özellikler dikkate alınarak oluşturulur (Gömleksiz, 1993, s.43). Öğrenciler bu küme içinde aktif olarak rol alırlar. Küme üyelerinin tümünün çalışması şarttır. Aynı zamanda her öğrencinin diğer öğrencilerle olumlu etkileşimde bulunması gerekmektedir. Öğretim malzemeleri genellikle ortak kullanılır, düşünceler paylaşılarak ortak karar verilir. Öğrenciler bireysel olarak değerlendirilmez, küme olarak değerlendirme yapılır. Kubaşık öğrenme, kümenin amacı için farklı yeteneklere sahip olan bireylerin oluşturduğu basketbol veya futbol takımlarına karşılık gelir. Bireysel performans önemli olmasına rağmen, bu performansın ölçüsü kümenin performansıdır (Eggen ve Kauchack, 2001, s.64). Kubaşık öğrenme, birkaç öğrenciyi birkaç kümede toplayarak onların çalışmalarını istemek değildir. Kubaşık olgusu, gerçekte öğrenciler arasındaki toplumsal bağlılık ve etkileşime dayanmaktadır (Şimşek, 1995, s. 452).

2.2.2. Kubaşık Öğrenme İçin Gerekli Koşullar:

Kubaşık öğrenmede verimliliği artırma amacı ile bazı ilkeler saptanmıştır. Bu ilkeler aşağıda maddeler halinde verilmiştir.

- 1) **Olumlu Bağımlılık:** Olumlu bağımlılık, kubaşık öğrenme yönteminin bel kemiğidir. Olumlu bağımlılık olmadan kümeyi oluşturan bireyler ortak bir amaç için uğraşmazlar. Bu nedenle de kubaşık öğrenme yönteminin amaçları dışına çıkılmış olur. Johnson ve Johnson’a göre olumlu bağımlılık; küme üyelerinin

ortak bir amaç etrafında toplanıp ve yine ortak bir ödül için çaba göstermesini ifade eder. Olumlu bağımlılık; olumlu hedef bağımlılığı, olumlu ödül bağımlılığı, olumlu kaynak bağımlılığı, olumlu rol ve iş bağımlılığını da içermektedir. Olumlu hedef bağımlılığında küme üyeleri beraber çalışarak hedeflerine ulaşacaklarını anlamalarıdır. Olumlu ödül bağımlılığı küme üyelerinin ortak çabalarıyla başarı sağladıklarında küme ödülü alacaklarını bilmeleridir. Olumlu kaynak bağımlılığında her küme üyesinin kaynakların ve malzemenin bir kısmına sahip olmasıdır. Olumlu rol bağımlılığında her üye diğer üyenin tamamlayıcısıdır. Ayrıca, birbirlerine karşı sorumludurlar. Olumlu kimlik bağımlılığı, kümeye ait ortak bir şarkının olması, küme ambleminin olması, küme şapkasının olması, kümeye ait el işaretinin olması ile açıklanabilir. Olumlu iş bağımlılığında da bir üyenin işinin bitmesi diğer kümenin işinin bitmesiyle ilişkilidir (Johnson, Johnson, Smith, 1991, s.148, Açıköz,1992, s.11).

- 2) **Bireysel Değerlendirilebilirlik** : Kubaşık öğrenmenin başarılı sonuç almasında etki eden faktörlerden birisi de bireysel sorumluluktur (Dotson, 2001). Bireysel sorumluluğun kazandırılması için kubaşık öğrenme kümelerinde her öğrenciye bireysel sorumluluk verilir. Rastgele seçilen bir öğrenciden kümesini temsil edecek bir ürün meydana getirmesi istenir ya da her öğrenci ne öğrendiğini sınıf arkadaşlarına anlatır (Johnson and Johnson, 1999, s. 27).
- 3) **Yüzyüze Destekleyici Etkileşim**: Yüzyüze destekleyici etkileşim ile öğrenme hız kazanır. Bu etkileşim küme üyelerinin birbirlerini desteklemeleri, birbirlerine yardımda bulunmaları, birbirlerinin çabalarını güdülemeleri ile açıklanabilir (Johnson and Johnson, 1999, s.27).
- 4) **Sosyal Beceriler** : Kubaşık öğrenme birlikte çalışmayı esas alan bir öğrenme yöntemidir. Bu çalışma sırasında farklı özellikteki bireylerin kümeyi oluşturması ile farklı görüşler ortaya çıkacaktır. Bu, çoğu zaman problemlere neden olmaktadır. Bu problemleri en aza indirmek için bazı sosyal becerilere sahip olmak gerekir. Öğrenciler öncelikle birbirlerini tanımalı ve birbirlerine destek olmalıdırlar. Küme üyesi diğer küme üyesinin fikirlerini dinlemeli ve farklı görüşlere saygılı olmalıdır. Anlaşmazlıklarla karşılaşıldığında kırıncı değil, yapıcı davranışlarda bulunmak gerekmektedir (Johnson, Johnson and Holubec, 1991, s.1:13; Johnson and Johnson, 1999, s. 28).

Sosyal beceriler öğretilirken öğretmenin, öncelikle öğrencilerine hangi sosyal becerileri öğretmek istediğini belirlemesi gerekmektedir. Bu sosyal becerilerin önem derecesine göre sıralanması öğretmene kolaylık sağlayacaktır. Sosyal becerilerin öğretilmesinde, beceriyi tanımlamak ve bu beceriye neden gereksinim duyulduğunu anlatmak gerekmektedir (Yıldız, 1998, s.45).

5) Küme Sürecinin Değerlendirilmesi : Küme sürecinin değerlendirilmesi bölümünde, küme üyelerinin başarılı ve başarısız oldukları yönlerini yine kendileri tarafından bulmalarıdır. Bu süreçte küme üyelerinin hangi davranışlarıyla katkıda buldukları, hangi davranışların devam ettirilerek bu davranışı kalıcı hale getirilmesi gerektiği, hangilerinin değişmesi gerektiği saptanır (Johnson, Johnson and Holubec, 1991, s. 1:15; Johnson and Johnson, 1999, s.28).

Yukarıda belirtilen ilkeler doğrultusunda oluşturulan birden fazla teknik bulunmaktadır. Bu teknikler yine aynı amaç için hizmet vermektedir. Ancak bu teknikler işin yapılandırılması, sınıfın düzenlenmesi, ödüllendirilme şekli gibi bazı özellikler yönünden birbirinden ayrılmaktadır. Bu teknikler; birlikte öğrenme, küme araştırması, takım destekli bireyselleştirme, birleştirilmiş işbirlikli okuma ve kompozisyon, akademik çelişki, öğrenci takımları ve başarı bölümleri, birleştirme, birlikte sorulım birlikte öğrenelim, takım-oyun-turnuvadır (Açıkgöz, 1992; Dotson, 2001).

Bu çalışmada yapılandırılmamış kubaşık öğrenme etkinlikleri kullanılmıştır. Bu etkinlikler; köşeler etkinliği, şekil oluşturma etkinliği, iç-dış çemberler etkinliği, senaryoyu oyna etkinliği, konuşma kartları, kör resim, problem yollama, el çırpma oyunu, küme resmi, beyin fırtınası, küme barınağı, kör yürüyüş, yap-boz insanlar, hayvan sesleri, kaygıyı ortadan kaldırma, hareket-isim-oyun etkinlikleridir.

2.2.3. Kubaşık Öğrenmede Öğretmenin Görevleri:

Kubaşık öğrenme yöntemini uygulayan öğretmenlerin, geleneksel öğrenmede bulunan öğrenme etkinliklerini seçme ve uygulama, sınıfı yönetme, kurallar koyma, konu alanı uzmanlığı, model olma gibi sorumluluklarında bir değişiklik olmamaktadır. Bu sorumluluklarını yine kubaşık öğrenme yönteminde gerçekleştirmektedirler (Açıkgöz, 1992, s.128).

2.2.3.1.Öğretim Amaçlarını Belirlemek ve Açıklamak:

Burada öğretmen öğrencilerine hangi amaç ile toplandıklarını açıklar ve bu amaca ulaşmak için hangi yolun izlenmesi gerektiğini belirtir. Daha sonra öğrenciler çalışmaya başlarlar (Açıkgöz,1992, s.129).

2.2.3.2. Öğretim Öncesi Kararlar Almak :

- **Küme Büyüklüğüne Karar Verme:** Küme büyüdükçe kümenin başarısını artıracak olan kaynaklar artar. Ancak zaman yönünden bir sıkıntı var ise o zaman küme küçük tutulmalıdır. Çocukların öncelikle küçük kümelerde yer alması çocukların sosyal beceri gelişiminde daha olumlu rol oynayacaktır. Küme büyüdükçe çocukların birbirleri ile yüzyüze etkileşimleri azalacaktır (Yıldız, 1998, s.60). Kubaşık öğrenme yöntemi için en uygun küme büyüklüğü dört kişilik olanıdır. Dört kişilik kümelerin birçok yararı vardır. İkişerli çalışma olanağı sağlar ve altı farklı çift yapma olasılığı vardır. Üçlü kümelerde özellikle diğer iki kişi iyi anlaşılırsa diğer kişi küme dışı kalabilir (Kagan, 1992, s.48). Dört üyeyi aşan kümeler genellikle pasif katılımla sonuçlanır. Çünkü zaman faktörü bazı öğrencilerin sessiz kalmasına neden olabilir. Bu nedenle öğretmenin zaman faktörüne dikkat etmesi ve küme büyüklüklerini de bu duruma uygun şekilde ayarlaması gerekmektedir (Saban, 2000, s.149).

- **Öğrencileri Kümelere Yerleştirmek:** Öğrenciler, çeşitli yollarla kümelere ayrılabilirler. Bunlar öğretmenin rastgele seçtiği kümeler, konuya göre ayrılan kümeler, küme liderleri ile oluşturulan kümeler, çiftlerin eşleşmesi yöntemi, ilgi alanlarına göre seçilen kümelerdir (Kagan, 1992, s. 49). Bu konuda en az önerilen yöntem öğrencinin kendi kümesini oluşturmasını istemedir. Çünkü, öğrenci seçimine dayanan kümeler, genellikle öğrencilerin çok iyi anlaştıkları arkadaşlarını kümeye dahil etmesi ile sonuçlanmaktadır. Bu da kubaşık öğrenmenin heterojen küme anlayışıyla çelişmektedir. Küme, kubaşık öğrenmede önemlidir. Oluşturulacak olan heterojen kümelerin içeriğinde 1 çok başarılı, 2 orta düzeyde başarılı ve 1 başarısız öğrenci yer almalıdır. Ayrıca etnik köken ve cinsiyet faktörleri göz önünde bulundurulmalıdır (Kagan, 1997; Akt: Dotson, 2001, s.2).

-Sınıfın Organizasyon: Küme üyelerinin, birbirleri ile rahat iletişim kurabileceği ancak diğer kümeleri rahatsız etmeyecekleri düzende oturmaları sağlanmalıdır (Açıkgöz, 1992, s.17)

-Öğretim Materyallerinin Seçimi: Materyaller yapılan çalışmaya göre değişim gösterebilir. Öğretmenin bu nedenle materyal geliştirme ve kullandırma konusunda esnek bir tutum sergilenmesi gerekmektedir (Açıkgöz,1992,s.17).

-Rollerin Dağılımı: Kubaşık öğrenme uygulamaları sırasında her öğrenciye rol verilmesi gerekmektedir. Bu roller mümkün olduğunca her çalışmada değiştirilmelidir. Her küme üyesi her çalışmada aynı rolleri üstlenmemelidir. Böylece, küme içinde bir ya da birkaç öğrencinin ön plana çıkması engellenmiş olacaktır. Öğrencilere verilebilecek rollerden bazıları şunlardır; malzemeci, yazıcı, okuyucu, sözcü, gözcü, kontrol edici, kolaylaştırıcı, destekleyici, özetleyici, iş bittikten sonra temizleyici düzenleyici gibi görevlerdir (Açıkgöz , 1992, s.18).

2.2.3.3. Değerlendirme Süreci İçin Kriterleri Belirlemek

Değerlendirme sürecinde, öğrencilere geri dönüt verilir. Bu değerlendirmeden çıkan sonuçlar tartışılır. Sorun oluşturan etkenler böylece en aza indirilir(Tarım ve Artut,2004)

2.2.4. Kubaşık Öğrenmenin Faydaları:

Kubaşık öğrenmenin öğrenciler üzerinde önemli etkileri vardır. Bunlar:

- Kubaşık öğrenme, öğrencilerin daha verimli çalışmasını sağlar. Çocuklar bir bütün olarak çalıştıkları ve kendilerini öyle gördükleri için kendilerini daha güçlü hissetmektedirler.
- Kubaşık öğrenme, bir kümedeki üyelerin birbirlerinden öğrenmelerine fırsat tanımaktadır.
- Çocukların yalnızlık duygusundan uzaklaşmasında etkili olur ve çocukların birbirlerine daha pozitif davranmalarını sağlar.
- Sosyal becerilerin gelişmesinde, kendilerini fark etmelerinde, bireysel farklılıkların farkına varılmasında yararlıdır.

- Kubaşık öğrenme çocukların tek öğrenme kaynağının öğretmen olmadığını anlamalarını sağlar. Ayrıca, araştırmacı bir kişiliğe bürünmelerinde önemli bir rol oynar.
- Kubaşık öğrenme ile okula devamsızlıklarda azalma olur. Tam tersi olarak devam etme konusunda büyük titizlik gösterilir. Çünkü, kümeden bir kişinin gelmemesi demek kümenin o günkü performansının düşmesi demektir.
- Çocuklar bu yöntem ile okulu daha çok sevecekler, okul hakkında daha olumlu düşüneceklerdir(Johnson, Johnson ve Smith, 1991).

2.3. ÇOKLU ZEKA KURAMI

Geçmişten günümüze zekanın yapısı ile ilgili birçok araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalar genel olarak iki kısımda ele alınmıştır. Bunlardan birincisi “Tek Tip Zeka Yaklaşımı” olan ve zekanın IQ (Zeka Bölümü) testleri ile ölçülebildiğini, kavramlaştırma ya da sorun çözmede genel, tekil bir kapasitesi olduğunu savunan düşüncedir. Bu düşüncede olanlara örnek verilecek olursa, Terman ve Spearman, Binet, Simon ve Jensen verilebilir. Zekayı farklı yönden ele alanlar ise, Thurstone, Guilford, Stenberg, Goleman ve en son olarak Gardner’dır. Tek tip zeka anlayışında zekanın doğuştan geldiği ve değiştirilemeyeceği, sayısal değerlerle ölçülebildiği ve buna göre insanların zekalarının değerlendirildiği görüşü hakimdir. Çoklu zeka anlayışı ise, zekanın geliştirilebileceği ve değişebileceği, aynı zamanda sayısal bir ifade ile ölçülemeyeceği, bireyin sadece sözel veya sayısal yetenekleriyle değil birçok yöntem ile değerlendirilebileceği görüşünü savunur (Gardner, 2004, s.8 ; Temiz, 2007, s.9).

Zekanın farklı tanımlamaları olsa da zeka ile ilgili kuramlarda, zekanın gelişebilen bir kapasitesinin olduğu ve biyolojik temelli olduğu noktasında birleşmiştir. Çoklu zeka kuramını ilk olarak, 1983 yılında Horward Üniversitesi Profesörü Howard Gardner’ın açıkladığı görülmüştür. Bu kuram, geleneksel zeka kuramının (IQ testine dayanan) çok kısıtlı bir kuram olduğunu savunur. Bunun yerine Gardner, çocuk ve yetişkinlerdeki potansiyeli daha fazla açığa çıkarmak gerektiğini öne sürmüştür (Armstrong, 2000).

Gardner’a göre çoklu zeka; tek bir yönüyle açıklanamayacak kadar yönlü, birden çok yeteneği içeren, bireyin karşısına çıkan gerçek sorunları çözmesini ve

uygun bir fırsat bulduğunda etkili bir ürün ortaya koymasını sağlayan bir zekadır (Gardner, 2004, s.9).

Gardner'in modeli, zekayı geniş bir yelpaze içinde ele almıştır. Geleneksel zeka anlayışına göre öğrenciyi değerlendirme daha kolaydır. Ancak öğrencinin hangi konularda daha güçlü ya da zayıf olduğunu belirleme konusunda yetersizdir. Zekanın birbirinden bağımsız işleyen sekiz yönünün olduğunu ancak, bir ürün ortaya konulduğunda ya da bir etkinlik sürecinde birkaç zeka alanının aktif hale geldiğini belirtmiştir (Başaran, 2004, s.6).

Çoklu zekanın gelişimine bazı bireysel farklılıklar da etki eder. Bunlar; kaynaklara ulaşım şansının olup olmayışı, coğrafi etkenler (kırsal alan-şehir yaşamı), tarihsel ve kültürel etkenler, ailesel faktörler ve durumsal faktörlerdir (Armstrong, 1994, s.97-99). Örneğin aile faktöründe; arkeolog olmak isteyen bir çocuğun ailesi çocuklarının matematik öğretmeni olmasını istiyorsa, çocuğun matematiksel-mantıksal zekası desteklenecektir. Böylece çocuk matematiksel zekasını daha fazla kullanma fırsatı bulacaktır.

Gardner, zekanın türleri hakkında yaptığı kültürler arası araştırmada sekiz tür zeka tanımlamıştır:

1. Sözel-Dilsel Zeka
2. Mantıksal-Matematiksel Zeka
3. Müziksel Zeka
4. Görsel-Uzaysal Zeka
5. Bedensel-Kinestetik Zeka
6. Kişilerarası Zeka
7. İçsel Zeka
8. Doğacı Zeka (Armstrong, 2000, s.2)

Çoklu zeka alanlarına eklenmesi düşünülen bir zeka alanı da "Varoluşçu Zeka"dır. Gardner son beş yıldır bu zeka alanı üzerinde çalışmaktadır(Özdemir, 2006, s.31).

Gardner'in "Çoklu Zeka Kuramı", çocukları geliştirmek, onların öğrenmelerini kolaylaştırmak, onların güçlü oldukları zekalarını ortaya çıkarmak amacıyla hazırlanmış olan bir modeldir. Bu zeka kuramı, her insanın her türden zeka alanına sahip olduğunu anlatır. Her insan bütün zeka alanlarına sahiptir. Ancak bazılarında güçlü iken, bazılarında değildir. Kalıtım, beynin doğumdan önce nörolojik olarak nasıl programlandığını etkiler ve hangi zeka türünün daha iyi olacağını ya da gelişeceğini belirler. İşte çoklu zeka kuramının da amacı bu zayıf olan zeka alanlarını geliştirmektir (Ömeroğlu, 2005, s.47). Gardner'ın ileri sürdüğü bu zeka alanlarını açacak olursak:

1. **Sözel-Dilsel Zeka** :Sözel-dilsel zeka, dili sözlü ya da yazılı olarak iyi kullanma becerisidir (İflazoğlu, 2003, s.23). Sözel-dilsel zekası güçlü olanlara örnek olarak yazarlar, şairler, edebiyatçılar verilebilir. Bu zekaya sahip bireyler yazılı ve sözlü iletişimde başarılıdırlar, kelimeleri doğru telaffuz ederler, sözcük dağarcıkları gelişmiştir. Söz dizimlerine, cümle içindeki hatalara dikkat ederler. Sözlük kullanmayı, anlatmayı, dinlemeyi, okumayı ve tartışmayı çok severler. Ayrıca resimli bir kitapta resimden çok kitapta yazılanlar dikkatini çeker. Yeni kelimeler öğrenmeye isteklidirler. Yazılı ifadeleri güçlüdür. Ayrıca yabancı dile de ilgileri vardır. Yabancı sözcüklerin ne anlama geldiğini, telaffuz şekline dikkat ederler.
2. **Mantıksal-Matematiksel Zeka**: Mantıksal - matematiksel zeka için kullanılan diğer isimler, matematiksel zeka, mantıksal zeka, sayısal zeka, sayı zekasıdır (Temiz, 2007, s.22). Sayılarla düşünme, hesaplama, sonuç çıkarma, mantıksal ilişkiler kurma, hipotezler üretme, problem çözme, eleştirel düşünme, sayılar, geometrik şekiller gibi soyut sembollerle tanışma, bilginin parçaları arasındaki ilişkiler kurma becerisidir (Vural, 2005, s.241). Bu zeka alanına örnek olacak meslek grupları; bilgisayar programcısı, matematik öğretmeni, fizik öğretmeni, muhasebeci, istatikçi, ekonomist örneği verilebilir.
3. **Müzik-Ritim Zekası** : Bu zeka türü, ton ritim ve tını ayırtetme zekası olarak belirtilmektedir. Müzik, ritm ve titreşim insanda büyük etkide bulunur. Bu zeka alanının diğer zeka türlerinden daha büyük etkisi olduğu ileri sürülmektedir (Başaran, 2004, s.8).
4. **Görsel-Uzamsal Zeka** : Resimler ve imgeler zekası ya da görsel dünyayı doğru olarak algılama ve kişinin kendi görsel yaşantılarını yeniden yaratma kapasitesidir (Başaran, 2004, s.8). Görsel zekası güçlü olan bireyler; fotoğrafçı, mühendis,

kameraman, mimar, grafik tasarımcısı, heykeltıraş gibi meslek alanlarında çalışabilirler (Özdemir, 2006, s.38).

5. **Bedensel- Kinestetik Zeka :** Bu zeka türünde birey bedenini son derece farklı açılarda kullanarak duygu ve düşüncelerini bedeni ile ifade eder. Aynı zamanda bir amaca ulaşma düşüncesi de mevcuttur. Ancak genel olarak bedenin işlevsel ya da ifade amacıyla kullanılması hüneri, nesnelere yönlendirilmesi becerisiyle birlikte hareket eder (Gardner, 2004, s.296).
6. **Kişilerarası Zeka :** Kişilerarası zekası ya da sosyal zekası gelişmiş olan bireyler, bilgiyi diğer insanlarla kurmuş olduğu iletişim ile işlemekte ve bu şekilde daha kalıcı bir öğrenme sağlamaktadırlar (Ömeroğlu, 2005, s.50). Bu kişilerin birçok arkadaşı vardır, empati kurma becerileri genellikle yüksektir, çatışmaların çözümlenmesi ve insanları yatıştırma becerileri oldukça gelişmiştir (Güneysu, 2005, s.32).
7. **İçsel Zeka :** İnsanın kendisi hakkındaki duygu ve düşüncelerini şekillendirebilme, yaşamını sürdürebilme ve yaşadıklarından öğrendikleriyle bir hayat felsefesi oluşturabilme becerisidir (Karadağ, 2006, s.135). Bu zekaya sahip olanlar psikoterapist, yazar, sanatçı, işadama, ressam gibi meslek alanlarında başarılı olurlar (Temiz, 2007, s.32).
8. **Doğa Zekası :** Bu zeka türü, çevredeki doğal dünyayı algılama, beğenme ve anlayabilme ile doğrudan ilişkilidir (Başaran, 2004, s.9). Bu kişiler doğada gezinmeyi sever, çevredeki değişiklikleri fark eder, doğa ile ilgili konulara ilgi duyar, mikroskop, teleskop, dürbün, miknatıs gibi aletlere merak duyarlar (Sevinç, 2005, s.77).

2.3.1. Çoklu Zeka ve Etkinlik Uygulamaları:

Çoklu zeka kuramına göre hazırlanmış olan etkinlik programında dikkat edilmesi gereken bazı kurallar vardır. Öncelikle öğretmen, bütün zeka alanlarına eşit düzeyde önem vermelidir. Bu anlayışa göre öğretmen sekiz zeka alanını da kullanmalıdır. Bu düşünce geleneksel eğitim anlayışına göre ters bir durum yaratmıştır. Çünkü, geleneksel eğitim anlayışında genellikle öğretmen ya matematiksel ya da dilsel zeka alanına önem verir. Ancak çoklu zeka alanında tüm çocukların zeka alanları düşünülerek, çalışma planları hazırlanmalıdır (Armstrong, 1994)

İkinci önemli nokta ise, öğretmen materyal seçerken tüm zeka alanlarını geliştirmeye yönelik eğitim materyalleri hazırlamalıdır. Yani çocuklara bir konu, kavram vb. anlatılırken tüm zeka alanları düşünülerek birden fazla materyal kullanılmalıdır. Öğrenme olayı bir tebeşir ve yazı tahtası olmamalıdır.

Üçüncü önemli nokta ise, çocuklar öğrenme ortamına geldiklerinde zeka alanlarının bir kısmında gelişmiş, bazılarında biraz gelişmiş veya hiç geliştirilmemiş olarak gelirler. Bu nedenle öğretmen, bu durumu göz önüne alarak çocuklara bu sekiz zeka alanında öğrenme fırsatını sunmalıdır (Talu, 1999, s.167-168).

2.4. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.4.1. Okul Öncesi Eğitiminde Kubaşık Öğrenme İle İlgili Yapılan Araştırmalar

Avcıoğlu (2001) çalışmasında İşitme Engelli Çocuklara Sosyal Becerilerin Öğretilmesinde İşbirlikli Öğrenme Yaklaşımı ile sunulan öğretim programının etkililiğini incelemiştir. Bu araştırma, Ankara ili Çankaya İlçesi Tevfik İleri İlköğretim Okulu'na devam eden, zeka düzeyleri Rehberlik ve Araştırma Merkezi incelemeleri sonucunda normal düzeyde olan, öğretmen gözlemlerine göre sözlü ya da sözsüz iletişim kurabilen, birlikte çalışmaktan hoşlanan, işbirliğine açık olma gibi davranışları karşılayan işitme engelli öğrenciler arasından seçilen dokuz öğrenciyle sınırlandırılmıştır. Temel sosyal beceriler, ilişkiyi başlatma ve ilişkiyi sürdürme becerileri ile grupta bir işi yürütme becerileri olmak üzere üç beceri ele alınmıştır. İşitme engelli çocukların kubaşık öğrenme gruplarını oluşturmak için engelli olmayan toplam 36 öğrenci de çalışmada bulunmuştur. Ancak bu öğrenciler değerlendirilmeye alınmamış sadece işitme engelli öğrenciler değerlendirilmiştir. İşitme engelli öğrencilere ilişkin veriler toplanmıştır. Avcıoğlu, öğretimsel hedeflerin belirlenmesi için “Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeği” ni kullanmıştır. Her bir beceri için 10 ayrı etkinlik oluşturulmuştur. Bu etkinlikler hazırlanırken 7-12 yaş arasında yer alan çocukların oynadıkları oyunlardan yola çıkılmıştır. Aynı zamanda alanyazında yer alan sosyal beceri öğretim programları ve etkinlikler de incelenmiştir. Uygun görülen etkinlikler çalışmada kullanılmıştır. Çalışma sırasında çok uzun sözel ifadelerden kaçınılmıştır.

Uygulama öncesinde elde edilen verilerde araştırma grubunda yer alan öğrencilerin temel sosyal becerilerine, ilişkiyi başlatma ve sürdürme ile gruba bir işi yürütme becerilerine sahip olamadıkları gözlenmiştir. İşitme engelli çocuklara kubaşık öğrenme yöntemi doğrultusunda hazırlanan sosyal beceri öğretim programının etkili olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Avcıoğlu(2004) çalışmasında, kubaşık öğrenmeye dayalı sosyal beceri öğretim programının, okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocukların dinleme becerileri, sözel ifade becerileri ve kişiler arası becerileri öğrenmelerinde etkili olup olmadığını incelemiştir. Sosyal beceri öğretim programı 23 etkinlik ile haftada 2 gün 40 dakikalık oturumlar şeklinde uygulanmıştır. Çalışmaya 4-6 yaş grubundaki 14 öğrenci katılmıştır. Çalışma sonucunda, kubaşık öğrenme yönteminin hedeflenmiş olan sosyal beceriler üzerinde etkili olduğu ortaya çıkmıştır.

Tarım ve Artut (2004) çalışmasında, okul öncesi dönemde matematik becerilerinden bazılarını kazandırmada kubaşık öğrenme yönteminin etkisini sınamıştır. Araştırma, Adana il merkezinde bulunan bağımsız bir devlet anaokulundaki anasınıfına devam eden 20 çocuk üzerinde yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak Aktaş'ın (2003) de hazırlamış olduğu "Sayı ve İşlem Kavramları Testi"nin toplama ve çıkarma becerilerine yönelik maddeleri tekrar düzenlenerek bir değerlendirme formu hazırlanmıştır. Bu form uygulama öncesi ve sonrasında kullanılmıştır. Bu araştırma tek grup öntest-sontest deneysel desen türüne göre desenlenmiştir. Çalışma 13 hafta boyunca devam etmiştir. Çalışmanın başlangıcında uygulanan değerlendirme formundan elde edilen verilere bakıldığında toplama ve çıkarma işlemlerinde çocukların somut materyallerle yapılan toplam-çıkarma işlemlerinde daha başarılı oldukları gözlenmiştir. Ancak yarı somut materyalle sorulan sorularda çocukların başarı düzeylerinin daha düşük olduğu gözlenmiştir. Çalışmanın sonunda Kubaşık Öğrenme Yönteminin matematiksel kavramları öğretmek için okul öncesi dönemde başarı ile uygulanabileceğini sonucu ortaya çıkmıştır. Aynı zamanda kubaşık öğretim yönteminin uygulandığı programda hikaye temelli kubaşık çalışmalara dayandırılması çocuklara soyut matematiksel kavramları somutlaştırmada yararlı olmuştur. Ayrıca çocukların toplama-çıkarma işlemlerini yaparken çeşitli stratejiler geliştirdikleri de gözlenmiştir.

Yıldız (1998), İşbirlikli öğrenme ve geleneksel öğretimin okul öncesi çocuklarının temel matematik başarıları üzerindeki etkilerini ve mevcut uygulamalarla ilgili öğretmen görüşlerini incelemiştir. Bu araştırmaya 1995 Ocak-Şubat-Mart aylarında özel bir okul öncesi eğitim kurumuna devam etmekte olan 6 yaş grubu çocuklarından oluşan 30 çocuk katılmıştır. Bu kurumda bulunan iki 6 yaş şubesinden biri rasgele seçilerek deney, diğeri kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Her grup 15 çocuktan oluşmuştur. Ayrıca deney ve kontrol grubu arasında karşılaştırma yapabilmek için alan-kontrol grubuna ihtiyaç duyulmuş, bunun için 40 okuldan 80 çocuk araştırmada alan-kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Aynı şekilde araştırmaya öğretmenler de dahil edilmiştir. Veri toplama aracı olarak, Matematik Başarısı Gözlem Formu, Matematik Öğretim Ölçeği ve öğretmenlerle yapılan görüşmelerin ses kayıtları ile toplanmıştır. Uygulama kubaşık öğrenme yöntemlerinden “Birlikte Öğrenme Tekniği” ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonunda, geleneksel yöntemin uygulandığı iki kontrol grubunun matematik gelişimi arasında önemli farklılıklar bulunamamıştır. Kubaşık öğrenme yönteminin uygulandığı deney grubunda cinsiyet açısından önemli bir fark olmadığı sonucu elde edilmiştir. Kubaşık öğrenme çalışmalarını gözleyen öğretmenler, çocukların çalışmalara daha heyecanla, zevkle ve daha istekli katıldıklarından dolayı gösterdikleri başarıdan etkilendikleri görülmüştür. Bu yöntemin çocukların temel matematik başarıları üzerinde olumlu bir etki yarattığı sonucuna ulaşılmıştır.

Howard, Justine ve arkadaşları (2006), araştırmalarında çocukların oyunu sınıflandırmaları ve sosyal öğrenme ortamlarını incelemiştir. Yaşları 4-6 arasında olan 92 çocuk bu araştırmaya katılmıştır. Araştırmada hikaye tamamlama yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca çocuklardan resimleri sınıflandırmaları istenmiştir (oyun-oyun değil). Gruplar öğretmenin liderliğinde öğrenme ve tek başına, paralel ya da kubaşık öğrenme şeklinde ayrılmıştır. Araştırma bulgularına bakıldığında çocukların kubaşık öğrenme yöntemi ile daha uyumlu oyun oynadıklarını ve yaşlılarıyla daha iyi iletişim kurdukları gözlenmiştir.

Schepis, Maureen ve arkadaşları (2003), “Engelli çocuklar ve sınıf arkadaşları arasındaki kubaşık katılımı sağlamak için okul öncesi çalışanlarını eğitme” adlı çalışmalarında iki okul öncesi eğitmeninin engelleri olan ve olmayan okul öncesi öğrencilerinin kubaşık katılımlarını sağlamak için düzenlenen eğitim programını

değerlendirmişlerdir. Eğitim programı belirli talimatlar ve iş üzerindeki geri bildirimlerle kubaşık katılımın nasıl desteklendiğini gösteren örneklerden oluşmaktadır. Bu talimatlar sonucunda eğitilen öğretmenlerin sınıflarında kubaşık katılımın arttığı görülmüştür.

Kolb (2001), “Duygusal Zekayı Arttırmak İçin Okul Öncesi Çocuklarına Sosyal Yetenekleri Öğretme” adlı çalışmalarında, kreşlerdeki risk taşıyan 3 ile 5 yaşındaki çocuklar arasındaki sosyal yetenekleri ilerletmek için bir müdahale programı uygulamışlardır. Araştırmaya iki anaokulundaki 65 çocuk katılmıştır. Sosyal yeteneklerdeki problemler 39 çocuk için yapılmış olan anekdot ve gözlem listeleriyle ortaya çıkarılmıştır. Erken çocukluk dönemi uzmanları öğrencilerin çatışmalarla baş etmede yetersiz olduklarını, işbirliği yetersizlikleri bulunduğunu, zayıf ilişkilerini ve duygusal durumlarda tanımlayıcı dili kullanmadaki yetersizlikleri bulunduğunu ileri sürmüşlerdir. Araştırmacılar müdahale programında; kubaşık öğrenme etkinliklerine, duygusal zeka eğitime, çoklu zeka etkinliklerine, aynı zamanda sosyal yetenek ve şiddet önleme programına yer vermiştir. Müdahale sonrasında, hedeflenen okul öncesi öğrencilerinin sosyal davranışlarında ve duygusal zekalarında artış olduğu görülmüştür. Aynı zamanda öğrenilmiş olan sosyal yeteneklerin diğer öğrenme durumlarına da transfer edildiği görülmüştür.

Anderson, Genan (1998)’de yapmış oldukları araştırmada, dört öğrenme merkezindeki işbirliğine dayalı problem çözme davranışlarını karşılaştırmışlardır. Bu dört öğrenme merkezi; bilgisayar, drama etkinliği, blok köşesi ve sanat etkinliği merkezleridir. Araştırma 4-5 yaş çocukları üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bir üniversitenin okul öncesi programındaki iki sınıf örnek grubunu oluşturmuştur. Gözlemler çocukların haberi olmadan gerçekleştirilmiştir. Bu gözlemler video kayıtları ile yapılmıştır. Sosyal etkileşimler ise; yıkıcı, meşguliyetsiz, öğretmen etkileşimi-çocuğun başlaması, öğretmen etkileşimi-öğretmenin başlaması, seyirci, yalnız başına, paralel veya kubaşık çalışmalar yapılırken gözlenmiştir. Araştırma bulgularına bakıldığında bu dört merkezde neredeyse hiç birinde yıkıcı davranış gözlenmemiştir. En fazla çatışmanın yaşandığı öğrenme merkezi ise, blok köşesinde gerçekleşmiştir. Ancak aynı zamanda da kubaşık davranışın en çok görüldüğü öğrenme merkezi blok köşesidir.

2.4.2. Özbakım Becerileri İle İlgili Yapılan Araştırmalar

Demirtaş (2001), Annelerin Değerlendirmesine Göre Çocukların Özbakım Becerileri İle Anne Tutumları Arasındaki İlişkiyi incelemiştir. Araştırmanın örneklemini, İstanbul ilindeki yedi yaş grubu ve birinci sınıfa gitmekte olan çocukların anneleri oluşturmaktadır. Örneklem seçimi, “oransız eleman örnekleme” yöntemi ile belirlenmiştir. Uygulama 131 anne ile yapılmıştır. Anneler belirlenirken, annelerin eğitim seviyesi, annelerin çalışıp çalışmama durumu, çocuğun cinsiyeti, çocuğun doğum sırası, çocukların yaşı ve okul düzeyi dikkate alınmıştır. Araştırmada “özbakım ve bazı temel becerileri değerlendirme ölçeği”, PARI (Aile Hayatı ve Çocuk Yetiştirme Tutumu Ölçeği” ile “Bireysel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Çocukların okuma-yazma becerisini henüz kazanmadıklarından bireysel bilgi formu doldurulurken annelerden bilgi alınmıştır. Bu bilgiler doğrultusunda; annelerin aşırı koruyucu tutumları sonucunda çocuklarının genel anlamda gelişimini olumsuz etkilediği gibi, özbakım becerileri ve bazı temel becerilerin gelişimini de olumsuz etkilediği görülmüştür. Annelerin demokratik tutumları sonucunda ise, çocukların hem genel anlamda hem de özbakım becerileri ve bazı temel becerilerin gelişiminde olumlu etkilendiği görülmüştür. Anneleri baskıcı ve otoriter olan yedi yaş çocuğunun özbakım becerilerinde daha çok anneye bağımlı oldukları sonucu ortaya çıkmıştır. Çocukların cinsiyete göre, özbakım ve bazı temel becerileri arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucu ortaya çıkmıştır. Doğum sırasına göre yapılan değerlendirme sonuçlarına bakıldığında özbakım becerileri yönünden anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Çocukların okul öncesi eğitim alma durumlarına bakıldığında ise, okul öncesi eğitimi alan çocukların, bu eğitimi almayanlara göre özbakım ve bazı temel beceriler bakımından daha başarılı oldukları, bir yetişkin yardımına daha az ihtiyaç duydukları ortaya çıkmıştır. Annelerin eğitim düzeyine bakıldığında, anne eğitim düzeyinin artışı ile çocukların bu becerilerinde daha başarılı oldukları görülmüştür. Annelerin çalışma durumuna bakıldığında, çalışan annelerin çocuklarının bu becerilerinde çalışmayan annelerin çocuklarından daha başarılı oldukları görülmüştür.

Dinçer ve Demiriz(2000), okul öncesi çocuklarının öz bakım becerilerini annelerinin çalışıp çalışmama durumlarına göre incelemiştir. Araştırmaya, Ankara ilindeki orta sosyo-ekonomik düzeydeki 5-6 yaş çocuğuna sahip 298 çalışan, 216

çalışmayan toplam 514 anne tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Veriler, araştırmacılar tarafından “Seattle Testi”, “Portage Kontrol Listesi” ve “Denver II Gelişimsel Tarama Test”lerinin öz bakım ile ilgili bölümlerinden yararlanılarak geliştirilmiştir. Kontrol listeleri anneler tarafından doldurulmuştur. Araştırmadan elde edilen bulgular sonucunda, çalışan anne çocuklarının öz bakım toplam puanlarının çalışmayan anne çocuklarından daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.

Dinçer ve Demiriz (2001), 5-6 yaş çocuklarının Öz bakım Becerilerinin Cinsiyet ve Okul Öncesi Eğitim Alma Durumlarına göre dağılımlarını incelemiştir. Araştırmanın örneklemini Ankara’ daki resmi ve özel okulöncesi eğitim kurumuna devam eden ve okul öncesi eğitimi almayan 253 kız ve 261 erkek olmak üzere toplam 513 çocuğun anne ve babaları oluşturmuştur. Araştırmadaki veriler araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan anket formu ile elde edilmiştir. Bu anket formu “Portage Kontrol Listesi, Seattle Testi ve Denver II.Gelişimsel Tarama Testi”nin özbakım ile ilgili bölümlerinden yararlanılarak oluşturulmuştur. Anket formunun ilk bölümünde çocuğa ilişkin tanıtıcı bilgilere yönelik sorular, ikinci bölümünde yemek yeme, giyinme-soyunma, temizlik, tuvalet alışkanlığı, tertip-düzen, tehlikelerden korunma ile ilgili öz bakım becerilerine yönelik davranışlara yer verilerek ebeveynlere çocuklarının bu davranışları hangi sıklıkta gerçekleştirdikleri sorulmuştur. Bu anket formunu örneklem grubuna yüzyüze görüşme tekniği kullanılarak doldurulmuştur. Araştırma verileri “Ki-kare” testi ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına bakıldığında, çocukların özbakım becerileri toplam puanları karşılaştırıldığında cinsiyet açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Ancak okul öncesi eğitimi alıp almama durumlarına göre anlamlı fark bulunmuştur. Okul öncesi eğitim alan çocukların özbakım becerilerinde daha başarılı oldukları ortaya çıkmıştır.

Kingston ve Ellen (1995)’de sosyo-ekonomik düzeyi düşük düzeyde olan bir ilkokulun anasınıfındaki çocukların tuvalet alışkanlıklarını geliştirmek için bir program geliştirmişlerdir. Bu program, gelişim geriliği olan 3-5 yaş arasındaki 4 anasınıfı çocuğunun üzerinde denenmiştir. 12 haftalık bir süreç boyunca günlük tuvalet tablosu kullanılmıştır. Tuvalet esnasında her bir çocuk sözel komutlarla pantolonlarını indirmeleri ve kaldırmaları için desteklenmiştir. Bu aktivitede çocuk başarılı olduğunda, panoya bir çıkartma yapıştırılarak çocuk ödüllendirilmiştir. Her

bir tuvalet olayında çocuk tuvaleti kullanması için sözel olarak desteklenmiş ve çocuğun başardığı şey sözel olarak ifade edilmiştir. Tuvaletten sonra suyu açmak ve elleri yıkamak da ayrıca hedeflenen diğer davranışlardır. Bu müdahale programının 5. haftasında çocuğun altına kaçırma durumları gözlenmiştir ya da herhangi bir örnek durum oluşmadığında belirli özel aralıklarla sıvılar tanıtılmıştır. Müdahalenin 6. haftasında çocuğun kendisini ihmal etmesi durumunda, çocuk yetişkin tarafından tuvalete götürülmüştür. 7.haftada tuvalet zamanları biraz daha ileriye ertelenmiştir. Sonra sözel komutlar kaldırılmış ve çocuk tuvalete gitme ihtiyacını söylediğinde övülmüştür. Rastlanan olaylardaki düşüş ile tuvalet tablosu daha az kullanılmıştır. Çalışma başarıyla sonuçlanmıştır.

Geiger, Artz ve diğerleri (2000), çocukların bulaşıcı hastalıklara karşı korunmasını sağlamak amacıyla el yıkama becerisini kazandırma ile ilgili bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Bu çalışmada anaokulu öğrencilerine el yıkamayı öğretmek amacıyla bir etkinlik programı hazırlamışlardır. Bu etkinlik programındaki öğrenmeler, şarkı söyleyerek, oyunlar oynayarak ve rehber kullanarak gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin bu yolla daha kolay ve eğlenerek öğrendikleri gözlenmiştir.

2.4.3. Çoklu Zeka Kuramı İle İlgili Araştırmalar

Özdemir (2006) tarama modeli ile gerçekleştirdiği çalışmasında, 4–6 yaş grubu çocukların öğrenmede çoklu zeka teorisinde belirtilen zeka alanlarından hangilerini daha fazla kullanmaya eğilim gösterdiklerini ve anne-baba eğitim düzeyi, anne-baba meslek grubu ve sosyo-ekonomik düzeye göre zeka alanlarının farklılık gösterip göstermediklerini incelemiştir. Araştırma örneklemini, Çanakkale ili merkez ilçede bulunan üç özel anaokulu ve ilkokul bünyesindeki dört anasınıfı olmak üzere yedi okulda bulunan, 232 çocuk ve 232 veli oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak veli anket formu ve TIMI (Teale Inventory of Multiple Intelligences) testi kullanılmıştır. Verilerin analizinde, t-testi, Tek Faktörlü Varyans Analizi ve Pearson Korelasyon Katsayısı kullanılmıştır.

Araştırma sonuçlarına bakıldığında, çocukların görsel-uzamsal zeka, bedensel-kinestetik zeka, mantıksal-matematiksel zeka, sözel-dilsel zeka, kişilerarası-sosyal zeka, kişisel-içsel zeka ve ritmik-müzikal zekayı kullandıkları görülmüştür. Kız çocukların kişisel-içsel zeka puan ortalamaları, erkek çocukların kişisel içsel zeka puan ortalamalarından

daha yüksek bulunmuştur. Araştırmaya katılan çocukların zeka alanlarının cinsiyete göre dağılımında kız çocukların ilk sırada görsel-uzamsal zeka, ikinci sırada bedensel-kinestetik zeka ve üçüncü sırada sözel-dilsel zekalarını baskın olarak kullandıkları belirlenmiştir. Erkek çocukların ise, ilk sırada görsel-uzamsal zeka, ikinci sırada bedensel-kinestetik zeka ve üçüncü sırada mantıksal-matematiksel zekalarını baskın olarak kullandıkları görülmüştür.

Elibol ve Tuğrul (2001) çalışmalarında altı yaş çocuklarının eğilim gösterdikleri çoklu zeka alanlarını incelemiş ve çocukların tercihi ile ailelerin görüşlerini karşılaştırmışlardır. Araştırma Ankara ilindeki ilköğretim okullarına bağlı anasınıfına devam eden 411 çocuk üzerinde yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına bakıldığında, çocukların sırasıyla görsel-uzamsal zeka, hareketsel-kinestetik zeka ve iletişimsel-sosyal zekalarının baskın olduğu görülmüştür. Ailelere göre ise, sırasıyla görsel-uzamsal zeka, iletişimsel-sosyal zeka, hareketsel-kinestetik zekalarının baskın olduğu görülmüştür.

Highland , McNally ve Peart (1999), çocukların ilgileri ile verilen eğitimin arasındaki ilişkiyi araştırmışlardır. Bunun için çocuklara Gardner'ın çoklu zeka alanlarını kullanmışlardır. Araştırma , iki Chicago Okulunun anaokulu ve 1. Sınıf düzeyindeki 20 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Bu öğrenciler belirlenirken özellikle, yaramazlık yapan, iletişim kurmada güçlük çeken, saldırgan tutum içinde olan öğrenciler seçildi. Çalışma grubu, sınıfta doğal gözlem yoluyla ve tutulan anektot kayıtlarıyla belirlendi. Çalışma, Ekim ve Kasım aylarında gerçekleştirilip, 16 etkinlik ile sınırlandırılmış, sekiz zeka alanının her biri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin öğrenme durumlarını daha iyi gözlemek için, görsel materyaller ve grafik yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın değerlendirilmesi için , öğrenciler yine doğal gözlem yoluyla gözlemlenmiş ve çeşitli kayıtlar tutulmuştur. Bu kayıtlardan elde edilen sonuçlara göre, %77 oranında başarı ve öğrencilerin davranışlarında olumlu yönde ilerlemelerin sağlandığı görülmüştür.

2.4.4. Araştırmaların Genel Olarak Değerlendirilmesi

Yukarıda ele alınan araştırmaların sonuçları , aşağıda kısaca özetlenmiştir.

Kubaşık öğrenme ile ilgili yapılan araştırmaların sonuçları incelendiğinde (Anderson ve Genan,1998; Yıldız, 1998; Kolb,2001; Schepis ve Maureen, 2003; Avcioğlu, 2004; Tarım ve Artut, 2004; Howard ve Justine, 2006) kubaşık öğrenme

yönteminin okul öncesi dönemindeki çocuklar üzerinde etkili bir yöntem olduğu ortaya konulmuştur. Kubaşık öğrenme yöntemi ile sosyal becerilerin geliştiği, çocuklar arasındaki çatışmaların azaldığı, paylaşımın arttığı, bilişsel gelişim üzerinde olumlu etkilerinin olduğu, işbirliğinin arttığı görülmüştür. Kubaşık öğrenme yöntemi işitme engelli çocuklar üzerinde de uygulanmış ve sosyal beceriler üzerinde etkililiği ortaya çıkarılmıştır (Avcıoğlu, 2001).

Özbakım becerilerine ilişkin yapılan araştırmaların sonuçlarına bakıldığında (Kingston ve Ellen,1995; Geiger ve Artz, 2000; Dinçer ve Demiriz, 2000; Dinçer ve Demiriz, 2001; Demirtaş, 2001), okul öncesi eğitimi alan, anneleri çalışan, anne eğitim düzeyi yüksek olan çocukların özbakım becerilerinde daha iyi oldukları görülmüştür. Ayrıca okul öncesi eğitim veren kurumlardaki öğretme yöntemlerinin de özbakım becerilerinin gelişimini etkilediği ve çocuklara verilen eğitimde oyun yoluyla öğrenmenin önemi vurgulanmıştır.

Çoklu zeka kuramıyla ilgili yapılan araştırmalara bakıldığında (Highland, McNally ve Peart, 1999; Elibol ve Tuğrul, 2001; Özdemir, 2006) çalışmaların genellikle çocukların kullandıkları zeka alanları ele alınmıştır. Buna göre çocukların ilk olarak görsel-uzamsal zekaya, daha sonra hareketsel-kinestetik zekaya ve en son olarak iletişimsel-sözel zekaya ilgi duydukları görülmüştür. Highland, McNally ve Peart (1999) ise yapmış oldukları araştırmada, çocukların ilgileri ve verilen eğitim karşılaştırılmıştır. Bu araştırmaya göre çoklu zekaya dayalı öğrenme yönteminin etkili olduğu ortaya çıkmıştır.

3. BÖLÜM: YÖNTEM

Bu bölümde, araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları ile araştırmada izlenen yol ve veri çözümleme teknikleri açıklanmıştır.

3.1. ARAŞTIRMA MODELİ

Bu araştırmada, kubaşık öğrenme yönteminin okul öncesi 5 yaş öğrencilerinin özbakım becerilerini geliştirmeye etkisi sınanmıştır. Diğer bir deyişle, bağımsız değişkenlerin (kubaşık öğrenme etkinlikleri, 2005-2006 öğretim programında yer alan çoklu zeka kuramına göre hazırlanmış olan etkinlikler), bağımlı değişken (özbakım becerilerinden yemek yeme, giyinme ve kişisel bakım) üzerinde etkili olup olmadıkları sorusuna yanıt aranmıştır. Araştırma “Deneme Modeli”nde planlanıp, deney ve kontrol grupları bu modele göre belirlenmiştir. Gruplar bir deney ve bir kontrol grubu desenine göre oluşturulmuştur. Deneme modelleri, neden - sonuç ilişkilerini belirlemeye çalışmak amacı ile doğrudan araştırmacının kontrolü altında gözlenmek istenen verilerin üretildiği araştırma modelleridir (Karasar, 2005, s.87). Bu araştırmada, deney grubunda araştırmacı tarafından hazırlanan yapılandırılmamış kubaşık öğrenme etkinlikleri kullanılmış ve etkinlikler araştırmacı tarafından işlenmiştir. Kontrol grubunda ise, etkinlikler araştırmacı tarafından hazırlanan planlar doğrultusunda sınıf öğretmeni tarafından yürütülmüştür. Deney ve kontrol grubundaki çocuklarda, öntest ve sontest olarak, özbakım becerileri kontrol listesi kullanılmıştır. Bu araştırma “öntest - sontest kontrol grup”lu deneme modeline göre düzenlenmiştir. Araştırmanın deseni aşağıdaki gibidir:

G ₁	R	O ₁	X ₁	O ₂
G ₂	R	O ₃		O ₄

G₁ : Kubaşık Öğrenme Etkinliklerinin Uygulandığı Deney Grubu

G₂ : Kontrol Grubu

R : Yansızlık

X₁ : Kubaşık Öğrenme Etkinlikleri

O₁, O₃ :Öntest

O₂, O₄ :Sontest

3.2. ÇALIŞMA GRUBU

Araştırma 2006-2007 eğitim yılı güz döneminde, 15 haftalık bir sürede, Aydın ili Kuşadası ilçesinde bulunan, M.E.B'e bağlı üç anaokulu arasından, sosyo-ekonomik düzey ve anne-baba eğitim durumları açısından birbirine daha yakın olan iki anaokulunun 5 yaş grubu çocukları üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Araştırma beş yaş grubu düzeyinde yapılmıştır. Öğrencilerin yaşları dikkate alındığında; bu yaş grubundaki çocuklar Piaget'in bilişsel gelişim kuramına göre işlem öncesi (2-7 yaş) döneminin sezgisel dönemine (4-7 yaş) denk düşmektedir. Ayrıca, 5 yaş grubu çocukları sosyal becerilerini henüz kazanmış olmaları, bu alanda öğrenmeye daha açık olmaları, kubaşık öğrenme yöntemini uygulayabilecek düzeyde olmaları bu yaş grubunun seçilmesinde etkili olmuştur. Uygulamada yer alan etkinlikler de bu yaş özelliklerine göre hazırlanmıştır. Çalışmada çocuklara verilecek eğitimde daha çok çocukların nesnelere görebilecekleri, dokunabilecekleri veya tadabilecekleri çalışmalara yer verilmiştir. Yani daha çok somut çalışmalar üzerinde durulmuştur. Burada amaç, çocukların gelişimsel özelliklerine, ilgilerine ne kadar cevap verilirse, çocuklar da uygulanan yönteme ve etkinliğe o kadar olumlu cevap vereceklerdir (Piaget,2004).

Araştırmanın beş yaş grubu üzerinde yürütülmesinin temel nedenleri şunlardır :

1. Yurt içinde ve yurt dışında yapılan bir çok araştırmada etkili bulunmuş olan kubaşık öğrenme yönteminin, 2006 Okul Öncesi Eğitim Programında yer alan etkinliklere göre daha etkili olup olmadığının sınırlanması istenmesi.
2. Ulaşılabilen kaynaklar içerisinde ülkemizde özbakım becerilerinin gelişiminde kubaşık öğrenmenin yapılandırılmamış etkinliklerini temel alarak yapılan bir araştırmaya rastlanmamış olması.
3. Ülkemizde kubaşık öğrenme yönteminin ulaşılabilen kaynaklar doğrultusunda beş yaş grubunun temel alındığı bir araştırmanın yapılmayıdır.

Deney ve kontrol grupları yansız olarak seçilmiştir. Deney grubunda 17, kontrol grubunda 12 olmak üzere toplam 29 öğrenci çalışma grubunda yer almıştır. Burada deney ve kontrol gruplarının birbirine eşit olamayışının nedeni, her iki okulda da beş yaş grubunun tek sınıfta toplanmış olması, başka bir şubesinin olmayışı gösterilebilir. Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin birbiriyle benzer ve farklı yönlerinin ortaya çıkarılmasında aşağıdaki değişkenler gözönüne alınmıştır:

1. Özbakım becerileri kontrol listesi öntest puanları (EK-1)
2. Kişisel bilgi formundan elde edilecek veriler (EK-2)
  - Cinsiyet
  - Kardeş Sayısı
  - Öğrencilerin Okula Başlama Yaşı
  - Anne Eğitim Düzeyi
  - Baba Eğitim Düzeyi
  - İkamet Edilen Konut
  - Anne Mesleği
  - Baba Mesleği

Çalışma gruplarının durumları yukarıdaki değişkenlere göre belirlenmiştir. Deney ve kontrol gruplarının birbirinden etkilenmemesi için iki farklı anaokulunun beş yaş grubu öğrencileri ile çalışma gerçekleştirilmiştir. Çalışma gruplarına işlem öncesi “Özbakım Becerileri Kontrol Listesi” uygulanmıştır. Kontrol listesinden elde edilen öntest sonuçları bağımsız gruplar t- testi ile test edilmiştir. Öntest puanlarına ilişkin elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir.

3.3. GRUPLARIN ÖNTEST ÖZBAKIM BECERİLERİ KONTROL LİSTESİ PUANLARI DAĞILIMI

Grupların öntest puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için özbakım becerileri kontrol listesi öntest puanları üzerinde Bağımsız Gruplar t-testi analizi (Independent Samples t-test) yapılmıştır. Bunun için uygulamaya başlamadan önce özbakım becerileri kontrol listesi iki gözlemci tarafından ayrı ayrı doldurulmuştur. Daha sonra bu iki gözlem sonucunun ortalamaları alınarak çıkan sonuç üzerinde analiz yapılmıştır. Aynı zamanda yemek yeme becerileri, giyinme becerileri ve kişisel bakım becerilerinin ayrı ayrı sonuçlarını görmek için bu becerilerin her bir maddesi toplanıp soru sayısına bölünerek çıkan sonuç üzerinden analiz yapılmıştır. Bu sayede yemek yeme, giyinme ve kişisel bakım becerileri ayrı olarak da incelenmiştir. Bu analizin sonuçları ise her becerinin sonunda toplam yemek yeme becerileri, toplam giyinme becerileri ve toplam kişisel bakım becerileri başlığıyla yer almıştır. Analiz sonuçları Çizelge 3.3’de verilmiştir.

Çizelge 3.3 : Özbakım becerileri kontrol listesi öntest puanlarına ilişkin t-testi sonuçları

Yemek Yeme Becerileri	Gruplar	N	$\bar{X}$	S	t
1. Yemek yerken çatalı doğru tutma	Deney	17	2,97	,44	5,06*
	Kontrol	12	4,08	,73	
2. Yemek yerken çatalı doğru kullanma	Deney	17	3,00	,35	4,60*
	Kontrol	12	3,95	,75	
3. Yemek yerken kaşığı tutma	Deney	17	3,41	,53	4,25*
	Kontrol	12	4,25	,50	
4. Yemek yerken kaşığı kullanma	Deney	17	3,35	,49	3,66*
	Kontrol	12	4,12	,64	
5. İki eliyle bardağı tutma	Deney	17	3,64	,49	2,70*
	Kontrol	12	4,12	,43	
6. İki eliyle bardağı tutarak sıvıyı içme	Deney	17	3,44	,46	3,47*
	Kontrol	12	4,04	,45	
7. Bir yiyeceğin üzerine başka yiyeceği sürme	Deney	17	2,00	,46	9,28*
	Kontrol	12	3,75	,54	
8. Peçetesini serme	Deney	17	3,67	,39	5,17*
	Kontrol	12	4,41	,35	
9. Yemeğini dökmeden yeme	Deney	17	2,61	,54	7,06*
	Kontrol	12	4,00	,47	
10. Meyve suyu ya da süt kutusunu açma	Deney	17	1,32	,43	10,03*
	Kontrol	12	3,20	,58	
11. Bir içeceği bardağa doldurabilme	Deney	17	2,88	,51	2,59*
	Kontrol	12	3,37	,48	
12. Bisküvi paketini açma	Deney	17	1,73	,53	7,72*
	Kontrol	12	3,25	,50	
13. Dökmeden bardaktaki suyu taşıma	Deney	17	2,20	,35	12,10*
	Kontrol	12	3,79	,33	
14. Serviste yiyeceklerini tabağına alma	Deney	17	1,41	,36	12,81*
	Kontrol	12	3,83	,65	
Toplam	Deney	17	2,69	,30	9,48*
	Kontrol	12	3,87	,36	
Giyinme Becerileri	Gruplar	N	$\bar{X}$	S	t
15. Çorabını çıkarma	Deney	17	3,02	,41	9,00*
	Kontrol	12	4,58	,51	
16. Çorabını giyme	Deney	17	2,79	,46	7,69*
	Kontrol	12	4,41	,66	
17. Şapkasını çıkarma	Deney	17	3,88	,37	5,69*
	Kontrol	12	4,70	,39	
18. Şapkasını giyme	Deney	17	3,79	,35	6,49*
	Kontrol	12	4,70	,39	
19. Pantolonunu çıkarma	Deney	17	2,50	,55	10,42*
	Kontrol	12	4,41	,35	
20. Pantolonunu giyme	Deney	17	2,44	,65	7,62*
	Kontrol	12	4,00	,30	

Çizelge 3. 3: (Devamı)

21. Kazağını çıkarma	Deney	17	2,23	,64	9,29*
	Kontrol	12	4,29	,49	
22. Kazağını giyme	Deney	17	2,02	,48	10,19*
	Kontrol	12	3,66	,32	
23. Büyük düğmeleri açma	Deney	17	2,02	,57	12,01*
	Kontrol	12	4,25	,33	
24. Büyük düğmeleri ilikleme	Deney	17	1,64	,42	12,47*
	Kontrol	12	3,79	,49	
25. Küçük düğmeleri açma	Deney	17	1,94	,34	16,30*
	Kontrol	12	4,20	,39	
26. Küçük düğmeleri kapama	Deney	17	1,52	,32	13,92*
	Kontrol	12	3,54	,45	
27. Fermuarı Açma	Deney	17	3,26	,79	6,65*
	Kontrol	12	4,87	,31	
28. Fermuarı Kapama	Deney	17	3,26	,79	6,65*
	Kontrol	12	4,87	,31	
29. Bağcıklı ayakkabıyı çıkarma	Deney	17	2,50	,53	10,81*
	Kontrol	12	4,45	,39	
30. Bağcıklı ayakkabıyı giyme	Deney	17	1,67	,49	4,77*
	Kontrol	12	2,95	,94	
31. Çiçitlame	Deney	17	2,55	,49	14,23*
	Kontrol	12	4,79	,25	
32. Giysinin önünü bularak giyme	Deney	17	2,11	,45	6,73*
	Kontrol	12	3,54	,68	
33. Giysilerini katlama	Deney	17	1,29	,50	6,65*
	Kontrol	12	2,62	,56	
Toplam	Deney	17	2,44	,33	15,09*
	Kontrol	12	4,14	,23	
Kişisel Bakım Becerileri	Gruplar	N	$\bar{X}$	S	t
34. Tek başına lavaboya gitme	Deney	17	4,14	,23	7,59*
	Kontrol	12	4,83	,24	
35. Musluğu açma	Deney	17	3,91	,26	7,58*
	Kontrol	12	4,62	,22	
36. Eline sabun Dökme	Deney	17	3,85	,52	4,99*
	Kontrol	12	4,66	,24	
37. Elini sabunlama	Deney	17	3,88	,45	6,27*
	Kontrol	12	4,79	,25	
38. Elleri durulama	Deney	17	3,85	,63	5,08*
	Kontrol	12	4,83	,24	
39. Elleri kurulama	Deney	17	3,61	,54	6,60*
	Kontrol	12	4,79	,33	
40. Yüzünü yıkama	Deney	17	3,47	,32	12,76*
	Kontrol	12	4,87	,22	
41. Yüzünü kurulama	Deney	17	3,50	,39	9,90*
	Kontrol	12	4,79	,25	
42. Saçlarını tarama	Deney	17	3,11	,48	6,14*
	Kontrol	12	4,33	,57	
Toplam	Deney	17	3,70	,30	10,47*
	Kontrol	12	4,72	,16	

* p< .05 düzeyinde anlamlıdır.

Çizelge 3.3. incelendiğinde yapılan t- testi sonuçlarına göre, her maddeye ilişkin deney ve kontrol gruplarının öntest ortalama puanları açısından, kontrol grubu lehine anlamlı farklar olduğu görülmektedir. Bu durum, kişisel bilgiler formundan elde edilen bulgularla açıklanabilir. Bu bulgulara bakıldığında kontrol grubundaki öğrencilerin çoğunluğunun anne-baba eğitim düzeylerinin, deney grubundaki öğrencilerin anne- baba eğitim düzeylerine göre daha iyi olduğu görülmüştür. Ayrıca, kontrol grubundaki öğrencilerin annelerinin çoğunluğunun çalışıyor olması da sonuçları etkilemiş olabilir. Demirtaş (2001) araştırmasında, annelerin eğitim seviyeleri ile çocukların özbakım becerileri arasında anlamlı farklılıklar bulmuştur. Anne eğitim düzeyi yükseldikçe çocukların “Özbakım Becerileri ve Temel Becerileri Değerlendirme Ölçeği” nden aldığı puanların da yükseldiği görülmüştür. Aynı şekilde, çalışan annelerin çocuklarının özbakım becerilerinde daha başarılı oldukları görülmüştür. Bunun dışında, kişisel bilgiler formundan elde edilen bulgulara göre, kontrol grubunda bulunan öğrencilerin çoğunluğunun okul yaşantılarının daha önceye dayandığı (okula başlama yaşlarının 4 yaş olduğu), deney grubundaki öğrencilerin ise daha önceden bir okul deneyimlerinin olmadığı görülmüştür. Demiriz ve Dinçer’in (2001), yapmış oldukları araştırmaya göre okul öncesi eğitiminin ve eğitim süresinin özbakım becerileri üzerinde önemli bir etkisi bulunmaktadır. Yani bu eğitimi alan öğrencilerin özbakım becerilerine daha hakim oldukları görülmüştür. Bu da öntest sonuçlarında kontrol grubu lehine bir sonuç alınmasının nedeni olarak gösterilebilir. Gruplar arasındaki anne eğitim düzeyinin ve çalışıp-çalışmama durumunun eşitlenemesindeki neden ise daha önce de belirtildiği gibi, Kuşadası ilçesindeki üç bağımsız anaokulundan, yalnızca çalışmada kullanılan iki anaokulunun birbirine sosyo-kültürel açıdan uygun şartlarda bulunmasıdır.

3.4. KİŞİSEL BİLGİLER FORMU

Bu çalışmada kullanılan kişisel bilgiler çalışma grubundaki öğrencilerin, cinsiyeti, çocuğun okula başlama yaşı, doğum tarihi, kardeş sayısı, evde oturan kişi sayısı, ikamet edilen konut, anne-babanın öğrenim düzeyi ve mesleği ile ilgili değişkenler hakkında bilgi vermektedir. Öğrencilerin birlikte yaşadıkları kişilerle ilişkili olan bu değişkenler çocukların öğrenme düzeylerini etkileyebilir. Bu nedenle, deney ve kontrol gruplarındaki çocukların benzer özellikler taşıması önemlidir (İflazoğlu, 2003, s.67). Aşağıda bu değişkenlere ilişkin sayısal verileri içeren çizelgeler sırasıyla verilmiştir.

3.4.1. Cinsiyet

Çizelge 3.4.1 incelendiğinde, cinsiyet açısından deney grubundaki erkek öğrenci sayısının, kontrol grubundaki erkek öğrenci sayısına göre daha fazla olduğu görülmektedir. Kız öğrencilerin sayılarının ise, deney ve kontrol grubunda birbirine yakın oldukları görülmektedir. Grupların cinsiyet bakımından eşitlenememesinin nedeni, Kuşadası ilçesinde üç bağımsız anaokulunun bulunması ve sadece deney ve kontrol grubunu oluşturan anaokullarının sosyo-kültürel açıdan birbirine daha yakın özellikte olması ve bu iki anaokulunda 5 yaş grubunun tek şubesinin bulunması gösterilebilir.

Çizelge 3.4.1 : Deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin cinsiyetine göre dağılımı

Gruplar	Kız	Erkek	Toplam
Deney	8	9	17
Kontrol	7	5	12
Toplam	15	14	29

3.4.2. Kardeş Sayısı

Çizelge 3.4.2 incelendiğinde, deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin kardeş sayısına göre dağılımları yer almaktadır. Deney grubundaki öğrencilerin kardeş sayılarına bakıldığında, kardeşi olmayan öğrencilerin çoğunlukta olduğu görülmektedir. Kontrol grubundaki öğrencilerin ise çoğunluğunun 1 kardeşi olduğu görülmektedir. Buradaki sonuçlara bakıldığında, deney ve kontrol gruplarının kardeş sayısı açısından birbirinden farklı özellikte olduğu söylenilebilir.

Çizelge 3.4.2 : Deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin kardeş sayısına göre dağılımı

Gruplar	Kardeşi yok	2 Kardeş	1 Kardeş	Toplam
Deney	9	3	5	17
Kontrol	4	1	7	12
Toplam	13	4	12	29

3.4.3. Öğrencinin Okula Başlama Yaşı

Çizelge 3.4.3'e bakıldığında, deney ve kontrol grupları arasında öğrencinin okula başlama yaşı açısından farklar olduğu görülmektedir. Deney grubundaki öğrencilerin okula başlama yaşının 5 yaş olduğu görülürken, kontrol grubundaki öğrencilerin çoğunluğunun okula başlama yaşının 4 yaş olduğu görülmektedir.

Çizelge 3.4.3 : Deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin okula başlama yaşına göre dağılımı

Gruplar	3 Yaş	4 Yaş	5 Yaş	Toplam
Deney	0	0	17	17
Kontrol	1	8	3	12
Toplam	1	8	20	29

3.4.4. Anne Eğitim Durumu

Çizelge 3.4.4'e bakıldığında, deney ve kontrol grupları arasında anne eğitim durumuna göre farklar olduğu görülmektedir. Deney grubundaki annelerin ilköğretim ve orta öğretim düzeyinde, kontrol grubundaki annelerin ise daha çok orta öğretim ve üniversite düzeyinde oldukları görülmüştür. Deney grubunda okuma-yazma bilmeyen anne olmasına rağmen, kontrol grubunda okuma-yazma bilmeyen anne bulunmamaktadır.

Çizelge 3.4.4 : Deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin anne eğitim durumuna göre dağılımı

Gruplar	Okur-Yazar Değil	İlköğretim Mezunu	Orta Öğretim Mezunu	Üniversite Mezunu	Toplam
Deney	1	8	7	1	17
Kontrol	0	2	5	5	12
Toplam	1	10	12	6	29

3.4.5. Baba Eğitim Durumu

Çizelge 3.4.5'de deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin baba eğitim düzeylerine göre dağılımları yer almaktadır. Deney ve kontrol grupları arasında baba

eğitim durumunda, deney grubunun ilköğretim düzeyinde babaların sayılarının daha fazla olduğu görölmüştür. Ancak, orta öğretimde sayıların aynı olduğu ve üniversite düzeyi açısından bakıldığında grupların birbirine yakın özellikte oldukları görölmüştür. Okur-yazar olmayan baba her iki grupta da bulunmamaktadır.

Çizelge 3.4.5 : Deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin baba eğitim durumuna göre dağılımı

Gruplar	Okur-Yazar Değil	İlköğretim Mezunu	Orta Öğretim Mezunu	Üniversite Mezunu	Toplam
Deney	0	7	6	4	17
Kontrol	0	1	6	5	12
Toplam	0	8	12	9	29

3.4 6. İkamet Edilen Konut

Çizelge 3.4.6'daki sonuçlara bakıldığında, her iki grubunda kirada ve akrabalara ait evlerde oturma durumlarında birbirlerine benzer özellikte oldukları söylenebilir. Deney ve kontrol gruplarının çoğunluğunun ise, kendilerine ait evde ikamet ettikleri görölmektedir.

Çizelge 3.4.6: Deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin ikamet edilen konuta göre dağılımı

Gruplar	Kira	Kendisinin	Akrabalara Ait	Toplam
Deney	4	11	2	17
Kontrol	5	6	1	12
Toplam	9	17	3	29

3.4.7. Anne Mesleği

Çizelge 3.4.7'deki sonuçlar incelendiğinde, deney grubundaki çocukların annelerinin yarısından fazlasının ev hanımı olduğu görölmektedir. Kontrol grubundaki öğrencilerin annelerinin ise, çoğunluğunun çalıştığı görölmektedir. Bu duruma göre, deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin anne mesleği açısından farklı özellikte olduğu görölmektedir. Meslek gruplarından serbest meslekte çalışan annelerin ise birbirine yakın özellikte oldukları söylenebilir.

Çizelge 3.4.7 : Deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin anne mesleğine göre dağılımı

Gruplar	Ev Hanımı	Serbest Meslek	İşçi	Kamu Kuruluşunda Memur	Toplam
Deney	14	3	0	0	17
Kontrol	3	4	1	4	12
Toplam	17	7	1	4	29

3.4.8. Baba Mesleği

Çizelge 3.4.8'deki sonuçlar incelendiğinde, deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin, baba meslekleri açısından benzer özellikler gösterdikleri çoğunluğunun serbest meslekle uğraştıkları görülmektedir.

Çizelge 3.4.8: Deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin baba mesleğine göre dağılımı

Gruplar	İşsiz	Serbest Meslek	İşçi	Kamu Kuruluşunda Memur	Toplam
Deney	1	11	4	1	17
Kontrol	0	8	2	2	12
Toplam	1	19	6	3	29

Kişisel bilgilere ilişkin genel bir değerlendirme yapılacak olursa, cinsiyet açısından deney grubunda erkek öğrencilerin daha fazla olduğu, okula başlama yaşının kontrol grubunda daha erken olduğu, anne eğitim düzeyinin kontrol grubunda daha iyi olduğu, anne mesleği açısından kontrol grubundaki öğrencilerin çalışan annelere sahip olduğu, deney grubundaki öğrencilerin ise annelerinin çoğunluğunun ev hanımı olduğu, kardeş sayısı bakımından deney grubunda kardeşi olmayan öğrencilerin çoğunlukta olduğu, baba eğitim düzeyi açısından ise deney grubundaki öğrencilerin babalarının daha çok ilköğretim düzeyinde oldukları görülmektedir. Diğer değişkenler açısından (ikamet edilen konut ve baba mesleği) grupların benzer özellikte oldukları görülmektedir.

3.5. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Bu çalışmada veri toplama araçları olarak, “Özbakım Becerileri Kontrol Listesi” ile “Kişisel Bilgiler Formu” kullanılmıştır. Çizelge 3.5’de görüldüğü gibi, “Özbakım Becerileri Kontrol Listesi” öntest ve sontest olarak, “Kişisel Bilgiler Formu” ise işlem öncesinde verilmiştir. Veri toplama araçları aşağıda tanıtılmıştır.

Çizelge 3.5 : Araştırmada Kullanılan Ölçme Araçları ve Kullanım Amaçları

Ölçme Aracı	Ölçme Aracının Kullanım Amacı	Kimin Yanıtlayacağı	Araştırmanın Hangi Aşamasında Kullanıldığı			
			İşlem Öncesi	Öntest	Sontest	
Özbakım Becerileri Kontrol Listesi	Özbakım Becerilerinin Gelişiminin Ölçülmesi	Öğretmen		X	X	
Kişisel Bilgiler Formu	Çocukların hem kendileri hem de aileleri hakkındaki bilgilerin toplanması	Ailelerden alınan bilgiler doğrultusunda öğretmen	X			

3.5.1. Özbakım Becerileri Kontrol Listesi

Araştırmada araştırmacının geliştirdiği, “Özbakım Becerileri Kontrol Listesi” çocukların özbakım becerilerini ölçmede kullanılmıştır (EK-1). Özbakım Becerileri Kontrol Listesi; Portage Kontrol Listesi’nden ve çocuk gelişimi ile ilgili yayınlanan kaynaklardan yararlanılarak (Goldstein, 2006; Yavuzer, 2005; Darıca,2002), M.E.B.Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından hazırlanmış olan 36-72 aylık çocuklar için okul öncesi eğitim programı (MEB, 2006) ve Demirtaş’ın (2001), “Özbakım ve Bazı Temel Becerileri Değerlendirme Ölçeği” incelenerek oluşturulmuştur. Bu liste oluşturulduktan sonra, araştırmacı tarafından, öğrenciler

yemek yerken, giyinirken, ellerini yıkarken gözlemlenmiş ve bu becerilerin uygulama sıraları düzenlenmiştir. Örneğin, kaşığı tutma-kaşığı kullanma, bardağı tutma-bardaktaki sıvıyı içme, meyve suyu kutusunu açma-içeceği bardağa doldurabilme, musluğu açma, eline sabun dökme, elini sabunlama, ellerini durulama ve kurulama şeklinde bir sıralamaya gidilmiştir. Bu liste Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim dalında, Okul Öncesi Öğretmenliği anabilim dalında görev yapan 2 öğretim görevlisi ve milli eğitime bağlı anaokullarında görev yapmakta olan 4 okul öncesi eğitimcisi tarafından incelenmiştir. Maddeler eleştiriler doğrultusunda tekrar gözden geçirilip düzeltmeler yapılmıştır.

Kontrol Listesi 3 bölümden oluşturulmuştur. Bunlar Yemek Yeme Becerileri (14 Madde), Giyinme Becerileri (19 Madde) ve Kişisel Bakım Becerileri (9 Madde) şeklindedir. Bu becerilerin birçok alt maddeleri bulunmaktadır. Ancak okulda öğretmen tarafından gözlemlenmesi güç olan bazı maddelere bu araştırmada yer verilmemiştir. Örneğin, diş fırçalama becerisi bir kişisel bakım becerisidir. Ancak, bu beceriyi gözlemlmek için araştırmanın yapıldığı okullarımızda bu beceriyi geliştirecek materyallerin bulunmayışı (diş fırçası temizliğini sağlamakta zorlanılması nedeniyle), diş fırçalama ile ilgili maddenin kişisel bakım becerilerinde yer verilmemesine neden olmuştur. Ayrıca kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme, tertip-düzen ve dinlenme gibi özbakım becerilerinin gözlenmesi uzun zaman alması nedeniyle araştırma kapsamına alınmamıştır. Kontrol listesindeki becerilerin gelişmişlik düzeylerini belirleyebilmek için “Çok Yeterli –Yeterli -Biraz Yeterli – Yetersiz - Çok Yetersiz” seçenekleri kullanılmıştır. Çok Yeterli “5 Puan”, Yeterli “4 Puan”, Biraz Yeterli “3 Puan”, Yetersiz “2 Puan” ve Çok Yetersiz “1 Puan” olarak değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler, çocuk bir beceriyi bağımsız bir şekilde (kimseden yardım almadan) gerçekleştirebiliyorsa “Çok Yeterli”, yetişkinin verdiği sözel yönergeler doğrultusunda gerçekleştirebiliyorsa “Yeterli”, yetişkinini model alarak gerçekleştiriyorsa “Biraz Yeterli”, yetişkin tarafından biraz da olsa fiziksel destek alarak gerçekleştiriyorsa “Yetersiz”, tamamen fiziksel desteğe ihtiyacı var ise “Çok Yetersiz” olarak ele alınmıştır. Özbakım becerileri kontrol listesi, ön deneme uygulamasında kullanılmış ve asıl uygulama için hazır hale getirilmiştir. Özbakım becerileri kontrol listeleri doldurulurken öğrenciler bir hafta boyunca izlenmiş ve öğrencilerden giyinme, yemek yeme, tuvalet, el yıkama vb. gereksinimlerini kendi başlarına yapmaları istenmiştir. Özbakım becerileri kontrol listesini deney grubunun öğretmeni kendi grubunu ve kontrol grubunun öğretmeni kendi grubunu ve araştırmacı her iki grubu gözlemlemiştir.

Bu durumda öntest ve sontest olarak, deney grubunda iki, kontrol grubunda iki gözlemci öğrencileri gözlemiştir. Araştırmacı öğrencileri, özbakım becerileri kontrol listesinin yemek yeme becerisi ile ilgili bölümünü öğrencilerin yemek saatlerinde, giyinme becerileri ile ilgili bölümünü öğrencilerin giyinme- soyunma davranışlarında bulduklarında, okula geliş-eve dönüş saatlerinde ayakkabılarını giyip ve çıkardıklarında, öğrencilerin üzerinde düğmelerin, kemerin, çıt çıtın, bağcıkların olduğu eğitim materyaliyle oynadıklarında, kişisel bakım becerileri ile ilgili bölümünü el-yüz yıkama, tuvalet gereksinimlerini karşılamadan önce ve sonra gözlemleyerek doldurmuştur. Deney grubunun ikinci gözlemcisi olan grup öğretmeni de bu şartlara uygun şekilde gözlemlerini gerçekleştirmiştir. Kontrol grubunda da araştırmacı bu yollarla gözlemlerken, kontrol grubunun ikinci gözlemcisi olan grup öğretmeni doğal gözlem yoluyla ve öğrenci hakkındaki daha önceki bilgilerini kullanarak özbakım becerileri kontrol listesini doldurmuştur. Gözlemcilerin yapmış olduğu gözlemleri karşılaştırmak amacıyla yapılan bağımsız gruplar t-testinde, öntest sonuçlarına bakıldığında, gruplar arasında anlamlı bir fark vardır. Ancak deney ve kontrol gruplarının sontest puanlarına bakıldığında gözlem maddelerinin çoğunda gruplar arasında anlamlı bir fark yoktur. Bu da gözlemlerin birbirleriyle tutarlı olduğunu göstermektedir (EK-3).

3.5.2.Kişisel Bilgiler Formu

Çocukların cinsiyeti, kardeş sayısı, okula başlama yaşı, evde oturan kişi sayısı, anne - babanın öğrenim düzeyi, anne - babanın mesleği ve ikamet edilen konut ile ilgili bilgi toplamak amacıyla “Kişisel Bilgiler Formu” kullanılmıştır (EK-2). Kişisel bilgiler formu MEB 2006 Yönetmeliğindeki Kişisel Bilgi Formu’ndan ve Gömleksiz’in (1997) daha önce kullandığı “Kişisel Bilgiler Formu”ndan yararlanılmıştır. Gruplar hakkında bilgi sahibi olmak, deney ve kontrol gruplarını belirleyebilmek için Kişisel Bilgiler Formu kullanılmıştır. Bu formun içeriğinde öğrencinin adı-soyadı, öğrencinin cinsiyeti, doğum sırası, öğrencinin anaokuluna başlama yaşı, kardeş sayısı, anne ve baba mesleği, anne ve babanın beraber olup olmadığı, anne – baba eğitim durumu, anne - baba yaşı, ekonomik durum, ikamet edilen yer ve konut gibi maddelere yer verilmiştir. Kişisel Bilgiler Formu uygulamaya başlanmadan önce, öğretmenler tarafından ailelerden bilgi alınarak doldurulmuştur.

3.6. VERİLERİN TOPLANMASI

Araştırma amaçlarına ilişkin veri toplama amacı ile aşağıdaki işlemler sırası ile yapılmıştır:

1. 2005-2006 Eğitim yılı bahar yarı yılında, Aydın İli Kuşadası İlçesindeki, bir resmi anaokulunun altı yaş grubu öğrencilerinden 16 öğrenci ile 4 hafta süre ile ön deneme çalışması gerçekleştirilmiştir. Ön deneme çalışması özbakım becerilerini geliştirmeye yönelik kubaşık öğrenme etkinlikleri kapsamında yapılmıştır.
2. Ön deneme çalışmasından elde edilen bulgular doğrultusunda asıl uygulamanın materyalleri hazırlanmıştır.
3. Uygulama 2006-2007 öğretim yılı güz yarı yılında, Aydın İli Kuşadası İlçesinde bulunan M.E.B'e bağlı iki bağımsız anaokulundaki 5 yaş grubu öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. 17 öğrenci deney grubunda, 12 öğrenci kontrol grubunda olmak üzere toplam 29 öğrenciye, 15 hafta süreyle eğitimci tarafından hazırlanan özbakım becerilerini geliştirici etkinlikler uygulanmıştır.
4. Deney grubunda sınıfın düzeni kubaşık öğrenme etkinliklerine uygun olarak yeniden düzenlenmiştir. Kontrol grubunda ise sınıf düzenlerine herhangi bir müdahale yapılmamıştır.
5. Deney grubunda çalışmalar öncesi öğrencilere kubaşık öğrenme ile ilgili gerekli açıklamalar yapılmış, 2 hafta süre ile kubaşık öğrenmeye hazırlık çalışmaları yürütülmüştür. Bu çalışmalar beyin fırtınası, tanışma topu, küme adı, küme sloganı, küme şarkısı, küme şapkası, küme amblemi gibi etkinliklerdir. Kontrol grubunda da yine 2006 yılı okul öncesi eğitim programında yer alan özbakım becerilerini geliştirici etkinlikler araştırmacı tarafından hazırlanılarak grup öğretmeninin bu etkinlikleri uygulaması istenmiştir. Ancak kontrol grubunda herhangi bir hazırlık çalışmasına yer verilmemiştir.
6. İkinci hafta Özbakım Becerileri Kontrol Listesi uygulanmıştır. Ayrıca Kişisel Bilgi Formu doldurulmuştur. Hemen ardından uygulamaya başlanmıştır. Uygulama 15 hafta sürmüştür. Deney grubunda kubaşık öğrenme etkinlikleri, kontrol grubunda çoklu zeka etkinlikleri özbakım becerileri geliştirici etkinlikler uygulanmıştır. Deney grubunun etkinlikleri araştırmacı tarafından yürütülmüş, kontrol grubunun etkinlikleri ise grup öğretmeni tarafından yürütülmüştür.
7. Deneysel işlemler tamamlandıktan sonra deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilere ilişkin, "Özbakım Becerileri Kontrol Listesi" araştırmacı ve grup öğretmenleri

tarafından her öğrenci bir hafta boyunca gözlemlenmiş ve gözlemler sonunda özbakım becerileri kontrol listesi son test olarak doldurulmuştur.

3.6.1 .Ön Deneme Uygulaması

3.6.1.1. Kubaşık Öğrenme Etkinliklerinin Ön Deneme Uygulaması :

Araştırmada kullanılacak eğitim durumları bir çok kaynaktan yararlanılarak, kubaşık öğrenme yöntemine uygun şekilde araştırmacı tarafından geliştirilmiştir (Dalkılıç,2001;Darıca,2003; Karadeniz,2004; Akman, Öncü, Güler, Karaaslan, 2005; Gönen, Şahin, Yükselen, Tanju,2006). Etkinlik planları ve öğretim materyalleri araştırmacının danışmanı tarafından sınıf düzeyine ve yönteme uygunluk açısından incelenmiş ve danışman görüşleri dikkate alınıp gerekli düzeltmeler yapılarak uygulamaya başlanmıştır. Süreç içerisinde geliştirilen materyallerin aksayan yönleri ve öğrencilerin yönteme ilişkin tepkilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Ön deneme çalışması uygulamanın yapılacağı örnekten bağımsız altı yaş çocukları üzerinde yürütülmüştür. Bunun nedeni olarak uygulamayı yapan eğiticinin, tam gün çalışıyor olması, gerekli izni alamaması, eğitim verdiği yaş grubunun 6 yaş grubu olması gösterilebilir. 4 hafta süreyle ön deneme çalışması yapılmıştır. Ön deneme sırasında şu aşamalara dikkat edilmiştir.

- Okul idarecisi ile görüşülerek araştırma ve yöntem hakkında bilgi verilmiş, çalışma süresince etkinliklerin araştırmacı tarafından işleneceği idareciye bildirilmiştir.
- Kümeler araştırmacı tarafından cinsiyet, başarı, ilgi alanları (müzik, dans, resim, drama) gibi değişkenler bakımından heterojen olacak biçimde oluşturulmuştur. Kubaşık öğrenmeye hazırlık etkinlikleri (Küme sloganı, beyin fırtınası, iç-dış çemberler, küme el işareti, tanışma topu vb.) uygulanmıştır. Bu etkinliklerin ardından küme kimliği oluşturma çalışmaları yapılmıştır. Bu etkinlikler küme adı bulma, küme sloganı oluşturma, küme resmi yapma, küme bayrağı yapma, sınıf kimliği oluşturma gibi etkinliklerdir.
- Kubaşık öğrenme etkinliklerine ilişkin gerekli açıklamalar yapılarak uygulamaya başlanmıştır. Çocuklar kubaşık öğrenme yöntemine uygun şekilde sınıf içerisinde yerleşim düzenine geçmişlerdir. Daha sonra etkinlikler sırasıyla gerçekleştirilmiştir.
- En başarılı kümelerin seçilmesi amaçlı bir pano hazırlanmış ve kümeleri ifade eden resimler yapıştırılmıştır. Başarılı olan kümelere başarı yıldızı verileceği ve

bu başarı yıldızlarının panoda sergileneceği açıklanmıştır. Bu yıldızları alabilmek için gerekli koşullar da açık bir şekilde ifade edilmiştir.

- Her hafta her grubun kendine özgü problemlerini en aza indirmek amacıyla, kümeler arasında problem davranışlar üzerinde öğretmen rehberliğinde konuşulmuş ve birtakım kurallar belirlenmiştir. Bu kurallara uyan kümeler de “Haftanın İyi Davranış Kümeleri” seçilmiştir. Bu kurallar: Birbirimize yardım edelim, birbirimizin konuşmasını kesmeyelim, konuşmadan önce söz hakkı isteyelim, yapılan bir yardım sonunda “teşekkür ederim” sözünü kullanalım vb. Bu kurallar belirlenirken, çocukların yaş özellikleri göz önünde bulundurularak, öğretmen rehberlik etmiş ve belirlenen kurallar çocukların okuma-yazma bilmemeleri nedeniyle resimler kullanılarak her kümeyle ait bir pano hazırlanmıştır.
- Etkinlikler sırasıyla her gün düzenli olarak gerçekleştirilmiştir. Kümeler sınıf içerisinde istedikleri gibi malzemelerden yararlanabilecekleri söylenmiş bu konuda çocuklar serbest bırakılmıştır. Çalışmaların sonunda her gün alınan yıldızlar sayılarak, haftanın kümesi ve ayın sonunda en çok yıldız olan küme ayın en başarılı kümesi seçileceği tüm sınıfa duyurulmuştur. Ayrıca başarılı olan ayın kümesine öğretmen tarafından hazırlanan madalyaların verileceği belirtilmiştir. Her gün başarılı kümelere panoda bir yıldız verilerek, haftanın sonunda haftanın başarılı kümesi seçilmiştir. Ayrıca haftanın birincileri ayın sonunda hesaplanarak ayın en başarılı kümesi seçilerek, madalyalarla ödüllendirilmiştir.
- Çalışmalar sona erdikten sonra genel bir değerlendirme yapılarak asıl araştırma için bir takım değişiklikler yapılmıştır. Ön deneme çalışmasında ortaya çıkan güçlüklerden yola çıkılarak asıl uygulamada etkinliklerin daha etkileyici ve eğlendirici hale getirilmesi kararlaştırılmıştır. Etkinliklerin daha çarpıcı olması için zenginleştirilerek çocuklara sunulması düşünülmüştür. Materyallerin çalışma öncesi çocukların dikkatini çekebilecekleri bir yere konularak kendi başlarına kullanmaları düşünülmüştür. Bunun dışında çocukların ön deneme çalışmasında çocukların 6 yaş, asıl uygulamada ise çocukların 5 yaş olmaları nedeniyle, hazırlanan etkinliklerin daha sade, anlaşılır ve basit çalışmalar olması, sürenin daha kısa tutulması kararı alınmıştır. Kullanılacak materyallerinde zenginleştirilerek çocukların öğrenmelerini kolaylaştırılmasına karar verilmiştir. Ayrıca deneme sonunda karşılaşılan sorunlar doğrultusunda etkinliklerin asıl

uygulamada aşağıda verildiği gibi uygulamasına karar verilmiştir. Değişiklik yapılan etkinlikler aşağıda yer almaktadır.

şekil Oluşturma Etkinliği : Öğrenciler bir resimdeki ya da gösterilen şekli oluşturmada yaş özelliklerinden dolayı zorlanmışlardır. Bu nedenle öğretmenin istediği şekli öğrencilere anlatması ve istenilen şeklin özellikleri kısa ipuçlarıyla şeklin daha kolay oluşturulabileceği düşünölmüştür.

Problem Yollamak : Burada kümelerin yaptıkları resimler karışık olduğundan diğer kümelerin parçaları birleştirmesi oldukça zordur. Bu nedenle resimler öğretmen tarafından hazırlanmasına, resimlerin parçalara ayırmalarında da kolaylık olması için, resim üzerinde kalın siyah çizgilerle kesilecek yerlerin belirlenmesine karar verilmiştir.

Küme Resmi : Çocuklar bu çalışmada oldukça sabırsız davrandılar.Sıralarını beklemek onlara sıkıcı geldiği için, asıl uygulamada çocuklara bu çalışma, kümelerin hepsine büyük bir kağıt verilerek, kağıdın kendilerine en yakın olan kısmı üzerinde çalışmalarını gerçekleştirilmesi düşünölmüştür.

3.6.1.2.Kubaşık Öğrenme Etkinliklerinin Ön Deneme Uygulamasının

Değerlendirilmesi

Uygulama sonunda öğrenciler ile yapılan sınıf toplantısında yaptıkları küme çalışmasında neler öğrendikleri soruldu. Öğrenciler etkinlikte çok eğlendiklerini, arkadaşlarına iyi davranmayı öğrendiklerini, birbirlerini sevmeyi öğrendiklerini belirttiler. Uygulamayı gözlemleyen öğretmenler öğrencilerin daha aktif olduklarını, eğlenerek öğrendiklerini, öğrencilerin birbirleriyle olan iletişimlerinin geliştiğini, iče kapanık öğrencilerin bu sayede duygu ve düşüncelerini daha kolay aktarabildiklerini belirtmişlerdir.

3.6.2. Öğretim Yöntemleri ve Uygulaması :

Deney grubunda yapılandırılmamış kubaşık öğrenme etkinlikleri ile kontrol grubunda 2006 yılı okul öncesi eğitim programında yer alan etkinlikler uygulanmıştır. Bu yöntemlerin uygulama basamakları aşağıda verilmiştir.

3.6.2.1. Yapılandırılmamış Kubaşık Öğrenme Etkinlikleri :

Bu çalışmada farklı amaçlarla uygulanabilecek bir çok kubaşık öğrenme etkinliklerinden özbakım becerilerini kazandırmada etkili olduğu düşünülen bazı etkinlikler seçilerek uygulanmıştır. Ayrıca okul öncesi eğitimi için hazırlanmış olan birçok etkinlik kaynağından yararlanılmıştır (Dalkılıç,2001;Darıca,2003; Karadeniz, 2004; Akman, Öncü, Güler, Karaaslan, 2005; Gönen, Şahin, Yükselen, Tanju,2006) Ön deneme uygulamasından sonra son hali verilen bu etkinlikler ve uygulama şekilleri şöyle sıralanmaktadır:

- **Köşeler Etkinliği** : Sınıfın bir köşesi giyecekler, bir köşesi yiyecekler, bir köşesi temizlik ürünleri, bir köşesi de ilk yardım malzemeleri olacak şekilde ayarlandı. Çocuklar seçeneklerden birini seçti ve bir kağıda seçtikleri köşeye ait sembolik birer resim yapmaları istendi. Sonra çocuklar seçimlerine uygun köşelere yöneldiler. Köşelerde çocuklar eşleşerek ve seçimlerini tartıştılar. En sonunda çocuklar kümelerine geri dönerek neden o köşeyi seçtiklerini anlattılar. Böylece çocuklar sınıftaki diğer arkadaşlarının hakkında bilgi edinmelerine, bireysel farklılıkları kabullenme fırsatını sağladı. Ayrıca tahmin yürütme becerisini de geliştirici etkide bulundu.Bunun dışında bir köşe içecekler , bir köşe meyveler, bir köşe pasta hamuru bir köşede sebzeler konulup aynı işlem tekrar edildi. Bu çalışma giyinme becerileri içinde uygulandı. Bir köşeye pantolonlar, bir köşeye kazaklar, bir köşeye t-shirtler bir köşeye elbiseler konuldu.
- **Şekil Oluşturma Etkinliği** : Öğretmen öğrencilere bir şekil gösterir ya da tahtaya çizer. Öğrenciler hep birlikte el ele tutuşarak gösterilen şekli oluşturmaya çalışırlar (Kagan,1992,s.9:11). Bu etkinlikte ön deneme uygulamasında çocukların istenilen şekli oluşturmada zorlanmaları nedeniyle, asıl uygulamada öğretmen ortaya bir şekil çizerek, bir takım yönergeler vererek ya da beden dilini kullanarak çocuklardan istenilen şekli oluşturmaları istenmiştir. Örneğin, uygulama aşamasında, çocukların tencerede pişen makarnaların şeklini almaları istenmiştir. Bu uygulamadan önce çocuklarla makarna pişirilmiş ve nasıl şekil değiştirdikleri çocuklar tarafından gözlemlenmiştir.

- **İç-Dış Çemberler Etkinliği** : Önce çocuklar iç içe çember formunu alırlar. Bu çemberlerde bulunan çocuklar yüzlerini içe doğru, iç taraftaki çocuklar yüzlerini dışa doğru dönerler. Çocuklar sağa veya sola doğru hareket ederek yeni eşler bulurlar. Temizlik malzemeleri ile ilgili tartışmaları istenerek çocukların birbirlerine düşüncelerini aktarmaları istenmiştir.
- **Senaryoyu Oyna** : Çocuklara bir hikayenin başı verilir. Sonunu hayal güçleri doğrultusunda tamamlamaya çalışmaları ve bunu canlandırmaları istenir. Bunun sonucunda çocuklar olaylara farklı açılardan bakabilme becerisine sahip olur. Aynı zamanda farklı düşüncelere saygılı olma davranışını da geliştirmiş olur. Uygulamada, “Öykü Oluşturalım” etkinliğinde (ETKİNLİK 23), öğretmen kümelerine “İrem bir gün makarna yapmaya karar vermiş. Ama annesi evde yokmuş...” diye bir cümleyle öyküye başlanmış, daha sonra kümelerin bu cümleden bir öykü oluşturup, canlandırmaları istenmiştir.
- **Konuşma Kartları** : Her öğrenci için amaca bağlı olarak farklı konuşma kartları hazırlanır. Çocuklar konuşmak istediklerinde konuşma kartlarını kullanırlar. Tekrar konuşmak içinse diğer arkadaşlarının konuşmalarının bitmesini beklerler. Bu, çocukların iletişim becerilerini geliştirebilmeleri ve birbirlerini dinlemeyi öğrenebilmeleri açısından önemlidir. Uygulamada “ Suyu Nerelerde Kullanabiliriz?” isimli çalışmada bu etkinlik kullanılmıştır. Çocuklara bu soru yöneltilip, renkli kartlar verilmiştir. Kümedeki çocuklar bu kartları kullanarak fikirlerini küme arkadaşlarıyla paylaşmışlardır. Aynı şekilde “Meyve ve Sebzeler” adlı çalışmada da bu etkinlik kullanılmıştır. Öğretmen meyve sebze kartlarını masalara bırakmış ve her üye bir kart almıştır. Sırayla her üye elinde bulunan kartın üzerindeki meyvenin ya da sebzenin özelliklerini küme arkadaşlarına anlattı. Doğru bilen öğrenciyi, küme arkadaşları tarafından alkışlandı.
- **Kör Resim** : Çocuklar gözleri kapalıyken resim yapmaya çalışırlar. Her çocuk gözleri kapalıyken adamın bir bölümünü çizer. Birinci kişi adamın kafasını, ikinci kişi vücudunu, üçüncü kişi kollarını, son kişi de ağzını burnunu ve gözlerini yapar. Çocuklar gözlerini açtıklarında ortaya çok eğlendirici şekiller çıkar. Bu çalışma bir meyve tabağının içindeki meyvelerin oluşturulmasında kullanıldı.

- **Problem Yollama :** Burada her küme birer kağıda resim yapar. Sonra kağıt sekiz parçaya ayrılır, diğer kümeye yap-boz bulmacası şeklinde yollanır. Bu dönüşümlü olarak yapılır ve böylece tüm kümeler bulmacayı çözmüş olur. Problem yollamak çok fonksiyonlu bir alıştırmadır, pratik yapmak ve genel düşünceyi geliştirmek için kullanılır (Kagan,1992,s.8:10). Bu çalışma 5 yaş grubundaki çocuklara uyarlanmış olup, öğretmen tarafından hazırlanmış resimler çocuklar tarafından yap- boz şeklinde parçalara ayrılmıştır. Bu parçalar diğer kümeye verilerek, yap- bozu tamamlamaları istenmiştir.
- **El Çırpma Oyunu :** Bu çalışma her zaman favoridir. Her kümeden bir kişi dışarı çıkar. Küme üyeleri bir nesne seçerler. Daha sonra dışarıdaki arkadaşları küme tarafından içeri alınır. Ebe, nesneye yaklaşınca küme arkadaşları hızlı hızlı el çırparlar. Uzaklaştıkça el çırpmaları azalır. Bu etkinlik uygulamada “Kayıp Şapkayı Bulma” etkinliğinde sıcak- soğuk oyunu şeklinde uygulanmıştır.
- **Takım Resmi :** Her öğrenci bir parça kağıda bir çizgi çizer ve sonra takımda bulunan sağındaki arkadaşına verir, kağıt tüm takım üyelerini gezdikten sora hep birlikte yaptıkları bir resim ortaya çıkar (Kagan,1992). Bu etkinlik uygulama sırasında çocuklara beklemek sıkıcı geldiğinden, kümelere büyük bir kağıt verilerek, küme üyelerine kağıdın en yakın kısmına uygun resimlerini yapmaları ve bu resmin bir bütün oluşturması gerektiği anlatılarak gerçekleştirilmiştir.
- **Beyin Fırtınası :** Bu etkinlikte öğrencilere çeşitli fikir üretebilecekleri soru sorulur. Öğrenciler verilen konu üzerinde kümece tartışırlar. Her küme cevabını sınıfla paylaşır (Kagan, 1992).

Bu bölümde etkinliklerin sadece bir kısmı verilmiştir. Bu etkinliklerin dışında; Takım barınağı, kör yürüyüş, yap-boz insanlar, hayvan sesleri, bir kalbe sahip olmalısın, kaygıyı ortadan kaldırma, hareket- isim- oyun gibi etkinlikler de uygulamada kullanılmıştır. Ayrıca sınıf toplantıları yapılarak çocukların yaşadıkları sıkıntılar dinlenmiş ve problemlere sınıfça çözüm aranmıştır. Tüm etkinlikler etkinlik planı olarak ekte verilmiştir (EK-5).

3.6.2.2. 2006-2007 Programında Yer Alan Etkinlikler :

Araştırmanın yürütüldüğü kontrol grubunda 2006- 2007 öğretim programında yer alan etkinlikler uygulanmıştır. Kontrol grubundaki etkinlikleri sınıfın öğretmeni yürütmüştür. Bu grupta geleneksel oturma düzeninde bir değişiklik

yapılmamış, kubaşık öğrenmeye hazırlık etkinlikleri gerçekleştirilmemiştir. Programda yer alan etkinlikler doğrultusunda etkinlikler yine programda belirtilen sürede işlenmiştir. Yeni okul öncesi eğitim programına göre, “hedef- hedef davranışlar” ifadesi yerine, “amaç ve kazanımlar” ifadesi planlara yansıtılmıştır. 2006-2007 Okul Öncesi Programında kullanılan etkinlikler çoklu zeka etkinliklerini içermektedir. Bu etkinlikler aşağıda zeka alanlarına göre sınıflandırılarak verilmiştir. Ancak bu etkinlikler zeka alanlarına göre sınıflandırılrsa da, tek bir zeka alanını geliştirmek amacıyla kullanılmamış birden çok zeka alanını geliştirmek amacıyla kullanılmıştır.

- **Sözel-Dilsel Zekaya Seslenen Etkinlikler** : Doğaçlama, öykü tamamlama, hikaye ve masal dinleme, bilmece, tekerleme ve şiir söyleme, parmak oyunu oynama, gazete ve dergi hazırlama gibi etkinliklerdir.
- **Görsel-Uzamsal Zekaya Seslenen Etkinlikler** : Resimleme, dinlediğini hayalinde canlandırma, film izleme ve bu filmle ilgili düşüncelerini ifade etme, logo hazırlama, poster hazırlama, yarım kalan bir çalışmayı resimlerle tamamlama vb. etkinliklerdir.
- **Müziksel-Ritmik Zekaya Seslenen Etkinlikler** : Şarkı söyleme, müzik eşliğinde çalışma, tempo tutma, şarkı oluşturma, müzik aleti çalma vb. etkinliklerdir.
- **Bedensel-Kinestetik Zekaya Seslenen Etkinlikler** : Sessiz sinema oyunu, drama çalışması, canlandırma, pandomim, yap-boz çalışmaları, çamur, kağıt, hamur çalışmaları gibi etkinliklerdir.
- **Doğasal Zekaya Seslenen Etkinlikler** : Hayvan besleme, belgesel izleme, doğa fotoğrafları ile ilgili koleksiyon oluşturma, açık alan çalışmalarında bulunma, bitki yetiştirme, hayvanat bahçesine ya da botanik parklara gezintiler bu zeka alanına seslenen etkinlikler arasındadır.
- **Kişilerarası Zekaya Seslenen Etkinlikler** : Yarışmalar yapma, grup etkinlikleri yapma, röportaj yapma, sosyal sorunlar çözüm çalışması vb. etkinliklerdir.
- **İçsel Zekaya Seslenen Etkinlikler** : Elim ve ben çalışması, kendi hakkında konuşmalar yapma, verilen eksik cümleleri kendine özgü tamamlama, empatik düşünme çalışması, en sevdiğim ve sevmediğim etkinliği gibi etkinliklerdir.
- **Matematiksel- Mantıksal Zekaya Seslenen Etkinlikler** : Benzerlikleri ve farklılıkları bulma çalışması, doğruyu ve yanlış bulma çalışması, parça –bütün

çalışması, problem oluşturma ve çözme çalışmaları bunlara örnek olan çalışmalardır (Temiz,2007, s.81-87).

Kontrol grubu için M.E.B'in okul öncesi kurumları için uygun gördüğü program dahilinde hazırlanan planlar EK-6 da verilmiştir.

3.7. VERİLERİN ÇÖZÜMÜ VE YORUMLANMASI

Özbakım becerileri kontrol listesinin sonuçları bilgisayara aktarıldıktan sonra, bilgisayarda bulunan hazır SPSS paket programlardan yararlanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada kullanılan istatistiksel teknikler aşağıdaki gibidir:

1. Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin kişisel bilgileri ile ilgili özellikleri için frekans dağılımı uygulanmıştır.
2. Özbakım Becerileri Kontrol Listesi öntest puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını anlamak için bağımsız gruplar t-testi kullanılmıştır.
3. Çocukların özbakım becerilerinden toplam yemek yeme, giyinme ve kişisel bakım becerileri sontest puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını anlamak için bağımsız gruplar t-testi kullanılmıştır.
4. Gruplardan hangisinin daha çok ilerleme gösterdiğini anlamak için grupların sontest ortalama puanlarından öntest puanları çıkarılarak, erişki puanları üzerinde bağımsız gruplar t-testi kullanılmıştır. Aynı zamanda yemek yeme becerileri, giyinme becerileri ve kişisel bakım becerilerinin ayrı bölümler halinde her bir maddesi toplanıp madde sayısına bölünmüş, sontest toplam puan ortalamalarından öntest toplam puan ortalamaları çıkarılarak, erişki puanları üzerinde bağımsız gruplar t-testi kullanılmıştır.
5. Aynı işlem her bir gözlemcinin yapmış oldukları gözlem sonuçları için gerçekleştirilmiştir. Bunun için her bir gözlemcinin doldurmuş olduğu kontrol listelerindeki sontest puanlarından öntest puanları çıkarılarak, erişki puanları üzerinde bağımsız gruplar t-testi uygulanmıştır. Yemek yeme, giyinme ve kişisel bakım becerileri kontrol listesindeki her bir madde toplanıp madde sayısına bölünüp, sontest toplam puan ortalamalarından öntest puan ortalamaları çıkarılarak, erişki puanları üzerinde bağımsız gruplar t-testi kullanılmıştır.
6. Sonuçların yorumlanmasında $p=.05$ anlamlılık düzeyi kabul edilmiştir.

4. BÖLÜM: BULGULAR

Kubaşık öğrenmenin 5 yaş grubu çocuklarının özbakım becerilerine etkisinin araştırıldığı çalışmanın bu bölümünde elde edilen bulgular “Yemek Yeme Becerileri”, “Giyinme Becerileri ” ve “Kişisel Bakım Becerileri” alt başlıkları altında verilmiştir.

4.1. YEMEK YEME BECERİLERİ

Kubaşık öğrenme etkinliklerinin beş yaş grubu çocuklarının özbakım becerilerinden yemek yeme becerilerine etkisini inceleyebilmek için, deney ve kontrol gruplarının başlangıçtaki yemek yeme becerilerinin hangi düzeyde olduğuna, uygulama sonundaki yemek yeme becerilerinin düzeyine ve gösterdikleri ilerleme düzeylerine bakılmıştır. Bunun için öntest, sontest ve erişiş puanlarından ortalama, standart sapmaları hesaplanmış ve iki grubun ortalamaları arasında farkın önemli olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız gruplar t-testi uygulanmıştır.

Çizelge 4.1. incelendiğinde; yemek yerken çatalı tutma, iki eliyle bardağı tutma, iki eliyle bardağı tutarak sıvıyı içme, peçetesini serme, dökmeden bardaktaki suyu taşıma, serviste yiyeceklerini tabağına alma becerilerinde deney ve kontrol gruplarının sontest puanlarında aynı puanı aldıkları görülmüştür.

Hangi grubun bu becerilerde ilerleme gösterdiğini anlamak için yapılmış olan erişiş puan ortalamalarına bakıldığında ise, yemek yerken kaşığı tutma becerisinde gruplar arasında fark görülmemiştir. Ancak diğer yemek yeme becerilerinde deney grubunun erişiş puan ortalamalarının kontrol grubunun erişiş puan ortalamasına göre daha gelişmiş olduğu görülmüştür. Anlamlılık düzeyine bakıldığında anlamlı farklar bulunmuştur ($p < .05$).

Yemek yeme becerileri toplam erişiş puanlarına bakıldığında ise, deney grubunun erişiş puan ortalaması ($\bar{X} = 2.22$), kontrol grubunun erişiş puan ortalamasına ($\bar{X} = 1.05$) göre daha yüksektir. Yapılan t-testi sonucunda deney grubu lehine $p = .001$ düzeyinde anlamlı bir fark olduğu görülmüştür.

Çizelge 4.1 : Deney ve kontrol gruplarının yemek yeme becerilerinden almış oldukları öntest, sontest ve erişim puanlarının ortalama ve standart sapmaları ile t-testi sonuçları

Yemek Yeme Becerileri	N	Gruplar	Öntest		Sontest		Erişim		
			$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	t
1. Yemek yerken çatalı doğru tutma	17	Deney	2,97	,449	5,00	,000	2,03	,449	5,06*
	12	Kontrol	4,08	,733	5,00	,000	0,92	,733	
2. Yemek yerken çatalı doğru kullanma	17	Deney	3,00	,353	4,94	,166	1,94	,348	4,33*
	12	Kontrol	3,95	,752	5,00	,000	1,05	,752	
3. Yemek yerken kaşığı tutma	17	Deney	3,41	,537	4,44	,704	1,03	1,02	,87
	12	Kontrol	4,25	,500	5,00	,000	,750	,500	
4. Yemek yerken kaşığı kullanma	17	Deney	3,35	,492	4,97	,121	1,62	,451	3,65*
	12	Kontrol	4,12	,644	5,00	,000	0,88	,644	
5. İki eliyle bardağı tutma	17	Deney	3,64	,492	5,00	,000	1,36	,492	2,70*
	12	Kontrol	4,12	,433	5,00	,000	0,88	,433	
6. İki eliyle bardağı tutarak kullanma	17	Deney	3,44	,463	5,00	,000	1,56	,463	3,47*
	12	Kontrol	4,04	,450	5,00	,000	0,96	,450	
7. Bir yiyeceğin üzerine başka yiyeceği sürme	17	Deney	2,00	,467	4,82	,246	2,82	,584	8,25*
	12	Kontrol	3,75	,543	4,87	,226	1,12	,482	
8. Peçetesini serme	17	Deney	3,67	,392	5,00	,000	1,33	,392	5,17*
	12	Kontrol	4,41	,358	5,00	,000	0,59	,358	
9. Yemeğini dökmeden yeme	17	Deney	2,61	,545	4,85	,293	2,24	,562	6,64*
	12	Kontrol	4,00	,476	4,91	,194	0,91	,468	
10. Meyve suyu ya da süt kutusunu açma	17	Deney	1,32	,430	4,97	,121	3,65	,424	11,60*
	12	Kontrol	3,20	,582	4,54	,498	1,34	,651	
11. Bir içeceği bardağa doldurabilme	17	Deney	2,88	,516	4,97	,121	2,09	,507	2,47*
	12	Kontrol	3,37	,482	5,00	,000	1,63	,482	
12. Bisküvi paketini açma	17	Deney	1,73	,533	4,88	,218	3,15	,523	8,53*
	12	Kontrol	3,25	,500	4,66	,389	1,41	,557	
13. Dökmeden bardaktaki suyu taşıma	17	Deney	2,20	,356	5,00	,000	2,80	,356	12,10*
	12	Kontrol	3,79	,334	5,00	,000	1,21	,334	
14. Serviste yiyeceklerini tabağına alma	17	Deney	1,41	,363	4,91	,196	3,50	,395	11,83*
	12	Kontrol	3,83	,651	4,91	,194	1,08	,701	
Toplam	17	Deney	2,69	,302	4,91	,086	2,22	,31	9,03*
	12	Kontrol	3,87	,366	4,92	,083	1,05	,38	

*p< .05 düzeyinde anlamlıdır.

4.2. GİYİNME BECERİLERİ

Kubaşık öğrenme etkinliklerinin beş yaş grubu çocuklarının özbakım becerilerinden giyinme becerilerine etkisini inceleyebilmek için, deney ve kontrol gruplarının başlangıçtaki giyinme becerilerinin hangi düzeyde olduğuna, uygulama sonundaki giyinme becerilerinin düzeyine ve gösterdikleri ilerleme düzeylerine bakılmıştır. Bunun için öntest, sontest ve erişim puanlarından ortalama, standart sapmaları

hesaplanmış ve iki grubun ortalamaları arasında farkın önemli olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız gruplar t-testi uygulanmıştır.

Çizelge 4.2. : Deney ve kontrol gruplarının giyinme becerilerinden almış oldukları öntest, sontest ve erişim puanları ortalama ve standart sapmaları ile t- testi sonuçları

Giyinme Becerileri	N	Gruplar	Öntest		Sontest		Erişim		
			$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	t
15. Çorabını çıkarma	17	Deney	3,02	,413	5,00	,00	1,98	,413	9,00*
	12	Kontrol	4,58	,514	5,00	,00	,42	,514	
16. Çorabını giyme	17	Deney	2,79	,469	4,94	,16	2,15	,552	6,88*
	12	Kontrol	4,41	,668	5,00	,00	,59	,668	
17. Şapkasını çıkarma	17	Deney	3,88	,376	5,00	,00	1,12	,376	5,69*
	12	Kontrol	4,70	,396	5,00	,00	0,3	,396	
18. Şapkasını giyme	17	Deney	3,79	,356	5,00	,00	1,21	,356	6,49*
	12	Kontrol	4,70	,396	5,00	,00	0,3	,396	
19. Pantolonunu çıkarma	17	Deney	2,50	,559	4,94	,16	2,44	,526	11,91*
	12	Kontrol	4,41	,358	4,62	,22	,21	,450	
20. Pantolonunu giyme	17	Deney	2,44	,658	5,00	,00	2,56	,658	9,14*
	12	Kontrol	4,00	,301	4,58	,28	,58	,417	
21. Kazağını çıkarma	17	Deney	2,23	,640	4,82	,24	2,59	,795	8,50*
	12	Kontrol	4,29	,498	4,58	,41	,291	,582	
22. Kazağını giyme	17	Deney	2,02	,483	4,97	,12	2,95	,526	10,54*
	12	Kontrol	3,66	,325	4,66	,24	1,00	,426	
23. Büyük düğmeleri açma	17	Deney	2,02	,572	4,91	,19	2,89	,650	10,38*
	12	Kontrol	4,25	,337	5,00	,00	,750	,337	
24. Büyük düğmeleri ilikleme	17	Deney	1,64	,424	4,64	,34	3,00	,612	8,38*
	12	Kontrol	3,79	,498	4,87	,22	1,08	,596	
25. Küçük düğmeleri açma	17	Deney	1,94	,348	4,91	,19	2,97	,373	14,75*
	12	Kontrol	4,20	,396	4,91	,19	,71	,450	
26. Küçük düğmeleri kapama	17	Deney	1,52	,329	4,73	,31	3,20	,469	9,81*
	12	Kontrol	3,54	,450	4,70	,33	1,16	,651	
27. Fermuarı Açma	17	Deney	3,26	,792	4,97	,12	1,71	,751	6,85*
	12	Kontrol	4,87	,310	5,00	,00	,13	,310	
28. Fermuarı Kapama	17	Deney	3,26	,792	5,00	,00	1,74	,792	6,65*
	12	Kontrol	4,87	,310	5,00	,00	,13	,310	
29. Bağcıklı ayakkabıyı çıkarma	17	Deney	2,50	,530	4,82	,24	2,32	,528	11,02*
	12	Kontrol	4,45	,396	4,70	,25	,250	,452	
30. Bağcıklı ayakkabıyı giyme	17	Deney	1,67	,498	4,94	,16	3,27	,503	5,69*
	12	Kontrol	2,95	,940	4,20	,54	1,25	1,33	
31. Çiçitlame	17	Deney	2,55	,496	5,00	,00	2,45	,496	14,23*
	12	Kontrol	4,79	,257	5,00	,00	,21	,257	
32. Giysinin önünü bularak giyme	17	Deney	2,11	,451	4,94	,16	2,83	,465	6,69*
	12	Kontrol	3,54	,689	4,95	,14	1,41	,668	
33. Giysilerini katlama	17	Deney	1,29	,501	4,94	,16	3,65	,523	6,55*
	12	Kontrol	2,62	,569	4,83	,24	2,21	,655	
Toplam	17	Deney	2,44	,33	4,92	,06	2,48	,34	14,53*
	12	Kontrol	4,14	,23	4,82	,12	,68	,29	

*p< .05 düzeyinde anlamlıdır.

Çizelge 4.2. incelendiğinde; çorabını çıkarma, şapkasını çıkarma, şapkasını giyme, fermuarı kapama, çitçiltama becerilerinde deney ve kontrol gruplarının sontest puanlarında aynı puanları aldıkları görülmüştür. Grupların uygulama sonundaki ilerleme düzeylerini ölçmek amacıyla yapılan erişiş puan ortalamalarında ise, deney grubu erişiş puanının ($\bar{X} = 2.47$), kontrol grubunun erişiş puanından ($\bar{X} = .68$) daha yüksek olduğu ve gruplar arasında $p < .05$ düzeyinde anlamlı bir fark olduğu, sonuçların deney grubu lehine olduğu görülmüştür.

4.3. KİŞİSEL BAKIM BECERİLERİ

Kubaşık öğrenme etkinliklerinin beş yaş grubu çocuklarının özbakım becerilerinden kişisel bakım becerilerine etkisini inceleyebilmek için, deney ve kontrol gruplarının başlangıçtaki kişisel bakım becerilerinin hangi düzeyde olduğuna, uygulama sonundaki kişisel bakım becerilerinin düzeyine ve gösterdikleri ilerleme düzeylerine bakılmıştır. Bunun için öntest, sontest ve erişiş puanlarından ortalama, standart sapmaları hesaplanmış ve iki grubun ortalamaları arasında farkın önemli olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız gruplar t-testi uygulanmıştır.

Çizelge 4.3 : Deney ve kontrol gruplarının kişisel bakım becerilerinden almış oldukları öntest, sontest puanlarının ve erişiş puanları ortalama ve standart sapma ile t-testi sonuçları

Kişisel Bakım Becerileri	N	Gruplar	Öntest		Sontest		Erişiş		
			$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	t
34. Tek başına lavaboya gitme	17	Deney	4,14	,23	5,00	,00	,86	,23	7,59*
	12	Kontrol	4,83	,24	5,00	,00	,17	,24	
35. Musluğu açma	17	Deney	3,91	,26	5,00	,00	1,09	,26	7,58*
	12	Kontrol	4,62	,22	5,00	,00	,38	,22	
36. Eline sabun dökme	17	Deney	3,85	,52	5,00	,00	1,15	,52	4,99*
	12	Kontrol	4,66	,24	5,00	,00	,34	,24	
37. Elini sabunlama	17	Deney	3,88	,45	5,00	,00	1,12	,45	6,61*
	12	Kontrol	4,79	,25	4,95	,14	,166	,24	
38. Elleri durulama	17	Deney	3,85	,63	5,00	,00	1,14	,63	5,16*
	12	Kontrol	4,83	,24	4,95	,14	,125	,31	
39. Elleri kurulama	17	Deney	3,61	,54	5,00	,00	1,39	,54	6,63*
	12	Kontrol	4,79	,33	4,91	,19	,125	,43	
40. Yüzünü yıkama	17	Deney	3,47	,32	5,00	,00	1,53	,32	12,23*
	12	Kontrol	4,87	,22	4,95	,14	,083	,28	
41. Yüzünü kurulama	17	Deney	3,50	,39	4,97	,12	1,47	,41	8,94*
	12	Kontrol	4,79	,25	4,91	,19	,12	,37	
42. Saçlarını tarama	17	Deney	3,11	,48	4,73	,39	1,52	,60	4,61*
	12	Kontrol	4,33	,57	4,79	,39	,458	,75	
Toplam	17	Deney	3,70	,30	4,96	,04	1,26	,32	9,75*
	12	Kontrol	4,72	,16	4,94	,11	,32	,22	

* $p < .05$ düzeyinde anlamlıdır.

Çizelge 4.3. incelendiğinde; Tek başına lavaboya gitme, musluğu açma, eline sabun dökme becerilerinde deney ve kontrol gruplarının sontest puanlarında aynı puanı aldıkları görülmüştür. Diğer kişisel bakım becerilerinde ise kontrol grubunun sontest ortalama puanlarının deney grubuna göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Ancak anlamlılık düzeyine bakıldığında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>.05$). Uygulama sonrası, hangi grubun daha fazla ilerleme gösterdiğini ölçmek için uygulanan erişim puan ortalamasına göre, deney ve kontrol grubu arasında anlamlı bir fark olduğu ve sonuçların deney grubu lehine olduğu görülmektedir. Kişisel bakım becerileri toplam puanına bakıldığında, deney ve kontrol gruplarının sontest sonuçlarına bakıldığında deney grubunun sontest puan ortalamasının ($\bar{X} = 4.96$), kontrol grubunun sontest puan ortalamasının ($\bar{X} = 4.94$) olduğu görülmüştür. Deney ve kontrol guruplarının erişim puan ortalamasında ise deney grubunun ortalamasının ($\bar{X} = 1.26$), kontrol grubunun ortalamasına göre ($\bar{X} = .21$) daha yüksek olduğu görülmüştür. Aralarındaki farka bakıldığında ($p=.00$) olduğundan kişisel bakım becerilerinde deney ve kontrol grupları arasında anlamlı bir fark vardır. Bu çalışmada yöntem bölümünde açıklandığı gibi, araştırmacının gözlem sonuçları ve okul öncesi öğretmenlerinin gözlem sonuçları ikisinin ortalaması şeklinde hesaplanmıştır. Bunun dışında araştırmacının ve diğer gözlemcinin yaptığı gözlemlerden elde edilen sonuçlar da ayrı ayrı EK-3'de verilmiştir. Bu çizelgelere bakıldığında bulgular kısmıyla benzer sonuçların çıktığı görülmüştür. Bu bulgu, aslında gözlemlerin tutarlı olduğuna ilişkin bir kanıt olarak gösterilebilir.

5.BÖLÜM : TARTIŞMA VE YORUM

Bu bölümde, kubaşık öğrenme etkinliklerinin beş grubu öğrencilerinin özbakım becerileri gelişimine etkisine ilişkin bulgular tartışılmıştır.

Kubaşık öğrenme etkinliklerinin beş yaş grubu öğrencilerinin özbakım becerilerinin gelişimi üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla, deney ve kontrol gruplarının özbakım becerileri kontrol listesi yemek yeme, giyinme ve kişisel bakım becerileri erişim puanları üzerinde istatistiksel işlem olarak bağımsız gruplar t- testi analizinden yararlanılmıştır. Yapılan t-testi sonuçlarında deney ve kontrol grupları arasında farklar olduğu ve bu farkın deney grubu lehine olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar, okul öncesi eğitim alanında kubaşık öğrenme ile ilgili yapılan çalışmaları desteklemektedir (Anderson ve Genan,1998; Yıldız, 1998; Kolb,2001; Schepis ve Maureen, 2003; Avcıoğlu, 2004; Tarım ve Artut, 2004; Howard ve Justine, 2006). Kubaşık öğrenme yönteminin etkili olmasının nedenleri aşağıda maddeler halinde verilmiştir:

1. Kubaşık öğrenmede , öğrenciler aktif durumdadırlar. Her öğrencinin yapılan çalışma içinde bir sorumluluğu bulunmaktadır. Aynı amaç için toplanan kümeler birbirlerine destek vermektedirler. Bu destek ile öğrenciler kendilerini daha güvende hissetmekte ve fikirlerini rahatça ifade edebilmektedirler. Bu durumdaki bir öğrenci çalışmalara zevkle katılmaktadır. Böylece öğrenmeye daha istekli olmaktadır. Ayrıca, öğrenciler öğrendiklerini birbirlerine aktarmaları sonucunda daha kalıcı öğrenmeler sağlamaktadır.
2. Kubaşık öğrenme gruplarında işbaşında harcanan zamanın bireysel çalışmada harcanan zamandan daha fazla olduğu belirtilmiştir (Açıkgöz, 1992, s.83). Beş yaş grubundaki çocukların dikkat sürelerinin kısa olduğu bilinen bir gerçektir. İlgilerini çekmeyen bir çalışmaya odaklanmaları oldukça zordur. Ancak, kubaşık öğrenme yönteminin uygulandığı deney grubundaki tüm öğrencilerin çalışmaya aktif olarak katılmaları ilgi sürelerinin daha uzun olmasını sağlamıştır. Aynı zamanda akran etkileşimini de artırmıştır.

3. Öğrenilenlerin transferinin kubaşık öğrenme yönteminde daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür (Açıkgöz, 1992, s.84). Buna göre kubaşık öğrenme etkinliklerinin uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin öğrendiklerini unutmadıkları ve her çalışmada önceden öğrenmiş oldukları bilgi ve becerileri kullandıkları görülmüştür. Örneğin, “Makarna Pişirelim” etkinliğinde (EK-4: Etkinlik 22) öğrenciler, makarnanın nasıl pişirildiğini öğrendiler. “Öykü Oluşturalım” etkinliğinde (EK-4: Etkinlik 23) öğrenciler öyküyü tamamlarken makarnanın nasıl pişirileceğini ve makarnanın piştikten sonra nasıl şekil aldıklarını bildikleri için, şekil oluşturma çalışmasında kümeler makarna şeklini alırken hiç zorlanmamışlardır. Bu etkinlikte Faruk makarna olmuş ve birkaç adım yürümüştür. Bunun üzerine Ege, makarnaların yürüyemeyeceğini arkadaşına hatırlatmıştır. Bir diğer kümede Seyfi yere uzanarak, “Makarnalar pişirildikten sonra yere yapışır” dedi. Burada görüldüğü üzere, öğrenciler bir önceki öğrenme deneyimlerini kullanarak bir sonraki etkinliğe transfer etmişlerdir. Böylece daha kalıcı öğrenmeler elde etmişlerdir.
4. Her ne kadar araştırmada özgüven, sosyal beceriler test edilmemiş olsa da, gözlem yapan öğretmenler tarafından kubaşık öğrenme etkinliklerinin uygulandığı çocukların özgüvenlerinin geliştiği, daha paylaşımcı, yardımsever, iletişim kurmada, yaratıcılıklarında daha başarılı oldukları belirtilmiştir. Bir çok araştırmacı yapmış oldukları araştırmalar sonucunda, kubaşık öğrenme yönteminin tüm riskli öğrencilerin sosyal iletişim ihtiyaçlarını karşılayan önemli bir öğrenme yöntemi olduğunu belirtmişlerdir (Slavin, Karweit & Madden,1989; Johnson ,1998; Akt:Dotson,2001; Avcıoğlu, 2004). Yıldız’ın (1998), yaptığı araştırmada da bu durum ele alınmıştır. Çocukların öğrendikleri konuları işbirliği ile yeni bir ürün olarak ortaya çıkardıklarını ve bunun çocukların özgüven gelişimlerinde etkili olduğu belirtilmiştir. Ayrıca öğrencilerin yaptığı çalışmaların bir sonraki çalışma üzerinde güdüleyici bir etkisinin olduğu açıklanmıştır. Uygulanan etkinlikler sonucunda, çocukların özbakım becerileri üzerinde olumlu sonuçlar alınmıştır. Küme çalışmalarına katılan çocuklar, birbirlerine özbakım konusunda yardımcı olmaya başlamışlardır. Örneğin, sanat çalışmaları yapılmadan önce boya önlüğünü giymeye çalışan ancak önlüğünün arkasını kapatamayan bir öğrenciye başka bir arkadaşının yardımcı olduğu araştırmacı tarafından gözlenmiştir. Aynı şekilde çocuklar ellerini yıkarken birbirlerine ellerini kurulamaları için peçete verdikleri,

sıralarını beklemedikleri, birbirlerine yapılan yardım için teşekkür ettikleri gözlenmiştir.

5. Kubaşık öğrenme etkinliklerinin başarısındaki en önemli nedenlerden birisi de, çalışma öncesinde çocukların bu çalışmaya konsantre olmaları için bir ön hazırlığın olmasıdır. Tanışma topu, küme şarkısı, küme amblemi, oturma düzeni vb. çalışmaların yapılması çocukların bu çalışmaya ve birbirlerine alışmalarında kolaylık sağlamıştır. Kontrol grubunda bu tür etkinlikler yapılmamıştır. Kontrol grubundaki çocuklara materyaller her çocuğa yetecek kadar verilmesine rağmen, deney grubunda kümelere yetecek kadar verilmiştir. Bu sayede küme üyeleri arasında paylaşım ve olumlu bağımlılık daha fazla gelişmiştir. Ayrıca kubaşık öğrenme etkinliklerinin içekapanık, sosyal becerileri gelişmemiş olan, arkadaşlarıyla anlaşamayan ve etkinliklere katılmayan öğrencilerin üzerinde önemli etkilerde bulunduğu görülmüştür. Bu tür öğrencilerin zamanla daha kolay iletişim kurdukları, paylaşımcı davranışları daha sık sergiledikleri ve çalışmalara katıldıkları görülmüştür. “Kayıp Şapkayı Bulma” isimli etkinlikte kümedeki öğrenciler birbirleriyle sürekli olarak tartışmakta, paylaşımında bulunmamaktadırlar. Çalışmada Sema, kümesini sessiz olmaları konusunda uyardı. Ancak kimse onu dinlemeyince Sema “Öğretmenim belki bugün en başarılı küme olamayacağız” dedi. Öğretmen nedenini sorduğunda “Ege, çünkü hiç susmuyor” dedi (EK-4: Etkinlik 8). Ancak, “Bizim Çorabımız” isimli etkinlikte kümedeki öğrencilerin birbirleriyle artık anlaşabildikleri, paylaşımında buldukları gözlenmiştir. Değişik renklerde simlerle, boyalarla çalışılmıştır. Kümelerin daha iyi anlaştıkları, uyumlu oldukları, paylaşımında buldukları gözlenmiştir. Bu nedenle tüm kümeler başarı yıldızı almıştır (EK-4:Etkinlik18). Bu durum araştırma güncesinde ayrıntısıyla açıklanmıştır (EK-4).
6. Bunun dışında, çoklu zeka etkinliklerinin uygulandığı kontrol grubunda, her ne kadar küme çalışmaları yer alsada kontrol grubundaki öğrencilerin küme çalışmalarında öğretmen tarafından cinsiyet, bilgi düzeyi, sosyo-ekonomik düzey gibi özellikler göz önüne alınmadan kümeler oluşturulmuş ve çalışmalara başlanmıştır. Ayrıca her çalışmada kümeler değiştirilmiştir. Bu da çocukların bir kümeye alışmadan başka bir kümeye alışmak için ayrı bir çaba göstermesi demektir. Kagan (1992), oluşturulacak kümelerin önemi üzerinde durmuştur. Farklı cinsiyet

ve ırktan olan öğrencilerin oluşturdukları kümeler sonucunda farklı öğrenmeler elde edilir. Kubaşık öğrenmenin uygulandığı deney grubunda, kümeler oluşturulurken cinsiyet ve ilgi alanları (müziğe karşı ilgisi olanlar, resme karşı ilgisi olanlar, sözel ifadesi güçlü olanlar vb.) göz önünde bulundurulmuştur. Farklı özellikte olan öğrencilerin bir arada toplanarak çalışmaları, onlara büyük kazançlar sağlamakta, sosyal iletişimlerini geliştirmekte ve her yönden gelişimlerini artırmaktadır (Cohen, Lotan ve Catanzarite,1990; Akt:Thomas, 1996, s.7). Çalışmada kümeler uzun süre birlikte çalışmışlardır. Kümlere daha sonra değiştirilmiştir. Böylece çocuklar daha uzun süre iletişim kurmuşlar ve kubaşık öğrenme yöntemine alışmışlardır. Kümeler ayrılırken ayrılma etkinlikleri uygulanmıştır. Çünkü birbirleriyle oldukça yakınlaşan, yemek yerken yemeklerini aynı masada yiyen, ellerini yıkamaya giderken, oyun etkinliklerinde, masa başı etkinliklerinde hep bir arada olan çocuklar için küme değişikliği yapmak oldukça zordur. Bu çalışmada ayrılma etkinlikleri olarak küme üyelerinin birbirlerine resim yapmaları, makamalardan bilezik, kolye yapmaları şeklinde uygulanmıştır. Bu sayede yeni oluşturulan kümelerde herhangi bir zorlukla karşılaşılmamıştır.

7. Kubaşık öğrenme etkinlikleri çoklu zeka etkinliklerini de içeren bir öğrenme yöntemidir. Çalışmadaki etkinliklere bakıldığında aynı etkinlikler kullanılmıştır. Çoklu zeka içinde yer alan öykü tamamlama, hikaye anlatma, resimleme, resim üzerinde anlatma, poster hazırlama, logo hazırlama, müzik eşliğinde çalışma, kazanım ile ilgili şarkı oluşturma, müzikal hazırlama, sessiz sinema oyunu, dramatize etme, yap-boz, doğa gözlemleri yapma, yarışmalar yapma, yardımlaşma/ paylaşma, grup etkinlikleri yapma, benzerlik ve farklılıkları bulma, verilen eksik tümceleri tamamlama, en sevdiğim ve en sevmediğim, problem oluşturma ve çözme gibi etkinlikler kubaşık öğrenme yöntemindeki yapılandırılmamış öğrenme etkinliklerinde de görülmektedir. Çoklu zeka etkinliklerinden farklı olarak kubaşık öğrenmede akran öğretimi büyük önem taşımaktadır. Öğrenciler sürekli birlikte çalıştıklarından, sürekli etkileşim içinde olmakta ve birbirlerine öğretmektedirler. Bu yüzden de daha kalıcı öğrenmeler elde edilmektedir.
8. Deney grubunun gelişimine katkı sağlayan bir neden de grup amaçları ve bireysel sorumluluktur. Slavin(1995), bu iki faktörün öğrencilerin birbirini cesaretlendirmesine, bu sayede tüm grup üyelerinin başarıya ulaşmasına etki ettiğini

belirtmiştir. Bu iki faktörün, hem bireysel dereceler ve değerlendirmelere hem de grup derecelerine ve ödüllere katkısı olduğunu söylemiştir (Akt: Dotson, 2001). Kubaşık öğrenme etkinliklerinin uygulandığı deney grubunda, öğrencilerden küme içinde görev paylaşımı yapmaları istenmiştir. Kümedeki öğrenciler de, küme sözcüsü, malzemeci (makas dağıtıcısı, boya dağıtıcısı), küme denetleyicisi, postacı (diğer kümelerden haber getiren öğrenci) gibi görevleri kendi aralarında paylaşmışlardır. Böylece kümedeki öğrencilerin hepsi bir sorumluluk üstlenmişlerdir. Kümenin başarılı olması için kümelerdeki her öğrencinin görevini yerine getirmesi gerekmektedir. Öğrenciler bu bilinçle çalışmaktadırlar. Aynı zamanda her öğrenci görev üstlendiği için kendilerini önemli hissetmektedirler. Örneğin; Uygun giyeceği seçme etkinliğinde (EK-4: Etkinlik 27), örümcekler kümesi rol paylaşımında bulunmuşlardır. Ahmet ve Gülay ince kıyafetleri, Ayla ve Ege kalın kıyafetleri asma görevini almışlardır.

Sonuç olarak denilebilir ki, okul öncesi eğitimde kubaşık öğrenme yöntemi özbakım becerilerinin gelişiminin arttırılmasında etkili bir yöntemdir. Kubaşık öğrenme yöntemi, işbirliğini, iletişimi, yardımlaşmayı, paylaşımı artıran bir yöntemdir. Bu çalışmaya katılan öğrencilerin özgüvenleri bu sayede artmaktadır. Böylece öğrenmeleri daha ekili olmaktadır. Çocukları güdüleyerek öğrenmelerini sağlayan kubaşık öğrenme yönteminin başarılı sonuçlar vermesindeki en büyük etkenler, deney grubundaki etkinliklerin araştırmacı tarafından yönetilmesi, çocukların öğrenmede merkez olmaları, oluşturulan kümelerde farklı özellikteki çocukların bulunması, öğrenme sırasında kararları çocukların almaları, yaratıcı fikirlere saygı göstermeleri ve öğrenmeye etkin katılımları gösterilebilir.

6. BÖLÜM: SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde, kubaşık öğrenme etkinliklerinin beş yaş grubu öğrencilerinin özbakım becerileri gelişimine etkisine ilişkin bulgular tartışılmıştır.

6.1. SONUÇLAR

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular incelendiğinde, varılan başlıca sonuçlar aşağıda yer almaktadır:

1- Kubaşık öğrenme etkinliklerinin uygulandığı deney grubu ile çoklu zeka etkinliklerinin uygulandığı kontrol grubunun özbakım becerileri kontrol listesi “yemek yeme becerileri” sontest puanlarından öntest puanları çıkarılarak elde edilen erişki puanları arasında bir beceri dışında (yemek yerken kaşığı tutma) diğer beceriler açısından deney grubu lehine anlamlı farklar görülmektedir.

2- Kubaşık öğrenme etkinliklerinin uygulandığı deney grubu ile çoklu zeka etkinliklerinin uygulandığı kontrol grubunun özbakım becerileri kontrol listesi “giyinme becerileri” sontest puanlarından öntest puanları çıkarılarak elde edilen erişki puanları arasında deney grubu lehine anlamlı farklar görülmektedir.

3- Kubaşık öğrenme etkinliklerinin uygulandığı deney grubu ile çoklu zeka etkinliklerinin uygulandığı kontrol grubunun özbakım becerileri kontrol listesi “kişisel bakım becerileri” sontest puanlarından öntest puanları çıkarılarak elde edilen erişki puanları arasında deney grubu lehine anlamlı farklar görülmektedir.

6.2.ÖNERİLER

6.2.1. Uygulamaya Yönelik Öneriler

1. Deney grubunda kubaşık öğrenmeye hazırlık çalışmaları yapılmıştır. Hazırlık aşamasında, öğrencilerin birlikte çalışma becerilerini geliştirmek amaçlanmıştır. Bunun için birlikte çalışma becerilerini geliştirici etkinlikler düzenlenmiştir. Bu etkinlikler ile çocukların çalışmaya daha kolay konsantre oldukları görülmüştür. Bu nedenle kümeler oluşturulduktan sonra hazırlık çalışmaları yapılması gerekmektedir.

Tanışma topu, küme ismi oluşturma, küme şapkası hazırlama, küme şarkısı, küme bağırışı, küme resmi, küme el işareti gibi çalışmalar kümeleri kubaşık öğrenmeye hazırlar.

2. Araştırma planlanırken oluşturulması düşünülen kümelerin 4'er kişilik olması çalışmada kolaylık sağlayacaktır. Çünkü ilk başta çocukların bu çalışmaya alışmalarında, görev paylaşımını sağlamalarında onlara kolaylık sağlayacaktır. Özellikle beş yaş grubu öğrencilerinde 4 kişilik kümeler idealdir. Aynı zamanda 4 kişinin üzerinde oluşturulan kümelerde, görev paylaşımı sağlıklı bir şekilde yapılamamakta ve bazı küme üyeleri sorumluluk almamaktadır. Kubaşık öğrenme yönteminin en önemli ilkelerinden olan bireysel sorumluluğun gerçekleşmesi için tüm küme üyelerinin çalışmaya aktif olarak katılması gerekmektedir. Bunun dışında dört kişilik oluşturulan kümelerde küme üyelerinin eşleşmesi daha kolay olacaktır. Örneğin beş kişilik bir kümede birbirleriyle iyi anlaşılan öğrenciler eşleşerek bir üyeyi çalışma dışında bırakabilirler. Bu durumda yalnız kalan öğrenci pasif kalacaktır. Kubaşık öğrenmenin amacı ise tüm küme üyelerinin aktif katılımını sağlamaktır. Ayrıca belirli aralıklarla kümeler değiştirilmelidir. Çünkü belli bir zamandan sonra öğrenciler birbirlerine alışmakta, diğer öğrencilerle iletişim kurmakta zorlanmaktadırlar. Aynı zamanda öğrencilerin farklı kümeler içinde yer almaları, onların farklı deneyimler edinmelerini sağlar. Bu nedenle kümelerin değiştirilmesi gerekmektedir. Bu değişiklik yapılırken öğrencilerin bu değişikliğe hazır olmaları da göz önünde bulundurulmalıdır. Kümeler değiştirilmeden önce küme üyelerinin birbirlerine ayrılık mesajları vermeleri, kümelerin birbirleri ile ilgili düşüncelerini resim yoluyla anlatmaları küme değişikliği için onlara kolaylık sağlayacaktır.
3. Çalışmaya başlamadan önce, çalışma sırasında uyulması gereken kurallar çocukların fikirleri göz önünde bulundurularak oluşturulmalıdır. Çünkü bu kurallar öğretmen tarafından konulduğunda öğrenciler bu kuralların önemini anlamakta güçlük çekmektedirler. Öğrencilerce oluşturulacak kuralların öğrenciler tarafından daha kolay kabul edileceği bir gerçektir. Ayrıca kural sayısı beşten fazla olmamalıdır. Akılda kalmayacak kadar çok kural koymak, o kuralları hatırlamayı dolayısıyla da uymayı zorlaştırır. Bu kurallar çaba göstermek, kibarlık göstermek, paylaşımcı olmak, yardımcı olmak gibi kurallar olabilir.

4. Uygulama sırasında her etkinliğin başında eğitim materyallerinin küme sayısına göre hazırlanması gerekmektedir. Kubaşık öğrenmenin temel ilkelerinden biri olumlu kaynak bağımlılığı bu sayede gerçekleşebilir. Her küme üyesine aynı materyaller sunulursa, küme üyeleri arasında bir paylaşım, işbirliği, yardımlaşma gerçekleşemez. Bu nedenle ortak bir ürün ortaya çıkaracak olan küme üyeleri verilen materyalleri paylaşarak ve görev paylaşımı yaparak işi sonlandırabileceklerdir.
5. Uygulamayı yapan eğitimci çalışmalar sırasında kümeleri dikkatlice gözlemlemeli ve oluşan aksaklıkları, diyalogları not etmelidir. Bu çalışmalar diğer çalışmalara ışık tutabilir. Bu sayede oluşan aksaklıklar daha kolay şekilde giderilebilecektir.

Yapılacak Araştırmalara Yönelik Öneriler

Elde edilen sonuçlardan yola çıkarak bu konuda çalışan araştırmacılar için şunlar önerilebilir:

1. Bu çalışma beş yaş grubu öğrencileri üzerinde uygulanmıştır. Bu çalışma altı yaş grubu öğrencileri üzerinde de uygulanabilir.
2. Bu çalışmada özbakım becerilerinden yemek yeme, giyinme ve kişisel bakım becerileri ele alınmıştır. Bu becerilerin dışında tertip- düzen, tuvalet alışkanlığı, kaza ve tehlikelerden korunma, dinlenme alışkanlığı gibi beceriler de araştırma konusu olabilir.
3. Öğrencilerin özbakım becerileri gelişimleri alt-orta-üst sosyo-ekonomik düzeyler açısından ele alınabilir.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz,Ü.K (1992) *İşbirlikli Öğrenme, Kuram, Araştırma, Uygulama*: Malatya
- Açıkgöz,Ü.K (2002) *Aktif Öğrenme*: İzmir
- Akman,B; Öncü, E,Ç; Güler,T; Karaaslan,T(2005). *Çocuklarla Mutfakta Eğlence*. Epsilon Yayıncılık: İstanbul
- Anderson; Genan,T. (1998) “Comparison of the Types of Cooperative Proble Solving Behaviors in Four Learning Centers”, *Computer, Dramatic Play, Block and Manipulative*. ERIC:ED422122
- Aral,N.,Kandır,A ve Can Yaşar,M.(2002) *Okul Öncesi Eğitim ve Okul Öncesi Eğitim Programı*. YA-PA Yayınları:İstanbul
- Armstrong, T. (1994a) *Multiple Intelligences: Seven Ways to Approach Curriculum*, www.ThomasArmstrong.com.
- Armstrong,T. (1994b) *Multiple intelligences in the Classroom*, ASCD publishing Alexandra. Usu:97-99
- Armstrong,T (2000) *Multiple Intelligences* : www.ThomasArmstrong.com.
- Avcıoğlu, H.(2001) *İşitme Engelli Çocuklara Sosyal Becerilerin Öğretilmesinde İşbirlikçi Öğrenme Yaklaşımı İle Sunulan Öğretim Programının Etkililiğinin İncelenmesi*, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Avcıoğlu,H (2004) “Okul Öncesi Dönemdeki Çocuklara Sosyal Becerilerin Öğretilmesinde İşbirlikçi Öğrenme Yöntemi İle Sunulan Öğretim Programının Etkililiğinin İncelenmesi” OMEP 2003 Dünya Konsey Toplantısı ve Konferansı Bildiri Kitabı: İstanbul
- Avcıoğlu, H.(2005) *Etkinliklerle Sosyal Beceri Öğretimi*, KÖK Yayıncılık: Ankara.
- Aydın, O (2005). “Okul Öncesi Dönem Çocuğunun Gelişim Özellikleri” *Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar*, Derl.:Müzeyyen Sevinç (Morpa Yayınları:İstanbul), ss.132-141.
- Baltaş,A(2004). *Ana-Baba Okulu* (11.Basım), Remzi Kitabevi: İstanbul
- Başaran, I. (2004) “Etkili Öğrenme ve Çoklu Zeka Kuramı”, *Ege Eğitim Dergisi* (5)1, ss.5-11.
- Bayhan, P ve Artan, İ. (2005) *Çocuk Gelişimi ve Eğitimi*, Morpa Yayınları: İstanbul.

- Baykara, K.(2000) “İşbirliğine Dayalı Öğrenme Teknikleri ve Denetim Odakları Üzerine Bir Çalışma”. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Dergisi*, s.18, ss.201-210.
- Bender, M. (1996) “Self – Care Skills. A Functional Curriculum for Teaching Students With Disabilities”, *ERIC*: ED399745.
- Bender, M., Valletutti, P.J., Baglin, C.A. (1996). “*A Functional Curriculum for Teaching students with Disabilities*” *Self-care, motor skills, household management and living skills. Volume 1, third edition*. Austin: Texas.
- Bilgin, İ. ve Geban,Ö. (2004) “İşbirlikli Öğrenme Yöntemi ve Cinsiyetin Sınıf Öğretmenliği Öğretmen Adaylarının Fen Bilgisi Dersine Karşı Tutumlarına, Fen Bilgisi I Dersindeki Başarılarına Etkisinin İncelenmesi”, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. S.26, ss. 8-9.
- Dalkılıç, N.U.(2001) *Okul Öncesi Eğitimde Üniteler, Belirli Günler ve Haftalar*, Epsilon Yayıncılık: İstanbul.
- Darıca,N (2002) *Okul Öncesi Eğitimcileri İçin Etkinlik Örnekleri Kılavuz Kitap*, Bem Koza Yayınları: İstanbul.
- Darıca,N. (2003) *Etkinlik Dünyası*, Morpa Yayınları: İstanbul.
- Demiriz,S. ve Dinçer,Ç.(2000) “Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Özbakım Becerilerinin Annelerinin Çalışıp Çalışmama Durumlarına Göre İncelenmesi”, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*,s.19, ss.58-65.
- Demiriz, S. ve Dinçer,Ç. (2001) “5-6 Yaş Çocuklarının Özbakım Becerilerinin Cinsiyet ve Okul Öncesi Eğitim Alma Durumlarına Göre İncelenmesi”, *Milli Eğitim Dergisi*, s.150.
- Demirtaş, K. (2001) *Annelerin Değerlendirmesine Göre Çocukların Özbakım Becerileri ile Anne Tutumları Arasındaki İlişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: İstanbul
- Dotson, J. M.(2001) *Cooperative Learning Structures Can Increase Student Achievement*, www.kaganonline.com-Invited Article, Winter 2001.
- Eggen, P. D ve Kauchak, D.P (2001). *Strategies for Teachers Teaching Content and Thinking Skills*: ODTÜ Kütüphanesi
- Einon,D. (1998) “*Guide to Learning Early*” München Deutschland, s.206-215.

- Elibol,O.F; Tuğrul,B.(2001) “Altı Yaş Çocuklarının Eğilim Gösterdikleri Çoklu Zeka Alanlarının Belirlenmesi ve Çocukların Tercihi İle Ailelerin Görüşlerinin Karşılaştırılması”, *Çocuk Gelişimi ve Eğitim Dergisi*, c.1, s.4-5, s.35-45.
- Gardner,H. (2004) *Zihin Çerçevesleri Çoklu Zeka Kuramı* (Çev. E.KILIÇ), Alfa Yayınları: İstanbul
- Geiger,B; Artz ,L.; Petri, C; Winnail; Mason,W. (2000) “*Fun with Handwashing Education*”, *ERIC*: ED4447335.
- Glass.T.L.. “Is Your Child Ready to Be in Self- Care?” *Children Today*,1990, Val.19 N:5.p.4-5
- Goldstein, R (2006) *Ana Babalık Sanatı* (Çev. N.ÖNOL), Özgür Yayınları: İstanbul.
- Gömlüksiz, M.(1993) “Kubaşık Öğrenme”, *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, s.9–11,ss.42–56.
- Gömlüksiz, M (1997) *Kubaşık Öğrenme*, Baki Kitapevi: Adana
- Gönen,M., Şahin,S., Yükselen,İ., Tanju,E. (2006) *Çocuklar İçin Yaratıcı Etkinlikler*, Epsilon Yayıncılık: İstanbul.
- Güneysu, S.(2005) *Beyin Araştırmalarının Eğitime Yansımaları*, SMG Yayınları: Ankara.
- Highland, S; McNally,P; Peart, M. (1999) “Improving Student Behavior Through the Use Multiple Intelligences”, *ERIC*: ED434774
- Howard, Justine ; Jenvey, Vickii, Hill, Carly. (2006) “Children’s Categorisation of Play and Learning Based on Social Context. Early Childhood Development and Care”, *ERIC*: EJ729198
- İflazoğlu, A. (2003) *Çoklu Zeka Kuramı Destekli Kubaşık Öğrenme Yönteminin İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Fen Bilgisi Dersindeki Akademik Başarıları ve Tutumlarına Etkisi*, Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Adana.
- Johnson, D.W, Johnson, Smith.(1991) *Active Learning: Cooperation in The College Classroom*.
- Johnson, D. W. Johnson, R. T. ve Holubec, J.E. (1991) *Cooperation in the Classroom: Minnesota*.
- Johnson,G.M.(1998). *Principles of instruction for at-risk learners*, Preventing School Failure, 42,167–181.
- Johnson, D.W., Johnson, R.T. (1999) “What Makes Cooperative Learning Work”, *ERIC*: ED 437841, s. 23- 36 .

- Kagan,S.(1992). *Cooperative Learning*. Printing and Reprographichcs, University of California.
- Karadağ, A. (2006) *Okul Öncesinde Çoklu Zeka*, Kök Yayıncılık: Ankara.
- Karadeniz, G. (2004) *Anaokulu Öğretmeninin Sevdiği Etkinlikler*, Nobel Yayınları: Ankara.
- Karasar, N (2005). “*Bilimsel Araştırma Yöntemi. Kavramlar-İlkeler- Teknikler*” Nobel Yayıncılık. 14. Baskı. s.87
- Katz,L.G. (1999) “Another look at what young children should be Learning”, Databases/*ERIC*: ED453980
- Kingston, Ellen. (1995) “Developing a Program To Improve Toileting Skills of Prekindergarten Handicapped Students in a Sburban Elementary School”, *ERIC*: ED385113
- Kocabaş,A. (1998) “İşbirlikli Öğrenmenin Blokflüt Öğretimi ve Öğrenme Stratejileri Üzerindeki Etkileri”, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, s.14,ss.117-123.
- Kolb, K. ; Weede, S. (2001), “ Teaching Prosocial Skills to Young Children To Increase Emotionally Intelligent Behavior”, *ERIC*: ED456916.
- MEB,(2006). *Okul Öncesi Eğitim Programı (36–72 Aylık Çocuklar İçin)*: Ankara
- MEB,(2006) *Okul Öncesi Eğitim Yönetmeliği*: Ankara
- Oktay,A (2004). *Yaşamın Sihirli Yılları*, Epsilon Yayıncılık: İstanbul.
- Oktay,A. (2005) “Okul Öncesi Eğitimin Önemi ve Yaygınlaştırılması”,*Okul Öncesi Eğitimde Güncel Konular*, Derl.:Oktay.A ve Unutkan,Ö,P, (Morpa Yayınları: İstanbul), ss.11-24.
- Oral, B. (2000) “Sosyal Bilgiler Dersinde İşbirlikli Öğrenme İle Küme Çalışması Yöntemlerinin Öğrencilerin Erişileri, Derse Yönelik Tutumları ve Öğrenilenlerin Kalıcılığı üzerindeki Etkileri”, *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, c.2, s.19, ss. 43-49.
- Ömeroğlu, E . ve Kandır, A.(2005) *Bilişsel Gelişim*, Morpa Yayınları: İstanbul
- Önder,A. (2003) *Okul Öncesi Çocukları İçin Eğitici Drama Uygulamaları*, Morpa Yayınları: İstanbul
- Özdemir, B.(2006) *4-6 Yaş Grubu Çocukların Öğrenme Sürecinde Çoklu Zeka Teorisinin Yer.*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Çanakkale.
- Piaget,J (2004) *Çocukta Zihinsel Gelişim* (Çev.H.Portakal),Cem Yayınevi: İstanbul.

- Saban,A(2000) *Öğrenme-Öğretme Süreci (Yeni Teori ve Yaklaşımlar)*: Ankara.
- Sapon- Shevin, M. (1994). “Cooperative Learning and middle schools: What would it take to really do it right?” *Theory Into Practice*, s.33, ss.183-190.
- Schepis, Maureen M, R.; Dennis, H; Ownbey, J.; Clary, J. (2003) “Traning Preschool Staff To Promote Cooperative Participation and Their Classmates”. *ERIC*: EJ672991.
- Sevinç, M. (2005) *Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar*, Morpa Kültür Yayınları: İstanbul.
- Sezer, A., Tokcan, H. (2003) “İşbirliğine Dayalı Öğrenmenin Coğrafya Dersinde Akademik Başarı Üzerine Etkisi”, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, c.23, s.3, ss. 227- 242.
- Slavin, R.E.(1995). *Cooperative Learning*, Boston. Allyn and Bacon.
- Şimşek,A (1993).“Etkileşimli Teknolojilerin Verimli Kullanımı İçin Kubaşık Öğrenme” *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, c.2, s.:19, ss.451- 461.
- Talu,N. (1999) “Çoklu Zeka Kuramı ve Eğitime Yansımaları” *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, s.15, ss.164-172.
- Tarım, K. ve Artut,P.(2004) “Anasınıfı Öğrencilerine Toplama ve Çıkarma Becerilerinin Kazandırılmasında Kubaşık Öğrenme Yönteminin Uygulanması” *I.Uluslararası Okul Öncesi Kongresi*.30 Haziran-3 Temmuz: İstanbul.
- Temiz, N(2007). *Kimim-1? Çoklu Zeka Kuramı Okulda ve Sınıfta*, Nobel Yayınları: Ankara
- Thomas,C.C(1996). *Cooperative Learning*, United States of :America.
- Tokcan, H.ve Sezer, A.(2003) “İşbirliğine Dayalı Öğrenmenin Coğrafya Dersinde Akademik Başarı Üzerine Etkisi”, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, c.23, s.3, ss.227- 242.
- Tuğrul,B.(2002) “Erken Çocukluk Döneminde Öğrenmeyi ve Öğretimi Kolaylaştıran Özellikler”. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, s.22, ss.142-147.
- Tuğrul,B. ve Duran,E. (2003) “Her Çocuk Başarılı Olmak İçin Bir Şansa Sahiptir. Zekanın Çok Boyutluluğu. Çoklu Zeka Kuramı” *Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, s.24, ss.224-233.
- Unutkan,Ö. P. (2005) “Okul Öncesi Dönemde Sorumluluk Eğitimi”, *Okul Öncesi Eğitiminde Güncel Konular*, Derl.: Oktay,A. ve Unutkan,Ö.P (Morpa Yayınları: İstanbul), ss.189-196.

- Varol,N.(2005) *Beceri Öğretimi ve Özbakım Becerilerinin Kazandırılması*, Kök Yayıncılık : Ankara
- Vural,B.(2005) *Öğrenci Merkezli Eğitim ve Çoklu Zeka*, Hayat Yayıncılık: İstanbul
- Yavuzer,H. (2004) *Ana-Baba ve Çocuk*, Remzi Kitabevi: İstanbul
- Yavuzer, H.(2005a)*Bedensel, Zihinsel ve Sosyal Gelişimiyle Çocuğunuzun İlk 6 Yılı*, Remzi Kitabevi:İstanbul
- Yavuzer,H. (2005b) *Çocuk Eğitimi El Kitabı*, Remzi Kitabevi: İstanbul.
- Yavuzer,H. (2005c) *Çocuk Psikolojisi*, Remzi Kitabevi : İstanbul
- Yıldız,V.(1998) *İşbirlikli Öğrenme ve Geleneksel Öğretimin Okul Öncesi Çocuklarının Temel Matematik Başarıları Üzerindeki Etkileri ve Mevcut Uygulamalarla İlgili Öğretmen Görüşleri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: İzmir.

EK-1 : ÖZBAKIM BECERİLERİ KONTROL LİSTESİ

No	Yemek Yeme Becerileri	Çok Yeterli	Yeterli	Biraz Yeterli	Yetersiz	Çok Yetersiz
1.	Yemek yerken çatalı doğru tutma					
2.	Yemek Yerken Çatalı Doğru Kullanma					
3.	Yemek Yerken Kaşığı Tutma					
4.	Yemek Yerken Kaşığı Kullanma					
5.	İki eliyle bardağı tutma					
6.	İki eliyle bardağı tutarak sıvıyı içme					
7.	Bir yiyeceğin Üzerine Başka Yiyeceği Sürme					
8.	Peçetesini Serme					
9.	Yemeğini Dökmeden Yeme					
10.	Meyve Suyu ya da Süt Kutusunu Açma					
11.	Bir İçeceği Bardağa Doldurabilme					
12.	Bisküvi Paketini Açma					
13.	Dökmeden bardaktaki suyu taşıma					
14.	Serviste yiyeceklerini tabağına alma.					
No	Giyinme Becerileri	Çok Yeterli	Yeterli	Biraz Yeterli	Yetersiz	Çok Yetersiz
15.	Çorabını Çıkarma					
16.	Çorabını Giyme					
17.	Şapkasını Çıkarma					
18.	Şapkasını Giyme					
19.	Pantolonunu Çıkarma					
20.	Pantolonunu Giyme					
21.	Kazağını Çıkarma					
22.	Kazağını Giyme					
23.	Büyük Düğmeleri Açma					
24.	Büyük Düğmeleri İlikleme					
25.	Küçük Düğmeleri Açma					
26.	Küçük Düğmeleri Kapama					
27.	Fermuarı Açma					
28.	Fermuarı Kapama					
29.	Bağcıklı Ayakkabıyı Çıkarma					
30.	Bağcıklı Ayakkabıyı Giyme					
31.	Çıt çıtlama					
32.	Giysinin Önünü Bularak Giyme					
33.	Giysilerini Katlama					
No	Kişisel Bakım Becerileri	Çok Yeterli	Yeterli	Biraz Yeterli	Yetersiz	Çok Yetersiz
34.	Tek başına lavaboya gitme					
35.	Musluğu açma					
36.	Eline Sabun Dökme					
37.	Elini Sabunlama					
38.	Ellerini Durulama					
39.	Ellerini Kurulama					
40.	Yüzünü Yıkama					
41.	Yüzünü Kurulama					
42.	Saçlarını Tarama					

EK-2 : KİŞİSEL BİLGİLER FORMU

Bu kişisel bilgi formu, “Kubaşık Öğrenme Etkinliklerinin 5 Yaş Çocuklarının Özbakım Becerilerinin Gelişimine Etkisi” konulu bir araştırmada kullanılmak üzere hazırlanmıştır. Bu formdaki sorulara vereceğiniz cevaplar doğrultusunda, araştırmamızın içeriği belirlenecektir. Soruları cevaplarken gösterdiğiniz özen için teşekkür ederiz.

Setenay KONYA

1. Öğrencinin adı- soyadı :
2. Öğrencinin cinsiyeti : Kız ( ) Erkek ( )
3. Öğrencinin doğum tarihi :
4. Öğrencinin okula başlama yaşı :
5. Kardeş sayısı :
1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) Kardeşi Yok ( )
6. Anne Eğitim Düzeyi
Okur- Yazar Değil ( )
İlköğretim Mezunu ( )
Ortaöğretim Mezunu ( )
Üniversite Mezunu ( )
7. Baba Eğitim Düzeyi
Okur- Yazar Değil ( )
İlköğretim Mezunu ( )
Ortaöğretim Mezunu ( )
Üniversite Mezunu ( )
8. İkamet edilen konut
Kira ( ) Kendisinin ( ) Akrabalara Ait ( )
9. Anne Mesleği :
Kamu kuruluşunda memur ( )
İşçi ( )
Serbest Meslek ( )
Ev Hanımı ( )
10. Baba Mesleği :
Kamu kuruluşunda memur ( )
İşçi ( )
Serbest Meslek ( )
İşsiz ( )

EK-3 : ARAŞTIRMACININ VE GRUP ÖĞRETMENİNİN YAPMIŞ OLDUĞU GÖZLEMLERİN ANALİZ SONUÇLARI

Çizelge 4.4 : Araştırmacının yaptığı gözlemler sonucu deney ve kontrol gruplarının özbakım becerileri kontrol listesi yemek yeme becerilerinden almış oldukları öntest, sontest ve erişim puanları sonuçları

Yemek Yeme Becerileri	Gruplar	N	Öntest		Sontest		Erişim		
			$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	t
1. Yemek yerken çatalı doğru tutma	Deney	17	3,11	,78	5,00	,00	1,88	,78	2,87*
	Kontrol	12	3,91	,66	5,00	,00	1,08	,66	
2. Yemek yerken çatalı doğru kullanma	Deney	17	3,00	,61	4,94	,24	1,94	,55	2,45*
	Kontrol	12	3,66	,77	5,00	,00	1,33	,77	
3. Yemek yerken kaşığı tutma	Deney	17	3,11	,85	4,35	,86	1,23	1,56	,48
	Kontrol	12	4,00	,73	5,00	,00	1,00	,73	
4. Yemek yerken kaşığı kullanma	Deney	17	3,05	,65	4,94	,24	1,88	,60	2,69*
	Kontrol	12	3,83	,83	5,00	,00	1,16	,83	
5. İki eliyle bardağı tutma	Deney	17	3,29	,98	5,00	,00	1,70	,98	1,41
	Kontrol	12	3,75	,62	5,00	,00	1,25	,62	
6. İki eliyle bardağı tutarak kullanma	Deney	17	3,11	,85	5,00	,00	1,88	,85	1,37
	Kontrol	12	3,50	,52	5,00	,00	1,50	,52	
7. Bir yiyeceğin üzerine başka yiyeceği sürme	Deney	17	2,41	,61	4,64	,49	2,23	,90	3,26*
	Kontrol	12	3,50	,79	4,75	,45	1,25	,62	
8. Peçetesini serme	Deney	17	3,41	,79	5,00	,00	1,58	,79	2,61*
	Kontrol	12	4,16	,71	5,00	,00	,83	,71	
9. Yemeğini dökmeden yeme	Deney	17	2,52	,87	4,88	,33	2,35	,86	3,45*
	Kontrol	12	3,50	,67	4,83	,38	1,33	,65	
10. Meyve suyu ya da süt kutusunu açma	Deney	17	1,52	,79	4,94	,24	3,41	,79	4,28*
	Kontrol	12	2,33	1,07	4,16	,93	1,83	1,19	
11. Bir içeceği bardağa doldurabilme	Deney	17	1,82	,95	4,94	,24	3,11	,92	1,54
	Kontrol	12	2,41	,90	5,00	,00	2,58	,90	
12. Bisküvi paketini açma	Deney	17	1,76	,75	4,82	,39	3,05	,82	2,92*
	Kontrol	12	2,41	,99	4,41	,66	2,00	1,12	
13. Dökmeden bardaktaki suyu taşıma	Deney	17	1,58	,61	5,00	,00	3,41	,61	5,51*
	Kontrol	12	2,91	,66	5,00	,00	2,08	,66	
14. Serviste yiyeceklerini tabağına alma	Deney	17	1,76	,66	5,00	,33	3,11	,69	3,33*
	Kontrol	12	2,91	1,16	5,00	,38	1,91	1,24	
Toplam	Deney	17	2,53	,49	4,88	,12	2,34	,53	4,51*
	Kontrol	12	3,34	,40	4,85	,15	1,51	,41	

*p<.05 düzeyinde anlamlıdır.

Çizelge 4.4. incelendiğinde, deney ve kontrol gruplarının yemek yeme becerileri erişim puan ortalamaları arasında farklar olduğu ve bu farkların deney grubu lehine anlamlı olduğu görülmüştür (p<.05).

Çizelge 4.5 : Araştırmacının yaptığı gözlemler sonucu deney ve kontrol gruplarının özbakım becerileri kontrol listesi giyinme becerilerinden almış oldukları öntest, sontest ve erişim puanları sonuçları

Giyinme Becerileri	Gruplar	N	Öntest		Sontest		Erişim		
			$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	t
15. Çorabını çıkarma	Deney	17	4,35	,70	5,00	,00	,64	,70	,61
	Kontrol	12	4,50	,52	5,00	,00	,50	,52	
16. Çorabını giyme	Deney	17	3,88	,69	4,88	,33	1,00	,86	1,77
	Kontrol	12	4,50	,52	5,00	,00	,50	,52	
17. Şapkasını çıkarma	Deney	17	4,64	,70	5,00	,00	,35	,60	-,26
	Kontrol	12	4,58	,66	5,00	,00	,41	,66	
18. Şapkasını giyme	Deney	17	4,58	,61	5,00	,00	,41	,61	-,02
	Kontrol	12	4,58	,66	5,00	,00	,41	,66	
19. Pantolonunu çıkarma	Deney	17	2,88	,69	4,94	,24	2,05	,74	5,37*
	Kontrol	12	4,00	,73	4,33	,49	,33	,98	
20. Pantolonunu giyme	Deney	17	2,70	,77	5,00	,00	2,29	,77	4,39*
	Kontrol	12	3,16	,38	4,25	,45	1,08	,66	
21. Kazağını çıkarma	Deney	17	2,35	,78	5,00	,00	2,64	,78	5,71*
	Kontrol	12	3,66	,98	4,25	,75	,58	1,16	
22. Kazağını giyme	Deney	17	2,05	,65	5,00	,00	2,94	,65	3,54*
	Kontrol	12	2,50	,67	4,41	,51	1,91	,90	
23. Büyük düğmeleri açma	Deney	17	2,64	,78	5,00	,00	2,35	,78	3,35*
	Kontrol	12	3,58	,66	5,00	,00	1,41	,66	
24. Büyük düğmeleri ilikleme	Deney	17	1,88	,48	5,00	,00	3,11	,48	4,32*
	Kontrol	12	2,83	,83	4,75	,45	1,91	,99	
25. Küçük düğmeleri açma	Deney	17	2,70	,68	5,00	,00	2,29	,68	4,27*
	Kontrol	12	3,66	,65	4,83	,38	1,16	,71	
26. Küçük düğmeleri kapama	Deney	17	1,94	,55	4,88	,33	2,94	,55	4,69*
	Kontrol	12	2,83	,71	4,41	,66	1,58	,99	
27. Fermuarı Açma	Deney	17	4,11	,69	5,00	,00	,88	,69	2,91*
	Kontrol	12	4,83	,57	5,00	,00	,16	,57	
28. Fermuarı Kapama	Deney	17	4,11	,69	5,00	,00	,88	,69	2,91*
	Kontrol	12	4,83	,57	5,00	,00	,16	,57	
29. Bağcıklı ayakkabıyı çıkarma	Deney	17	3,17	,80	5,00	,00	1,82	,80	4,09*
	Kontrol	12	4,08	,66	4,66	,49	,58	,79	
30. Bağcıklı ayakkabıyı giyme	Deney	17	1,52	,62	5,00	,00	3,47	,62	3,52*
	Kontrol	12	2,16	1,46	3,66	1,07	1,50	2,19	
31. Çıçıtılama	Deney	17	3,88	,78	5,00	,00	1,11	,78	3,06*
	Kontrol	12	4,66	,49	5,00	,00	,33	,49	
32. Giysinin önünü bularak giyme	Deney	17	2,11	,60	5,00	,00	2,88	,60	3,27*
	Kontrol	12	2,91	,90	4,91	,28	2,00	,85	
33. Giysilerini katlama	Deney	17	1,41	,61	4,94	,24	3,52	,71	1,33
	Kontrol	12	1,58	,90	4,66	,49	3,08	1,08	
Toplam	Deney	17	3,00	,43	4,98	,041	1,98	,43	6,03*
	Kontrol	12	3,65	,27	4,69	,22	1,03	,39	

*p<.05 düzeyinde anlamlıdır.

Çizelge 4.5. incelendiğinde, çorabını çıkarma, şapkasını çıkarma ve giyme becerilerinde önemli bir fark görülmezken, diğer giyinme becerilerinde erişim puan ortalamaları arasında gruplar arasında farklar olduğu ve bu farkların deney grubu lehine anlamlı olduğu görülmüştür (p<.05).

Çizelge 4.6: Araştırmacının yaptığı gözlemler sonucu deney ve kontrol gruplarının özbakım becerileri kontrol listesi kişisel bakım becerilerinden almış oldukları öntest, sontest ve erişim puanları sonuçları

Kişisel Bakım Becerileri	Gruplar	N	Öntest		Sontest		Erişim		
			$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	t
34. Tek başına lavaboya gitme	Deney	17	4,29	,46	4,94	,24	,70	,46	2,61*
	Kontrol	12	4,75	,45	4,66	,49	,25	,45	
35. Musluğu açma	Deney	17	3,88	,60	5,00	,00	1,11	,60	2,14*
	Kontrol	12	4,33	,49	5,00	,00	,66	,49	
36. Eline sabun dökme	Deney	17	3,82	,88	5,00	,00	1,17	,88	2,08*
	Kontrol	12	4,41	,51	5,00	,00	,58	,51	
37. Elini sabunlama	Deney	17	3,76	,90	5,00	,00	1,23	,90	3,47*
	Kontrol	12	4,66	,49	5,00	,00	,25	,45	
38. Ellerini durulama	Deney	17	3,88	,85	5,00	,00	1,11	,85	2,98*
	Kontrol	12	4,66	,49	4,91	,28	,25	,62	
39. Ellerini kurulama	Deney	17	3,88	,69	5,00	,00	1,11	,69	3,57*
	Kontrol	12	4,66	,49	4,91	,28	,16	,71	
40. Yüzünü yıkama	Deney	17	3,88	,60	5,00	,00	1,11	,60	4,26*
	Kontrol	12	4,75	,45	4,83	,38	,16	,57	
41. Yüzünü kurulama	Deney	17	3,94	,65	5,00	,00	1,00	,70	2,73*
	Kontrol	12	4,58	,51	4,91	,28	,25	,75	
42. Saçlarını tarama	Deney	17	3,35	,93	4,94	,24	1,11	1,21	1,44
	Kontrol	12	4,16	1,11	4,83	,38	,41	1,37	
Toplam	Deney	17	3,85	,50	4,93	,08	1,07	,52	4,02*
	Kontrol	12	4,55	,34	4,88	,22	,33	,42	

*p<.05 düzeyinde anlamlıdır.

Çizelge 4.6. incelendiğinde, grupların kişisel bakım becerileri erişim puan ortalamaları arasında anlamlı farkların olduğu ve bu farkın deney grubu lehine anlamlı olduğu görülmektedir (p<.05). Sadece “saçlarını tarama becerisi”nde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir.

Çizelge 4.7 : Grup öğretmeninin yapmış olduğu gözlemler sonucu deney ve kontrol gruplarının özbakım becerileri kontrol listesi yemek yeme becerilerinden almış oldukları öntest, sontest ve erişim puanları sonuçları

Yemek Yeme Becerileri	Gruplar	N	Öntest		Sontest		Erişim		
			$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	t
1. Yemek yerken çatalı doğru tutma	Deney	17	2,82	,52	5,00	,00	2,17	,52	5,51*
	Kontrol	12	4,25	,86	5,00	,00	,75	,86	
2. Yemek yerken çatalı doğru kullanma	Deney	17	3,00	,35	4,47	,79	1,47	,79	2,31*
	Kontrol	12	4,25	,86	5,00	,00	,75	,86	
3. Yemek yerken kaşığı tutma	Deney	17	3,70	,46	4,52	,79	,82	,88	1,13
	Kontrol	12	4,50	,52	5,00	,00	,50	,52	
4. Yemek yerken kaşığı kullanma	Deney	17	3,64	,49	5,00	,00	1,35	,49	3,57*
	Kontrol	12	4,41	,66	5,00	,00	,58	,66	
5. İki eliyle bardağı tutma	Deney	17	4,00	,00	5,00	,00	1,00	,00	3,97*
	Kontrol	12	4,50	,52	5,00	,00	,50	,52	
6. İki eliyle bardağı tutarak kullanma	Deney	17	3,76	,43	5,00	,00	1,23	,43	4,61*
	Kontrol	12	4,58	,51	5,00	,00	,41	,51	
7. Bir yiyeceğin üzerine başka yiyeceği sürme	Deney	17	1,58	,50	5,00	,00	3,41	,50	10,44*
	Kontrol	12	4,00	,73	5,00	,00	1,00	,73	
8. Peçetesini serme	Deney	17	3,94	,24	5,00	,00	1,05	,24	5,26*
	Kontrol	12	4,66	,49	5,00	,00	,33	,49	
9. Yemeğini dökmeden yeme	Deney	17	2,70	,58	4,82	,52	2,11	,60	6,79*
	Kontrol	12	4,50	,67	5,00	,00	,50	,67	
10. Meyve suyu ya da süt kutusunu açma	Deney	17	1,11	,33	5,00	,00	3,88	,33	12,42*
	Kontrol	12	4,08	,79	4,91	,28	,83	,93	
11. Bir içeceği bardağa doldurabilme	Deney	17	3,94	,24	5,00	,00	1,05	,24	1,95
	Kontrol	12	4,33	,77	5,00	,00	,66	,77	
12. Bisküvi paketini açma	Deney	17	1,70	,58	4,94	,24	3,23	,56	9,28*
	Kontrol	12	4,08	,79	4,91	,28	,83	,83	
13. Dökmeden bardaktaki suyu taşıma	Deney	17	2,82	,39	5,00	,00	2,17	,39	11,20*
	Kontrol	12	4,66	,49	5,00	,00	,33	,49	
14. Serviste yiyeceklerini tabağına alma	Deney	17	1,05	,24	4,94	,24	3,88	,33	24,98*
	Kontrol	12	4,75	,45	5,00	,00	,25	,45	
Toplam	Deney	17	2,84	,20	4,90	,08	2,06	,18	10,12*
	Kontrol	12	4,39	,54	4,98	,04	,58	,56	

*p<.05 düzeyinde anlamlıdır.

Çizelge 4.7. incelendiğinde, ikinci gözlemcinin gözlemlerine göre, “yemek yerken kaşığı tutma becerisi”nde her iki grubun benzerlik gösterdiği görülürken, diğer yemek yeme becerilerinde gruplar arasında farkların olduğu ve bu farkın deney grubu lehine anlamlı olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.8 : Grup öğretmeninin yapmış olduğu gözlemler sonucu deney ve kontrol gruplarının özbakım becerileri kontrol listesi giyinme becerilerinden almış oldukları öntest, sontest ve erişme puanları sonuçları

Giyinme Becerileri	Gruplar	N	Öntest		Sontest		Erişme		
			$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	t
15. Çorabını çıkarma	Deney	17	1,70	,46	5,00	,00	3,29	,46	14,25*
	Kontrol	12	4,66	,65	5,00	,00	,33	,65	
16. Çorabını giyme	Deney	17	1,70	,46	5,00	,00	3,29	,46	10,36*
	Kontrol	12	4,33	,88	5,00	,00	,66	,88	
17. Şapkasını çıkarma	Deney	17	3,11	,33	5,00	,00	1,88	,33	12,76*
	Kontrol	12	4,83	,38	5,00	,00	,16	,38	
18. Şapkasını giyme	Deney	17	3,00	,50	5,00	,00	2,00	,50	10,61*
	Kontrol	12	4,83	,38	5,00	,00	,16	,38	
19. Pantolonunu çıkarma	Deney	17	2,11	,69	4,94	,24	2,82	,63	12,32*
	Kontrol	12	4,83	,38	4,91	,28	,08	,51	
20. Pantolonunu giyme	Deney	17	2,17	,72	5,00	,00	2,82	,72	11,19*
	Kontrol	12	4,83	,38	4,91	,28	,08	,51	
21. Kazağını çıkarma	Deney	17	2,11	,69	4,64	,492	2,52	1,00	8,16*
	Kontrol	12	4,91	,28	4,91	,28	,00	,42	
22. Kazağını giyme	Deney	17	2,00	,61	4,94	,24	2,94	,65	12,54*
	Kontrol	12	4,83	,38	4,91	,28	,08	,51	
23. Büyük düğmeleri açma	Deney	17	1,41	,61	4,82	,39	3,41	,79	13,80*
	Kontrol	12	4,91	,28	5,00	,00	,08	,28	
24. Büyük düğmeleri ilikleme	Deney	17	1,41	,61	4,29	,68	2,88	1,05	7,73*
	Kontrol	12	4,75	,62	5,00	,00	,25	,62	
25. Küçük düğmeleri açma	Deney	17	1,17	,39	4,82	,39	3,64	,49	18,90*
	Kontrol	12	4,75	,45	5,00	,00	,25	,45	
26. Küçük düğmeleri kapama	Deney	17	1,11	,33	4,58	,50	3,47	,62	11,57*
	Kontrol	12	4,25	,62	5,00	,00	,75	,62	
27. Fermuarı Açma	Deney	17	2,41	1,17	4,94	,24	2,52	1,12	7,33*
	Kontrol	12	4,91	,28	5,00	,00	,08	,28	
28. Fermuarı Kapama	Deney	17	2,41	1,17	5,00	,00	2,58	1,17	7,19*
	Kontrol	12	4,91	,28	5,00	,00	,08	,28	
29. Bağcıklı ayakkabıyı çıkarma	Deney	17	1,82	,63	4,64	,49	2,82	,72	10,94*
	Kontrol	12	4,83	,38	4,75	,45	-,08	,66	
30. Bağcıklı ayakkabıyı giyme	Deney	17	1,82	,63	4,88	,33	3,05	,74	6,20*
	Kontrol	12	3,75	,75	4,75	,45	1,00	1,04	
31.Çiçitlame	Deney	17	1,23	,43	5,00	,00	3,76	,43	25,44*
	Kontrol	12	4,91	,28	5,00	,00	,08	,28	
32. Giysinini önünü bularak giyme	Deney	17	2,11	,69	4,88	,33	2,76	,75	6,50*
	Kontrol	12	4,16	,83	5,00	,00	,83	,83	
33. Giysilerini katlama	Deney	17	1,17	,52	4,94	,24	3,76	,56	9,04*
	Kontrol	12	3,66	,88	5,00	,00	1,33	,88	
Toplam	Deney	17	1,89	,36	4,86	,11	2,96	,39	17,54*
	Kontrol	12	4,62	,36	4,95	,09	,32	,40	

*p<.05 düzeyinde anlamlıdır.

Çizelge 4.8. incelendiğinde, ikinci gözlemcinin yapmış olduğu gözlem sonuçlarından elde edilen erişim puan ortalamalarında, her iki grup arasında farkın olduğu ve bu farkın deney grubu lehine olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.9 : Grup öğretmeninin yapmış olduğu gözlemler sonucu deney ve kontrol gruplarının özbakım becerileri kontrol listesi kişisel bakım becerilerinden almış oldukları öntest, sontest ve erişim puanları sonuçları

Kişisel Bakım Becerileri	Gruplar	N	Öntest		Sontest		Erişim		
			$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	t
34. Tek başına lavaboya gitme	Deney	17	4,00	,00	5,00	,00	1,00	,00	13,19*
	Kontrol	12	4,91	,28	5,00	,00	,083	,28	
35. Musluğu açma	Deney	17	3,94	,24	5,00	,00	1,05	,24	9,86*
	Kontrol	12	4,91	,28	5,00	,00	,083	,28	
36. Eline sabun dökme	Deney	17	3,88	,33	5,00	,00	1,11	,33	8,70*
	Kontrol	12	4,91	,28	5,00	,00	,08	,28	
37. Elini sabunlama	Deney	17	4,00	,00	5,00	,00	1,00	,00	13,19*
	Kontrol	12	4,91	,28	5,00	,00	,08	,28	
38. Elleri durulama	Deney	17	3,82	,52	5,00	,00	1,17	,52	7,66*
	Kontrol	12	5,00	,00	5,00	,00	,00	,00	
39. Elleri kurulama	Deney	17	3,35	,60	5,00	,00	1,64	,60	8,26*
	Kontrol	12	4,91	,28	5,00	,00	,08	,28	
40. Yüzünü yıkama	Deney	17	3,05	,24	5,00	,00	1,94	,24	27,57*
	Kontrol	12	5,00	,00	5,00	,00	,00	,00	
41. Yüzünü kurulama	Deney	17	3,05	,42	5,00	,00	1,94	,42	15,59*
	Kontrol	12	5,00	,00	5,00	,00	,00	,00	
42. Saçlarını tarama	Deney	17	2,88	,48	5,00	,00	2,11	,48	7,53*
	Kontrol	12	4,50	,67	5,00	,00	,50	,67	
Toplam	Deney	17	3,55	,14	5,00	,00	1,44	,146	22,89*
	Kontrol	12	4,89	,16	5,00	,00	,10	,16	

*p<.05 düzeyinde anlamlıdır.

Çizelge 4.9. incelendiğinde, ikinci gözlemcinin yapmış olduğu gözlemler sonucu kişisel bakım becerileri deney ve kontrol gruplarının erişim puan ortalamaları arasında farklar olduğu ve bu farkın deney grubu lehine anlamlı olduğu görülmektedir.

Her iki gözlemcinin yapmış olduğu gözlemlerden elde edilen bulgular sonucunda, gözlemler arasında önemli bir farklılığın olmadığı görülmektedir. Gözlemcilerin yapmış oldukları gözlem verilerinin ortalaması alınarak yapılan analizlerle, her iki gözlemcinin ayrı ayrı gözlem verilerinin analizleri birbiriyle tutarlı sonuçlar verdiği söylenebilir.

Çizelge 4.10 : Gözlemcilerin yapmış oldukları gözlemler sonucu deney ve kontrol gruplarının almış oldukları öntest puanlarına ilişkin eşli gruplar t-testi sonuçları

Öz bakım Becerileri	Gözlemci	N	$\bar{X}$	s	t	p
1.Yemek yerken çatalı doğru tutma	1.Gözlemci	29	3,44	,82	.21	.83
	2.Gözlemci		3,41	,98		
2.Yemek yerken çatalı doğru kullanma	1.Gözlemci	29	3,27	,75	1.75	.90
	2.Gözlemci		3,51	,87		
3.Yemek yerken kaşığı tutma	1.Gözlemci	29	3,48	,91	3.59	.00
	2.Gözlemci		4,03	,62		
4.Yemek yerken kaşığı kullanma	1.Gözlemci	29	3,37	,82	4.62	.00
	2.Gözlemci		3,96	,68		
5.İki eliyle bardağı tutma	1.Gözlemci	29	3,48	,87	4.42	.00
	2.Gözlemci		4,20	,41		
6.İki eliyle bardağı tutarak sıvıyı içme	1.Gözlemci	29	3,27	,75	5.25	.00
	2.Gözlemci		4,10	,61		
7.Bir yiyeceğin üzerine başka yiyeceği sürme	1.Gözlemci	29	2,86	,87	1.39	.17
	2.Gözlemci		2,58	1,35		
8.Peçetesini serme	1.Gözlemci	29	3,72	,84	3.05	.00
	2.Gözlemci		4,24	,51		
9.Yemeğini dökmeden yeme	1.Gözlemci	29	2,93	,92	2.63	.01
	2.Gözlemci		3,44	1,08		
10.Meyve suyu ya da süt kutusunu açma	1.Gözlemci	29	1,86	,99	1.65	.10
	2.Gözlemci		2,34	1,58		
11.Bir içeceği bardağa doldurabilme	1.Gözlemci	29	2,06	,96	9.80	.00
	2.Gözlemci		4,10	,55		
12.Bisküvi paketini açma	1.Gözlemci	29	2,03	,90	2.48	.01
	2.Gözlemci		2,68	1,36		
13.Dökmeden bardaktaki suyu taşıma	1.Gözlemci	29	2,13	,91	8.96	.00
	2.Gözlemci		3,58	1,01		
14.Serviste yiyeceklerini tabağına alma	1.Gözlemci	29	2,24	1,05	1.18	.24
	2.Gözlemci		2,58	1,88		
15.Çorabını çıkarma	1.Gözlemci	29	4,41	,62	5.00	.00
	2.Gözlemci		2,93	1,57		
16.Çorabını giyme	1.Gözlemci	29	4,13	,69	6.01	.00
	2.Gözlemci		2,79	1,47		
17.Şapkasını çıkarma	1.Gözlemci	29	4,62	,62	3.83	.00
	2.Gözlemci		3,82	,92		
18.Şapkasını giyme	1.Gözlemci	29	4,58	,62	3.63	.00
	2.Gözlemci		3,75	1,02		
19.Pantolonunu çıkarma	1.Gözlemci	29	3,34	,89	.47	.63
	2.Gözlemci		3,24	1,47		
20.Pantolonunu giyme	1.Gözlemci	29	2,89	,67	1.61	.11
	2.Gözlemci		3,27	1,46		
21.Kazağını çıkarma	1.Gözlemci	29	2,89	1,08	1.78	.08
	2.Gözlemci		3,27	1,50		
22.Kazağını giyme	1.Gözlemci	29	2,24	,68	3.42	.00
	2.Gözlemci		3,17	1,51		
23.Büyük düğmeleri açma	1.Gözlemci	29	3,03	,86	.61	.54
	2.Gözlemci		2,86	1,82		
24.Büyük düğmeleri ilikleme	1.Gözlemci	29	2,27	,79	1.88	.07
	2.Gözlemci		2,79	1,78		
25.Küçük düğmeleri açma	1.Gözlemci	29	3,10	,81	1.55	.13
	2.Gözlemci		2,65	1,83		
26.Küçük düğmeleri kapama	1.Gözlemci	29	2,31	,76	.40	.68
	2.Gözlemci		2,41	1,63		
27.Fermuarı Açma	1.Gözlemci	29	4,41	,73	4.01	.00
	2.Gözlemci		3,44	1,54		
28.Fermuarı Kapama	1.Gözlemci	29	4,41	,73	4.01	.00
	2.Gözlemci		3,44	1,54		

Çizelge 4.10 : (Devamı)

29.Bağcıklı ayakkabıyı çıkarma	1.Gözlemci	29	3,55	,86	1.88	.07
	2.Gözlemci		3,06	1,60		
30.Bağcıklı ayakkabıyı giyme	1.Gözlemci	29	1,79	1,08	3.63	.00
	2.Gözlemci		2,62	1,17		
31.Çıtçıtılama	1.Gözlemci	29	4,20	,77	4.82	.00
	2.Gözlemci		2,75	1,88		
32.Giysinin önünü bularak giyme	1.Gözlemci	29	2,44	,82	2.41	.02
	2.Gözlemci		2,96	1,26		
33.Giysilerini katlama	1.Gözlemci	29	1,48	,73	2.58	.01
	2.Gözlemci		2,20	1,42		
34.Tek başına lavaboya gitme	1.Gözlemci	29	4,48	,50	1.00	.32
	2.Gözlemci		4,37	,49		
35.Musluğu açma	1.Gözlemci	29	4,06	,59	1.97	.05
	2.Gözlemci		4,34	,55		
36.Elina sabun Dökme	1.Gözlemci	29	4,06	,79	1.65	.10
	2.Gözlemci		4,31	,60		
37.Elini sabunlama	1.Gözlemci	29	4,13	,87	1.65	.10
	2.Gözlemci		4,37	,49		
38.Ellerini durulama	1.Gözlemci	29	4,20	,81	.90	.37
	2.Gözlemci		4,31	,71		
39.Ellerini kurulama	1.Gözlemci	29	4,20	,72	1.53	.13
	2.Gözlemci		4,00	,92		
40.Yüzünü yıkama	1.Gözlemci	29	4,24	,68	2.63	.01
	2.Gözlemci		3,86	,99		
41.Yüzünü kurulama	1.Gözlemci	29	4,20	,67	1.98	.05
	2.Gözlemci		3,86	1,02		
42.Saçlarını tarama	1.Gözlemci	29	3,68	1,07	.57	.57
	2.Gözlemci		3,55	,98		

1. Gözlemci : Araştırmacı.

2. Gözlemci : Grup öğretmeni.

Çizelge 4.10. incelendiğinde, gözlemcilerin yapmış olduğu gözlemlerin öntest ortalama puanları arasında, bir çok gözlem maddesinde anlamlı farklar olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.11 : Gözlemcilerin yapmış oldukları gözlemler sonucu deney ve kontrol gruplarının almış oldukları sontest puanlarına ilişkin eşli gruplar t-testi sonuçları

Öz bakım Becerileri	Gözlemci	N	$\bar{X}$	S	t	p
1.Yemek yerken çatalı doğru tutma	1.Gözlemci	29	5,00	,00		
	2.Gözlemci		5,00	,00		
2.Yemek yerken çatalı doğru kullanma	1.Gözlemci	29	4,96	,18	2,11	,04
	2.Gözlemci		4,68	,66		
3.Yemek yerken kaşığı tutma	1.Gözlemci	29	4,62	,72	-,82	,41
	2.Gözlemci		4,72	,64		
4.Yemek yerken kaşığı kullanma	1.Gözlemci	29	4,96	,18	-1,00	,32
	2.Gözlemci		5,00	,00		
5.İki eliyle bardağı tutma	1.Gözlemci	29	5,00	,00		
	2.Gözlemci		5,00	,00		
6.İki eliyle bardağı tutarak sıvıyı içme	1.Gözlemci	29	5,00	,00		
	2.Gözlemci		5,00	,00		
7.Bir yiyeceğin üzerine başka yiyeceği sürme	1.Gözlemci	29	4,68	,47	-3,55	,00
	2.Gözlemci		5,00	,00		
8.Peçetesini serme	1.Gözlemci	29	5,00	,00		
	2.Gözlemci		5,00	,00		
9.Yemeğini dökmeden yeme	1.Gözlemci	29	4,86	,35	-,32	,74
	2.Gözlemci		4,89	,40		
10.Meyve suyu ya da süt kutusunu açma	1.Gözlemci	29	4,62	,72	-2,57	,01
	2.Gözlemci		4,96	,18		
11.Bir içeceği bardağa doldurabilme	1.Gözlemci	29	4,96	,18	-1,00	,32
	2.Gözlemci		5,00	,00		
12.Bisküvi paketini açma	1.Gözlemci	29	4,65	,55	-2,51	,01
	2.Gözlemci		4,93	,25		
13.Dökmeden bardaktaki suyu taşıma	1.Gözlemci	29	5,00	,00		
	2.Gözlemci		5,00	,00		
14.Serviste yiyeceklerini tabağına alma	1.Gözlemci	29	4,86	,35	-1,36	,18
	2.Gözlemci		4,96	,18		
15.Çorabını çıkarma	1.Gözlemci	29	5,00	,00		
	2.Gözlemci		5,00	,00		
16.Çorabını giyme	1.Gözlemci	29	4,93	,25	-1,44	,16
	2.Gözlemci		5,00	,00		
17.Şapkasını çıkarma	1.Gözlemci	29	5,00	,00		
	2.Gözlemci		5,00	,00		
18.Şapkasını giyme	1.Gözlemci	29	5,00	,00		
	2.Gözlemci		5,00	,00		
19.Pantolonunu çıkarma	1.Gözlemci	29	4,68	,47	-2,25	,03
	2.Gözlemci		4,93	,25		
20.Pantolonunu giyme	1.Gözlemci	29	4,68	,47	-3,26	,00
	2.Gözlemci		4,96	,18		
21.Kazağını çıkarma	1.Gözlemci	29	4,68	,60	-,46	,64
	2.Gözlemci		4,75	,43		
22.Kazağını giyme	1.Gözlemci	29	4,75	,43	-1,72	,09
	2.Gözlemci		4,93	,25		
23.Büyük düğmeleri açma	1.Gözlemci	29	5,00	,00	1,79	,08
	2.Gözlemci		4,89	,30		
24.Büyük düğmeleri ilikleme	1.Gözlemci	29	4,89	,30	2,19	,03
	2.Gözlemci		4,58	,62		
25.Küçük düğmeleri açma	1.Gözlemci	29	4,93	,25	,44	,66
	2.Gözlemci		4,89	,30		
26.Küçük düğmeleri kapama	1.Gözlemci	29	4,68	,54	-,49	,62
	2.Gözlemci		4,75	,43		
27.Fermuarı Açma	1.Gözlemci	29	5,00	,00	1,00	,32
	2.Gözlemci		4,96	,18		
28.Fermuarı Kapama	1.Gözlemci	29	5,00	,00		
	2.Gözlemci		5,00	,00		

Çizelge 4.11 : (Devamı)

29.Bağcıklı ayakkabıyı çıkarma	1.Gözlemci	29	4,86	,35	1,41	,16
	2.Gözlemci		4,68	,47		
30.Bağcıklı ayakkabıyı giyme	1.Gözlemci	29	4,44	,94	-2,01	,05
	2.Gözlemci		4,82	,38		
31.Çıtıtılama	1.Gözlemci	29	5,00	,00		
	2.Gözlemci		5,00	,00		
32.Giysinin önünü bularak giyme	1.Gözlemci	29	4,96	,18	,57	,57
	2.Gözlemci		4,93	,25		
33.Giysilerini katlama	1.Gözlemci	29	4,82	,38	-1,68	,10
	2.Gözlemci		4,96	,18		
34.Tek başına lavaboya gitme	1.Gözlemci	29	5,00	,00		
	2.Gözlemci		5,00	,00		
35.Musluğu açma	1.Gözlemci	29	5,00	,00		
	2.Gözlemci		5,00	,00		
36.Elina sabun Dökme	1.Gözlemci	29	5,00	,00		
	2.Gözlemci		5,00	,00		
37.Elini sabunlama	1.Gözlemci	29	4,96	,18	-1,00	,32
	2.Gözlemci		5,00	,00		
38.Ellerini durulama	1.Gözlemci	29	4,96	,18	-1,00	,32
	2.Gözlemci		5,00	,00		
39.Ellerini kurulama	1.Gözlemci	29	4,93	,25	-1,44	,16
	2.Gözlemci		5,00	,00		
40.Yüzünü yıkama	1.Gözlemci	29	4,96	,18	-1,00	,32
	2.Gözlemci		5,00	,00		
41.Yüzünü kurulama	1.Gözlemci	29	4,89	,30	-1,79	,08
	2.Gözlemci		5,00	,00		
42.Saçlarını tarama	1.Gözlemci	29	4,51	,78	-3,31	,00

1. Gözlemci : Araştırmacı.

2. Gözlemci : Grup öğretmeni.

Çizelge 4.11. incelendiğinde, gözlemcilerin yapmış olduğu gözlemlerin sontest ortalama puanları arasında, bir çok gözlem maddesinin birbirine yakın puanlar aldıkları ve anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Bu durum da gözlemcilerin yapmış oldukları gözlemlerin tutarlı olduğunu göstermektedir.

EK-4: KUBAŞIK ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ GÜNCEİ

02.10.2006/Pazartesi

ETKİNLİK 1: Peçeteler

Çocuklar kümelerde yerlerini aldılar. Kümelerin ilk çalışması olduğundan çok heyecanlıydılar. Sürekli öğretmene ne yapacaklarını sordular. Bade çalışmaya katılmak istemedi. Kümenin bulunduğu masadan uzağa oturmak istedi. Öğretmen bu durumu dikkate almadı. Bade'nin ayrı bir yerde olmasını doğal karşıladı. Kümeler önce masalarında bulunan malzemeleri incelediler. Daha sonra görev paylaşımı yaptılar. Papatyalar kümesinde Egehan malzemelerin hepsini önüne çekti. Ancak küme arkadaşları bu malzemelerin ortak kullanılması gerektiğini söylediler. Diğer kümelerde de aynı problemlerle karşılaşıldı. Ayrıca öğretmene sürekli birbirlerini şikayet ettiler. Ancak öğretmen problemlerini öncelikle kendi aralarında tartışmaları gerektiğini söyledi. Bugün ilk çalışma olduğundan tüm kümelere başarı yıldızı verildi. Aynı zamanda yapılan olumlu ve olumsuz davranışlar kümelere aktarıldı.

03.10.2006/ Salı

ETKİNLİK 2 : Peçetelerle Hediye Yapalım

Kümeler yerlerini aldılar. Gelincikler kümesinden Bade, Papatyalar kümesinden ise Egehan çalışmaya katılmadı. Öğretmen yine bu duruma müdahale etmedi. Kümelere gereken bilgi verildi. Görev paylaşımını yapmaları için öğrenciler yönlendirildi. Kümeler bu çalışmadan çok hoşlandılar. Ayrıca kümeler yaptıkları mumları sergileyerek diğer kümelere nasıl yaptıkları konusunda bilgi verdiler. Bugün en başarılı kümeler “ Gelincikler” ve “Lalaler” oldu.

04.10.2006/Çarşamba

ETKİNLİK 3 : Bizim Yap-Bozumuz

Kümelere yapılacak çalışma hakkında bilgi verildi. Küme kuralları tekrar edildi. Materyaller kümedeki malzemelerden sorumlu çocuğa verilerek dağıtımı sağlandı. Bade, arkadaşı Ahmet'in eğitici oyuncaklarından bir kısmını arkadaşından habersizce alıp sakladı. Ahmet parçalarının nerede olduğunu sordu. Bade cevap vermedi. Arkadaşı

Faruk Parçaları yerden toplayıp Ahmet'e uzattı. Bade yer değiştirmiyor. Ama o istemiyor. Bade arkadaşlarıyla uyum sağlayamadı.

05.10.2006/Perşembe

ETKİNLİK 4: Bizim Yap-Bozumuz 2

Bu küme çalışmasında en başarılı küme “Gelincikler” oldu. Çünkü küme üyeleri tüm kurallara uygun şekilde çalıştılar ve oldukça sabırlıydılar. Diğer kümelerde küme üyeleri yap- bozları yaparken birbirlerini dinlemediler. Her üye kendi başına yapmak istedi. Menekşeler kümesinden Ege ve Sercan kız ve erkeklere göre görev paylaşımı yaptılar. Ancak Ege ve Sercan bu görev dağılımında kız arkadaşlarını bu çalışmaya katmak istemediler. Ece, Sema ve Selin bu durumdan pek hoşlanmadılar.

06.10.2006/Cuma

ETKİNLİK 5: Şapkalar

Papatyalar grubu kendi aralarında sürekli tartıştılar. Papatyalar kümesinde (Egehan) sorumluluk almadı. Papatyalar kümesinde Çiçek ve Ferit pulları yarıya böldüler. Çiçek bunları kızlar yapıştırarak dedi. Diğerlerini erkekler yapıştırın dedi. Ferit, Çiçek'e “benden izinsiz alamazsın” dedi. Çiçek “ Öğretmenim Ferit bu okulun müdürümü benden izinsiz alamazsınız diyor” dedi. Ben bunları not alırken **Ayla:** “Öğretmen sizin söylediklerinizi yazıyor” dedi. Bade pulları önüne çekiyor. Grubuna uyum sağlamıyor. Laleler kümesinde bir tek Seyfi çalışmıyor. Diğerleri güzel çalışıyor. Egehan pulları yere döküyor. Egehan umursamıyor. Ferit bu duruma çok kızıyor ve toplamasını söylüyor. Sercan Laleler Kümesiyle konuşuyor. Çiçek ve Ferit tartıştılar. Çiçek bu duruma oldukça bozuldu. Önündekileri attı. Çiçek tekrar Ferit'e uzattı. “Eşyaları al” dedi. “Benim uzattığım zaman alacaksın” dedi. Ferit aldı. Çiçek öksürdü “Bak ben hastayım beni üzme” dedi. Menekşeler kümesindekiler süslemeyi unuttular. Birbirleriyle oyun oynadılar. En güzel ve sessiz çalışan küme laleler....

09.10.2006/Pazartesi

ETKİNLİK 6: Şapkalarla Grafik Çalışması ve Şapkalarla Değişik Çalışmalar Yapalım!

Burada grafik çalışması yapılırken kümeler hiç zorlanmadı. “Gelincikler kümesi çok dikkatliydi” Peri, arkadaşlarına görev paylaşımında oldukça başarılıydı. Laleler kümesinde Sevda, bebek şapkası olarak kullanılabileceğini, Ece ise, çorba kasesi

olabileceğini söyledi. Gelincikler kümesinden Ahmet ise, “para kesesi olabilir” dedi. Bade “İçine çorap koyabiliriz” dedi.

10.10.2006/Salı

ETKİNLİK 7: Şapka Dansı

Bu çalışmada papatyalar oldukça başarısızlardı. Çünkü müzik durduğunda şapka Ayla'nın başında kaldı. Ancak Ayla oyundan çıkmak istemedi. Gelincikler ve Laleler çok uyumlu oldukları için bugün iki başarılı küme seçildi. Yıldızlar panoya yapıştırıldı.

11.10.2006/Çarşamba

ETKİNLİK 8 : Kayıp Şapkayı Bulma

Sema , kümesini sessiz olmaları gerektiğini söyledi. Ancak, Ege dinlemedi. Sema , elini kaldırarak “Öğretmenim belki bugün en başarılı küme olamayacağız” dedi. Öğretmen nedenini sorduğunda “Ege, çünkü hiç susmuyor” dedi. Diğer kümeler çalışmada hiç zorlanmadılar ve çok eğlendiler. Tekrar oynamak istediler. Bugün en başarılı küme “Laleler” seçildi.

12.10.2006/Perşembe

ETKİNLİK 9 : Limon

Gelincikler görev paylaşımında anlaşılamadılar. İşaretleme konusunda boyalar paylaşılmadı (Peri ile Bade) Papatyalar en başarılı küme. Bugün, Papatyalar kümesindeki Ferit ve Çiçek arasındaki sorunlar daha az gözlendi.

ETKİNLİK 10:

13.10.2006/Cuma

➤ **Limonota Fabrikamız :** Fabrikanın adı (Sevimli Limonlar) oldu.

1. Küme (Laleler): Afiş hazırladılar.

2, Küme (Gelincikler) Sevimli Limonlar

Sıkılırsa tatlılar

Şekeri de katınca

Lıkır lıkır lıkırlar

Fıkır fıkır fıkırlar şarkısını söylediler.

3. Küme (Menekşeler ve Papatyalar) Reklam hazırladılar. Menekşelerden Sercan ve Ege limon oldu. Limon resimlerini önlerine astılar.

Sema İle Selin : Yaşasın Limonlar

Her derde devalar

Grip olunca için

Sevimli limonlar

16.10.2006/Pazartesi

ETKİNLİK 11: Öykü Oluşturalım

Menekşeler: Limonların “Limonata fabrikasına gittiklerini söylediler”. Laleler “Bozuldukları için çöpe gittiklerini söyledi. Papatyalar , pazardan annelerin aldıklarını, salataya sıktıklarını söyleyip, resimlediler. Gelincikler, çorbanın içine sıkıldılar.

17.10.2006/Salı

ETKİNLİK 12 : Bisküviler

Menekşeler, birer birer dağıtarak paylaştı. Son da bir tane kaldı ve bunu dörde böldüler. Bu nedenle çok başarılıydılar. Lalelerden Mehmet bisküvinin iki tanesini dayanamayıp yedi. Diğer arkadaşlarına haksızlık etti. Papatyalar ikişer ikişer dağıttı. Son kalanı da öğretmene vermek istediler. Öğretmen paylaşımları konusunda uyardı. Gelincikler Bade paylaşma konusunda anlaşılamadı.

18.10.2006/Çarşamba

ETKİNLİK 13: Öyküdeki Bisküviler

Laleler, bu evin içinde pasta yapan bir anne varmış. Menekşeler, bu evin içinde bir sürü oyuncak varmış. Bu oyuncaklarla tüm çocuklar oynayabiliyormuş. Gelincikler, bu evin içinde büyük bir canavar varmış. İçinde de “ Hansel ve Gratel varmış. Onları annesiyle babası buraya evlatlık vermiş. Onlar da oradan kaçıp eve gelmişler. Papatyalar , bu evin içinde bir sürü un, yumurta, çikolata varmış. Bu evde hep hep pasta yapılmış. Ama bu pastalarla ev süsleniyormuş.

Resimleme sırasında : Bade ağzına pastel boyayı koyunca küme arkadaşı Can Bade’ye “bak o boya boğazına kaçabilir, zararlı olabilir. Sonra sen hastalanırsan kümüz başarısız olur.

19.10.2006/Perşembe

ETKİNLİK 14 : Şemsiyeler

Çocuklara şemsiyeler verildi. Bu çalışma yapılırken bahçede daha geniş bir alana geçilmesi sağlandı. Kümler bu danstan çok hoşlandılar. Çiçek, komutlara uymayan Egehan'a "aynı anda yapmalıyız, yanlış yapma, öğretmeni iyi dinle" dedi.En başarılı küme "Gelincikler"...

20.10.2006/Cuma

ETKİNLİK 15 : Şemsiyeler Uçuyor

Öyküler resimlenirken Selin resim kağıdına yapmak istediği şeyi arkadaşlarına söyledi. Ancak Sercan buna izin vermedi. Selin bu defa yapmak istemedi ve kümeye küstü. En başarılı küme "Gelincikler" oldu. Bade küme çalışmalarında eskiye göre daha iyi duruma geldi.

26.10.2006/Perşembe

ETKİNLİK 16: Suyu Nerelerde Kullanabiliriz?

Menekşeler temiz giysilerin ve kirli giysilerin olduğu bir resim yanına da suyun olduğu bir leğen resmi çizmişler. Laleler, bahçe resmi yapmışlar ve çiçek sulayan insanlar yapmışlar. Papatyalar, denizde yüzen insanlar yaptılar. Gelincikler, banyo yapan çocuk resmi yaptılar. Belirtilen kurallara "Laleler" uydular. Oldukça uyumluydular. Birbirlerini dikkatlice dinlediler.

27.10.2006/Cuma

ETKİNLİK 17 : Noel Çorabını Artık Materyallerle Tamamlama

Seyfi başka masalara (kümelere) ilgileniyor. Kendi kümesindeki arkadaşlarıyla tartışıyor. Bade masadaki bütün simleri döktü Ferit'i ittirdi. Ferit yere düşüyordu. Çalışmada başarılı ve işbirliği içinde çalışan küme (gelincikler oldu. Bade gelincikler kümesinde fakat isteği üzerine öğretmen Bade'yi (papatyalar kümesine oturttu.Öğretmen başarılı kümeyi söylerken Laleler kümesinde bulunan Mehmet küme arkadaşlarına öğretmen bizden bahsediyor diyerek arkadaşlarına söyledi.

Laleler kümesi çalışmayı yaparken küme isminin yazısının üzerine yeşil boya kalem ile çizilmiş. Laleler kümesi kendi aralarında bunu yapanın kim olduğunu araştırmaya çalıştılar. Hiç birisi bunu kabul etmedi. Seyfi yeşil kalem Mehmet'in elinde gördüğünü

söyledi. Mehmet bütün arkadaşlarının yeşil kalem eline aldığını söyledi. Sonuçta boyayla kimin çizdiğini bulamadılar. Sonuç olarak kimse yaptığının kabul etmedi. Öğretmen Mehmet'in yaptığını biliyor.

30.10.2006/Pazartesi

ETKİNLİK 18 : Bizim Çorabımız

Bu çalışmada tüm kümeler oldukça başarılıydı. Kümeler hep birlikte değişik çoraplar hazırladılar. Simlerle, boyalarla, renkli kağıtlarla değişik çoraplar yaptılar. Bu çorapları her küme daha sonra diğer kümelere yaptıkları çorabın özelliklerini anlattılar. Bugün kümeler daha uyumlu, paylaşımcıydılar. Bu nedenle tüm kümelere başarı yıldızı verilmiştir. Bu etkinlikteki ürünlerin resimleri araştırma albümünde yer verilmiştir.

31.10.2006/Salı

ETKİNLİK 19 : Çorap Topla Oynayalım

Yarışmada en başarılı küme (Papatyalar gelincikler kümesi oldu. En fazla blok deviren öğrenciler İlayda ve Ahmet oldu.

01.11.2006/Çarşamba

ETKİNLİK 20: Çorap Giyme Yarışı

Çiçek ve Egehan çorapları çekiştiriyorlardı. Egehan Çiçek'e "buranın müdürü benim" dedi. Çiçek de arkadaşına "geçen gün öğretmenin bu okulun müdürü sensin" dedi (Öğretmen geçici bir süre için Çiçek'e öğretmen olma görevini vermişti). Laleler grubu en önce çorap giydi. Bu konuda en başarılı çocuk Can. (Gelincik ve Papatyalar) Gelincikler grubu yarışı kazandı. Çiçek, Bade ve Sevda çorap giyme yarışına katılmak istemediler ve çorap giymediler. Ayla oyuna katılmak istemedi ağladı.

02 .11.2006/Perşembe

ETKİNLİK 21: Sıcacık Çorap

Kümeler yerlerini aldıktan sonra malzemeler ile ilgili konuşuldu. Bu malzemelerden neler yapabileceklerini kümeler tartıştılar. Menekşeler kümesi çorap resmindeki boş kalan kısma bir soba resmi çizdiler. Gelincikler kümesi, üzerine yün resmi çizdiler. Laleler kümesi, ayakkabı resmi çizdiler. Papatyalar kümesi ise, terlik resmi çizdi. Bugün kümeler birlikte çalışırken çok iyi anlaştılar. Bade ve Egehan artık küme çalışmalarına alıştıkları görüldü.

03.11.2006/Cuma

ETKİNLİK 22: Makarna Pişirelim

Ayla kümesiyle çalışmıyor. Sadece bakıyor. Ece öğretmenine arkadaşı Sevda'nın ev çizdiğini söyledi. Makarna çizmediğini söyledi. Sema Öğretmene tencere ve tuzluk resmini çizdiğini söyledi. Selin küme arkadaşlarına katılmıyor. Çiçek küme dışında her şeyle ilgileniyor. Kendi kümesinden bağımsız çalışıyor. Sercan kümesinden ayrıldı. Başka kümeye geçti. Ayla birden ağlamaya başladı. Laleler kümesi çok konuşuyor. Ahmet sürekli ayakta geziyor. her şeyi merak ediyor. Seyfi Mehmet'in elini bükmüş. Bade arkadaşının suratına üflüyor ve onları kızdırıyor.

06.11.2006/ Pazartesi

ETKİNLİK 23 : Öykü Oluşturalım

Ege, makarnayı güzel yapamamış. Annesi eve gelmiş ev yanmış. Seyfi, yangın çıkmış, pişirememiş ağlamışlar. Sercan, yangını söndürmek için itfaiye gelmiş. Yangını söndürmüşler. İrem'i hastaneye götürmüşler. Çiçek, İrem yangında ölmüş. Peri öykü oluşturulım etkinliğine katılmadı. Faruk makarna oldu. Birkaç adım yürüyünce Ege "makarnalar yürümez ki" dedi. Sercan küme arkadaşı Selin'e "bizi pişir, bizler makarnalarız" dedi. Daha sonra Sercan makarnaları pişirdi. Ege de pişen makarnaları yedi. Laleler kümesi kendi aralarında rolleri paylaştılar. Mehmet makarna olma görevini aldı. Ece küme arkadaşlarını yönetmeye başladı. Seyfi yere uzandı, "makarnalar pişirildikten sonra yere yapışır" dedi.

07.11.2006/Salı

ETKİNLİK 24 : Acı-Tatlı-Ekşi (Beslenme)

Ece gözlerini kapattı. Küme arkadaşları tek tek koklattı. Ece şekeri bilemedi. Gülay çayları koyarız dedi. Arkadaşları besin maddeleri hakkında ipucu verdiler. Gülay gözlerini kapattı. Besin maddelerinin tatlarına baktı. Besin maddelerinin hepsini bildi. (Laleler) Ege gözlerini kapattı. Besinleri kokladı. Tuz hakkında ipucu verilmesine rağmen bilemedi. (menekşe)

Mert besinlerin tadına baktı. Mert besin maddelerini tadarak ne olduklarını doğru tahmin etti. (Gelincikler)

Bade gözlerini kapattı. Besinleri kokladı. Bade besinleri tanımakta zorlandı. Arkadaşları ipucu verdi. Limonu bildi. Gelincikler kümesinin üyeleri besinlerin tadına bakmak istemedi. İsteksiz davrandılar.

Papatyalar: Egehan besinlerin tadına baktı. (limon, şeker, tuz, turşu suyu) Egehan şeker ve tuzu ayırt edemedi. (Limon ve turşu suyunu bildi).

Sucuğun pişirilerek yendiğini mangal yapıldığını söyledi (Seyfi) Ferit, Seyfi'ye yumurtayı da söyle dedi sucuklu yumurtayı söylemesi için arkadaşının sözünü kesti. Ahmet salataya limon yerine sirke konulabileceğini söyledi. Çocuklar yemeğe su yerine un konulsa sorusuna hep birlikte iğrenç olurdu dediler. Kek yapımında kullanılan malzemeler soruldu. Faruk Üzüm kullanılır, Mert un, Sevda ve Gülay çikolata konulabileceğini söylediler.

Rol paylaşımında:

Faruk: Üzüm Mert: Un Sevda: Yağ Ahmet: Yumurta

Sevda tuz kim olacak diye bir soru yöneltti. Arkadaşı Mert de “kekte tuz olmaz ki” dedi. Çocuklar rolleri aldılar sırasıyla gelip rollerini yerine getirdiler. Sevda yavaş yavaş yere doğru eğildi yağ erir dedi. Ahmet ellerini birbirine çarparak yumurtalar kırılıyor dedi. Tüm malzemeler karışın denildiğinde çocuklar sağa sola doğru sallandılar, vücutlarını çalkaladılar.

08.11.2006/Çarşamba

ETKİNLİK 25 : Yaz Meyveleri

Tavşanlar, elma ağacı oldular. Örümcekler mandalina ağacı oldular. Cıvıvlar muz ağacı oldular. Kelebekler, armut ağacı oldular. Yapılan küme çalışmasında cıvıvlar çok başarılı oldular. Muz ağacı şeklini aldılar. Ağaç olacaklarına ortak karar verdiler. Tavşanlar kümesinde iki çocuk eksikti. Bade, küme arkadaşlarına ara sıra katıldı. Çiçek, başka kümelerin yanına gitti. Kelebekler kümesinde iki tane eksik çocuk vardı. Can kümede aktif rol aldı. Küme arkadaşlarını yönlendirdi. Selin ve Sevda pasif kaldılar. Hangi ağaç olacaklarına Can karar verdi. Örümcekler kümesinde Ahmet ve Ege erik ağacı olmak istediklerini söylediler. Gülay ve Ayla mandalina ağacı olmak istediklerini küme arkadaşlarına söylediler. Daha sonra ortak olarak mandalina ağacı oldular.

09.11.2006/Perşembe

ETKİNLİK 26 : Beslenme

Kümeler yerlerini aldılar. Bu etkinlikte kelebekler kümesi, yaprak sarması yapacaklarını söylediler. Tavşanlar kümesinde Çiçek ile Sercan karar aşamasında pek anlamadılar. Sercan: “Annemize çikolatalı pasta yapalım” dedi. Çiçek: “Hayır, çikolatalı pasta olmaz. O çünkü yemek değil. Öğretmen bizden yemek hazırlamamızı istedi. İyi dinlememişsin sen” dedi. Diğer küme arkadaşları da Çiçek’ e hak verdiler. Sonuçta ızgara tavuk yapmaya karar verdiler. Bugün en başarılı küme “Civcivler kümesi” oldu.

10.11.2006/Cuma

ETKİNLİK 27 : Uygun Giyeceği Seçme

Kelebekler kümesinde; Can ve Selin çamaşırları ipe asmak istemediler. Kelebekler kümesinde Ece ve Ferit ipe çamaşırları astılar. Ferit kış mevsimine uygun giyecekleri doğru bir şekilde astılar. Ece yaz mevsimine uygun giyecekleri asarken kıyafetleri ayırmakta zorlandı.

Tavşanlar Kümesi: Sercan ve Bade yaz mevsiminde giyilen kıyafetleri serme görevini aldılar. Bade, Sercan ve Sevdâ doğru kıyafetleri ipe asma işlemini yanlış yaptılar. Çiçek ve Sevdâ kış mevsiminde giyilen kıyafetleri asma görevini aldılar. Sevdâ ve Bade yazlık kıyafeti alırlarken paylaşamadılar. Kıyafeti çekiştirdiler.

Civcivler Kümesi: Egehan, Ayla ve Sema ince kıyafetlerini ipe asacaklar. Faruk, Mert kalın kıyafetleri ipe asacaklar. Egehan küme arkadaşlarından çekilip yerine oturmayı tercih etti. Faruk ve Mert doğru kıyafetleri astılar. Sema üzgün bir şekilde arkadaşlarına katıldı. Sema ve Peri de doğru bir şekilde kıyafeti astılar.

Örümcekler Kümesi : Ahmet, Gülay ince kıyafetleri asma görevini aldılar. Ayla ve Ege kalın kıyafetleri asma görevini aldılar. Ayla katılmadı, ağlamaya başladı. Karnının ağrıdığını söyledi. Ahmet, doğru kıyafetleri asamadı. Ege “Öğretmenim, Ayla bana yardım etmiyor” dedi. Gülay doğru kıyafetleri ipe astı. Egehan kendi kümesine yardım etmeyip örümcekler kümesine katıldı. Ege, Egehan’ı uyardı. “Sen başka kümedesin, gider misin?” dedi. Ege ikinci kez “Öğretmenim, Ayla yardım etmiyor” dedi.

İkinci aşama:

Tavşanlar kümesi: Bu kümede Çiçek gözlerinin bağlanmasını istedi. Çiçek sorulan bütün sorulara doğru cevap verdi. Çiçek , kalın kumaştan eteği eline alıp inceledi.

Kelebekler Kümesi: Bu kümede Ece'nin gözleri bağlanarak eline aldığı kıyafeti

inceledi. “Kolları uzun mu?, İnce mi?” sorularına doğru cevap verdi. Yakası olup olmadığı ve gözleri açıldıktan sonra hangi mevsimde giyildiği sorularına yanlış cevap verdi ve küme arkadaşları bu yanlışları düzeltti. Ece, Çiçekli bir gömleği eline almıştı.

Örümcekler Kümesi: Ege gözlerinin bağlanması için öğretmen ısrar etti. Diğer arkadaşları Ege’yi desteklediler. Ege incelemek için orta kalınlıkta olan giysileri seçti. Kıyafetin özelliklerini söyledi. Kıyafetin pantolon olduğunu söyledi.

Civcivler Kümesi: Civcivler kümesinde kimse gözlerinin bağlanmasını istemedi. Mert, sadece gözlerinin bağlanmasını kabul etti. Mert incelemek için yaz mevsiminde giyilen tişörtü seçti. Öğretmen ve arkadaşları kıyafetin özelliklerini sorduğunda doğru yanıtlar verdi. Öğretmen kıyafetin yakasının açık olup olmadığına doğru yanıt verdi. Öğretmen nereden anladığını sordu. Çünkü gözleri bağlanırken gördüğünü belirtti.

13.11.2006/Pazartesi

ETKİNLİK 28:Giyeceklerin Sahibini Bulma

Deniz şapkayı denedi. “Şapka neden olmadı?” sorusuna büyük ve kız şapkası olduğunu söyledi. Bade, üzerine kıyafet giymedi. Mehmet etek denemeye karar verdi. Daha sonra arkadaşları güldüğü için vazgeçti. Bade kendisine uygun bir kıyafet olmadığını söyledi. Can kıyafetleri denemek istemedi. Ferit üzerine uygun kıyafeti bularak “Bu tam bana göre” diyerek sevindi. Ayla kıyafet denemedi. Ege üzerine asker kıyafeti deneyerek askere gideceğini söyledi. Gülay üzerine giydiği kıyafeti küçük olduğunu söyledi. Mert “Hayır, o kıyafet büyükler için hiç de küçük değil” dedi. Ahmet, pembe bir tişört denedi herkes gülünce tişörtü çıkarıp fırlattı. Egehan kıyafetleri denemek istemedi.

Sema kıyafetlerin büyüklere ait olduğunu söyledi. Mert, kıyafetin bir tanesini denediğini ancak olmayınca bir daha denemek istemediğini belirtti. Mehmet, “Küçüklere olan şeyler büyüklere olmaz. Büyüklere olan şeyler de küçüklere olmaz” dedi.

İkinci Aşamada: Devin Gözleri ve kulakları nasıl olurdu ?

“Büyük ve kocaman.”

Elleri Nasıl Olurdu?

“Kollar açılarak kocaman olurdu” dediler.

Mehmet devî canlandırdı. Ayaklarını yere vurarak yürüdü. “Şapur şapur yemek yedi. Hu hu hu diye ses çıkarır” dedi.

Can, Ferit’in asker gibi yürüdüğünü devin o şekilde yürümediğini söyledi. Ne kadar yemek yer sorusuna ise çok fazla yedi dediler.

Ege, ayaklarını yere vurarak yürüdü ve hoh hoh hoh diye güldüğünü söyledi.

Mert , Pat pat diye yürüdüğünü, hah hah hah diye güldüğünü, yam yam gibi yemek yediğini söyledi.

14.11.2006/Salı

ETKİNLİK 29 : Düğmeler

Kelebekler kümesi (Sözcü: Ferit) :

1-Nasıl Bir düğmesiniz? Büyüklüğünüz ne kadar? Renginiz ne renk ?

-Yuvarlak, çok büyük(Can eliyle kocaman bir daire çizdi). Kırmızı, pembe ve turuncu renkteyiz.

2-Üzerinde neler var ? Süsler var mı? Bunlar nasıl bir malzemedен yapılmış?

- Yuvarlak. Üzerinde kalpli süsler var.

3- Nasıl bir giysinin üzerindesiniz?

- Montun üzerinde.

4- Bu elbise kime ait?

- Bana ait bir mont.

Örümcekler Kümesi (Sözcüsü : Ege)

1-Nasıl Bir düğmesiniz? Büyüklüğünüz ne kadar? Renginiz ne renk ?

-Biraz büyüğüz. Yuvarlak, renkli, kırmızı, turuncu, mavi. Noktalar var. Küçük yuvarlaklar var. Plastikten yapılmış. Beyaz bir gömleğin üzerinde duruyoruz. Aslında bu gömlek bir deve ait. Bu arada Ayla “dev, gömlek giyer mi hiç?” dedi.

Tavşanlar Kümesi (Sözcü: Çiçek)

-Yuvarlak yuvarlak düğmeyiz, küçük renk renk , ufak ufak noktalar var. Siyah renkte süsler. Boyadan yapılmış ama pastel boya. Pembe elbisenin üzerindeyiz. Bu elbise kadınlara ait ve Bade'nin elbisesi.

Civcivler Kümesi (Sözcü:Faruk)

-Yuvarlak, bir küçük bir büyük. Kırmızı,sarı, yeşil, yıldızlı süsler var. Demirden yapılmış. Gömleğin üzerinde. Mert Kendisine ait olduğunu söyledi. Her zaman kullanmadığını sadece partilerde kullandığını söyledi.

15.11.2006/Çarşamba

ETKİNLİK 30: Özbakım Eşyaları

Sınıf plan doğrultusunda hazırlandı. “Bunları kim atmış olabilir?” sorusuna mavi boncuklar diyerek diğer grubun yaptığını düşündüler. Çocuklar eşyaları yerlerine yerleştirdiler.

Bu diş fırçası kimin? sorusuna karşılık okula ait olduğunu söylediler. Ferit , kendisine ait olduğunu söyledi. Sahibinin neden yere attığı sorulduğunda. “Çünkü yerinden düşmüş. Alayım demiş ama alamamış” dedi. Çocuklar öz bakım eşyalarının nerede kullanıldıklarını söylediler. Sercan büyük boy fırçanın yerleri fırçalamak için kullanıldığını söyledi. Hikayeyi Zeki kümeden bağımsız olarak ben anlatabilir miyim dedi.Sema anlatmak istemediğini söyledi. Cıvcıvler kümesi kümeden sadece Mert anlatmak istedi. Küme arkadaşları katılmadı. Mert diş fırçasını eline aldı. Dişlerini fırçaladı. Diş sağlığından bahsetti. Çok şeker yenildiğinde dişleri çürük olur. Dişleri çürük olan çocukların arkadaşları tarafından gülüneceğini ve dalga geçeceklerini söyledi.

16.11.2006/Perşembe

ETKİNLİK 31: Ben Kimim?

Sema “Kırmızı kazak giymeyi çok severim. Yiyeceklerden elmayı ve çileği severim. Ege “Çilek ve narı severim. Kısa kollu giymeyi severim”. Ayla “Pembe etek ve uzun kollu giymeyi severim”. Ece “Mor etek ve kırmızı kazağı çok severim. Mor rengi severim” dedi. Çocuklar sevdikleri ve sevmedikleri giyecek ve yiyeceklerin resimlerini çizdiler. Sercan öğretmene Bade'nin çizdiği resmi karaladığını söyledi. Egehan küme arkadaşlarına katılmadı. Ahmet, “İspanak yemeyi ve turuncu renkte olan her şeyi çok severim” dedi. Mehmet “Muz yemeyi, fasülye yemeğini, kırmızı rengini ve kazak giymeyi çok severim” dedi.

17.11.2006/Cuma

ETKİNLİK 32 : Soruna Çözüm Bulma

Sema, “Kirpiyi iterek dikenlerinden korunmak için ayağımla iterim”. Mert “Kürekle çekeriz. İple tuzak kurarız. Tahtayla atarız”. Seyfi “İple çekeriz”. Ege “sopayla iteriz” dedi. Deniz , “Kovalarız”. Mehmet “İple çekeriz” dedi.

Sema, köprüden geçen, Mert kirpi oldu. Sema ayağı ile itti. Mert yere düştü. Ege, kirpi oldu. Ayla, köprüden geçen İlayda ayağı ile kirpiyi itti.

Öğretmen :Bir fil ya da aslan çıksaydı ne yapardınız?

Mert : Aslan olsaydı kürekle ittirirdim.

Seyfi : Aslan peşimizden koşar ondan kurtulamayız.

Egehan : Fili sopayla itebiliriz.

20.11.2006 /Pazartesi

ETKİNLİK 33 : Tahmin Yürütme

Mert tamirci olarak misafir geldi. Bulaşık makinesini tamire gelmiş. Seyfi misafire kola ikram etti. Çocuklar misafircilik oyunu oynadılar. Zeki, sürekli küme arkadaşlarını rahatsız etti. Çocuklar misafire yemek yaptılar ve zorla yedirmeye çalıştılar.

21.11.2006/Salı

ETKİNLİK 34 : Meyve ve Sebzeler

Çocuklara bildikleri sebze ve meyveler soruldu. Çocuklara hangi mevsimde oldukları soruldu. Çocuklar kış mevsimi olduğunu söyledi.

Mert : Pırasa

Sercan: Karpuz olduğunu söyledi. Küme arkadaşları o meyvenin yazın olduğunu söyledi.

Deniz : Elma

Sema : Ispanak

Çocuklar meyve ve sebze kartlarını ellerine aldılar.

Tavşanlar Kümesi : Bade, kirazı eline aldı. Bade'ye sebze mi meyve mi olduğu soruldu. Meyve olduğunu söyledi. Daha önce yiyip yemediği soruldu. "Babam almıyor" dedi. Bade'ye yazın mı kışın mı yenildiğini sordu arkadaşları. Bade güneşte diyerek cevap verdi.

Deniz, muz eline aldı ve sebze olduğunu söyledi.

Sercan, havucu eline aldı ve meyve olduğunu söyledi. Eğitimci sebze olarak da kullanılabileceğini söyledi.

Mehmet, armudu eline aldı. Meyve olduğunu söyledi. Ama ne zaman yenildiğini bilmediğini söyledi.

Civcivler Kümesi : Egehan, sebze ve meyve kartlarını eline almadı. Mert karpuz kartını eline aldı. Egehan bütün sorulara cevap verdi. Peri kiraz kartını eline aldı. Bütün sorulara cevap verdi.

Örümcekler Kümesi : Ege, limon kartını eline aldı. Sebze olduğunu söyledi. Ayla çilek kartını eline aldı. Cevap verdi. Gülay, bezelye kartını eline aldı. Bilmediğini ve

tanımadığını söyledi. Gülay ağlamaya başladı. Arkadaşları onu teselli ederek başka kart alabileceğini söylediler. Gülay, daha sonra kartını değiştirerek karpuz kartını aldı.

Kelebekler Kümesi : Ferit ve Can karpuzu almak istediler. Can karpuzu alınca Ferit ağlamaya başladı. Küme çalışmasına katılmadı. Ece, patlıcan kartını aldı. Meyve olduğunu söyledi. Yazın yendiğini söyledi. Can, Karpuz kartını aldı ve onu yemeye çalıştı. Sorulan sorulara doğru cevap verdi. Seyfi , çileği eline aldı sorulara cevap verdi.

22.11.2006/Çarşamba

ETKİNLİK 35 : Sebze ve Meyve Heykeli Olma

Tavşanlar Kümesi: Karpuz olmaya çalıştılar. Mehmet yere yatıp karpuz kabuğunu oluşturdu. Deniz Mehmet'in üzerine yatıp kırmızı bölümü oluşturdu. Sercan da karpuzun çekirdeği oldu. Bade katılmadı.

Civcivler Kümesi : Muzu canlandırmaya çalıştılar. Mert yere uzandı. Muzun sapı oldu. Peri muzun bir tanesi oldu. Mert'in yanına uzandı. Diğer tarafına Faruk uzandı. Muzun ikincisi oldu. Sema öğretmenin yanına gelerek olmak istemediğini söyledi. Egehan kümeye katılmadı. Mert muza benzemediklerini muzun kenarlarının yuvarlak olduğunu söyledi.

Örümcekler Kümesi: Ege arkadaşlarının hiçbirinin katılmadığı sadece kendisinin mi canlandıracağını sordu. Ayla ve Gülay arkadaşının yanına katıldılar. Armut meyvesini canlandırmaya çalıştılar. Ege yere oturarak uzandı ayaklarını birleştirerek bacaklarının ortasında yuvarlak oluşturdu. Ege "Haydi kızlar siz de yapın" dedi. Gülay'a nasıl yapılacağını gösterdi. Gülay da arkadaşını taklit etti. Ahmet kümeye katılmadı.

Kelebekler Kümesi : Can ve Ferit katılmadılar. Seyfi ve Zeki yere uzandı. Ece olduğu yerde çömeldi. Kafasını bacaklarının arasına eğdi. Can arkadaşlarına çileğe benzemediklerini söyledi. Küme arkadaşlarına bu durumu söyledi.

23.11.2006/Perşembe

ETKİNLİK 36 : Kirli Çocuklar

Tavşanlar kümesinden Deniz kirli çocuk oldu. Deniz'in yüzünü boyadık. Daha sonra deniz ortaya çıktı ve canlandırmaya başladı. Daha sonra Deniz ortaya çıktı ve canlandırmaya başladı. Eğitici hikayeyi Deniz'in üstü çok kirlenmişti. Eve dönünce annesi diye başlattı ve Deniz kapıyı çaldı. Annesi Deniz'i görünce ona kızdı daha sonra annesi Deniz'i temizlemek için onu banyoya götürdü. Onu temizledi. Daha sonra üstünü giydi. Saçlarını taradı. Daha sonra yemek yemeye gitti.

Civcivler kümesinden Mert kalktı ve aynısını yaptı. Örümcekler kümesinden Ege ve Kelebekler kümesinden Ferit bu görevi üstlendi.

24.11.2006/Cuma

ETKİNLİK 37 : Ayakkabı Tepesi

Tüm kümeler ayakkabılarını çıkarıp karıştırdılar. Sema ağlayarak öğretmenin yanına gelerek oynamak istemediğini söyledi. Selin ayakkabılarını çıkaramadı. Mert tepe oluşturmadıklarını düşüğünü söyledi. Örümcekler kümesi oldukça başarılıydı. Egehan ayakkabılarını giymedi. Küme arkadaşları onu uyardı.

27.11.2006/Pazartesi

ETKİNLİK 38 : İkinci El Dükkan

Can oynamak istemediğini söyledi. Seyfi de Can oynamadığı için oynamak istemediğini söyledi. Ferit, “Oynamazsanız kazanamayız” dedi. Kelebekler kümesi etkinliğe katılmadılar. En başarısız küme kelebeklerdi. Bade oyuna katılmak istemedi. Çiçek öğretmene gelerek katılmadığını söyledi. Öğretmen de arkadaşını ikna etmesi gerektiğini söyledi. Bade etkinliğe katıldı. Başarılı olan küme Tavşanlar kümesinden sadece Bade katılmadı. Diğer kümelerden katılmayan öğrenciler oldu.

28.11.2006/Salı

ETKİNLİK 39 : Beni Bana Tanıt !

Örümcekler kümesinde İlayda'nın arkasına tarak resmi asıldı. Küme arkadaşı Gülay “Saçımızı tararız” dedi. Ayla tarak olduğunu hemen buldu. Kelebekler kümesinden Can'ın arkasına diş fırçası resmi asıldı. Ferit “Üzerine diş macunu koyarız” dedi. Can onun diş fırçası olduğunu söyledi. Tavşanlar kümesinde, Mehmet'in arkasına sabun resmi asıldı. Çiçek “ellerimizi yıkarız” dedi. Mehmet sabun olduğunu bildi. Civcivler kümesinde Sema'nın arkasına havlu resmi asıldı. Mert “kurulamak için kullanırız” dedi. Sema “saç kurutma makinesi” dedi. Mert “ellerimizi yıkadıktan sonra kurularız” dedi. Sema resmin havlu olduğunu bildi.

29.11.2006/Çarşamba

ETKİNLİK 40 : Hangi Mevsim Hangi Kıyafet

Örümcekler : Yaz Mevsimi

Kelebekler : Sonbahar Mevsimi

Tavşanlar : İlkbahar Mevsimi

Civcivler : Kış Mevsimi

Sema, oyuna katılmak istemediğini söyledi. Ege küme sözcüsü mevsimlerine uygun kıyafetleri seçmek üzere ayağa kalktı. Ege kıyafetleri ayıramadı, küme arkadaşları Ege'ye yardım ettiler. Ege ince kısa kollu kıyafeti hemen üzerine giydi. Gülay de askılı elbiseyi üzerine giydi. Ayla tişörtü üzerine giydi. Kelebekler kümesi de üzerlerine sonbahar mevsimine uygun kıyafetleri giydiler. Tavşanlar kümesi de mevsime uygun kıyafeti seçtiler. Mehmet üzerine kışlık etek giydi. Arkadaşları güldü. Mehmet bu durumdan hiç rahatsız olmadı. Çiçek arkadaşının düğme sini kapatmasına yardım etti. Civcivler kümesinden Peri, Sema, Egehan katılmadı. Faruk ince yazlık bir kıyafet giydi. Mert kendisine uygun kışlık kıyafet olmadığını söyledi.

30.11.2006/Perşembe

ETKİNLİK 41 : Drama Etkinliği

Tavşanlar kümesi bu çalışmada düğün ortamını canlandırdılar. Çiçek "kına gecesi yapalım" dedi. Sevda gelin oldu. Mehmet damat oldu. Herkes Sevda'nın etrafında dönerek şarkı söylediler. Kelebekler kümesi bayram konusu üzerinde çalıştılar. Can ve Selin çocuk oldu. Ece ve Ferit anneanne ve dede oldular. Bu çocuklar büyüklerin ellerinden öpüp şeker aldılar. Civcivler Maskeli balo düzenlediler. Kağıtlardan maskeler yapıp, ip ile bağladılar. Örümcekler Kümesi parkta oynayan çocukları canlandırdılar. Bugün tüm kümelere başarı yıldızı verildi.

01.12.2006/Cuma

ETKİNLİK 42 :Dramatizasyon

Kümeler bu çalışmadan pek hoşlanmadılar. Bu etkinlikte küme üyeleri bu etkinlikte şiir öğrenmek istemediler. Bu nedenle bu etkinlikte şiir öğrenme kısmı atılmış, sadece mevsimler canlandırılmıştır.

04.12.2006/Pazartesi**ETKİNLİK 43: Oyun Etkinliği**

Tavşanlar kümesi, dinlenmek için ormana gitti. Bade, “Ben çok yoruldu. Hadi şu ağacın altında dinlenelim biraz” dedi. Kelebekler kümesi öğretmenden okuldaki kampetlerden dört tane istedi. Sonra hepsi buna uzandılar. Örümcekler kümesi,ellerine birer kitap alıp, uzanarak dinlenmeyi tercih ettiler. Cıvıvlar kümesinde ise, Faruk yastık oldu. Peri yorgan, Sema, Egehan ve Mert ise uyuyan insanları canlandırdılar.

05.12.2006/Salı**ETKİNLİK 44: Denizdeki Tehlikeler**

Bu etkinlikte kelebekler kümesi oldukça başarılıydılar. Can ve Ece, bloklardan kayık yaptılar. Diğer küme üyeleri kayıkta giderken rüzgar çıktı. Kayık sallanmaya başladı. Seyfi eline atkısını alarak onu salladı ve yardım istedi. Yardım gelmeyince, can simitlerini takıp, kıyıya doğru yüzdüler. Yüzerken birbirlerinden ayrılmadılar. Burada küme üyelerinin birbirlerine verdikleri önem bir kez daha görüldü.

06.12.2006/Çarşamba**ETKİNLİK 45 : Kendi Mönünü Kendin Hazırla**

Tavşanlar Kümesi : Sercan küme sözcüsü seçildi. Deniz yiyeceklerin yararlarını ve zararlarını söylüyor. Çiçek ve Mehmet kesme işini yapıyor. Sevda da yapıştırma işini yapıyor. Sercan eline bir yiyecek resmi aldı ve Çiçek’e bunu da kes dedi ama Çiçek şimdi kesemem benim işim var dedi. Çiçek küme arkadaşı Mehmet’le anlaşamadı Mehmet bütün yiyecekleri aldı “bana kesecek bir şey kalmadı” dedi. Mehmet Sercan’a “başkan” diye seslendi. Eline resim alıp “bunu şuradan kesebilir miyim” diyerek izin istedi.Sercan “tamam, kesebilirsin” dedi.

Kelebekler Kümesi : Seyfi küme sözcüsü seçildi. Ferit ve Zeki kesmeleri yaptı. Can yapıştırmayı yaptı. Ece de yararları ve zararlarını söylüyor. Etkinliği, en önce yapan kümeydi. Görev dağılımında çok güçlük yaşadılar. Ferit ağladı ama sonradan anlaştılar. Can yaptıkları faaliyete “benim” dedi. Ferit de sahiplenince bu defa tartıştılar ama daha sonra küme çalışmasında olduklarını birbirlerine söyleyerek anlaşmaya vardılar.

Örümcekler Kümesi : Ayla, küme sözcüsü seçildi. Ahmet ve Ege çalışmaya ilk başta katıldı. Daha sonra Ahmet çalışmalara katılmadı. Selin kesme işini yaptı. Ahmet de Selin’e yardım etti. Örümcekler kümesi işbirliği içinde çalıştılar. Ege’yle Ahmet makasları birbirlerine vererek yardımlaştılar.

Civcivler Kümesi : Faruk küme sözcüsü seçildi. Peri ve Sema kesme işini yaptı. Egehan yapıştırmaı yaptı. Kümeler birlik içinde çalıştılar. Güzel bir şekilde çalışma tamamlandı.

Tavşanlar kümesinden Mehmet içkinin zararlı olduğunu söyledi. Deniz tereyağını sabahları yiyebileceğimizi söyledi. Civcivler Kümesinden Faruk yapıştırdığı yiyeceklerin hepsinin sağlıklı olduğunu söyledi. Çikolatanın zararlı olduğunu söyledi. Çünkü dişlerimizi çürütür dedi. Zeytini peyniri sabah kahvaltısında yediğimizi söyledi. Kelebekler Kümesinden Seyfi tabağa sebze ve acı biber yapıştırdıklarını söyledi. Ferit ise tabağa sebze ve balık yapıştırdıklarını söyledi. Zeki kerevizi sevmediğini balığı sevdiğini söyledi. Örümcekler kümesi Ege tabağa içecek yapıştırdığını söyledi. İki ve fantanın zararlı olduğunu maden suyunun yararlı olduğunu söyledi. Ahmet tatlı, sucuk ve peynir, kuru fasulye ve nohut yapıştırdığını söyledi. Sucuk ve peyniri kahvaltıda yediğimizi söyledi. Nohut ve kuru fasulyeyi akşam yediğimizi söyledi. Yapıştırdıklarının yararlı olduğunu söyledi. Ayla sosis, salam ve sucuk yapıştırdıklarını söyledi. Onları sabah kahvaltısında yediğimizi söyledi. Ayla, zararlı olduğunu söyledi.

07.12.2006/Perşembe

ETKİNLİK 46: Sandviç Hazırlayalım

Kümeler sandviç malzemelerini getirmişlerdi. Ancak Örümcekler kümesinden Gülay malzemeleri getirmeyi unutmuştu. Bu duruma Ege çok sinirlendi. “Kümemiz başarısız olacak” diye söylendi. Ancak Ahmet “malzemeleri birleştirdiklerinde sorun olmayacağını söyledi. Bu sorun da böyle çözüldü. En başarılı kümeler kelebekler ve civcivler oldu.

08.12.2006/Cuma

ETKİNLİK 47 : Harf Kurabiyeleri Yapalım

Bu etkinlikte tüm çocuklara hamurun nasıl yapılacağı söylendi. Bir öğrenci velisinden bilgi almak için yardım istendi. Tüm kümeler veliyi dikkatlice dinlediler. Sonra işe başladılar. Kümeler bu etkinlikten çok hoşlandılar. Bugün tüm kümelere başarı yıldızı verildi.

11.12.2006/Pazartesi

ETKİNLİK 48 : Giyecekler

Tavşanlar kümesi, bu etkinlikte Çiçek kumaştan gelinlik yaptılar. Kelebekler kümesi yünden kazak, civcivler kümesi yazlık kıyafetleri, örümcekler kümesi çamaşır

sepetinde bulunan tüllerle kendilerine elbise yaptılar. Daha sonra tüm kümeler vitrinlerde yerlerini aldılar. Tüm kümelere başarı yıldızı verildi.

12.12.2006/Salı

ETKİNLİK 49: Nehir

Bu etkinlikte kümeler görev paylaşımı yaptılar. Bazı üyeler hayvanları bazıları ağaç dalını canlandırdı. Diğer küme üyeleri ise kayıkta yolculuk yapan insanları canlandırdılar. Cıvcıvler kümesindeki yardımlaşma görülmeye değerdi. Burada tüm küme üyeleri aynı anda hareket ederek ağaç dalını canlandıran Sema'yı kaldırdılar. Tavşanlar kümesinde Sercan ve Mehmet kayığı kullanma konusunda anlaşamadılar. Çiçek ise, bir çözüm yolu gösterdi. “Bakın şimdi eğer ikiniz de kullanmak istiyorsanız. Bir sen kullan (Mehmet’e söylüyor). Mehmet yorulunca da sen kullanırsın” dedi. Küme üyeleri çalışmayı gözlemleyen öğretmene bakarak tartışmaya son verdiler.

13.12.2006 /Çarşamba

ETKİNLİK 50 : Tatil

Tavşanlar kümesinde Çiçek bavulu eline aldı. Mehmet “ama benim bavulum yok” dedi. Sercan sıcak ülkeye gidiyoruz oraya asker kıyafeti götüreceğini söyledi. Çiçek kışlık kazağı katlayarak bavula koydu. Deniz aldığı kıyafeti giymeye başladı. Çiçek arkadaşlarına göre dağılımı kendisinin yapacağını söyledi. Sevda kıyafetleri katladı. Mehmet çamaşırları karıştırdıktan sonra yüksek sesle yazlık kıyafet bulunduğunu söyledi. Çiçek, Sercan'ın kıyafetini bavula koymadı. Çünkü çok büyük ve yer kapladığını söyledi. Sercan öğretmene bu durumu söyledi. Sercan kendisi için bir gömlek aldığını bunu işe giderken giymek istediğini söyledi. Çiçek, bavula şapka koyduğunu tatilde kullanmak için aldığını ve kafasına güneş geçmesin diye aldığını söyledi. Bluz koyduğunu açık renk olduğunu söyledi. Geceliği de bavula koydular. Tatile uçakla gittiklerini söylediler. Çiçek Antalya'ya gittiklerini söyledi. Tavşanlar kümesi bavulu açıp kıyafetleri üzerlerine giydiler Kelebekler Kümesi, Can kıyafet sepetinden gömlek aldı ve katlayamadığını söyledi. Seyfi küme arkadaşlarına katılmadı. Kelebekler kümesinde bütün çocuklar kıyafetleri katlamaya başladılar. Selin bavula kıyafeti yerleştirirken Ferit elinden çekerek “katlamadan koyma” dedi.Ferit, öğretmene şikayet etti. Selin“ Ama ben yapamıyorum” dedi. Bavula kıyafetleri yerleştirme görevini Ferit aldı. Ferit bavula koyduklarını gösterdi. Bavulun içinden kışlık etek çıktı. Diğer kümeler bu eteğin giyilemeyeceğini söyledi. Ferit kısa kollu, asker kıyafeti koyduklarını söyledi.

14.12.2006/Perşembe

ETKİNLİK 51 : Yumurtalı Patates Salatası

Kümeler verilen malzemeleri paylaşarak görev paylaşımı yaptılar. Cıvcıvler ve kelebekler kümesinde paylaşım oldukça iyiydi. Diğer kümelerde de problem yaşanmadı. Yapılan patates salataları o kadar fazla olmuştu ki, Örümcekler kümesinden Ayla, “Bunlar çok fazla biz bu salataları bitiremeyeceğiz” dedi. Ege ise, “O zaman biz de bunları mavi boncuklar sınıfıyla paylaşırız” dedi. (Mavi boncuklar sınıfı, anaokulunun diğer şubesidir). Tüm kümeler tamamlanan salataları tabaklara koyup, diğer sınıftaki arkadaşlarına dağıttılar. Bu duruma Mavi Boncuklar sınıfındaki çocuklar çok sevindiler.

15.12.2006/Cuma

ETKİNLİK 52 : Düğme İlikleme Oyunu

(Neden Gömlek Düğmeleri Küçük ?)

Cıvcıvler Kümesinden Mert çünkü “gömlekler ince olduğu için küçük yapıyorlar” dedi. Faruk “kumaş kalın olmadığı için paltoların düğmeleri büyük olur ama” dedi. Örümcekler Kümesinden Ege, “Paltolar sıcak tuttuğu için düğmeler büyük” Kelebekler Kümesinden Seyfi “Gömlek küçük olduğu için küçük düğme olur. Selin, “Düğmeler büyük de olur küçük de olur. Küçük kişilere küçük büyük kişilere büyük” dedi. Tavşanlar Kümesinden Çiçek, “Her şey küçük olduğu için biz küçük düğme kullanırız. Üşüdüğümüz zaman düğmeli ceket giyeriz, düğmeler üşütmez” dedi. (Düğmeler neden gerekli?) Sema “Düğmeler olmasaydı pantolonumuzu kapatamazdık” dedi.

Tavşanlar Kümesi: Sevda etek giydi ve düğmelerini ilikledi. Çiçek, Deniz ve Sercan gömlek giydiler, düğmelerinin ilk düğmelerini ilikledi. Çiçek birkaç düğmeyi ilikleyemedi. Mehmet etek giydi ve düğmeleri ilikledi. Mehmet daha sonra Çiçek’e yardımcı oldu. Bade küme çalışmasına katılmadı.

Cıvcıvler Kümesi: Sema bu çalışmaya katılmak istemedi. Peri ve Egehan küme arkadaşlarına katılmadı. Mert gömlek giydi ve üzerine dar geldiği için düğmelerini iliklemede zorlandı. Faruk gömlek giydi ve düğmelerini ilikledi.

Örümcekler Kümesi: Ege düğmesi olmayan lastikli pantolon giydi. Mert “Onun düğmeleri yok” dedi. Ege pantolonu çıkardı. Yerine gömlek giydi ve düğmeleri ilikledi. Ahmet, Gülay, Selin gömlek giydiler ve birbirlerinin düğmelerini iliklemeye başladılar.

Kelebekler Kümesi : Ferit ve Seyfi küme arkadaşlarına katılmadı. Can gömleği ters giydi ve düğmelerini ilikleyemedi. Zeki gömlek giymeye çalıştı, başaramadı. Öğretmeninden yardım istedi. Ancak küme arkadaşı Can “Öğretmeninden değil küme arkadaşından önce yardım isteyeceksin” dedi ve arkadaşına yardım etmeye başladı. Ancak iki tanesini ilikledi. Zeki çok üzüldü ve çaresizce “Öğretmenim ben yapamayacağım” dedi. Ece giydiği gömleği iliklemeyi başardı. Başarı yıldızlarını “Tavşanlar ve Örümcekler kümesi” aldı.

18.12.2006/Pazartesi

ETKİNLİK 53: Tarakları Tanıyoruz

Kümeler tarakları önce masaların üzerine sırasıyla dizdiler. Sonra tarakları paylaşarak, her üyenin elindeki tarağı tanıtmalarını istediler. Sonra kuaför köşesi hazırladılar. Bu köşede ayna, taraklar, tokalar, sandalyeler vardı. Tavşanlar kümesinden Sercan “Ben erkeğim, kuaför olmaz erkekler.” dedi. Sevda, “Artık erkekler de yapıyor bu işi. Ben annemle gittim. Orada erkekler fön çekiyordu” dedi. Bunun üzerine Sercan eline bir tarak alıp, Çiçek’in saçlarını taramaya başladı. Tüm kümeler başarı yıldızı aldı.

19.12.2006/Salı

ETKİNLİK 54 : Havluları Tanıyalım

Çocuklar kümelerde yerini aldılar. Her kümeye havlular dağıtıldı. Kümeler bu havluların nerelerde kullanılabileceği konusunda birbirleriyle konuştular. Daha sonra kümeler havluları öğretmenin hazırladığı çamaşır iplerine astılar. Sonra kurumuş gibi yapıp, havluları topladılar. Katlayarak çalışmaya son verdiler. Kümeler artık çok iyi anlaşıyor. Bu nedenle tüm kümelere yıldız veriliyor.

20.12.2006/Çarşamba

ETKİNLİK 55 : Banyo Yapalım

Kümeler bir araya geldiler. Malzemeler dağıtıldı. Kümeler bebeklere banyo yaptırdı. Civecivler kümesinden Peri şampuanı bebeğin başına döktü ve “Seni şimdi tertemiz yapacağız” dedi. Faruk, elinde havluyla bekledi. Sema sabunu köpürterek bebeğin vücuduna sürdü. Mert ise, suyu dökerek bebeği duruladı. Burada görev paylaşımı oldukça iyiydi. Diğer kümeler de bu şekilde sorumluluk aldılar.

21.12.2006/Perşembe

ETKİNLİK 56:

Öğretmen gazeteleri yerlere serdi. Her kümeye açıklamada bulundu. Çünkü çocuklar bu konuda önceden bir deneyimleri olmadıklarını belirttiler. Daha sonra her küme ayakkabıları boyadı. Bu ayakkabılar çocukların evden getirdikleri eski ayakkabılardı. Bu etkinlikten çok hoşlandılar.

22.12.2006/Cuma

ETKİNLİK 57 :Kafede Çalışanlar

Kümeler bu çalışmada mutfak köşesindeki tabak, bardak vb. oyuncakları kullandılar. Kızlar kümelerde daha aktifti. Erkek öğrenciler daha çok müşteri olmak istedi. Ama çalışmada belirtilen görev değiştirme kuralı olduğundan daha sonra erkekler de garson oldular.

25.12.2006/Pazartesi

ETKİNLİK 58 :Ayakkabı Çorbası

Ayakkabı çorbası etkinliğini çocuklar daha önceden oynadıkları için hiç zorlanmadan çalışmayı gerçekleştirdiler. Kümeler artık anlamakta zorluk yaşamıyorlar.

26.12.2006/Salı

ETKİNLİK 59 : Kelebekler Yoruldu

Çocuklara nefes çalışmaları yaptırıldı. Rüzgar, horoz, tren ses açma çalışmaları yaptırıldı. Örümcekler kümesi; kelebekleri canlandırdılar. Örümcekler kümesi bir çiçeğin üzerine konduklarını ve uyduklarını söylediler ve çocuklar uyuma hareketi yaptılar. Kelebekler kümesi etkinliğe tam kadro katıldılar. Kelebekler kelebekleri canlandırdılar ve dinlenmek için yere uzandılar. Hep birlikte uyuma hareketi yaptılar. Tavşanlar kümesinde sadece Bade katılmadı. Çok hızlı hareket ederek kelebekleri canlandırdılar. Çocuklar zevk aldılar, çok hoşlarına gitti. Çimlerin üzerine konduklarını söylediler. Cıvcivler kümesinde Sema küme arkadaşlarına katılmadı. Egehan küme arkadaşlarından bağımsız olarak koşmaya başladılar. Cıvcivler kümesinde Faruk ve Mert dizlerini altlarına alarak sırtüstü yattılar. Peri ve Egehan yere oturup ayaklarını uzattılar.

Not: Güncede yer alan öğrenci isimleri değiştirilerek verilmiştir.

EK-5: KUBAŞIK ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ

Tarih:

ETKİNLİK 1

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Peçeteler

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Büyük-Küçük-Renk

Amaç : Temizlik kurallarını uygulayabilme.

Kazanım : Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanır.

Materyaller : Çeşitli özellikleri olan (Renk,büyük,küçük,desenli..)

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklarla birlikte daire şeklinde oturulur. Daha sonra önceden değişik şekillerde toplanmış peçeteler çocuklara gösterilir. Küme üyeleri aynı masaya otururlar. Küme üyelerine malzemeci-sözcü gibi görevler dağıtılır. Kümelerden bu peçeteleri büyüklüklerine göre, renklerine göre, yapıldıkları malzemelere göre gruplamaları istenir. Daha sonra bu peçetelerin nerelerde kullanabilecekleri hakkında konuşmaları istenir. “Burnumuz aktığında peçeteyi nasıl kullanırsınız?”, “Yemek yerken ağızımız kirlendiğinde nasıl kullanırsınız?”, “Ellerimizi kurularken nasıl kullanırsınız?” gibi sorular kümelere yöneltilerek küme üyelerinin peçeteleri farklı amaçlarla kullanırken bunları canlandırmaları istenir. En son aşamada kümeler peçeteler hakkında düşündüklerini diğer kümelere küme sözcüsü aktarır (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 2

Öğretmenin Adı :

Etkinliğin Adı : Peçetelerle Hediye Yapalım!

Süre : 35 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Şekil

Amaç : Temizlik kurallarını uygulayabilme.

Kazanım : Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanır.

Materyaller : Makas, mum, tutkal, peçete

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar kümelerine ayrılırlar. Kümelerden mumların peçetelerle süsleneceği anlatılır. Yapılışı hakkında eğitimci kümelerine bilgi verir. Kümeler önce görev dağılımı yapar. Peçeteden kesilecek şekilleri çizecek bir görevli, bu çizilen kalıpları kesecek bir görevli ve bu kesilen şekilleri mumlara yapıştıracak bir görevli seçilir. Bu görev dağılımını küme üyeleri birlikte karar verirler. Bütün işlemler bittikten sonra yapım aşamaları küme sözcüsü tarafından anlatılır. En son aşamada ise, kümelerden ellerini iyice yıkamaları ve peçeteler ile kurulamaları istenir (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 3

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Bizim Yap-Bozumuz

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Yön

Amaç : Besinleri tanıyabilme.

Kazanım : Meyveleri tanıır.

Materyaller : Meyve şekillerinin olduğu yap-bozlar.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar kümelere ayrılır. Öğretmen her kümeye yapılacakları kısaca anlatır. Öğretmen her kümeye küme üyeleri sayısınca meyve yap-bozlarını verir. Her üye önce kendi yap-bozunu tamamlar, sonra sağ tarafına geçerek sağındaki kişinin yap-bozunu tamamlar. Tamamlayan çocuk yanındaki arkadaşına “Ben elma (tamamlanan meyve) yap-bozunu tamamladım. Şimdi sen de tamamla.”der. Herkes kendi yap-bozuna dönene kadar çalışmaya devam edilir(Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 4

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı :Bizim Yap- Bozumuz 2

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Parça-bütün

Amaç : Doğru beslenmenin önemini fark edebilme.

Kazanım : Meyveleri tanıır.

Materyaller : Büyük boy meyvelerin olduğu yap-boz

ÖĞRENME SÜRECİ:

Çocuklardan küme olmaları istenir. Öğretmen her kümeye meyve sepeti şeklindeki yap-bozu verir. Kuralları hatırlatır. Tüm üyelerin bu yap- bozu tamamlaması gerektiği ayrıca konuşan arkadaşlarını dinlemeleri, konuşmasının bitmesini gerektiği hatırlatılır. Böylece başarılı küme seçileceği söylenir. Kümeler çalışmalarını bitirdikten sonra, öğretmen kümelere meyve yemenin insanlara ne gibi faydalarının olduğunu ve hangi sıklıkta yenmesi gerektiğini sorar. Küme üyeleri, bu konuda bildiklerini birbirlerine aktarırlar. En son aşamada, küme sözcüleri, tüm sınıfa bu konuda konuşulanları diğer kümelere aktarırlar. Çalışma sonunda başarılı olan kümelere başarı yıldızı verilir(Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 5

Öğretmenin Adı :

Etkinliğin Adı : Şapkalar

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Büyük,küçük, renk, benzer, aynı, sayı, farklı, eski,yeni

Amaç 2 : Giysilerin özelliklerini söyleyebilme.

Kazanım : Şapka çeşitlerini tanıır.

Kazanım : Şapkaların kullanım amaçlarını söyleme.

Materyaller : Değişik şapkalar

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar kümelere ayrılır. Kümenin bugün yapacakları çalışmalar, küme kuralları kümelerle anlatılır. Kümelerde bulunan çocuklar kendi aralarında görev paylaşımı yapar. Daha sonra kümeler sırayla çalışmalarını gerçekleştirir. Şapkalar ile ilgili konuşulur. Şapka çeşitlerini kümeler tartışır.

Şapka Yapalım: Kümeler artık malzemelerle kendi kümelerini anlatan bir şapka hazırlarlar.

Gruplama Yapalım: Kümelere değişik şapkalar gösterilerek bu şapkaları gruplamaları istenir. Gruplama sonunda her grupta kaç şapka olduğu küme üyelerince sayılır.(Plaj şapkası, bere, yılbaşı şapkası vs.). Daha sonra, kümelerle “Neden şapka kullanılır?” sorusu sorularak küme üyelerinin bu konuyu tartışmaları sağlanır(Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 6

Öğretmenin Adı :

Etkinliğin Adı : Şapkalarla Grafik Çalışması ve Şapkalarla Değişik Çalışmalar
Yapalım!

Süre : 25 dakika,25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Renk,büyük-küçük

Amaç : Giysilerin kullanım alanlarını söyleyebilme.

Kazanım : Seçilen giyeceği farklı şekillerde kullanır.

Materyaller : Çeşitli şapka resimlerinin olduğu çalışma kağıtları, boyalar, makas,
yapıştırıcı.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar kümelere ayrılır. Her kümeye 1 çalışma kağıdı verilir. Kümelerden sayfada bulunan şapkalardan en çok beğendiklerini boyamaları ve kesmeleri istenir. Her küme kestikleri ve boyadıkları şapkaları getirerek grafik oluştururlar.

Daha sonra kümelere şapka ile başka neler yapılabileceğini düşünmeleri istenir. Öğretmen çocuklara bir şapkayı başımıza giymek dışında nasıl kullanabiliriz diye sorular sorar “İçine çiçek dikebilir miyiz? Yemek yemeye ne dersiniz?” (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 7

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Şapka Dansı

Süre : 15 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Amaç : Giysilerini giyme ve çıkarabilme.

Kazanım : Giysilerini yardımsız çıkarır.

Kazanım : Giysilerini yardımsız giyer.

Kazanım : Giysilerini doğru şekilde giyer.

Materyaller : Küme sayısı kadar şapka.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Kümelere birer şapka verilir. Küme üyeleri serbest şekilde dans ederler, çocuklardan birinin başına şapka takılır (Bu her kümedeki bir çocuk için). Müziğin başlaması ile başına şapka takılan çocuk hemen şapkayı küme arkadaşlarından birine takar. Müzik durdurulduğunda şapka kimin başında kalırsa o alkışlanarak oyundan çıkar. En son kalan oyunu kazanır (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 8

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Kayıp Şapkayı Bulma

Süre : 10 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Yön

Amaç : Giysilerin özelliklerini söyleyebilme.

Kazanım : Uygun giyeceği bulma.

Materyaller : Her küme için şapka

ÖĞRENME SÜRECİ :

Kümelere değişik şekillerde şapkalar verilir. Her kümeye oyunun kuralları açıklanır. Kümelerin birbirlerini rahatsız etmeden bu oyunun oynanacağı, sadece kendi küme üyeleri birbirlerini duyacak şekilde oynanacağı söylenir. Kümeler aralarından birer arkadaşlarını dışarıya çıkarır. Kümeler şapkayı saklar. Çocuk içeri döndüğünde sıcak-soğuk diyerek şapkayı bulmasına yardım edilir. Şapkayı bulan küme üyesine bu şapkanın özelliklerini söylemesi istenir. Kurallara uyan çocuklara başarı yıldızı verilir (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 9

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Limon

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Ekşi-tatlı,tam-yarım

Amaç : Doğru beslenmenin önemini fark edebilme

Kazanım : Yiyecekleri ve kullanım amaçlarını bilir.

Materyaller : Limon, su, şeker, sürahi, kaşık, meyve sıkacağı,bardak, resim kağıdı, boyalar.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Bir Bakın Şu Limona : Çocuklar kümelere ayrılır. Her kümeye limon verilir. “Limonunun faydası ya da zararı var mı?” diye bir soru sorularak küme üyelerinin tartışmaları istenir. Küme üyeleri sırasıyla ellerine limonu alarak limona ait bir özelliği söylerler (sarı,ekşi,oval,pütürlü vb.) .

Limonata Yapalım : Daha sonra her kümeye birer adet çalışma sayfası verilir. Eğitimci limonata yapmak için tüm kümelerin görebileceği bir yerde malzemeleri hazırlar. Limonata için malzemeler sayılıp sürahiye eklendikçe kümeler de kağıttan işaretleyip boyarlar. Çalışmanın sonunda kümelere “Sizce bu sürahiden kaç bardak limonata çıkacak?” sorusu sorulur. Kümeler bu durumu tartışarak küme sözcüleri sorulan soruya yanıt verirler(Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 10

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Limonata Fabrikamız

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Renk,büyük-küçük

Amaç : Doğru beslenmenin önemini fark edebilme

Kazanım :- Sağlığı olumsuz etkileyen yiyecekleri ve içecekleri yemekten/içmekten kaçınır.

- Yiyeceklerin özelliklerini söyler.

Materyaller: Drama köşesinde yer alan malzemeler, kağıt, renkli kartonlar, boyalar, makas, yapıştırıcı .

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen çocukların kümelere ayrılmalarını ister. Öğretmen kümelere “Limonataları Satalım Adı Ne Olsun?” der. Kümelerin hepsi bir araya gelirler ve fabrikanın ismini bulurlar. Daha sonra,

1.Küme: Yeni limonata markası için afiş hazırlar.

2.Küme : Yeni limonatalar için şarkı yazar ve bestelerler.

3.Küme :Yeni limonata için bir reklam hazırlamalarını ister. Kümeler çalışmalarını birbirlerine sunarlar.

En son aşamada ise, kümelere “limonata ne zaman içilmeli?”sorusu sorularak, kümelerin tartışması istenir. “Kola, kahve gibi içecekler sağlığımızı nasıl etkiler? Limonata mı daha faydalı yoksa kola mı?” sorusu öğretmen tarafından sorulur. Kümeler fikirlerini birbirlerine söylerler (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 11

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Öykü Oluşturalım

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Dolu-boş

Amaç : Doğru beslenmenin önemini fark edebilme.

Kazanım : Sağlığı olumsuz etkileyen yiyecekleri ve içecekleri yemekten ve içmekten kaçınır.

Materyaller : Boş sepet, resim kağıdı, boya.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar kümelere ayrılır. Kümelere boş bir sepet gösterilir. Her küme bu sepetin içindeki limonlara ne olduğu, kimin gelip aldığı ve ne yaptığı sorulur. Her küme düşüncesini resimleyerek bir öykü oluşturulur. Daha sonra “Bozulmuş yiyecekler yenilirse, ne olur?” sorusu kümelere sorulur. Ortaya çıkan düşünceler daha sonra tüm kümelerce ifade edilir(Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 12

Öğretmenin Adı :

Etkinliğin Adı : Bisküviler

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Sayı, şekil.

Amaç : Doğru beslenmenin önemini fark edebilme.

Kazanım : Yiyecekleri yerken sağlık ve görgü kurallarına özen gösterir.

Materyaller : Küme sayısına uygun bisküvi paketi.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Kaç Tane ? Nasıl paylaşalım ?: Çocuklar kümelere ayrılır. Birbirlerini görebilecekleri şekilde oturma düzeninde otururlar. Kümelere 1'er paket bisküvi verilir. Kümelerden pakette kaç bisküvi olduğunu tahmin etmeleri istenir. Her küme üyesi tahminde bulunur. Daha sonra her kümenin yanına eğitimci giderek paketteki bisküvileri saymalarında yardımcı olur. Daha sonra eğitimci kümelere bu paketten çıkan bisküvileri nasıl paylaşalım? diye sorar. Daha sonra da her küme bu bisküvileri nasıl paylaşabileceklerini düşünerek paylaşırlar. Paylaşılan bisküviler küme üyelerince yenilir.

Bisküvi olalım! : En son aşamada her kümeden bedenlerini kullanarak bir bisküvi şeklini almaları istenir(Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 13

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Öyküdeki Bisküviler

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Parça-bütün, küçük-büyük

Amaç : Doğru beslenmenin önemini fark edebilme.

Kazanım : - Yiyecekleri uygun zamanlarda yeme.

Materyaller : Büyük fon kartonu (beyaz ya da saman rengi), boyalar.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen kümelere bisküviden yapılmış çikolatalarla süslü bir ev hayal etmelerini söyler. “Bu evin içinde...” diyerek başlar ve cümlesini bitirmez. Kümelerden bu öyküleri tamamlamalarını ve resimlemelerini ister. Şekerli yiyeceklerin ne zaman yenmesi gerektiği kümelere sorulur. Aynı zamanda bisküvi, şeker gibi yiyeceklerin insan sağlığına olan zararları küme üyeleri tarafından tartışılır (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 14

Öğretmenin Adı :

Etkinliğin Adı : Şemsiyeler

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Yukarıda-aşağıda, az-çok

Amaç : Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme.

Kazanım : -Tehlikeli olan durumları söyler.

-Tehlikeli olan durumlardan uzak durur.

Amaç : Şemsiyeyi açıp- kapatabilme.

Kazanım : -Duruma ve hava koşullarına uygun giyeceği seçer.

Materyaller : Küme sayısı kadar şemsiye.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Dans Grubumuz : Kümeler öğretmenin komutuna göre şemsiyeleri ile dans ederler.

“Şemsiyeler yukarıda”, “Şemsiyeler aşağıda” komutları verilir. Bu oyunda önemli olan şemsiyelerle dans eden kümelerin küme arkadaşlarıyla bu oyunu oynamalarıdır. Ayrıca şemsiyelerin kendilerine zarar vermesini engellemektir. İkinci aşamada, kümeler öğretmen “yağmur yağıyor” dediğinde şemsiyeleri açarlar. “Yağmur durdu” dediğinde ise şemsiyeleri kapatırlar (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 15

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Şemsiyeler Uçuyor

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Soğuk-sıcak

Amaç : Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme.

Kazanım : -Tehlikeli olan durumlara ve kazalara örnek verir.
-Tehlikeli olan durumlardan ve kazalardan kaçınma

Materyaller : Boya ve resim kağıdı.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar kümelere ayrılır. Eğitimci tarafından müzik açılarak rüzgarlı bir hava olduğu söylenir. “Gökyüzünde uçan bir şemsiye var? Hava çok soğuk ve yağışlı. Şemsiyenin uçtuğu yer arabaların yoğun olduğu bir yer. Bu şemsiyeyi yakalamak için ne yapabiliriz?” diyerek kümelerin öykü oluşturmaları ve bu öyküyü resimlemeleri istenir (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 16

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Suyu Nerelerde Kullanabiliriz?

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Islak-Kuru

Amaç : Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme

Kazanım :- Gerektiğinde el, yüz ve vücudun diğer kısımlarını uygun biçimde yıkar.

- Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanır.

Materyal : Kağıt ve boya.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocukları kümelere ayırır. Öğretmen kümelere “suyu nerelerde kullanabiliriz?” diye bir soru sorar. Kümelere küme üyelerinin birbirlerini çok dikkatli dinlemelerini, konuşan arkadaşlarının sözlerinin bitmesi için beklemeleri gerektiğini bu şekilde davranan kümelerin daha başarılı olacağı hatırlatılır. Kümeler sorulan soru hakkında fikir alışverişinde bulunurlar ve önceden verilmiş olan kağıt ve boyalarla neler yapabileceklerini resimlerler(Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 17

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Çorap

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Tek- Çift, Uzun-Kısa, Benzer-Farklı

Amaç : Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme

Kazanım : Uygun giyeceği seçer.

Materyal : Çorap resimlerinin olduğu renkli kartlar ve çalışma sayfaları,Noel çoraplarının çizili olduğu çalışma kağıdı, artık materyaller ve boyalar,yapıştırıcı,makas.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocukları kümelere ayırır. Öncelikle kümelere değişik renklerde ve şekillerde bulunan çorap resimlerini dağıtır. Bunları önce renklerine göre ayırmalarını ister. Daha sonra benzer olanları eşlemelerini ister. Daha sonra uzunluklarına göre sıralamalarını ister. Kümelere kendi çoraplarını çıkarmaları ve bu çorapları küme üyelerince uzunluklarına göre sıralamaları istenir.

Noel Çorabımız: Bu çalışmada Noel çoraplarının çizili olduğu kağıtlar kümelere dağıtılır. Her kümeye sadece bir Noel çorabı verilir. Artık malzemeler, yapıştırıcı, boyalar dağıtılır. Yine bu malzemeler tüm küme üyeleri tarafından ortaklaşa kullanılacaktır. Eğitimci kümelerin görev dağılımı yapmaları konusunda bir hatırlatmada bulunur. Örneğin, kümedeki bir çocuk makasla çizili olan çorap şeklini çıkarır. Kümedeki diğer çocuk süsleme için malzemeleri seçer, bir çocuk küme sözcüsü seçilir vb. Noel çorabı süslendikten sonra küme sözcüleri yaptıkları çalışmalarını kısaca özetler ve çalışma sona erer (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 18

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Bizim Çorabımız

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Tek- Çift, Uzun-Kısa, Benzer-Farklı .

Amaç : Giysilerin özelliklerini söyleyebilme.

Kazanım : Giyeceklerin özelliklerini anlatır.

Materyal : Renkli kartonlar,makas,yapıştırıcı,boya.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar kümelere ayrılır. Her küme görev dağılımını yapar. Daha sonra kümeler seçmiş oldukları malzemelerle kendi çorap tasarımlarını yaparlar. Sonra her küme yaptıkları çorapların özelliklerini anlatır (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 19

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Çorap Topla Oynayalım

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Düz-yuvarlak

Amaç : Giysilerini giyme ve çıkarabilme.

Kazanım : Giyecekleri farklı alanlarda kullanır.

Materyal : Çorap,bowling lobutu yerine kullanılacak olan bloklar.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar kümelere ayrılır. Küme üyeleri çoraplarını çıkarırlar. Kümeler çoraplarını kullanarak top yaparlar. Blok köşesinden aldıkları blokları kısa aralıklarla yan yana koyarak attıkları çorap topları ile devirmeye çalışırlar. Kümeler başarılı olan arkadaşlarını alkışlayarak tebrik ederler ya da alkışlarlar. Daha sonra herkes kendi çorabını giyer (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 20

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Çorap giyme yarışı

Süre : 5 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Giyinme- soyunma.

Amaç : Giysilerini giyme ve çıkarabilme.

Kazanım : -Uygun giyeceği seçer.

-Giyeceklerini doğru şekilde giyme

Materyal : Her küme için 10 adet çorap.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar kümelere ayrılarak, her küme daire şeklinde oturur. Kümelere eşit sayıda çorap verilir. Verilen süre içerisinde her küme çorapları giymeye çalışır. Hangi küme daha çok çorap giyerse o küme yarışmayı kazanır. Kazanan küme alkışlanır. Bu etkinlik çocukların isteğine göre tekrarlanabilir(Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 21

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Sıcacık Çorap

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Sıcak- Soğuk

Amaç : Giysilerin özelliklerini söyleyebilme.

Kazanım : Giyeceği istenilen özelliğe göre hazırlar.

Materyal : Her küme için 1 adet çalışma sayfası, renkli boyalar.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Kümelere 1 adet çalışma sayfası verilir. Bu çalışma sayfasında çorap resmi vardır.

Kümelere bu çorabın ayakları daha sıcak tutması için bir bölüm eklemeleri istenir.

Kümelere çizdikleri bölümün özelliklerini ve ayaklarını nasıl sıcak tuttıklarını diğer

kümelere anlatırlar(Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 22

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Makarna Pişirelim

Süre : 35 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Önce-Sonra, Sıcak-Soğuk, Tuzlu-Tatlı

Amaç : Yiyeceğini kendi başına hazırlayabilme.

Kazanım : - Yemeğini kendi başına hazırlar.

-Yiyecek ve içecekleri ayırım yapmadan yer/ içer.

- Yeterli miktarda yiyecek yer.

Materyal : Makarna, su, tuz, yağ, tencere, bardak, ocak, her küme için bir resim kağıdı ve renkli boyalar.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Önce öğretmen tarafından makarna pişirmek için gerekli olan malzemeler çocuklara tanıtılır. Tencereye bardakla ölçerek su konur. Bir parça tuz eklenir ve su kaynamaya bırakılır. Daha sonra kümeler oluşturulur. Makarnanın yapısı incelenir.Tenceredeki suyun kaynamadan önceki ve şimdiki hali üzerine konuşulur. Makarnalar eklenir. Piştikten sonraki hali tekrar değerlendirilir. Kümeler nasıl makarna pişirdiklerini resimlerler.

Bu çalışmadan sonra kümeler pişen makarnaları canlandırırlar. Küme üyelerinden birisi su, birisi tuz, birisi yağ vs. görev dağılımı yapmaları konusunda çocuklara bir hatırlatmada bulunulur. Öğretmen makarna yapımını anlattıkça çocuklar da aldıkları rolleri oynarlar(Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 23

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Öykü Oluşturalım

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Önce-Şimdi-Sonra

Amaç : Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme

Kazanım : - Tehlikeli olan durumları söyler.

-Tehlikeli olan durumlardan uzak durur.

- Acil durumlarda başvurulabilecek telefon numaralarını söyler.

Materyal : _____

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar kümelerinde yerlerini alırlar. Öğretmen hikayeye başlar, kümelere bu hikayeye devam etmelerini ister. “İrem bir gün makarna yapmaya karar vermiş. Ama annesi evde yokmuş,.....” Hikaye tamamlandıktan sonra kümeler bu olayı rolleri paylaşarak canlandırırlar. En son aşamada da tüm kümeler bir araya gelerek öğretmen rehberliğinde böyle durumlarda dikkat edilmesi gereken noktalar üzerinde durulur (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 24

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Beslenme

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Acı- Tatlı, Ekşi- Tuzlu

Amaç : Yiyecekleri kokuları ya da tatlarıyla ayırt edebilme.

Kazanım : Yiyeceklerin özelliklerini söyler.

Materyal : Gözlerini bağlamak için eşarp,şeker, vanilya, tarçın, tuz, biber, un, nane.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar kümelere ayrılır. Küme üyelerinin sırayla gözleri bağlanır. Küme üyelerinden birisi gözü kapalı olan arkadaşına bir besini koklatır ve tadına baktırır. Bilemezse küme arkadaşları besin hakkında (Rengi, biçimi, kullanıldığı yerler hakkında ipuçları verir.

Sonra küme üyeleri tarafından vanilya, tarçın, toz şeker, tuz, sucuk gibi besinlerin nerelerde kullanıldığı tartışılır. Eğer yemeğe tuz yerine şeker, su yerine un konsaydı neler olacağı tartışılır. Ayrıca uygulamada kullanılan malzemelerin çeşidi artırılabilir. Eğitimci çocuklara kek yapımında gerekli malzemeler olarak her birine rol verebilir(Gönen, 2006).

Tarih:

ETKİNLİK 25

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Yaz Meyveleri

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Büyük-küçük

Amaç : Yiyeceklerin özelliklerini söyleyebilme.

Kazanım : Yiyeceklerin özelliklerini söyler.

Amaç : Dinlenmeyle ilgili kurallara uyabilme.

Kazanım : Yorulduğu durumlarda dinlendirici bir etkinliğe katılır.

Materyal : _____

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar kümelere ayrılır ve her küme bir köşeye geçer. Eğitimci “Ben bir çiftçiyim ve burası benim tarlam olsun” diyerek çocukları sınıfın bir köşesine götürür. Ardından şu sözlerle aynı zamanda dramatize de ederek devam eder. “Fidanlarımı şimdi ekeceğim. Her biriniz bir fidan olacak. Şimdi kümeler hangi meyvenin fidanı olmak istiyorsa vücudu ile onun biçimini alsın. Evet, ekiyorum her birinizi. Sizi suluyorum.Güneş çıkıyor ve siz büyüyörsünüz. Havalarda ısınmaya başladı. Fidanlar yaprak ve çiçek açtı. Ama ben şimdi çok merak ediyorum. Acaba hangi ağacın meyveleri büyümeye başladı? Kim söyleyecek?” Örneğin bir küme “Biz elmayız” dedi. Küme, onun ne renk olduğu sapının olup olmadığı, çekirdeğinin büyüklüğü, kokusunun olup olmadığı gibi meyvenin tanımlayıcı özellikleri sorulur(Gönen, 2006).

Tarih:

ETKİNLİK 26

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Beslenme

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Soğuk-Sıcak, Acı- Tatlı, Ekşi- Tuzlu

Amaç : Yiyeceklerini kendi başına hazırlayabilme.

Kazanım : Yiyeceğini kendi başına hazırlar.

Kazanım : Yiyeceklerin özelliklerini söyler.

Kazanım : Hazırlanacak olan yiyeceğin içine neler konulabileceğini bilir.

Materyal : Büyük boy karton ve keçeli boyalar.

ÖĞRENME SÜRECİ:

Eğitimci çocukların kümelere ayrılmasını ister. Çocuklar birbirleriyle rahat iletişim kuracakları biçimde oturmaları sağlanır. Eğitimci her kümeye gerekli materyalleri dağıtır. Daha sonra eğitimci kümelere “Bugün annenizin doğum günü olduğunu düşünün, babanızla ona ilginç bir yemek yapsaydınız ne yapardınız? Bu yemek soğuk mu yeniyor, sıcak mı yeniyor?” diye sorar. Daha sonra eğitimci şu sorularla devam eder. “İçine neler koyardınız? Yemeğin nasıl yapıldığını sırayla anlatın? Bu yemeğin adı ne olurdu? Bu yemeğin tadına önce kimin bakmasını isterdiniz? Nasıl süslerdiniz? gibi sorular sorar. Kümeler diğer kümeleri rahatsız etmeyecek şekilde yapılacakları planlarlar ve önlerine konulan materyallerle bu sorulara yanıt verirler. Daha sonra da küme sözcüsü yaptıkları planı anlatır(Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 27

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Mevsime Uygun Giyecekler

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : İnce-Kalın

Amaç : Uygun giyeceği seçebilme.

Kazanım : - Duruma ve hava koşullarına uygun giyeceği seçer.

Amaç : Giysilerini düzenli kullanabilme.

- Giysilerini katlar ve asar.

Amaç : -Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme

Kazanım : -Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanma

Materyal : Çamaşır ipi,mandal kutusu, küme sayısına uygun sayıda çamaşır sepeti,yazlık(Askılı, kısa kollu penyeden giysiler), kışlık (Örgü ve yünden palto, kazak, etek), baharlık giysiler (Pamuklu, penye,kısa kollu).

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar küme olur. Eğitimci her küme için şöyle bir giriş yapar: “Şimdi sizinle çamaşır yıkadığımızı düşünelim. Ancak yaz, bahar ve kış mevsimlerinde giyilen şu sepetteki giysileri (sepette karışık haldedir) ayrı iplere asalım. Bu uygulamadan önce bir arkadaşınızın gözünü bağlayacaksınız ve o arkadaşınız elleriyle onları tanımaya çalıştıktan sonra sizler ona özelliklerini soracaksınız. Örneğin; “Kolları var mı?”, “Yakası açık mı, boğazlı mı?”, “İnce bir giysi mi, kalın mı?” diye sorular. Kalın giysi ise “Neden kalın giyinirsiniz?” sorusu sorulur. Arkadaşınız giysinın adını söyledikten sonra gözleri açılır. “Peki bunu hangi mevsimde giyeriz?” sorusu sorulur. Tek tek giysileri karışık sepetten aldıktan ve yukarıda sözü edilen işlemleri bitirdikten sonra kümelere giysileri üç mevsime uygun olanları ayrı ayrı sepetlere koymaları söylenir. Sonra ellerine mandal verilip, ipe asmaları istenir. Her kümenin asma işlemi bittikten sonra eğitimci “Hava sıcak olduğu için giysiler çabuk kurudu, onları ipten toplayalım, sonra katlayalım ve sepete koyalım” yönergesini verir ve kendisi de bir giysi alır, katlar ve sepete yerleştirir. Başarılı olan kümelere “Başarı yıldızı” verilir(Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 28

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Giyeceklerin Sahibini Bulma

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Büyük-Küçük

Amaç : Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme

Kazanım : - Uygun giyeceği seçer.

Kazanım : - Giyeceklerini doğru şekilde giyer.

Materyal : Büyük ve küçük olarak ve abartılarak hazırlanmış giysiler, eşyalar (kazak,pantolon,çorap,tarak,diş fırçası,kalem,mendil vb.),fon kartonları,makas, boya

ÖĞRENME SÜRECİ :

Kümelere eşyalar karışık olarak verilir. “Bunlar birbirine çok karışmış,nasıl ayırabiliriz?” diyerek gruplamaları sağlanır. “Bu giysiler bize olur mu?Bunu nasıl öğrenebiliriz?” soruları ile giysileri denemeleri istenir. “Bazıları bizim üzerimize olmadı. Peki bu giysiler kimlere ait olabilir? Şimdi bunların resimlerini yapalım !” gibi yönergeler verilir. Daha sonra yapılan resimler hakkında konuşulur.

Daha sonra yerde kocaman bir kağıda, bu kadar büyük kazağa, pantolona, çoraba sahip olan bir dev resmi, proje şeklinde çocuklar tarafından yapılır. “Acaba gözleri, kulakları ya da ağız nasıl olurdu? Elleri ne kadar büyük olurdu?” gibi yönergelerle çocukların kafalarında devi canlandırmaları sağlanır. Kümelerin yaptığı bu deve büyük giysiler giydirilir ve sınıfın bir köşesine oturtulur. “Şimdi her küme büyük bir dev olduğunu düşünsün. Bu dev nasıl yürür? Nasıl güler? Ne kadar yemek yer?” gibi sorular sorularak kümelerin devi canlandırmaları sağlanır. Ardından kümeler “Dev gibi-Cüce gibi” oyunu oynanabilir (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 29

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Düğmeler

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Büyük- Küçük, Altında-Üstünde, Parlak-Mat

Amaç : Giysilerin bölümlerini söyleyebilme.

Kazanım : Giysilerin bölümlerini doğru şekilde söyler.

Materyal : Gazete ve magazin dergileri.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci kümelere çeşitli dergileri, gazeteleri dağıtır. Daha sonra kümelerin dikkatini giysilerin düğmelerine çeker ve düğmeler ile ilgili konuşurlar. Eğitimci kümelere birer düğme olarak düşünmelerini ister. Kümeler küme sözcüsünü seçer. Daha sonra her küme oldukları düğmenin büyüklüklerini, renklerini, nerede olduklarını, kimin kullandığını düşünmelerini ister ve sonra şu soruları sorar:

Nasıl bir düğmesiniz,büyüklüğüne ne kadar, renginiz nasıl?

Üstünde neler var? Süsler var mı? Bunlar nelerden yapılmış olabilir?

Nasıl bir giysinin üstündesin?

Bu elbise kime ait? Sizi her zaman kullanıyor mu? (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 30

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Özbakım Eşyaları

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Büyük- Küçük

Amaç : Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme

Kazanım : - Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanma
- İçinde bulunduğu çevreyi temiz tutma

Materyal : Kartondan hazırlanan maskeler ve maketler (Sabun, diş fırçası, diş macunu, tarak, ayna, şampuan, musluk, havlu ve gerçek nesnelere).

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar küme olur. Eğitimci hazırladığı büyük boy diş fırçası, diş macunu, tarak, sabun gibi öz bakım için kullanılan eşyaların maketlerini sınıf içinde rastgele yerlere atar. “Etrafınıza bakın. Yerlerde bazı şeyler var. Bunları yerlere kim atmış olabilir? Acaba bunların yerleri neresi olabilir?” gibi sorular sorulur. “Haydi hep birlikte bunları yerlerine kaldırdım” der. Kümeler bu sırada görev paylaşımı yaparlar. Örneğin diş fırçalarını bir çocuk, tarakları bir çocuk gibi. Bu arada eğitimci kümelerin yanına gidip “Bu diş fırçası kimin? Sizden birine mi ait? Peki kimin olabilir? Sahibi bunu neden yere atmış olabilir?” gibi sorular sorarak kümelerin öykü oluşturmalarına yardımcı olur. Kümeler maskeler ve özbakım için kullanılan eşyaların maketleri kullanarak öyküyü canlandırır (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 31

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Ben Kimim?

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Renkler ve yiyecekler

Amaç : Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme

Kazanım : Uygun giyeceği seçme

Amaç : Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme

Kazanım : Verilen yiyecekleri ayırım yapmadan yeme.

Materyal : Pastel boya, kuru ve sulu boyalar, kağıt.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocukların küme olmasını sağlar. Daha sonra kendisini anlatır. “Ben kırmızı giyinmeyi, kısa kollu giyinmeyi çok severim.”, “Yiyeceklerden sebze yemeğini, balık yemeyi, meyvelerden çileği çok severim” der. Bunu bir kağıda çizerek gösterir. Daha sonra her küme arkadaşlarıyla bir araya gelerek küme üyeleri en çok sevdiği ve sevmediği yiyecek ve giyecekleri neden sevmediklerini birbirlerine anlatırlar. Daha sonra bütün küme üyelerinin sevdikleri ve sevmedikleri yiyecek ve giyecekler kümeler tarafından resmedilir. En son aşamada ise tüm kümeler birbirlerine yaptıkları resimleri anlatırlar. Başarılı olan kümelere “Başarı yıldızı” verilir(Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 32

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Soruna Çözüm Bulma

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Dar-Geniş, Büyük- Küçük

Amaç : Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme.

Kazanım : -Tehlikeli olan durumlardan uzak durur.

-Herhangi bir tehlike anında yetişkinlerden yardım istemesi.

Materyal : _____

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar küme halinde sınıfta bulunurlar. Eğitimci “Geçmemiz gereken bir köprü var ve köprü çok dar. Ayrıca bu köprünün üzerinde büyük dikenli bir kirpi var. Bu köprüyü geçmek için kirpiyi yolumuzdan nasıl çekeriz?” sorusunu yöneltir. Kümelerin düşünmesi ve düşündüklerini diğer kümeler görecektir şekilde canlandırmaları sağlanır. Ayrıca eğitimci tarafından “Peki karşımıza bir fil, bir aslan ya da bir ayı çıksaydı ne yapardık?” diye sorular sorarak kümeler yönlendirilmeye çalışılır (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 33

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Tahmin Yürütme

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : _____

Amaç : Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme.

Kazanım : Yiyecekleri uygun zamanlarda yer.

Uygun yiyeceği uygun zamanda hazırlar.

Materyal : Oyuncak mutfak eşyaları.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Kümelere yerlerini alırlar. Eve misafir gelecektir ve bu misafir ağırlanacaktır. Küme üyelerinden bir kişi seçilir ve dışarı çıkıp kapıyı çalması istenir. Kapıyı çalmadan önce çocuktan kendi kendine ne için ve kim olarak bu kapıyı çaldığına (Bir bardak süt isteyen bir kapı komşusu, tamirci, iş arkadaşı vb.) karar vermesi istenir ve küme üyelerinden birisi kapıyı açar ve küme gelen misafiri ağırlar. Örneğin kümelere önce sütü nasıl hazırlayacaklarına karar verirler. Hazırlama aşaması sona erince gün içinde hangi zamanda misafir geldiğini de küme üyeleri belirtmelidir (sabah-öğle-ikindi-akşam gibi zamanlar belirtilmelidir).Çünkü ona göre yiyecekler hazırlanacaktır. Daha sonra çocuklar kümelere ayrılır. Bu olayı kendi kümelerinde canlandırırlar (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 34

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Meyve ve Sebzeler

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Renk, ekşi-tatlı

Amaç : Meyve ve sebzeleri tanıyabilme.

Kazanım : Meyve ve sebzelerin özelliklerini doğru şekilde söyleyebilme.

Materyal : Çeşitli meyve ve sebzelerin olduğu resimli kartlar.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocuklara mevsime uygun hangi sebze ve meyveleri bildiklerini sorar. Daha sonra çocukların küme olarak oturmaları sağlanır. Bugünün küme kuralı olarak sessiz konuşarak diğer kümelerin rahatsız olmaması aynı zamanda küme içinde üyelerin sıra beklemesinin sağlanması gerekmektedir. Eğitimci bu kuralları hatırlattıktan sonra çocuklara meyve ve sebze kartlarını masalara bırakır. Her üye eline bir kart alır. Sırayla her üye elinde resmi olan meyve veya sebzenin özelliklerini söyleyerek diğer üyelerin bu meyve veya sebzenin ne olduğunu bulması sağlanır. Bulan arkadaşlarını küme üyeleri alkışlar(Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 35

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Meyve ve Sebzeler Heykeli

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Şekil

Amaç : Meyve ve sebzelerin özelliklerini söyleyebilme

Kazanım : -Meyve ve sebzeleri tanıır.

-Meyve ve sebzeleri bedenini kullanarak anlatır.

Materyal : _____

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci kümelere pazar tezgahındaki meyve ve sebzeler oyununu oynayacakları söylenir. Her kümenin bir meyve ve sebze seçmesini ve bunu bedenlerini kullanarak yerde tüm küme üyelerinin katılımıyla anlatmaları istenir. Başarılı olan kümelere “başarı yıldızı” verilir (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 36

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Kirli Çocuklar

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Temiz-Kirli

Amaç : Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme

Kazanım :- Gerektiğinde el, yüz ve vücudun diğer kısımlarını uygun biçimde yıkar.

-Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanır.

Materyal : _____

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar kümelere ayrılır. Eğitimci her kümeden bir kirli çocuk rolünü üstlenecek olan bir arkadaşın seçilmesini ister. Seçilen çocuklara eğitimci ellerini yüzlerini boyayla boyar. Daha sonra bu kirli çocuklarla ilgili bir hikayeye başlar. “Deniz’in üstü çok kirlenmişti. Eve gidince annesi...” diye bir hikaye başlatır ve kümelerden bu hikayeyi canlandırarak sürdürmeleri istenir. Bugünkü küme kuralı “yardımlaşmadır”. Başarılı olan kümelere başarı yıldızı verilir.

Tarih:

ETKİNLİK 37

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Ayakkabı Tepesi

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Şekil

Amaç : Giysilerini giyme ve çıkarabilme.

Kazanım : Ayakkabılarını yardımsız çıkarır.

Ayakkabılarını yardımsız giyer.

Materyal : Ayakkabılar.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar küme olurlar. Bütün çocuklar ayakkabılarını çıkarırlar ve bir ayakkabı tepesi oluştururlar. Eğitimci işaret verdiği anda bütün çocuklar ayakkabılarını bulup giymeye çalışırlar. Bu arada küme üyelerinden yetiştiremeyen olursa diğer küme üyeleri ona yardım eder. Hangi küme daha çabuk oyunu tamamlarsa o küme alkışlanarak başarı yıldızı alır (Dalkılıç,2001).

Tarih:

ETKİNLİK 38

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : İkinci El Dükkan

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Giyinme- Soyunma

Amaç : Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme.

Kazanım : -Seçtiği giyecekleri kendi kendine giyer.

-Giyeceklerini doğru şekilde giyer.

Materyal : Düdük, çeşitli kıyafetler.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar ve eğitimci sınıfa bulabildikleri kadar çok sayıda giysi ve ayakkabı getirirler. Çok sayıdaki giysi ve ayakkabı sınıfın ortasına konur. Düdük sesi ile kümeler giyebildikleri kadar çok giysiyi giymeye çalışırlar. İkinci düdük sesinde en çok kıyafet giymeyi beceren küme alkışlanır(Dalkılıç,2001).

Tarih:

ETKİNLİK 39

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Beni Bana Tanıt

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Temiz-Kirli

Amaç : Temizlik malzemelerini söyleyebilme.

Kazanım : Temizlikle ilgili malzemelerinin özelliklerini doğru şekilde söyler.

Materyal : Kişisel bakım eşyalarının olduğu resimler.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar kümelere ayrılır. Eğitimci küme üyelerinden birinin arkasına kişisel bakım eşyalarından (tırnak makası, diş fırçası, tarak, diş macunu, havlu vb.) bir resim asar diğer küme arkadaşlarına da o eşyanın özelliğini anlatarak arkadaşlarının bulmasını sağlarlar(Dalkılıç,2001).

Tarih:

ETKİNLİK 40

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Oyun etkinliği (Hangi mevsim hangi kıyafet ?)

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : İnce-Kalın

Amaç : Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme

Kazanım : Uygun giyeceği giyme

Materyaller : Yazlık, kışlık, ilkbahar,sonbaharda giyilebilecek olan kıyafetler, kuş,fırtına, arı sesi olan ses efektlerinin olduğu kaset.,boya,tebeşir, graft kağıdı.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen çocuklara bugün çok eğlenceli bir oyun oynayacaklarını söyler.Çalışma sırasında grup üyelerinin birbirlerine yardım etmeleri gerektiği söylenir.Mevsimler hakkında hep birlikte konuşulur, mevsim özellikleri tekrar edilerek, ilgili mevsimlerle ilgili resimler gösterilir. Kasetteki sesler önce bir kez dinletilerek çocukların grupça hangi mevsim olacaklarına karar vermeleri istenir.Daha sonra çocuklar grup kararlarını sözcü görevindeki kişi ile açıklarlar. İlk olarak öğretmen çocuklara belli bir süre vereceğini ve bu sürede çocukların kendi mevsimlerine ait kıyafetleri karıştırılmış olan kıyafetlerden ayırmalarını ister (Bu çalışma tüm grup üyeleri tarafından yapılır).

Oyun alanına 4 daire çizilir. Bu dairelere her grup kendi mevsimlerine uygun resim çizerler. Önceden kasete kaydedilen efektler gruplara dinletilir. Her grup kendi mevsimine ait sesi duyduğunda belirledikleri arkadaşlarını mevsime uygun elbiseleri giydirip çıkartırlar.Başarılı olan gruplara başarı kartı verilir(Karadağ,2006).

NOT: Başarı durumu küme üyelerinin birbirlerine yardımcı olması durumuna göre verilir.

Tarih:

ETKİNLİK 41

Öğretmenin Adı :

Etkinliğin Adı : Drama Etkinliği

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Renk kavramı

Hedef : Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme

Davranış : Uygun giyeceği seçme

Materyaller : Düğün, bayram, balo, parktaki insanları konu alan resimli kartlar ve öyküler, dramatizasyon köşesinde bulunan farklı giysiler, aksesuarlar , pelerin vs.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen düğün, bayram, balo ve parktaki insan resimleri olan kartları göstererek çocuklarla bu resimler hakkında konuşur. Resimlerde neler olduğunu farklı kümelerden çocuklar seçilerek düşünceleri alınır. Daha sonra öğretmen düğün resminin arkasına kırmızı boyayla, bayram resminin arkasına mavi boyayla, balo resminin arkasına sarı boyayla, park resminin olduğu resmin arkasına mor boya ile işaret koyar. Sonra küme liderlerinden bu dört renkten bir tane seçmeleri istenir. Seçilen renklere göre bu kartlar dağıtılır. Örneğin mavi rengi seçen çocuk bayram resmi olan kartı kümesine götürür, böylece çalışacakları konu seçilmiş olur. Daha sonra öğretmen her kümenin yanına giderek uygun olan resimle ilgili olan öyküleri okur. Her küme okunan öyküye göre bir oyun kurgularlar. Örneğin; Ferit damat olsun, Beyza gelin olsun, Gizem gelinin arkadaşı, Cengiz de damadın arkadaşı olsun gibi, ya da düğünde halay çeken insanları canlandırabilirler. Bu kurgu çocukların birbirlerine fikirlerini açıklayıp, uzlaşmalarıyla gerçekleşir. Tamamıyla onlara kalmış bir durumdur. Çocuklar oyunu kurgularken dramatizasyon köşesinden yararlanırlar. Gerekli olan kıyafetleri giyerek, olayı canlandırırılar (Karadağ,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 42

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Dramatizasyon

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : İnce-Kalın.

Amaç : Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme

Kazanım : Uygun giyeceği giyme ve seçtiği giyecekleri kendi kendine giyme.

Materyaller : Üzerinde çeşitli giysilerin (ayakkabı, çorap, pantolon,etek, bluz, kazak, palto, başlık, mayo, şemsiye vb.) olduğu resimli kartlar, mevsimleri anlatan şiirler,dramatizasyon köşesinde yer alan giysiler vb.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çalışmaya geçilmeden önce kümeler yan yana bir halka oluşturacak şekilde otururlar. Öğretmen öncelikle çeşitli giysilerin olduğu resimli kartlar hazırlayarak çocuklara giysileri tanıtır. Bu giysilerin hangi mevsimlerde kullanıldığı hakkında konuşulur. Daha sonra her mevsime ait şiirler okunur. Bütün çocuklar bu şiirleri tekrarlar.Sonra yazılı olan bu şiirler katlanır. Her gruptan 3 numaralı çocuk kura çekmek için öğretmenin yanına gider ve kura çekerler. Daha sonra her kümeye çıkan şiir öğretmen tarafından okunur. Gerekirse öğretmen kümeleri sürekli gezerek şiirleri tekrarlar ve çocukların bu şiirleri öğrenmelerini sağlar. Daha sonra her küme dramatizasyon köşesine yönelerek kendi mevsimlerini arkadaşlarına yani diğer kümelere dramatizasyonla anlatırlar. En sonda da mevsimlerini anlatan şiiri küme üyeleri hep birlikte söylerler(Karadağ,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 43

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Oyun etkinliği (Hayali oyun, pandomim)

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Gece-Gündüz

Amaç : Sağlıklı yaşayabilmek için dinlenmeyle ilgili davranışları gösterebilme

Kazanım : Yorulduğu durumlarda dinlendirici bir etkinliğe katılır.

Kazanım : Dinlenme ya da uyku için gerekli hazırlıklar yapar.

Materyaller : Klasik müzik cd.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen, hareketli bir oyunun hemen ardından çocukların küme durumuna geçmelerini ister. Çocuklar küme üyeleriyle yuvarlak şekilde oturur.Öğretmen “çok yorgun olduğunuzu düşünün, bu durumda nasıl dinlenmeyi düşünürdünüz? Bunu küme arkadaşlarınızla tartışın, ancak diğer kümelerin duymamasına özen gösterin, düşüncelerinizi tüm küme arkadaşlarınızla birlikte canlandıracaksınız. Ancak bunu canlandırırken konuşmak yok” der. Çocuklar küme üyeleriyle fikirlerini paylaşır. Daha sonra ise ortak bir kurgu oluşturarak bunu konuşmadan canlandırmaya çalışırlar. Her küme yapılanları tahmin etmeye çalışır (Karadağ,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 44

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Serbest Zaman Etkinliği ve Hayali Oyun (Denizdeki Tehlikeler)

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Kara- Deniz.

Amaç : Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme

Kazanım : Tehlikeli olan durumlara ve tehlikelere örnek verir.

Kazanım : Tehlikeli olan durumlardan ve kazalardan kaçınır.

Materyaller : 4 mavi çöp poşeti ya da 4 mavi örtü.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen, oyun alanına mavi çöp poşetlerini ya da mavi örtüleri yere serer. Burasının deniz olduğunu söyler. Çocuklar yine kümeleriyle birliktelerdir. Her küme bir örtünün yanındadır.Kümelere ahşap bloklar, renkli bloklar ve buna benzer malzemeler verilir. Kümeler bunlarla deniz taşıtlarını ve denizde kullanılacak malzemeleri oluştururlar. Mavi örtülerin dışında kalan yerlerin deniz kıyısı olduğu söylenip, denizde oluşabilecek kaza ve tehlikelerin kümeler tarafından canlandırılması istenir. Küme üyelerinden bir kısmı oluşabilecek kazaları canlandırırken bir kısmı da bu kazalardaki ilkyardım ekibini canlandırabilirler. Daha sonra tüm kümeler bir araya gelerek ne olduğu, ne hissedildiği, canlandırma sonunda en çok nerde eğlendikleri ya da zorlandıkları hakkında geri dönüt alınabilir(Karadağ,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 45

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Sanat etkinliği (Kendi mөнünü kendin hazırla)

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Tatlı-Tuzlu.

Amaç : Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme

Kazanım : Sağlığı olumsuz etkileyen yiyecekleri yemekten kaçınır.

Kazanım : Yiyecekleri uygun zamanlarda yer.

Materyaller : Çeşitli yiyecek resimlerini içeren dergi ve gazeteler, kağıt tabaklar, yapıştırıcı ve makaslar.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen çocukların küme olmasını sağlar. Daha sonra her küme bir masada toplanır. Her kümeye dergiler gazeteler dağıtılır. Çocukların bu dergi ve gazetelerden yiyecek resimlerini bulmaları ve kesmeleri istenir. Burada bir çocuk yiyecek resimlerini bulurken, iki çocuk kesme davranışını gösterip diğer çocuk da yiyecekleri çorba, meyve, sebze, et, tatlı şeklinde ayırır. Bu işlemler yapıldıktan sonra kümelere birer adet fon kartonu dağıtılır. Her küme kendi mөнüsünü oluşturacaktır. Bu mөнü oluşturulurken çocukların sağlığa zararlı ve yararlı olanları ayırmaları istenir. Buna göre bir pano oluşturmaları istenir. En son aşamada da kümelerden ayrılan yiyecekleri kahvaltı, öğle ve akşam yemekleri olarak ayırmaları istenir (Darıca,2003).

Tarih:

ETKİNLİK 46

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Sandviç Hazırlayalım

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Tatlı-Tuzlu,Acı-Ekşi

Amaç : Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme

Kazanım : Verilen yiyecekleri ayırım yapmadan yer.

Yeterli miktarda yiyecek yer.

Amaç : Kendi yiyeceğini hazırlayabilme.

Kazanım : Kendi yiyeceğini temizlik kurallarına uyarak hazırlar.

Materyaller : Tost ekmeği, reçel, yağ, peynir vb. malzemeler, plastik bıçak ve kaşıklar, tabaklar.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öncelikle kümeler ellerini iyice yıkarlar. Sonra öğretmen her kümeye yeterli miktarda malzemeleri dağıtır. Daha sonra her küme ellerindeki malzemeyle değişik sandviçler hazırlamaya çalışır. Bu sandviçler hazırlanırken tüm küme üyeleri iş paylaşımı yaparak, herkesin düşüncesi ile gerçekleştirilir. Ya da önceden çocukların her birinin evden değişik sandviç tarifleri getirerek hiç yapılmayan sandviçler de yapılabilir. Kümelerin istedikleri gibi süsleme yapabilecekleri söylenir. Her küme kendi yaptıkları sandviçleri, küme üyeleriyle paylaşır (Akman,2005).

Tarih:

ETKİNLİK 47

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Harf kurabiyeleri yapalım!

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5Yaş

Kavram : Tatlı-tuzlu,miktar

Amaç : Temizlik kurallarını uygulayabilme.

Kazanım : Beslenme için gerekli araç- gereçleri temizlik kurallarına uygun
Kullanır.Materyaller : 2 su bardağı un , 3 çay kaşığı kabartma tozu, 1 çay kaşığı tuz, 1 su
1 su bardağından iki parmak eksik ölçüde süt, 1 su bardağının
yarısından biraz daha az sıvıyağ, karıştırma kabı, merdane/ oklava,
kurabiye kalıbı, teflon tava, spatula.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar kümeler ayrılır. Uygulamaya başlamadan önce çocuklar arasında iş bölümü yaparlar, istenilen ölçülerde malzemeleri hazırlamalarına eğitimci rehberlik eder. Çocuklar kuru malzemeleri ölçerek elerler. Bunları karıştırma kabına koyarlar. Çocuklar süt ve yağı yavaşça una ekleyip iyice karıştırırlar. Çocukların oluşan hamur ile bir süre oynamalarına izin verilir. Masaların üzerine bir miktar un serperler ve merdane ile hamur açarlar. Kurabiye kalıplarıyla hamuru keserler ve hafifçe yağlanmış ve kızdırılmış teflon tavada eğitimci tarafından pişirilir. Kümeler bu esnada gözlemleyici durumdadırlar. Piştikten sonra soğuması için beklenir. Daha sonra her küme kendi yaptıkları kurabiyeleri diğer kümelere ikram eder (Akman, 2005).

Tarih:

ETKİNLİK 48

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Giyecekler

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : İnce-Kalın,Tüylü-Tüysüz

Amaç : Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme.

Kazanım : Giyecekleri tanıy ve uygun şekilde kullanır.

Materyaller : 20x20 cm ebadında kesilmiş ve bir köşesinden delinmiş kumaş parçaları, “ Değişik uzunlukta beyaz renkli ipler” farklı özellikteki giysiler (Kazak, pantolon, gömlek, mayo, şort, palto, eldiven, çorap, ayakkabı, şapka vb.)

ÖĞRENME SÜRECİ :

20x20 cm ebadında kesinle ve bir köşesinden delikli zımba ile delinerek bir iple bağlanan çeşitli kumaş parçaları sınıfın değişik bölgelerine dağıtılır. Her kumaş parçasının bağlı olduğu ipler aynı renktedir ve ortak bir noktada toplanmaktadır. Eğitimci çocuklara oyunu basit şekilde anlatır. Yapmaları gereken, gözleri kapalı iken bir ip seçerek bu ipi takip etmektir (Sürünerek, emekleyerek, zıplayarak...) Çocuklar gözleri kapalı olduğu halde ulaştığı nesneye dokunarak, hissedebildiği ölçüde bütün özellikleriyle tanımlamaya çalışır. Ardından çocuğa eğitimci tarafından açık uçlu sorular yöneltilir. Örneğin; “Elindeki kumaşla bir giysi yapılırsa, bu giycek ne olurdu?, Ne zaman giyilirdi?, Neden?” Bütün çocuklar, bu etkinliği sırayla tamamlar. Daha sonra çocuklar kümeler ayrılır ve küme olarak bir vitrin oluşturacakları söylenir. Bu vitrindeki hareketsiz mankenler olarak seçilen çocuklara arkadaşları hava durumuna göre değişik giysiler giydirir. Mankenler giysilerini giydikten sonra vitrin olacak şekilde yerleşirler. Çocukların istek ve düşünceleri doğrultusunda vitrin süslemesi de yapılabilir(Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 49

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Nehir

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Uzun- Kısa

Amaç : Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme.

Kazanım : Tehlikeli olan durumlara ve kazalara örnek verme.

Materyaller : -----

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar kümelere ayrılır. “Çocuklara hep birlikte bir nehir yolculuğu yapacağız” denir. Daha sonra “Şimdi her küme kayıklara binsin ve yolculuğumuza başlayalım” denir. Nehir kıyısında giderlerken birbirlerine nehir kıyısında gördükleri ağaçları, hayvanları anlatırlar. Ama tam bu sırada nehrin içine uzun bir ağaç dalı düşer. Bu ağaç dalı yolculuğa devam etmelerini engellemektedir. Bu ağaç dalını mutlaka kaldırmaları gerekmektedir. Acaba bu dalı nasıl kaldırıp yollarına devam edeceklerdir? Bununla ilgili kümeler fikirlerini söyler. Çözüm yolları kümeler tarafından canlandırılır(Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 50

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Tatil

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Düzenli-Dağınık

Amaç : Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme.

Kazanım : Uygun giyeceği seçer ve giyeceklerini katlar.

Materyaller : Çeşitli giyim eşyaları, bavul.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocukların kümelere ayrılmasını ister. Eğitimci çocuklara tatile gideceklerini ve bunun için bavul hazırlayacaklarını söyler. Bavulu hazırlarken çok sıcak bir ülkeye gidileceğini ve bavulların yolculukta kontrol edileceği söylenir. Çocukların bu giysileri katlayarak bavula koymaları istenir. Her küme işbölümü yapar, kıyafetleri hangi sırayla yerleştireceklerine karar verirler. Her küme bavulu hazırlar. Sonra hazırlanma aşaması anlatılır. Sonra tatil ortamı çocuklarla canlandırılabilir(Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 51

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Yumurtalı Patates Salatası

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Tatlı-Tuzlu, Acı-Ekşi

Amaç : Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme.

Kazanım : Kendi yiyeceğini hazırlar.

Materyaller : 4 adet orta boy haşlanmış patates

2 adet haşlanmış katı yumurta

2 adet haşlanmış sosis

5 yemek kaşığı ince kıyılmış kokteyl zeytin

Yarım demet maydanoz

1 limon, tuz karabiber , kesme tahtası, keskin olmaya bıçak , salata

kasesi, limon sıkacağı.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Kümelere ayrılır. Eğitimci kümelere ne yapacaklarını kısaca anlatır. Ancak görev dağılımını çocuklar kendi küme arkadaşlarıyla yapacaklardır. Çocuklar görev dağılımını yapar. 1 çocuk limonu sıkar, bir çocuk yumurtayı ve patatesi soyar, bir çocuk doğrar vb. Daha sonra hazırlanan malzemeler karıştırılarak salata oluşturulur. Eğitimci her kümenin çalışmasını yakından gözlemler. Daha sonra her küme yaptıkları salatayı diğer kümelere ikram eder (Akman,2005).

Tarih:

ETKİNLİK 52

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Düğme İlikleme Oyunu

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Büyük-Küçük.

Amaç : Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme.

Kazanım : Düğme ilikleme- açma becerisini kazanabilme.

Materyaller : Değişik özellikte düğmeleri olan giysiler.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklarla birlikte daire şeklinde oturulur. Daha önceden seçilmiş olan giysiler ve düğmeler eğitimci tarafından tek tek gösterilerek tanıtılır. Giysilerin düğmelerinin farklılıklarına dikkatleri çekili, neden farklı olduğu tartışılır. Örneğin; Neden gömlek düğmeleri küçük, palto düğmeleri büyük? Düğme neden gerekli gibi sorular yöneltilir. Daha sonra küme olunur. Her kümeye eşit miktarda kıyafet verilir. Belli bir süre içerisinde bu kıyafetlerin düğmelerinin tüm kümeler tarafından iliklenmesi istenir. Başarılı olan kümelere başarı yıldızı verilir(Darıca,2002).

Tarih:

ETKİNLİK 53

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Tarakları Tanıyoruz

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Büyük-Küçük, Pütürlü-Pütürsüz

Amaç : Kişisel bakım araçlarını kullanabilme.

Kazanım : Farklı özellikteki tarakları tanır ve amacına uygun kullanır.

Materyaller : Farklı özellikteki taraklar.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocukları kümelere ayırır. Çocukların önüne çeşitli özellikte taraklar konulur. (Sık dişli, seyrek dişli, küçük- büyük saplı, sapsız, fön fırçaları vb.) Çocuklarla birlikte taraklar incelenir. Daha sonra her küme kuaför köşesi hazırlayarak, küme arkadaşlarından birinin saçını diğer küme üyeleri tarayıp, şekil verir. Sonra çocuklar yer değiştirir. Bu çalışma küme üyelerinin hepsinin saçları düzeltilinceye kadar devam eder. Bu durumda çalışmayı tüm küme üyeleri yapmış olur (Darıca,2002).

Tarih:

ETKİNLİK 54

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Havluları Tanıyalım

Süre : 30dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : İnce-Kalın, Yumuşak-Sert

Amaç : Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme.

Kazanım : Kullanım yerleri ve şekillerine göre havluları tanır ve kullanır.

Materyaller : Farklı özellikteki havlular (el, vücut havluları, plaj havluları, saç havluları, bornoz vb.)

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar kümelere ayrılır. Her kümeye çeşitli özelliklerde havlu konulur. Bu havlular eşit sayıdadır. Kümeler havluların kullanım amaçları hakkında konuşur. Bunları uygulayarak gösterirler. Daha sonra kümeler “havlu katlama” ve “ipe havlu asma” oyunu oynarlar (Darıca,2002).

Tarih:

ETKİNLİK 55

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Banyo Yapalım

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Kirli-Temiz

Amaç : Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme.

Kazanım : Gerektiğinde el, yüz ve vücudun diğer kısımlarını uygun biçimde yıkama.

Materyaller : Su , 3 adet leğen, 3 adet bebek, şampuan, sabun, havlu ve bebeğin kıyafeti, tarak

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocukları kümelere ayırır. Her kümeye materyaller verilir. Her küme bu bebeğe banyo yaptırır. Saçlarını yıkar, vücudunu sabunlar ve durular. Eğitimci gerekli durumlarda çeşitli yönergelerle kümelere yardımcı olunur. Banyo işi bittikten sonra bebeği kurularıp kıyafetini giydirir. Saçını tararlar. Yaptıkları çalışmalarını, iş bölümünü diğer kümelere anlatırlar.

Tarih:

ETKİNLİK 56

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Ayakkabıları boyayalım

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Kirli-Temiz

Amaç : Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme

Kazanım : Kendi ayakkabısının bakımını yapar.

Materyaller : Ayakkabı, boya, ayakkabı sünger , eski gazete kağıdı.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocukları kümelere ayırır. Her kümeye eşit sayıda ayakkabı verir. Her kümeye boyalar dağıtılır. Kümelerden belli bir süre içerisinde ayakkabıları boyamaları istenir. Kümeler iş bölümü yaparlar. Gazeteleri çocuklar boya yapacakları yere sererler. Daha sonra ayakkabıları boyamaya başlarlar. Sürenin sona ermesiyle kümeler çalışma sırasında yaşadıkları zorlukları, en çok sevdikleri anı anlatmaları istenir.

Tarih:

ETKİNLİK 57

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Kafede Çalışanlar

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Katı-Sıvı,Açık-Kapalı

Amaç : Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme.

Kazanım : Yiyecekleri servis yapar, içecek paketlerini açabilir.

Materyaller : Meyve suyu paketleri, süt paketleri vb, plastik bardak, tepsi.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar küme oluştururlar. Eğitimci bir kafede çalışıyorsunuz ve gelen müşterilere süt ya da meyve suyu ikram edeceksiniz. Bunu küme üyeleri gerçekleştirecek. Küme arkadaşlarınızdan ikisi müşteri, ikisi çalışan olacak. Daha sonra da rollerinizi değiştirerek müşteri garson, garsonlar da müşterileri canlandıracak. Çocuklar konuşulacakları planlar ve diğer kümelere canlandırmalarını gösterirler. Her küme çalışmasını diğer kümelere gösterir.

Tarih:

ETKİNLİK 58

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Ayakkabı Çorbası

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : İnce-kalın, giyme-soyma

Amaç :Giyilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme.

Kazanım : Bağcıklı ayakkabıyı bağlama.

Materyaller : Bağcıklı ayakkabılar.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar küme oluştururlar. Her küme arkadaşlarının ayakkabılarını inceler. Daha sonra herkes ayakkabılarını çıkarır. Karıştırırlar. Sonra da bu ayakkabıların kime ait olduğu bulunur. Ayakkabıların sahibine küme üyeleri ayakkabısını bağlar. Bu işlem tüm küme üyeleri ayakkabılarını giyinceye kadar devam eder (Dalkılıç, 2001).

Tarih:

ETKİNLİK 59

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Kelebekler Yoruldu

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Gece-gündüz

Amaç : Sağlıklı yaşayabilmek için dinlenmeyle ilgili davranışları gösterebilme.

Kazanım : Yorulduğu durumlarda dinlendirici bir etkinliğe katılır.

Materyaller : -----

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar küme oluştururlar. Öğretmen kümelere rüzgar, tren, horoz vb. sesler çıkarttırarak nefes açma çalışması yaptırır. “Siz şimdi çiçek bahçesinde çiçekten çiçeğe konan kelebeklersiniz. Müziğin ritmine uyarak hem çiçekleri dolaşp kokluyorsunuz, hem de dans ediyorsunuz.” der. “Bu kelebekler artık yoruldu, dinlenmek istiyorlar, nasıl dinlensinler?” diye sorar. Kümeler bunu düşünürler ve karar verirler. Daha sonra bunu canlandırırlar (Karadağ,2006).

EK-6: 2006-2007 OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMINA GÖRE HAZIRLANMIŞ ETKİNLİKLER

Tarih:

ETKİNLİK 1

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Peçeteler

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Büyük-Küçük-Renk

Amaç : Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme

Kazanım : Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanma

Materyaller : Çeşitli özellikleri olan (Renk,büyük,küçük,desenli..)

Yöntem : Gözlem, uygulamalı çalışmalar.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklarla birlikte daire şeklinde oturulur. Daha sonra önceden değişik şekillerde toplanmış peçeteler çocuklara gösterilir. Çocuklardan bu peçeteleri büyüklüklerine, renklerine, yapıldıkları malzemelere göre gruplamaları istenir. En son aşamada çocuklar peçeteleri ne zaman kullanıldığı ve nasıl kullanıldığı hakkında konuşulur (burnumuz aktığında, ağızımız kirlendiğinde, ellerimiz kirlendiğinde vb.). Çocuklarla öykünmeler yapılır(Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 2

Öğretmenin Adı :

Etkinliğin Adı : Peçetelerle Hediye Yapalım!

Süre : 35 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Şekil

Amaç : Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme

Kazanım : Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanma.

Materyaller : Makas, mum, tutkal, peçete

Yöntem : Uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen çocuklara mumların peçetelerle süsleneceği anlatılır. Yapılışı hakkında eğitimci çocuklara bilgi verir. Çocuklar peçeteleri keserek çeşitli şekiller oluştururlar ve tutkalla mumların üzerine yapıştırırlar. Tüm çocuklar yaptıkları çalışmalarını sergilerler. En son aşamada ise, çocuklardan ellerini iyice yıkamaları ve peçeteler ile kurulamaları istenir(Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 3

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Bizim Yap-Bozumuz

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Yön

Amaç : Besinler tanıyabilme

Kazanım : Meyveleri tanır..

Materyaller : Meyve şekillerinin olduğu yap-bozlar.

Yöntem : Anlatım, eğitsel oyun,soru-yanıt.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklarla meyveler hakkında konuşulur. Renkleri,şekilleri hakkında düşünülür. Daha sonra çocuklara değişik meyvelerden oluşan yap-bozlar dağıtılır. Eğitimci tamamlayan çocukları tebrik eder ve çocuğun tamamlanan yap-bozdaki meyvenin özelliklerini anlatması istenir. Daha sonra eğitimci yap-bozları çocuklara değiştirerek verir. Her çocuğun farklı yap-bozlarda çalışması sağlanır (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 4

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı :Bizim Yap- Bozumuz 2

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Parça-bütün

Amaç : Doğru beslenmenin önemini fark edebilme.

Kazanım : Meyveleri tanıır.

Materyaller : Büyük boy meyvelerin olduğu yap-boz.

Yöntem : Soru-yanıt, anlatım.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocukların çalışma masalarına oturmalarını sağlar. Önceden hazırlanmış olan meyve sepeti yap-bozları çocuklara dağıtılır. Yardıma ihtiyacı olan çocuklar eğitimci tarafından desteklenir. Daha sonra öğretmen meyvelerin ne gibi faydalarının olduğunu, ne zaman yenmesi gerektiğini çocuklara sorar (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 5

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Şapkalar

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Büyük,küçük, renk, benzer, aynı, sayı, farklı, eski,yeni

Amaç : Giysilerin özelliklerini söyleyebilme.

Kazanım : Şapka çeşitlerini tanıır.

Materyaller : Değişik şapkalar.

Yöntem : Gözlem, tartışma, anlatım, uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar kümelerle ayrılır. Kümenin bugün yapacakları çalışmalar, küme kuralları kümelerle anlatılır. Kümelerde bulunan çocuklar kendi aralarında görev paylaşımı yapar. Daha sonra kümeler sırayla çalışmalarını gerçekleştirir.Şapkalar ile ilgili konuşulur.Şapka çeşitlerini kümeler tartışır.

Şapka Yapalım: Kümeler artık malzemelerle kendi kümelerini anlatan bir şapka hazırlarlar.

Gruplama Yapalım: Kümelerle değişik şapkalar gösterilerek bu şapkaları gruplamaları istenir. Gruplama sonunda her grupta kaç şapka olduğu küme üyelerince sayılır (Plaj şapkası, bere, yılbaşı şapkası vs.). Daha sonra, çocuklara “Neden şapka kullanılır?” sorusu sorularak çocukların bu konuyu tartışmaları sağlanır (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 6

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı: Şapkalarla Grafik Çalışması ve Şapkalarla Değişik Çalışmalar Yapalım!

Süre : 25 dakika,25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Renk,büyük-küçük

Amaç : Giysilerin kullanım şekillerini söyleyebilme

Kazanım : Seçilen giyeceği farklı şekillerde kullanır.

Materyaller : Çeşitli şapka resimlerinin olduğu çalışma kağıtları, boyalar, makas, yapıştırıcı

Yöntem : Soru-cevap, uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklara şapka resimlerinin olduğu bir çalışma kağıdı verilir. Çocuklardan sayfada bulunan şapkalardan en çok beğendiklerini boyamaları ve kesmeleri istenir. Her çocuk kestiği ve boyadığı şapkaları bir araya getirerek grafik oluşturur.

Daha sonra çocuklara şapka ile başka neler yapılabileceğini düşünmeleri istenir. Öğretmen çocuklara bir şapkayı başımıza giymek dışında nasıl kullanabiliriz diye sorular sorar “İçine çiçek dikebilir miyiz? Yemek yemeye ne dersiniz?”. (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 7

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Şapka Dansı

Süre : 15 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram :

Amaç : Giysileri giyip çıkarabilme.

Kazanım : Giysilerini yardımsız çıkarır.

Kazanım : Giysilerini yardımsız giyer.

Kazanım : Giyeceklerini doğru şekilde giyer.

Materyaller : Şapka.

Yöntem : Oyun

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklardan birinin başına şapka takılır. Müziğin başlaması ile başına şapka takılan çocuk hemen şapkayı arkadaşlarından birine takar. Müzik durdurulduğunda şapka kimin başında kalırsa o alkışlanarak oyundan çıkar. En son kalan oyunu kazanır (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 8

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Kayıp Şapkayı Bulma

Süre : 10 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Yön

Amaç : Giysilerin özelliklerini söyleyebilme.

Kazanım : Uygun giyeceği bulabilir.

Materyaller : Şapka

Yöntem : Anlatım, oyun.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar aralarından birer arkadaşını dışarıya çıkarır. Çocuklar şapkayı saklar. Çocuk içeri döndüğünde sıcak- soğuk diyerek şapkayı bulmasına yardım edilir. Şapkayı bulan çocuğun bu şapkanın özelliklerini söylemesi istenir (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 9

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Limon

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Ekşi-tatlı,tam-yarım

Amaç : Doğru beslenmenin önemini fark edebilme.

Kazanım : Yiyecekleri ve kullanım amaçlarını bilir.

Materyaller : Limon, su, şeker, sürahi, kaşık, meyve sıkacağı,bardak, resim kağıdı, boyalar.

Yöntem : Anlatım, soru-cevap, gözlem.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Bir Bakın Şu Limona : Çocukların eline limon verilir. Çocuklar sırasıyla ellerine limonu alarak limona ait bir özelliği söylerler (sarı, ekşi, oval, pütürlü vb.). “Limonun faydası ya da zararı var mı?” diye sorularak çocukların bu konuyu tartışmaları istenir.

Limonata Yapalım : Daha sonra her çocuğa birer adet çalışma sayfası verilir. Eğitimci limonata yapmak için tüm çocukların görebileceği bir yerde malzemeleri hazırlar. Limonata için malzemeler sayılıp sürahiye eklendikçe çocuklar da kağıttan işaretleyip boyarlar. Çalışmanın sonunda çocuklara “Sizce bu sürahidenden kaç bardak limonata çıkacak?” sorusu sorulur. Çocuklar bu durumu tartışır ve sonucu hep birlikte gözlemlerler (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 10

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Limonata Fabrikamız

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Renk,büyük-küçük

Amaç : Doğru beslenmenin önemini fark edebilme.

Kazanım : Sağlığı olumsuz etkileyen yiyecekleri ve içecekleri yemekten/içmekten kaçınır.

Kazanım : Yiyeceklerin özelliklerini söyler.

Materyaller : Drama köşesinde yer alan malzemeler, kağıt, renkli kartonlar, boyalar, makas, yapıştırıcı .

Yöntem : Soru-cevap, tartışma, anlatım.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen çocuklara “Limonataları Satalım Adı Ne Olsun?” der. Çocukların hepsi bir araya gelirler ve fabrikanın ismini bulurlar. Yeni limonata markası için afiş hazırlarlar. Yeni limonatalar için şarkı yazar ve bestelerler. Öğretmen yeni limonata için bir reklam hazırlamalarını ister. Çocuklarla görev paylaşımı yapılarak, bu reklamı canlandırmaları istenir. En son aşamada, çocuklara “limonata ne zaman içilmeli?” sorusu sorularak, çocukların tartışması sağlanır. Çay, kola, kahve gibi içeceklerin vücudumuza olan zararları da çocuklarla birlikte tartışılır (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 11

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Öykü Oluşturalım

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Dolu-boş

Amaç : Doğru beslenmenin önemini fark edebilme.

Kazanım : Sağlığı olumsuz etkileyen yiyecekleri ve içecekleri yemekten içmekten kaçınır.

Materyaller : Boş sepet, resim kağıdı, boya.

Yöntem : Soru-cevap, tartışma, uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklara boş bir sepet gösterilir. Her çocuğa bu sepetin içindeki limonlara ne olduğu, kimin gelip aldığı ve ne yaptığı sorulur. Her çocuk düşüncesini resimleyerek bir öykü oluşturur. Daha sonra çocuklara “Bozulmuş yiyecekler yenilirse ne olur?” sorusu yöneltilir. Çocuklar bu konudaki fikirlerini sınıfa aktarır (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 12

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Bisküviler

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Sayı, şekil.

Amaç : Doğru beslenmenin önemini fark edebilme.

Kazanım : Yiyecekleri yerken sağlık ve görgü kurallarına özen gösterir.

Materyaller : Grup sayısına uygun bisküvi paketi.

Yöntem : Soru-yanıt, grup tartışması, uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Kaç Tane? Nasıl paylaşalım?: Çocuklar gruplara ayrılır. Her masaya 1'er paket bisküvi verilir. Gruplardan pakette kaç bisküvi olduğunu tahmin etmeleri istenir. Her grup tahminde bulunur. Daha sonra her grubun yanına eğitimci giderek paketteki bisküvileri saymalarında yardımcı olur. Daha sonra eğitimci gruplara bu paketten çıkan bisküvileri nasıl paylaşalım? diye sorar. Daha sonra da her grup bu bisküvileri nasıl paylaşabileceklerini düşünerek paylaşırlar.

Bisküvi olalım! : En son aşamada tüm çocuklardan bedenlerini kullanarak bir bisküvi şeklini almaları istenir (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 13

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Öyküdeki Bisküviler

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Parça-bütün, küçük-büyük

Amaç : Doğru beslenmenin önemini fark edebilme.

Kazanım : Yiyecekleri uygun zamanlarda yer.

Materyaller : Büyük fon kartonu (beyaz ya da saman rengi), boyalar.

Yöntem : Hikaye tamamlama, resimleme, soru-cevap.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen çocuklara bisküviden yapılmış çikolatalarla süslü bir ev hayal etmelerini söyler, “Bu evin içinde....” diyerek başlar ve cümlesini bitirmez. Çocuklardan öyküyü tamamlamalarını ve resimlemelerini ister. Daha sonra şekerli yiyeceklerin ne zaman yenmesi gerektiği sorularak, çocukların fikir yürütmeleri sağlanır. Ayrıca bisküvi, şeker gibi yiyeceklerin zararları hakkında konuşulur (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 14

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Şemsiyeler

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Yukarıda-aşağıda, az-çok

Amaç : Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme.

Kazanım : Tehlikeli olan durumları söyler.

Kazanım : Tehlikeli olan durumlardan uzak durur.

Amaç : Şemsiyeyi açıp- kapatabilme.

Kazanım : Duruma ve hava koşullarına uygun giyeceği seçer.

Materyaller : Çocuk sayısı kadar şemsiye

Yöntem : Oyun, uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen, çocuklardan bir gün önce okula şemsiye getirmelerini ister. Çocuklar, öğretmenin komutuna göre şemsiyeleri ile dans ederler. Öğretmen müziği açar ve müzik eşliğinde “Şemsiyeler yukarıda”, “Şemsiyeler aşağıda” yönergelerini verir. Bu etkinlik yapılırken geniş bir alanın kullanılması çocukların güvenliği açısından önemlidir.

İkinci aşamada, çocuklar öğretmen “Yağmur yağıyor.” dediğinde şemsiyeleri açarlar. “Yağmur durdu.” dediğinde ise şemsiyeleri kapatırlar (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 15

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Şemsiyeler Uçuyor

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Soğuk-sıcak

Amaç : Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme.

Kazanım : Tehlikeli olan durumlara ve kazalara örnek verir.

Kazanım : Tehlikeli olan durumlardan ve kazalardan kaçınır.

Materyaller : Boya ve resim kağıdı.

Yöntem : Tartışma, öykü tamamlama, soru-cevap.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklara müzik açılarak rüzgarlı bir hava olduğu söylenir. “Gökyüzünde uçan bir şemsiye var? Hava çok soğuk ve yağışlı. Şemsiye arabaların çok yoğun geçtiği bir yerde. Bu şemsiyeyi yakalamak için ne yapabiliriz?” diyerek çocukların öykü oluşturmaları ve bu öyküyü resimlemeleri istenir (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 16

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Suyu Nerelerde Kullanabiliriz?

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Islak-Kuru

Amaç : Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme

Kazanım : Gerektiğinde el, yüz ve vücudun diğer kısımlarını uygun biçimde yıkama

Kazanım : Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanır.

Materyal : Kağıt ve boya.

Yöntem : Uygulamalı çalışma, soru-cevap.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocukların oturmalarını sağlar. Daha sonra çocuklara suyu nerelerde kullanınız sorusu yöneltilir, gelen cevaplar tartışılır. Öğretmen sınıftaki oyuncakları yıkayabileceklerini de gerekirse hatırlatır. Sınıftaki oyuncaklar iş bölümü yapılarak yıkanır. “Vücut temizliğini yaparken, suyu ne zaman kullanınız?” diye bir soru sorularak çocuklar fikir alış-verişi yapmaları istenir (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 17

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Çorap

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Tek- Çift, Uzun-Kısa, Benzer-Farklı

Amaç : Giysilerini giyip çıkarabilme.

Kazanım : Uygun giyeceği seçer.

Materyal : Çorap resimlerinin olduğu renkli kartlar ve çalışma sayfaları, Noel çoraplarının çizili olduğu çalışma kağıdı, artık materyaller ve boyalar, yapıştırıcı, makas.

Yöntem : Uygulamalı çalışma, gruplama, gözlem.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklara çalışma kağıtları dağıtılır. Çocuklar, sol baştaki çorapların eşlerini karışık olarak verilen çorapların içinden bularak çizgi ile diğer eşinin yanına götürürler. Çocuklar, çorapları uzundan kısaya, kısıdan uzuna sıralarlar. Daha sonra çocuklar çoraplarını çıkararak, çorapları uzunluklarına göre sıralamaları istenir.

Noel Çorabım: Çocuklara çizilmiş Noel çorapları dağıtılır. Çocuklar önce resmi keserler, boyarlar ve artık malzemeleri kullanarak süslerler (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 18

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Benim Çorabım

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Tek- Çift, Uzun-Kısa, Benzer-Farklı .

Amaç : Giysilerin özelliklerini fark edebilme.

Kazanım : Giyeceklerin özelliklerini söyler.

Materyal : Renkli kartonlar, makas, yapıştırıcı, boya.

Yöntem : Uygulamalı çalışma, gruplama.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Her çocuk kendi seçtiği malzemelerle kendi çorap tasarımını yapar. Çocuklar yaptıkları çorapları büyükten küçüğe sıralarlar. Yapılan çalışmalar sergilenir. Bu çalışma çocukların evden getirdikleri çoraplarla da yapılabilir (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 19

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Çorap Topla Oynayalım

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Düz-yuvarlak

Amaç : Giysilerini giyip çıkarabilme.

Kazanım : Giyecekleri farklı alanlarda kullanır.

Kazanım : Giysilerini yardımsız giyer ve çıkarır.

Materyal : Çorap, bowling lobutu yerine kullanılacak olan bloklar.

Yöntem : Uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar çoraplarını kullanarak top yaparlar. Blok köşesinden aldıkları blokları kısa aralıklarla yan yana koyarak attıkları çorap topları ile devirmeye çalışırlar. Daha sonra her çocuk kendi çorabını giyer (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 20

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Çorap giyme yarışı

Süre : 5 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Giyinme soyunma.

Amaç : Giysilerini giyip çıkarabilme.

Kazanım : Uygun giyeceği seçer.

Kazanım : Giyeceklerini doğru şekilde giyer.

Materyal : Çorap.

Yöntem : Grup oyunu.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar çoraplarını çıkarır ve iki gruba ayrılırlar. Çember olup yere otururlar, çemberin ortasına çocukların çıkardıkları çoraplar bırakılır. Öğretmenin başla komutuyla her çocuk çorabını bulup giymeye çalışır. İlk giyen grup oyunu kazanır (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 21

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Sıcacık Çorap

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Sıcak- Soğuk

Amaç : Giysilerin özelliklerini söyleyebilme.

Kazanım : Giyeceği istenilen özelliğe göre hazırlar.

Materyal : Her küme için 1 adet çalışma sayfası,renkli boyalar.

Yöntem : Tartışma, uygulamalı çalışma, anlatım.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen çocuklara bir ince, bir kalın çorap göstererek hangisinin sıcak tutacağını sorar. Daha sonra çocuklara, çorap resminin olduğu çalışma sayfası dağıtılarak bu çorabın daha sıcak tutması için bir bölüm eklemeleri istenir. Çocuklar çizdikleri bölümü arkadaşlarına anlatırlar (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 22

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Makarna Pişirelim

Süre : 35 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Önce-Sonra, Sıcak-Soğuk, Tuzlu-Tatlı

Amaç : Yiyeceğini kendi başına hazırlayabilme.

Kazanım : Yiyeceğini kendi başına hazırlar.

Kazanım : Yiyecek ve içecekleri ayırım yapmadan yer/ içer.

Kazanım : Yeterli miktarda yiyecek yer.

Materyal : Makarna, su, tuz, yağ, tencere, bardak, ocak, her çocuk için bir resim kağıdı ve renkli boyalar.

Yöntem : Uygulamalı çalışma, gözlem, tartışma, resimleme,soru-cevap.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklara makarna pişirmek için gerekli malzemeler tanıtılır. Tencereye bardakla ölçerek su konur. Bir parça tuz eklenir ve su kaynamaya bırakılır. Makarnanın yapısı incelenir. Tenceredeki suyun kaynamadan önceki ve şimdiki hali üzerine konuşulur. Makarnalar eklenir. Piştikten sonraki hali tekrar değerlendirilir. Çocuklar nasıl makarna pişirdiklerini resimlerler (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 23

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Öykü Oluşturalım

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Önce-Şimdi-Sonra

Amaç : Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme

Kazanım : Tehlikeli olan durumları söyler.

Kazanım : Tehlikeli olan durumlardan uzak durur.

Kazanım : Acil durumlarda başvurulabilecek telefon numaralarını söyler.

Materyal : _____

Yöntem : Öykü tamamlama, canlandırma, tartışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen hikayeye başlar, çocuklardan devam etmelerini ister. “İrem bir gün makarna yapmaya karar vermiş. Ama annesi evde yokmuş...” Hikaye tamamlandıktan sonra roller paylaşılarak canlandırılır. En son aşamada da çocuklar böyle durumlarda dikkat edilmesi gereken noktalar üzerinde durulur (Karadeniz,2004).

Tarih:

ETKİNLİK 24

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Beslenme

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Acı- Tatlı, Ekşi- Tuzlu

Amaç : Yiyecekleri koku ve tatlarıyla ayırt edebilme.

Kazanım : Yiyeceklerin özelliklerini söyler.

Materyal : Gözlerini bağlamak için eşarp, şeker, vanilya, tarçın, tuz, biber, un, nane.

Yöntem : Soru-cevap, gözlem, tartışma, uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocukların sıra ile gözleri bağlanır. Eğitimci gözünü kapattığı çocuğa bir nesneyi koklatır ve tadına baktırır. Bilemezse arkadaşları rengi, biçimi, kullandığı yerler hakkında ipuçları verebilir.

Kullanılabilecek malzemeler:

Vanilya, tarçın, toz şeker, un, tuz, sucuk vb.

Sonra bunların nerelerde kullanıldığı tartışılır. Eğer yemeğe tuz yerine şeker, su yerine un konsaydı neler olacağı tartışılır. Eğitimci, çocuklara kek yapımında gerekli malzemeler olarak her birine rol verebilir ve kek yapımı canlandırılabilir (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 25

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Yaz Meyveleri

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Büyük-küçük

Amaç : Yiyeceklerin özelliklerini fark edebilme.

Kazanım : Yiyeceklerin özelliklerini söyler.

Amaç : Dinlenmeyle ilgili kurallara uyabilme.

Kazanım : Yorulduğu durumlarda dinlendirici bir etkinliğe katılır.

Materyal : _____

Yöntem : Canlandırma, soru-cevap, anlatım.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci “Ben bir çiftçiyim ve burası benim tarlam olsun” diyerek çocukları sınıfın bir köşesine götürür. Ardından şu sözlerle aynı zamanda dramatize de ederek devam eder. “Fidanlarımı şimdi ekeceğim. Her biriniz bir fidan olacak. Şimdi kümeler hangi meyvenin fidanı olmak istiyorsa vücudu ile onun biçimini alsın. Evet, ekiyorum her birinizi. Sizi suluyorum. Güneş çıkıyor ve siz büyüyörsünüz. Havalarda ısınmaya başladı. Fidanlar yaprak ve çiçek açtı. Ama ben şimdi çok merak ediyorum. Acaba hangi ağacın meyveleri büyümeye başladı? Kim söyleyecek?” Örneğin bir çocuk “Ben kirazım” etkinliğe onun ne renk olduğu, sapının olup olmadığı, çekirdeğinin büyüklüğü, kokusunun olup olmadığı gibi meyvenin tanımlayıcı özellikleri sorulur (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 26

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Beslenme

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Soğuk-Sıcak, Acı- Tatlı, Ekşi- Tuzlu

Amaç : Yiyeceklerini kendi başına hazırlayabilme.

Kazanım : Yiyeceğini kendi başına hazırlar.

Kazanım : Yiyeceklerin özelliklerini söyler.

Kazanım : Hazırlanacak olan yiyeceğin içine neler konulabileceğini bilir.

Materyal : Büyük boy karton ve keçeli boyalar.

Yöntem : Soru-cevap, anlatım, uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocuklara “Bugün annenizin doğum günü olduğunu düşünün, babanızla ona orijinal bir yemek yapsaydınız ne yapardınız? Bu yemek soğuk mu yeniyor, sıcak mı?” diye sorar. Daha sonra eğitimci şu sorularla devam eder. “İçine neler koyardınız? Yemeğin nasıl yapıldığını sırayla anlatın? Bu yemeğin adı ne olurdu? Bu yemeğin tadına önce kimin bakmasını isterdiniz? Nasıl süslerdiniz?” gibi. Çocukların isteği doğrultusunda bu tariflerden uygun olacak birini eğitimci, çocuklarla birlikte uygulayabilir (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 27

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Mevsime Uygun Giyecekler

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : İnce-Kalın

Amaç : Uygun giyeceği seçebilme.

Kazanım : Duruma ve hava koşullarına uygun giyeceği seçer.

Amaç : Giysilerini düzenli kullanabilme.

Kazanım : Giysilerini katlar ve asar.

Materyal : Çamaşır ipi, mandal kutusu, çamaşır sepeti, yazlık(Askılı, kısa kollu penyeden giysiler), kışlık (Örgü ve yüнден palto, kazak, etek), baharlık giysiler (Pamuklu, penye,kısa kollu).

Yöntem : Uygulamalı çalışma, soru-cevap.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci şöyle bir giriş yapar; “Şimdi sizinle çamaşır yıkadığımızı düşünelim. Ancak yaz, bahar ve kış mevsimlerinde giyilen şu sepetteki giysileri (sepette karışık haldedir) ayrı iplere asalım. Bu uygulamadan önce bir arkadaşınızın gözünü bağlayacaksınız ve o arkadaşınız elleriyle onları tanımaya çalıştıktan sonra sizler ona özelliklerini soracaksınız. Örneğin; “Kolları var mı?”, “Yakası açık mı, boğazlı mı?”, “ İnce bir giysi mi, kalın mı?” diye sorular. Kalın giysi ise “ Neden kalın giyiniriz?” sorusu sorulur. Arkadaşınız giysinin adını söyledikten sonra gözleri açılır.”Peki bunu hangi mevsimde giyeriz?” sorusu sorulur. Tek tek giysileri karışık sepetten aldıktan ve yukarıda sözü edilen işlemleri bitirdikten sonra çocuklara giysileri üç mevsime uygun olanları ayrı ayrı sepetlere koymaları söylenir. Sonra ellerine mandal verilip, ipe asmaları istenir. Çocukların asma işlemi bittikten sonra eğitimci “Hava sıcak olduğu için giysiler çabuk kurudu, onları ipten toplayalım, sonra katlayalım ve sepete koyalım” yönergesini verir ve kendisi de bir giysi alır, katlar ve sepete yerleştirir. Başarılı olan çocuklar tebrik edilir (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 28

Öğretmenin Adı :

Etkinliğin Adı : Giyeceklerin Sahibini Bulma

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Büyük-Küçük

Amaç : Giysilerini giyip çıkarabilme.

Kazanım : Uygun giyeceği seçer.

Kazanım : Giyeceklerini doğru şekilde giyer.

Materyal : Büyük ve küçük olarak ve abartılarak hazırlanmış giysiler, eşyalar (kazak, pantolon, çorap, tarak, diş fırçası, kalem, mendil vb.), fon kartonları, makas, boya.

Yöntem : Soru-cevap, oyun, uygulamalı çalışma, gruplama.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklara eşyalar karışık olarak verilir. “Bunlar birbirine çok karışmış,nasıl ayırabiliriz?” diyerek gruplamaları sağlanır. “Bu giysiler bize olur mu?Bunu nasıl öğrenebiliriz?” soruları ile giysileri denemeleri istenir. “Bazıları bizim üzerimize olmadı. Peki bu giysiler kimlere ait olabilir? Şimdi bunların resimlerini yapalım !” gibi yönergeler verilir. Daha sonra yapılan resimler hakkında konuşulur.

Daha sonra yerde kocaman bir kağıda, bu kadar büyük kazağa, pantolona, çoraba sahip olan bir dev resmi, proje şeklinde çocuklar tarafından yapılır. “Acaba gözleri, kulakları ya da ağız nasıl olurdu? Elleri ne kadar büyük olurdu?” gibi yönergelerle çocukların kafalarında dev canlandırmaları sağlanır. Çocukların yaptığı bu deve büyük giysiler giydirilir ve sınıfın bir köşesine oturtulur. “Şimdi herkes büyük bir dev olduğunu düşünsün. Bu dev nasıl yürür? Nasıl güler? Ne kadar yemek yer?” gibi sorular sorularak çocukların dev canlandırmaları sağlanır. Ardından çocuklar “Dev gibi-Cüce gibi” oyunu oynanabilir (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 29

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Düğmeler

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Büyük- Küçük, Altında-Üstünde, Parlak-Mat

Amaç : Giysilerin bölümlerini söyleyebilme.

Kazanım : Giysilerin bölümlerini doğru şekilde söyler.

Materyal : Gazete ve magazin dergileri.

Yöntem : Uygulamalı çalışma, gözlem, soru-cevap.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocuklara çeşitli dergileri, gazeteleri dağıtır. Daha sonra çocukların dikkatini giysilerin düğmelerine çeker ve düğmeler ile ilgili konuşurlar. Eğitimci çocuklara kendilerini birer düğme olarak düşünmelerini ister. Daha sonra her çocuk olduğu düğmenin büyüklüğünü, rengini, nerede olduğunu, kimin kullandığını söyler ve sonra şu soruları sorar:

Nasıl bir düğmesiniz, büyüklüğünüz ne kadar, renginiz nasıl?

Üstünde neler var? Süsler var mı? Bunlar nelerden yapılmış olabilir?

Nasıl bir giysinin üstündesin?

Bu elbise kime ait? Sizi her zaman kullanıyor mu? (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 30

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Özbakım Eşyaları

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Büyük- Küçük

Amaç : Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme

Kazanım : Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanır.

Kazanım : İçinde bulunduğu çevreyi temiz tutar.

Materyal : Kartondan hazırlanan maskeler ve maketler (Sabun, diş fırçası, diş macunu, tarak, ayna, şampuan, musluk, havlu ve gerçek nesnelere).

Yöntem : Uygulamalı çalışma, soru-cevap, tartışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci hazırladığı büyük boy diş fırçası, diş macunu, tarak, sabun gibi öz bakım için kullanılan eşyaların maketlerini sınıf içinde rastgele yerlere atar. “Etrafınıza bakın. Yerlerde bazı şeyler var. Bunları yerlere kim atmış olabilir? Acaba bunların yerleri neresi olabilir?” gibi sorular sorulur. “Haydi hep birlikte bunları yerlerine kaldırdım” der. Yerdeki diş fırçası, diş macunu, tarak gibi eşyaları görünce, “Bu diş fırçası kimin? Sizden birine mi ait? Peki kimin olabilir? Sahibi bunu neden yere atmış olabilir?” gibi sorular sorarak çocukların öykü oluşturmalarına yardımcı olur. Çocuklar maskeler ve özbakım için kullanılan eşyaların maketleri kullanarak öyküyü canlandırır (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 31

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Ben Kimim?

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Renkler ve yiyecekler

Amaç : Uygun zamanda uygun giyeceği seçebilme.

Kazanım : Uygun giyeceği seçer.

Amaç : Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme

Kazanım : Verilen yiyecekleri ayırım yapmadan yer.

Materyal : Pastel boya, kuru ve sulu boyalar, kağıt.

Yöntem : Tartışma, anlatım, uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocuklara, “Şimdi sizinle ‘sevdiğim ve sevmediğim şeyler’ adlı bir oyun oynayacağız. Herkes bana, en çok sevdiği ve hiç sevmediği şeyleri anlatacak. Yalnız neden çok sevdiğinizi ve neden hiç sevmediğinizi de söylemeyi unutmayın.” Der. Önce kendisi anlatır, daha sonra tek tek çocukların anlatmasını sağlar. Çocukların söylediği şeyleri ayrı ayrı kağıtlara yazar. Böylece “Sevdiğimiz ve Sevmediğimiz Şeyler” adlı öykü ortaya çıkar. Daha sonra çocuklar, anlatılanların yazıldığı kağıtlara resimlerini yaparlar. Bunlar, bir kitapçık haline getirilebileceği gibi sergilenir veya çarşaf tablo şeklinde hazırlanarak başka etkinliklerde kullanılabilir. Çocuklar anlattıklarını isterlerse canlandırabilirler. En son aşamada öğretmen, hava soğuk olduğunda kalın ve uzun giysiler, hava sıcak olduğunda ince ve kısa kollu giymenin doğru olduğunu belirtir. Yemeklerden önce şekerli besinlerin yenmemesi gerektiğini çocuklara hatırlatır. Bu konuyu kendi aralarında tartışır (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 32

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Soruna Çözüm Bulma

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Dar-Geniş, Büyük- Küçük

Amaç : Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme.

Kazanım : Tehlikeli olan durumlardan uzak durur.

Kazanım : Herhangi bir tehlike anında yetişkinlerden yardım ister.

Materyal : _____

Yöntem : Tartışma, soruna çözüm bulma, soru-cevap.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci “Geçmemiz gereken bir köprü var ve köprü çok dar. Ayrıca bu köprünün üzerinde büyük dikenli bir kirpi var. Bu köprüyü geçmek için kirpiyi yolumuzdan nasıl çekeriz?” sorusunu yöneltir. Çocuklar tahminlerde bulunmaları için yönlendirilirler. Ayrıca eğitimci tarafından “Peki karşımıza bir fil, bir aslan ya da bir ayı çıksaydı ne yapardık?” diye sorular sorarak çocuklar yönlendirilmeye çalışılır(Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 33

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Tahmin Yürütme

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : _____

Amaç : Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme.

Kazanım : Yiyecekleri uygun zamanlarda yer.

Kazanım : Uygun yiyeceği uygun zamanda hazırlar.

Materyal : Oyuncak mutfak eşyaları.

Yöntem : Uygulamalı çalışma, tartışma, anlatım.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocuklarla birlikte yere oturur. Aralarından bir kişi seçilir ve dışarı çıkıp kapıyı çalması istenir. Kapıyı çalmadan önce çocuktan kendi kendine ne için ve kim olarak bu kapıyı çaldığına (Bir bardak süt isteyen bir kapı komşusu, tamirci vb.) karar vermesi istenir. Kapıyı çaldıktan sonra ayağa kalkıp kapıyı açmaya gider; ancak aslında açmaz. Kapıyı açmadan önce diğer çocuklarla birlikte ya da yalnız olarak bazı tahminler üzerinde çalışır. Sonra kapıyı çalan çocuk içeri alınır ve üzerinde tartışılan tahminler söylenerek kapıyı çalan çocuğun düşündükleriyle aynı olup olmadığı tartışılır. Hazırlanan bir süt ise ne şekilde hazırlanacağına karar verilir. Sonra misafir gün içinde hangi zamanda geldiğine karar verilir (sabah-öğle-akşam gibi). Daha sonra çocuklar bu misafiri uygun yiyeceklerle ağırlarlar (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 34

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Meyve ve Sebzeler

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Renk, ekşi-tatlı

Amaç : Meyve ve sebzeleri tanıyabilme.

Kazanım : Meyve ve sebzelerin özelliklerini doğru şekilde söyler.

Materyal : Çeşitli meyve ve sebzelerin olduğu resimli kartlar.

Yöntem : Anlatım, soru-cevap.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocuklara mevsime uygun hangi sebze ve meyveleri bildiklerini sorar ve onların ifade ettiği meyve ve sebzeleri panoya listeler. Eksik olanlar hakkında çocukları bilgilendirir. Hatta bu meyve ve sebzelere ait sınıfta bulunan resimli kartlar da çocuklar tarafından panoya asılabilir. Eğitimci çocuklardan her birinin değişik bir meyve ve sebze olmalarını ister. Çocuklar birbirlerinin hangi meyve veya sebze olduğunu bilmiyordur. Her çocuk, diğerlerinin kendisin ne olduğunu bilebilmesi için olduğu sebze ve meyveye ait tanımlayıcı özelliklerden söz eder. Örneğin “Seçtiğim şeyin rengi kırmızıdır, lezzeti tatlıdır” gibi ifadeler kullanabilirler. Diğer çocuklar bu özelliklerden yola çıkarak arkadaşlarını ne olduğu ile ilgili tahminde bulunurlar (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 35

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Meyve ve Sebzeler Heykeli

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Şekil

Amaç : Meyve ve sebzelerin özelliklerini söyleyebilme.

Kazanım : Meyve ve sebzeleri tanıır.

Kazanım : Meyve ve sebzeleri bedenini kullanarak anlatır.

Materyal : _____

Yöntem : Uygulamalı çalışma, soru-cevap.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklara Pazar tezgahındaki yaz sebze ve meyveleri oyunu oynayacakları söylenir. Her birinin bir sebze veya meyveyi seçmesi gerektiği söylenir ve bunu kimseye söylemeden vücutları ile canlandırmaları istenir. Örneğin, domates topa benzer bir şekle girer, patlıcan ve biber bir başka şekil alır. Ardından her biri için tahmin yürütmeleri istenir. Çocuklar ve öğretmen o sebze ile ilgili sorular sorar. Örneğin; rengi, kokusu, çekirdekli olup olmadığı ile ilgili sorular gibi. Bu durum gerçek cevap bulana kadar devam eder. Sonra sebzeler ve meyveleri eğitimci belli yerlerde gruplandırır. Onlardan tekrar sebze veya meyveleri canlandırmaları istenir. Ardından canlı bir Pazar fotoğrafı oluşturulur. Daha sonra pazardan alınan meyvelerle meyve salatası yapılır (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 36

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Kirli Çocuklar

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Temiz-Kirli

Amaç : Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme

Kazanım : Gerektiğinde el,yüz ve vücudun diğer kısımlarını uygun biçimde yıkar.

Kazanım : Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanır.

Materyal : _____

Yöntem : Uygulamalı çalışma, öykü tamamlama.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocuklarla birlikte yere oturur. Eğitimci bir hikaye başlatır. “Denizin üstü çok kirlenmişti. Eve gidince annesi...” diye bir hikaye başlatır ve çocuklardan bu hikayeyi resimlemeleri istenir. Daha sonra çocuklar resimlerini anlatırlar.

Tarih:

ETKİNLİK 37

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Ayakkabı Tepesi

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Şekil

Amaç : Giysilerini giyip çıkarabilme.

Kazanım : Ayakkabılarını yardımsız çıkarır.

Kazanım : Ayakkabılarını yardımsız giyer.

Materyal : Ayakkabılar.

Yöntem : Uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Sınıftaki çocuklar iki gruba ayrılırlar. Bütün çocuklar ayakkabılarını çıkarırlar ve bir ayakkabı tepesi oluştururlar. Eğitimci işaret verdiği anda bütün çocuklar ayakkabılarını bulup giymeye çalışırlar. Hangi grubun elemanları daha çabuk giyinirse o grup alkışlanır (Dalkılıç,2001).

Tarih:

ETKİNLİK 38

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : İkinci El Dükkan

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Giyinme- Soyunma

Amaç : Giysilerini giyip çıkarabilme..

Kazanım : Seçtiği giyecekleri kendi kendine giyer.

Kazanım : Giyeceklerini doğru şekilde giyer.

Materyal : Düdük, çeşitli kıyafetler.

Yöntem : Uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar ve eğitimci sınıfa bulabildikleri kadar çok sayıda giysi ve ayakkabı getirirler. Çok sayıdaki giysi ve ayakkabı sınıfın ortasına konur. Düdük sesi ile çocuklar giyebildikleri kadar çok giysiyi giymeye çalışırlar. İkinci düdük sesinde en çok kıyafet giymeyi başaran çocuk alkışlanır (Dalkılıç,2001).

Tarih:

ETKİNLİK 39

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Beni Bana Tanıt

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Temiz-Kirli

Amaç : Temizlik malzemelerini söyleyebilme.

Kazanım : Temizlikle ilgili malzemelerin özelliklerini doğru şekilde söyler.

Materyal : Kişisel bakım eşyalarının olduğu resimler.

Yöntem : Uygulamalı çalışma, anlatım.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocukların arasından bir ebe seçilir. Ebeye “Senin arkana bir resim asacağız. Sen istediğin bir arkadaşını yanına çağırıp, beni bana tanıt diyebilirsin. Ancak bu arkadaşın konuşamaz, sadece hareketlerle sana anlatabilir” denir. Ebe arkadaşlarından birini yanına çağırır ve kendini tanıtmasını ister. Kendini tanıtmayı için 3 arkadaş çağırma hakkı vardır. Kendini tanımayı başaran çocuk alkışlanır (Dalkılıç,2001).

Tarih:

ETKİNLİK 40

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Oyun etkinliği (Hangi mevsim hangi kıyafet ?)

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : İnce-Kalın

Amaç : Giysilerini giyip çıkarma ile ilgili davranışları gösterebilme

Kazanım : Uygun giyeceği giyer.

Materyaller : Yazlık, kışlık, ilkbahar,sonbaharda giyilebilecek olan kıyafetler, kuş, fırtına, arı sesi olan ses efektlerinin olduğu kaset boya, tebeşir, graft kağıdı.

Yöntem : Uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen giyecekleri dört gruba ayırarak sınıf panosuna asar;

-Yazlıklar, kışlıklar, baharlıklar, her zaman giyilenler.

Çocuklarla bunları ne zaman giyeceklerini konuşur. Oyun alanına dört büyük daire çizer. Üzerlerine yazlık, kışlık, baharlık her zaman giyilen giysilerden resimler çizer.

Önceden kasete kaydettiği efektleri kullanarak seslere uygun alanları da belirler (Ör:Arı ses ile yazlıklara, kuş sesi ile baharlıklara, fırtına sesi ile kışlıklara, su sesi ile her zaman giyeceklere vb.) Çocuklar öğretmenin yanında durur ve duyulan sese göre ilgili daireye koşarlar. Oyun aşamalı olarak giysilerin giyimi, çıkartılması olarak da uygulanır (Karadağ,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 41

Öğretmenin Adı :

Etkinliğin Adı : Drama Etkinliği

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Renk kavramı

Amaç : Giysilerini giyip çıkarabilme.

Kazanım : Uygun giyeceği seçer.

Materyaller : Düğün, bayram, balo, parktaki insanları konu alan resimli kartlar ve öyküler, dramatisasyon köşesinde bulunan farklı giysiler, aksesuarlar, pelerin vs.

Yöntem : Anlatım, soru-cevap, uygulamalı çalışma, gözlem.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen düğün, bayram, balo ve parktaki insan resimleri olan kartları göstererek çocuklarla bu resimler hakkında konuşur ve bunlarla ilgili öyküler anlatır. Dramatisasyon köşesinde bulunan farklı giysiler, aksesuarlar kullanılarak öyküler dramatize edilir. Anadili etkinliklerinde yaz, kış, düğün, bayram giysileri hakkında sohbet edilir (Karadağ,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 42

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Dramatizasyon

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : İnce-Kalın.

Amaç : Giysilerini giyip çıkarabilme.

Kazanım : Uygun giyeceği giyer ve seçtiği giyecekleri kendi kendine giyer.

Materyaller : Üzerinde çeşitli giysilerin (ayakkabı, çorap, pantolon, etek, bluz, kazak, palto, başlık, mayo, şemsiye vb.) olduğu resimli kartlar; mevsimleri anlatan şiirler, dramatizasyon köşesinde yer alan giysiler vb.

Yöntem : Gözlem, anlatım, uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen öncelikle çeşitli giysilerin olduğu resimli kartlar hazırlayarak çocuklara giysileri tanıtır. Bu giysilerin hangi mevsimlerde kullanıldığı hakkında konuşulur. Daha sonra her mevsime ait şiirler okunur. Bütün çocuklar bu şiirleri tekrarlar. Sonra çocuklar duydukları şiire göre giyinmeye başlarlar. Örneğin, kış mevsimi ile ilgili şiiri okunduğunda çocuklar kışlık giysileri giyerler (Karadağ,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 43

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Oyun etkinliği (Hayali oyun, pandomim)

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Gece-Gündüz

Amaç : Sağlıklı yaşayabilmek için dinlenmeyle ilgili davranışları gösterebilme

Kazanım : Yorulduğu durumlarda dinlendirici bir etkinliğe katılır.

Materyaller : Klasik müzik cd.

Yöntem : Tartışma, uygulamalı çalışma, anlatım.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen, hareketli bir oyunun hemen ardından çocuklar yuvarlak şekilde oturur. Öğretmen “Çok yorgun olduğunuzu düşünün, bu durumda nasıl dinlenmeyi düşünürdünüz? Bunu hep birlikte tartışalım. Aldığımız kararları tek tek uygulayalım” der. Çocuklarla bu konu hakkında konuşulur ve uygulamaya geçilir (Karadağ,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 44

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Serbest Zaman Etkinliği ve Hayali Oyun (Denizdeki Tehlikeler)

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Kara- Deniz.

Amaç : Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme

Kazanım : Tehlikeli olan durumlara ve tehlikelere örnek verir.

Kazanım : Tehlikeli olan durumlardan ve kazalardan kaçınır.

Materyaller : Mavi çöp poşeti ya da mavi örtü.

Yöntem : Tartışma, uygulamalı çalışma, anlatım.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen, oyun alanına büyük mavi renkte bir naylon serer. Burası denizdir. Çocuklarla birlikte ahşap bloklar veya benzeri eşyalarla çeşitli deniz taşıtları oluşturulur. Mavi naylonun dışında kalan alanlar deniz kıyısıdır. Düşsel bir ortamda denizde oluşabilecek kaza ve tehlikeler çocuklar tarafından canlandırılır. Gerekli müdahaleler yapılır. Oyunun sonucunda öğretmen denizin güzelliği yanında oluşabilecek kaza ve tehlikelerle ilgili bir sohbet oluşturur (Karadağ,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 45

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Sanat etkinliği (Kendi mөнünü kendin hazırla)

Süre : 30 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Tatlı-Tuzlu.

Amaç : Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme

Kazanım : Sağlığı olumsuz etkileyen yiyecekleri yemekten kaçınır.

Kazanım : Yiyecekleri uygun zamanlarda yer.

Materyaller : Çeşitli yiyecek resimlerini içeren dergi ve gazeteler, kağıt tabaklar, yapıştırıcı ve makaslar.

Yöntem : Uygulamalı çalışma, gruplama.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar masalara otururlar. Eğitimci masalara dergiler, makas gibi malzemeleri dağıtır. Çocuklar yiyecek resimlerini keserek tabaklara koyarlar. Bunları sabah-öğle-akşam vakilerine göre ayırmaları sağlanır. Yardıma ihtiyacı olan çocuklara eğitimci tarafından destek verilir (Darıca,2003).

Tarih:

ETKİNLİK 46

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Sandviç Hazırlayalım

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Tatlı-Tuzlu,Acı-Ekşi

Amaç : Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme

Kazanım : Verilen yiyecekleri ayırım yapmadan yer.

Kazanım : Yeterli miktarda yiyecek yer.

Kazanım : Kendi yiyeceğini hazırlayabilir.

Materyaller : Tost ekmeği, reçel, yağ, peynir vb. malzemeler, plastik bıçak ve kaşıklar, tabaklar.

Yöntem : Uygulamalı çalışma, anlatım.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öncelikle çocuklar ellerini iyice yıkarlar. Sonra öğretmen her çocuğa yeterli miktarda malzemeleri dağıtır. Öğretmen sandviç yapımını çocuklara anlatır ve çocuklar da kendi sandviçlerini hazırlarlar. Daha sonra çocuklar hazırlamış oldukları yiyecekleri yer(Akman, 2005).

Tarih:

ETKİNLİK 47

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Harf kurabiyeleri yapalım!

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5Yaş

Kavram : Tatlı-tuzlu,miktar

Amaç : Temizlik kurallarını uygulayabilme.

Kazanım : Beslenme için gerekli araç-gereçleri temizlik kurallarına uygun kullanır.

Materyaller : 2 su bardağı un, 3 çay kaşığı kabartma tozu, 1 çay kaşığı tuz, 1 su
1 su bardağından iki parmak eksik ölçüde süt, 1 su bardağının
yarısından biraz daha az sıvıyağ, karıştırma kabı, merdane/ oklava,
kurabiye kalıbı, teflon tava, spatula.

Yöntem : Uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklara gerekli malzemeler dağıtılır. Eğitimci çocukların malzemeleri hazırlamasına rehberlik eder. Çocuklar karıştırma kabına koyarak süt ve yağı yavaşça una ekleyip iyice karıştırırlar. Çocukların oluşan hamur ile bir süre açmaları sağlanır. Sonra kalıplarla hamuru keserler ve teflon tavada eğitimci tarafından pişirilir. Daha sonra çocuklar kendi yaptıkları kurabiyeleri yerler (Akman,2005).

Tarih:

ETKİNLİK 48

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Giyecekler

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : İnce-Kalın,Tüylü-Tüysüz

Amaç : Giysilerini giyip çıkarabilme.

Kazanım : Giyecekleri tanıır ve uygun şekilde kullanır.

Materyaller : 20x20 cm ebadında kesilmiş ve bir köşesinden delinmiş kumaş parçaları, “Değişik uzunlukta beyaz renkli ipler” farklı özellikteki giysiler (Kazak, pantolon, gömlek, mayo, şort, palto, eldiven, çorap, ayakkabı, şapka vb.)

Yöntem : Uygulamalı çalışma, anlatım, soru- cevap, tartışma, gözlem.

ÖĞRENME SÜRECİ :

20x20 cm ebadında kesilen ve bir köşesinden delikli zımba ile delinerek bir iple bağlanan çeşitli kumaş parçaları sınıfın değişik bölgelerine dağıtılır. Her kumaş parçasının bağlı olduğu ipler aynı renktedir ve ortak bir noktada toplanmaktadır. Eğitimci, çocuklara oyunu basit bir şekilde anlatır. Yapmaları gereken, gözleri kapalı iken bir ip seçerek bu ipi takip etmektir(sürünerek, emekleyerek, zıplayarak...) Çocuklar gözleri kapalı olduğu halde ulaştığı nesneye dokunarak, hissedebildiği ölçüde bütün özellikleriyle tanımlamaya çalışır (kalın-ince, tüylü-tüysüz, sert-yumuşak vb.)Ardından çocuğa eğitimci tarafından açık uçlu sorular yöneltilebilir.

Örneğin: “Elindeki kumaşla bir giysi yapılırsa, bu giycek ne olurdu? Ne zaman giyilirdi? Neden?” Bütün çocuklar, bu etkinliği sırayla tamamladıktan sonra daha önceden eğitimci ve çocukların aileleri tarafından temin edilen çeşitli giyecekler sınıfın ortasında bir araya getirilir ve çocuklar iki gruba ayrılır. Bir grup ince giysileri diğer grup kalın giysileri sınıflandırır. Sonra aynı gruplar giysileri sert-yumuşak; tüylü-tüysüz şeklinde de sınıflandırabilir. Bu çalışmanın ardından çocuklarla sınıf ortamında bir vitrin oluşturulur. Bu vitrindeki hareketsiz mankenler olarak seçilen çocuklara arkadaşları mevsimlere göre değişik giysiler giydirir. Mankenler giysilerini giydikten sonra vitrin oluşturacak şekilde yerleşirler. Çocukların istek ve düşünceleri doğrultusunda vitrin süslemesi de yapılabilir (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 49

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Nehir

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Uzun- Kısa

Amaç : Kendini kazalardan ve tehlikelerden koruyabilme.

Kazanım : Tehlikeli olan durumlara ve kazalara örnek verir.

Materyaller : -----

Yöntem : Uygulamalı çalışma, soru-cevap, tartışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocuklara “Çocuklara hep birlikte bir nehir yolculuğu yapacağız” der. Daha sonra “Şimdi her çocuk kayıklara binsin ve yolculuğumuza başlayalım” denir. Nehir kıyısında giderlerken birbirlerine nehir kıyısında gördükleri ağaçları, hayvanları anlatırlar. Ama tam bu sırada nehrin içine bir ağaç dalı düşer. Bu ağaç dalı yolculuğa devam etmelerini engellemektedir. Bu ağaç dalını mutlaka kaldırmaları gerekmektedir. Acaba bu dalı nasıl kaldırıp yollarına devam edeceklerdir? Bununla ilgili çocuklar fikirlerini söyler. Çözüm yolları çocuklar tarafından canlandırılır ve yola devam edilir (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 50

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Tatil

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Düzenli-Dağımk

Amaç : Giysilerini giyip çıkarabilme.

Kazanım : Uygun giyeceği seçer.

Kazanım : Giyeceklerini katlar.

Materyaller : Çeşitli giyim eşyaları, bavul.

Yöntem : Uygulamalı çalışma, gözlem.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocuklara tatile gideceklerini ve bunun için bavul hazırlayacaklarını söyler. Bavulu hazırlarken çok sıcak bir ülkeye gidileceğini ve bavulların yolculukta kontrol edileceği söylenir. Çocukların bu giysileri katlayarak bavula koymaları istenir. Sonra herkes kıyafetleri katlayarak yerleştirir. Eğitimci bu konuda rehberlik eder. Çalışma bittikten sonra bavulun içindekiler kontrol edilerek yola çıkılır (Gönen,2006).

Tarih:

ETKİNLİK 51

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Yumurtalı Patates Salatası

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Tatlı-Tuzlu, Acı-Ekşi

Amaç : Dengeli beslenme ile ilgili davranışları gösterebilme.

Kazanım : Kendi yiyeceğini hazırlar.

Materyaller : 4 adet orta boy haşlanmış patates

2 adet haşlanmış katı yumurta

2 adet haşlanmış sosis

5 yemek kaşığı ince kıyılmış kokteyl zeytin

Yarım demet maydanoz

1 limon, tuz karabiber , kesme tahtası, keskin olmaya bıçak , salata

kasesi, limon sıkacağı.

Yöntem : Uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

İşe öncelikle çocukların haşlanmış patatesleri ve yumurtaları soymasını sağlamakla başlanır. Çocuklar için keskin olmayan bıçaklarla kesme tahtası üzerinde patatesleri, sosisleri ve yumurtaları küp şeklinde dilimlemeleri istenir. Daha sonra çocuklar malzemeleri bir salata kasesine doldururlar. Eğitimci maydanozu ince ince kıydıktan sonra çocuklara kıyılmış maydanozlar eşit şekilde dağıtılır. Daha sonra da bu karışımın üzerine limonu sıkmaları sağlanır. Tuz ve karabiber ekleyip herkes yaptığı salatayı yemeye başlar (Akman,2005).

Tarih:

ETKİNLİK 52

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Düğme İlikleme Oyunu

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Büyük-Küçük.

Amaç : Giysilerini giyip çıkarabilme.

Kazanım : Düğmeleri ilikler ve açar.

Materyaller : Değişik özellikte düğmeleri olan giysiler.

Yöntem : Soru-cevap, gözlem, uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklarla birlikte daire şeklinde oturulur. Daha önceden seçilmiş olan giysiler ve düğmeler eğitimci tarafından tek tek gösterilerek tanıtılır. Giysilerin düğmelerinin farklılıklarına dikkatleri çekili, neden farklı olduğu tartışılır. Örneğin; Neden gömlek düğmeleri küçük, palto düğmeleri büyük? Düğme neden gerekli gibi sorular yöneltilir. Daha sonra çocuklar iki gruba ayrılır ve eşit miktarda ve eşit düğmede bulunan kıyafetler gruplara verilir. Belli bir süre verilir. Örneğin 5 dakika da bu düğmeleri iliklemeleri istenir. Süre bitiminde en çok düğme ilikleyen grup alkışlanır (Darıca,2002).

Tarih:

ETKİNLİK 53

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Tarakları Tanıyoruz

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Büyük-Küçük, Pütürlü-Pütürsüz

Amaç : Kişisel bakım araçlarını kullanabilme.

Kazanım : Farklı özellikteki tarakları tanıyabilir ve amacına uygun kullanır.

Materyaller : Farklı özellikteki taraklar.

Yöntem : Gözlem, uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocukların önüne çeşitli özellikte taraklar konulur. (Sık dişli, seyrek dişli, küçük-büyük saplı, sapsız, fön fırçaları vb.) Çocuklarla birlikte taraklar incelenir. Daha sonra bir kuaför köşesi hazırlanarak, arkadaşlarından birinin saçını diğer arkadaşları tarayıp, şekil verir. Sonra çocuklar yer değiştirir. Bu çalışma çocukların hepsinin bu deneyimi tadıncaya kadar devam eder. Bu durumda çalışmayı tüm çocuklar gerçekleştirmiş olur (Darıca,2002).

Tarih:

ETKİNLİK 54

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Havluları Tanıyalım

Süre : 30dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : İnce-Kalın, Yumuşak-Sert

Amaç : Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme.

Kazanım : Kullanım yerleri ve şekillerine göre havluları tanır ve kullanır.

Materyaller : Farklı özellikteki havlular (el, vücut havluları, plaj havluları, saç havluları, bornoz vb.)

Yöntem : Gözlem, uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Masalara çeşitli özelliklerde havlu konulur. Bu havluları eğitimci çocuklara tanıtır. Sonra öğretmenin belirleyeceği çocuklar bu havluların özelliğini anlatan öykünmeler yaparlar. Sonra tüm çocuklarla havlu katlama çalışması ve ipe havlu asma oyunu oynanır (Darıca,2002).

Tarih:

ETKİNLİK 55

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Banyo Yapalım

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Kirli-Temiz

Amaç : Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme.

Kazanım : Gerektiğinde el,yüz ve vücudun diğer kısımlarını uygun biçimde yıkar.

Materyaller : Su , 3 adet leğen, 3 adet bebek, şampuan, sabun, havlu ve bebeğin kıyafeti, tarak.

Yöntem : Sohbet, tartışma, uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocuklara banyo yapmanın önemi hakkında konuşur. Çocuklar da fikrini söylerler. Daha sonra çocuklar banyo yaptıklarını düşünürler ve saçlarını yıkar gibi, vücudunu sabunlar gibi ya da durulanır gibi yaparak banyo yapma çalışması yaparlar.

Tarih:

ETKİNLİK 56

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Ayakkabıları boyayalım

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Kirli-Temiz

Amaç : Sağlıklı yaşayabilmek için gerekli temizlik kurallarını uygulayabilme

Kazanım : Kendi ayakkabısının bakımını yapar.

Materyaller : Ayakkabı, boya, ayakkabı süngeri, eski gazete kağıdı.

Yöntem : Gözlem, uygulamalı çalışma, anlatım.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Eğitimci çocuklardan evden ayakkabı getirmelerini ister. Daha sonra çocuklarla ayakkabı boyama çalışması yapılacağı söylenir. Yere gazeteler serilir ve çocuklar ayakkabıları boyarlar. Çalışma sonunda çocuklar çalışma sırasında yaşadıkları zorlukları, en çok sevdikleri anı anlatmaları istenir.

Tarih:

ETKİNLİK 57

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Kafede Çalışanlar

Süre : 25 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Katı-Sıvı,Açık-Kapalı

Amaç : Yemek ihtiyacını kendi başına karşılayabilme.

Kazanım : Yiyecekleri servis yapar.

Kazanım : İçecek paketlerini açar.

Materyaller : Meyve suyu paketleri, süt paketleri vb, plastik bardak, tepsi.

Yöntem : Uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar ikiye ayrılır. Bir grup müşteri, bir grup garson olur. Eğitimci “Bir kafede çalışıyorsunuz ve gelen müşterilere süt ya da meyve suyu ikram edeceksiniz. Daha sonra da rollerinizi değiştirerek müşteri garson, garsonlar da müşterileri canlandıracak” diye söyler. Çocuklar konuşacakları planlar ve canlandırırılar.

Tarih:

ETKİNLİK 58

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Ayakkabı Çorbası

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : İnce-kalın, giyme-soyma

Amaç :Giysilerini giyip çıkarabilme.

Kazanım : Bağcıklı ayakkabıyı bağlar.

Materyaller : Bağcıklı ayakkabılar.

Yöntem : Gözlem, uygulamalı çalışma.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Çocuklar halka şeklinde otururlar. Herkes arkadaşlarının ayakkabılarını inceler. Sonra herkes ayakkabılarının bir tanesini çıkarır. Ayakkabılar karıştırılır. Eğitimci bir ayakkabı seçer ve bu ayakkabının kime ait olduğu bulunmaya çalışılır. Bu işlem tüm çocukların ayakkabılarını giyinceye kadar devam edilir(Dalkılıç,2001).

Tarih:

ETKİNLİK 59

Öğretmenin Adı:

Etkinliğin Adı : Kelebekler Yoruldu

Süre : 20 dakika

Yaş Grubu : 5 Yaş

Kavram : Gece-gündüz

Amaç : Sağlıklı yaşayabilmek için dinlenmeyle ilgili davranışları gösterebilme.

Kazanım : Yorulduğu durumlarda dinlendirici bir etkinliğe katılır..

Materyaller : -----

Yöntem : Uygulamalı çalışma, tartışma, soru-cevap, anlatım.

ÖĞRENME SÜRECİ :

Öğretmen çocuklara rüzgar, tren, horoz vb. sesler çıkarttırarak nefes açma çalışması yaptırır. “Siz şimdi çiçek bahçesinde çiçekten çiçeğe konan kelebeklersiniz. Müziğin ritmine uyarak hem çiçekleri dolaşp kokluyorsunuz, hem de dans ediyorsunuz.” der. “Bu kelebekler artık yoruldu, dinlenmek istiyorlar, nasıl dinlensinler?” diye sorar. Çocuklar bunu düşünürler ve karar verirler. Daha sonra bunu canlandırırılar (Karadağ,2006).

EK-7: KUBAŞIK ÖĞRENME ETKİNLİKLERİNİN UYGULANDIĞI SINIFTAN ÖRNEK RESİMLER

ETKİNLİK 27 (Uygun Giyeceği Seçme): Kümeler çamaşır asarken.

ETKİNLİK 45: “ Kendi Mönünü Kendin Hazırla” etkinliğinde kümeler çalışırken.

Küme çalışmasına katılmayan bir çocuk katılıyor

Artık küme çalışmasına o da

Kümelere Dokunarak Doğru Giyeceği Bulmaya Çalışıyor
Resim

İkinci El Dükkan Adlı Etkinliğe Ait Örnek

Kümelere Tarafından Yapılan Patates Salatalarını Tüm Öğrenciler Paylaşıyor

Kubaşık Sınıfı Veda Ediyor!

ÖZ GEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Setenay KONYA
Doğum Yeri ve Tarihi : Gaziantep 01/02/1982

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Hacettepe Üniversitesi/ Eğitim Fakültesi/Okul Öncesi Öğretmenliği.
Yüksek Lisans Öğrenimi : Adnan Menderes Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü
Bildiği Yabancı Diller : İngilizce
Bilimsel Faaliyetleri :

İş Deneyimi

Stajlar :
Projeler :
Çalıştığı Kurumlar : M.E.B. (Bağımsız anaokulu).

İletişim

e-posta Adresi : setenaykonya@hotmail.com

Tarih : 02/07/2007